

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Catholicon

Johannes <lanuensis>

[Mainz], 1460

P

[urn:nbn:de:bsz:31-83366](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-83366)

Ostrea vite in ostrea et in cancer
Ostrearius in ostrea exponit
Osula osule diminutiū. pua oſa
Osus obi odisti facit supinū osum. licet non sit in usu. Vñ osus ſa sum. i. odiens. qđ h3 vim ptiā pñ. vñ conſtruit cū accuſatio ad modū ptiā et idē est in cōpositis exosus ſa ſuz. i. odiens ual de ul pfcō. et posus a ſ. ut osus ul exosus et posus bella. i. odiens. vñd ose exose et pose adūbia. Et scias qđ nomina desinēda in osus signant pleni tudinem. vñ. **O**sus plena notat. bundus filat bilis
Ota ēcē latine auris. vñd h3 otagia **O**aprat
Otagia in ota vite
Oromega micros interpretat breuis siue minor et cōponit cū oro qđ est apud grecos nomen illi us elementi. o. et d3 oromicon qđ minor. o. quo nomine gca h3 elementum uocant. o. cū breuiat. et figuram illius representatiuā sic factam. o. cū ue ro pducit uocant h3 elementū et illius representati uam figurā sic factam. o. oromega. qđ. o. longa ab oro qđ ē. o. et mega ul megalon qđ ē longā
Ouale. ab ouo. as. d3 h3 ouale lis corona que ppter pugnam dat victoribus
Ouaco ab ouo as d3 h3 ouaco il leticia uel exul tatio victorū scilicet qui exhibet qđ triumphus victoribus vide in ouo ouas
Ouicula le dimi pua ouis
Ouiculum li dimi puum ouum
Ouile. ab oue d3 h3 ouile lis caula ouium. et p ducit penl. vñ quidaz. dux est opilio cui nomen
Ouilio ab oue d3 h3 ouilio. i. ouile ministrat opilio vide in opilio
Ouilla le dimi pua ouis
Ouimus. ab oue ouimus na nū penl pducta res
Ouis ab offero uel obliuo d3 ouis uel de oue ouis qđ oblatu ab oblacione. qđ antiquitus in i nicio non tauri h3 oues in sacrificio mactarentur prius. uero dicit qđ descendit a greco. Greci enim dicunt ovis et nos causa vitandi huius ouis dicit mus. ex hys scilicet ex ouibus qdam dicuntur bi dentes qđ inter dentes duos alcores habent cum quibus dicunt nasci quas gentiles maxime in sa crificijs offerebant. de h3 etiam vide in bidens. et cor pma ouis. h3 ouū ui ouis eā prod. Vñ uisus. Que male feret ouis non est melior tribus ouis Item. Non est uilis ouis centū michi canor ouis vide in mulus et in agnus
Ouispex ab ouis et specio d3 cōponit h3 et h3 o uispex spicis cōmunis ge qui uiscera ouū inspicit
Ouo as aui are. i. letari et ppe vic et cor pi. toz est et d3 ab ouū ouī et est tractū a pueris qđ tunc letant cū eis danē oua. vñ ouanter et oua tim adūbiū h3 hug. Magister autē bene dicit qđ ouo as deriuat ab oue et non ab ouo. vñd dicit ouo as corripit pma. et deriuat ab oue et ſ ab ouo. Nam ouaco dicebat minor triumphus in q immolabat ouis et non thaurus. et h3 h3 deriuacō nem videt rectius. qđ ouo as cor pma sicut h3 o uis h3 ouū ouī pō pma x. Jupiter inquit ouo. qđ tindaris exit ab ouo. Que male feret ouis nō est melior tribus ouis. papias uero dicit ouar gaudz
Ouulū ouuli in ouum est **O**exultat exilie
Ouum. oum dicunt greci et interposita. u. con son. ite. Inde nos dicimus h3 ouum ouī. et d3 ouū qđ uulū ab uua qđ sit humidū sicut uua. qđ sicut

uua exterius sicca est et interius humida sic ouū exterius. sicū est et interius humidum. vñd h3 o uulum li dimi. et h3 ouitulū li similiter di h3 hug et pducit pma ouū h3 ouo as eam cor. x. pua dens frater oua cū dant tibi sepius oua. papias. uero sic dicit. oua dicta qđ sint uuida. ab eo qđ i trinsicus humore sint plena. Nam humidū est qđ exterius humorem habet uuidū qđ interius
Oxea ab oxi qđ ē acutus uel uelox d3 h3 oxea
Oxee. ul oxi. acutus morbus ul uelox qđ cito transit ul necat ut frensis. et h3 oxea ul ox ia accentus acutus. sunt enim decem figurē accen tuū que a grecis p uboz distincōibus apponū
Oxi apud grecos et acutū et uelocē signat. vñ oxus oxa oxū. i. acutus ul uelox vñ et quoddā genus reli acuti dicit h3 oxus oxi. et morboz qđ dam dicuntē oxi qdam cronica. oxi sunt qui cito interficiunt uel transeunt. Cronica sunt qđ diu lang uere faciunt. Item ab oxi qđ est acutum dicit a pud grecos acutū oxi qđ sit acutū ul uelox dicit oxi quodā medicina
Oxia in oxea exponit
Oxifalus fali genus mensure scilicet acitabulū ul ocitabulū. et ppe ad acutus ferendū. vñ et d3 oxifalus qđ oxifarus. ul dicit a falon qđ est lig num qđ ligneus sit et cor fa
Oxigaros mas. ge. ul h3 oxigarus acutū cū h3
Oxigoniū ab oxi qđ ē acutū et gonol (mine qđ est angulus dicit h3 oxigoniū n3 in quo tres anguli sunt acuti et oxigonus a um. i. h3 tres an
Oximel mel cōponit cū oxi qđ (gulos acutos est acutū et dicit h3 oximel ul oximellus scilicet aceti et mellis pmixtio. duas pres habens aceti et terciam mellis vñ talis confectio dulcedinem
Oximellū in oximel exponit **O**retinet et aroid
Oximentū. ti. i. acetum cū uino mixtum.
Oxus oxa oxum exponit in oxi
Oza oze psum nomen cuiusdam uiri. de quo habet in ij li. regū c. vj. Iratus est dominus indignacōne contra ozam et infra. et uocati est nomen loci illius pculio oze. Et non debz atten tuan in sine cū sit dedimabile. et interpretat oza ro bur ul uisio siue uidens ul robustus
Ozias oza ul ozi interpretatur robur vñd ozi as dicitur est qui interpretatur fortitudo domini. ip se est qui azarias duplici nomine. ille est qui illi citū sibi sacerdotiuz uendicare conatus lepra in fronte pculsus est. ut dicit in secundo pal capitu lo xxvj. Item regim iij. ca. xv
Ozimum ab oza uel ozi qđ interpretatur robur dicit h3 ozimū mi ozima intestina dicunt scilicet tripe qđ in eis consistit fortitudo. vñd psum Cum bene distingo cantauerit ozima uerne.
Oscendum est qđ apud hebreos. p. lz. non habetur nec ullum nom apō hebreos est qđ h3 elemē tum sonet. abusive ergo accipiēda sunt nomina hebraea quando per. p. in ueniunt. apō nos scripta abulū a pascō as d3
Opabulum qđ est pascua et inuenit p pascu vñ pabulosus ſa sum pabulis plenus. et pabuloz ans pascere ul pabulum colligere. et cor. bu.
Opacalis a pace tenuat h3 et h3 pacalis et h3 le. i.

pacē designans ul' ad pacē pertinens. omis in vj
met. circū extremas oleis pacalibus oras.

Pacatus ta tū in paco pacas vide
Pacifica dicebat' oblatō q' fiebat p' pace ad de
um ul' ad homines. ul' q' ad bonū pacis fiebat.
sicut salutaria sacrificia p' salute data uel danda
ul' refuanda offerebant. sicut dicit' in historijs

Pacifico. a pax et factio cōponit' pacifico cas ca
in care pacem facere. concordare. Vnde pacificus
pacifica pacificum penultima correpta.
Pacificor ceris pactus sum diuisas habet signifi
caciones. nam pacisci est in pactum accipere. Item
pacisci est pactum facere. amicitiam firmare. uel
reintegrare. Itē pacisci est in pactum ponere. uel
dare p'mittere. ul' in pactum petere. Itē pacisco:
componit' compacificor. ceris. sil' pacisci. depacificor
ceris. et faciunt supinū compactus. et depactus. Et
p'ncipium cōpactus et depactus. si inueniatur com
pectus et depectus. lzā corrupta est. pacisco: p'maz
coi. Et ut quidam dicunt cōpescor. cis. cōponitur
a con et pacisco. et depesco. cis. a dis et pacisco.

Paco. cas. caui. deriuatur a **Pac** narrat huguicō
Pax pacis. et est pacare idem qd pacificare. vnde
pactus. ta. tū. pacificatus qsi pacem tenens. et ē
etis. Et comparatur fm q' ē nomen tior simus. vñ
ad heb' e xij. fructū pacatissimū exheretatis per
eam reddet iusticie. vnde pacate. cis. sine. adibi
um. Item a paco. cas. h' et h' pacabilis et h'. le. vñ
pacabiliter adibiū. paco actū est cū omnibus su
is cōpositis si qua habet et p'ducit primam

Pactio a pacisco: pactus deriuat' h' pactio onis
i. conuencō. condicō. p'missio.

Pactorius. a pactū deriuat' pactorius. ria. oriū.
ad pactū p'tinens. et h' pactoriū idem qd pactū ul'
locus ubi fit pactum.

Pactum. a pacisco: ceris. dicitur h' pactum. ti. i.
placitum. conuentus. scilicet inter partes ex pace
conueniens scriptura. et dicit' pactū q' ex pace ac
tū ul' factū. Itē pactū est supinum de pango. gis.
Itē pactus. ta. tū. est p'ncipiū de pacisco: ceris.

Padanus. na. num. in padus est

Padus. di. fluius est lumbardie. sic dicitur ab u
no trium fontium ex quibus habet originem q'
padus dicit'. Item fluius padus dicitur est erida
nus a p'herone in cū submerso. qui eridanus dice
bat'. In padanus. a. u. penl' p'd. vide in p'heron

Paganicus. ca. cū. in paganus vide

Paganismus paganus cōponit' cuz mos. et dī
h' paganismus. mi. i. ritus. et mos paganorū.

Paganus. a pagus qd est uilla. dicit' paganus
a um. i. uillanus ul' incultus. et quicūq' habitat
in uilla dicit' paganus p'rerea quicūq' est extra ci
uitatē dei. i. ecclesiam dicit' paganus qsi villanus
et non habitat in ciuitate dei. i. in ecclesia h' lon
ge in pago Et hinc paganicus. a. u. et h' pagāitas
tatis multitudo et collectio paganorū. ul' p'petas q'
pagani dicunt' ul' terra eorū. et paganismus. as. i. nī
tū paganorū colere. paganorū more se habere. pa
ganus componitur semipaganus.

Pagella. le. di. pua pagina. Itē xxxvj. Cunctis le
gisset tres pagellas uel quatuor scidit illud scal

Pagina a pango. gis. p iungere **P**ello scribe
ul' implere dicit' h' pagina. ne. ps foliorū librorū
et dicunt' pagine a pangendo ul' coniungendo. q'
sibi inuicē cōpingantur. i. coniungant'. ul' q' ibi
folia coniungant'. pagina etiam dicit' qñq' carta

qñq' liber. qñq' scriptura. vnde consuevit dici. h'
inuenit' in diuina pagina. vnde h' paginula. le. di
et pagino. as. paginas coniungere uel desiderare.

Paginula. le. dimi. pua pagina **(et cor. gi.**

Pagulus. li. dimi. pua paganus

Pagus. pige apud grecos dicit' fons. et inde hic
pagus. gi. i. uilla. q' iuxta fontes uille solent edi
ficari. et p'd p'mam. vnde ariopagus

Pala. a palea dicit' h' pala. le. q' uentilat' ut fru
mentū a palea purget'. vnde etiam in pale

Palefiedus. di. penl' p'd. dicit' a passu et leui et
freno et ducendo. q' leui passu p' frenū ducit'. et
est genus equi qui alio nomine dicit' mannus et
gradarius sicut dixi in equis

Palā. a palo as deriuat' palā adibiū qualira
tis. i. apte manifeste. Vnde in iohāne. Ego palā
locutus sum mundo. et cōponit' cū in. et dicit' im
palam. i. inapte. potest etiam esse p'positio quando
regit casum. ut palam illo h' feci. i. coram illo. et
cor' p'mam. h' palo. las. eam p'ducit. vñ lucanus
in vij. p'cipites fecere palam ciuilia bella. h' de ul
tima sillaba querit' an debeat actus. et dicitur qui
dam q' sic ad dīz huius accusat' pala pale palā
Alij dicunt q' n. et h' magis michi placet. q' hu
iusmodi adibiū desinenda in am dep'munt in fi
ne ut multaniam p'peram. uedinat' etiam p'perus.
ra. rum. vnde de h' dixi in secunda pre ubi egi de
accentu adibiū desinenciū in am

Palans a palo. las. dī h' et h' et h' palans tis q'
numq' in aliquo loco certam habet mansionem
vnde palanter. i. manifeste uel uagante. et pala
bundus. da. dum. i. cerabundus. uagabundus fm
hug'. Iudic' ix. c. due autē turme palantes p' cam
pū aduersarios p'sequebant'. pap' uero dicit' palan
tes gaudentes palam uagantes dispersi palanter
incompositē disperse

Palanteum. rei. neu. ge. quoddā opidum in pa
latino monte ubi moco est roma. et q' palanteū
altum erat. ideo palanteū dicit' altus murus uel

Palata. a palus dī h' palata. te. pe **(**saligium
multima p'd. que fit de palis. et palare sunt mas
se que de recentibus ficibus cōpingi solent. quas
inter palos ad solem siccant. Et sic sumitur reg'
secundo capitulo xvj. ut dixi in massa.

Palatinus. a palacium dicit' palatinus. na. nū.
de palacō existens. et tunc deriuat' a palacū. uel
palatinus p'tinens ad palatū. et deriuat' tunc a.

Palatium. a palo. las. qd est uagari. **(**palatū
dicit' h' palatium. tij. ampla domus in qua multi
uagari possunt. vnd palatinus. latina. latinum.
penl' p'd. de palacō existens. ul' palans palantis.
rex fuit archadie in cuius honorem regiam aulā
ipsius nomine conditā palatium uocauerunt. sic
ergo appellauerunt a palante h' palatū. Et cor.
pa vnde lucanus in iij. vix odisse uacat p'hebea

Palatum. a palatium dicit' h' **(**palana cōplet
palatū. ti. q' magnum sit et amplum. ul' q' sit q'
palatū oris et lingue. ul' dī a palo. las. q' ibi ling
ua uagetur. ul' palatū qsi poletū a polo q' p' sui
concauitate celi habet similitudinem. vnd et g'c
palatum uranon uocant. et hinc palatinus pala
tina palatinum ad palatum p'tinens

Pale a palin qd est motus dī apud grecos luc
tupalin q' in lucra frequent' se moueant. ut hec
pale palat' scilicet dōsi dextera leua q' eminentia
a meubra. dicit' sic q' in lucrando eas p'mimus.

quod scilicet luctari ul luctam greci dicunt palin
inuenitur etiam in singulari si in alio sensu. qz scili
cet pala dicitur uelut abqz et latu instrumentu ferre
um ad opus ignis. pala etiam dicitur ille concauus
locus in anulo in quo ponit lapis piosus

Palea. dea pabuli. et a pabulum dicitur h palea
lee. qz pabulu pbeat animalibus. et etiam ea sola
olim primu in pascendis animalibus pbebat. cu
ius natura ex contrario frigida e tantu ut obru
tas niues fluere n sinat. adeo calida ut maturefce
re poma copellat. ut dicit aug. de ciuitate dei. et.
cor. pa. vnd in aurora dicitur. Non uult nudari pa
leis donec sit adusta. vnde h paleola. le. dimi.

Paleare. a palea dicitur h paleare. et h paleariu
locus ubi palea reponit. et etiam sic dicitur pellis q
sub collo bouis fluitat huc et illuc ad modum pa
lee. et h et h palearis et h. re. ul a pelle deriuat
h paleare. n. ul paleariu pellicula q pendz an pec
tus bouis qsi pellearium. ul sic dicitur a palo palas
qz uagat huc et illuc et fluitat. ul dicitur a palea qz
ad modu palee fluitat huc et illuc. et hinc palea
na dicitur quedam pres iugi q sub illa pelle col
legantur. et cor. pa. vñ ouid mef. xj. Colla tbori
exant aruis palearia pendent

Palearium in paleare uide

Paleola in palea est

Pales. a pabulu dicitur h pales incedibile. ul pa
les. lis. dea pabuloz. vnde h palatualis eius sac
dos et palia lu ul lioz illius deo festum. vnd p
sius. fumosa palia feno. et paliosus sa sum fu
mosus. a festo palis in quo fenit comburebatur.

Palestina. A philistin urbe omnis regio circa e
am dicta est palestina. vñ palestinus. a. um.

Palestra. tre. lucta ul locus luctacionis. et dicitur
a palin qd est lucta ul a palin qd est motus. qz
ibi se frequenter moueant. ul dicitur palestra a pa
le. dea paltoz qz in honorem illius pnus fuit ce
lebrata ul a palude q ungebant luctaturi anteq
haberent oleum. vñ palestricus. ca. cum. et h pa
lestrica. ce. qui in palestra luctat. Et qz ad pale
tram fortes uocabant. Itco palestria qzqz p for
ti ponit h hug. pap. uero sic dicit palestra grece
lucta ubi athlete exercent se. luctacio que fit in
gymasio et cor. pmam. Ouid in xvj epy. Aut fera
nos retinent aut uncti dona palestre

Palestricus. ca. cu. penf. cor. in palestra est

Palestrizo. zas. i. luctari a palestra dicitur

Palibachus. ab anti qd est contra et bachius
dicitur hic antibachus pes contrarius bachio. Con
stat enim ex duabus pmis longis et tercia breui
ut dixi in antibachus. et idē pes dicitur palibachus
qz iteratus est a bachio. a palin qd est iterum et

Palidosus exponitur in pales. bachius.

Palin. i. itez itez palin. i. motus ul mobilitas

Palinodium. palin qd est. Item palin. i. lucta
itez coponit cu oda qd est laus ul cantus. Et dicitur
h palinodium. palinodia dicitur laudes iterare.
ul cantus iterari. vñ palinodius. dia. diu. iterum
cantatus ul laudatus. et h palinodicus. ci. qz pa

Paliscus palin. i. itez. Linodia facit uel dicitur
vnde paliscus. ca. cu. qz ueniens ul qsi itez natus
vnde palisci dicti sunt duo filij iouis et ethne qsi
bis editi. qz sel de matre et postea itez de terra h
poetas. vñ ouid in v mer. Stagna paliscoz rup

Palisma palismanis locus. tra fruentia terra
lucte. et dicitur a palestra

Paliurus paliuri carduus et spinosus et asper
mus de quo habet ysa. xxxiij. de h dicit papias
paliurus herba asperima et spinosa. qz autē
dicitur paliurus qz herens pallio etioi. est et pducit
penf. vñ uigilius in buc. Carduus et spinis surgit

Palla. le. fe. ge. quadu palliu. paliurus acinus
mulieru deductus usqz ad uestigia affixis in ordi
ne gemmis dicta sic a palin. i. a mobilitate q circa
finem est huius indumenti. ul qz uigis vibrantibz

Palladium in pallas est. sinuata cuspeta
Pallas palladis. fe. ge. dea belli. a palin. i. a mo
tu et excussione haste. ul dicitur pallas a pallone in
sula eie ubi nutrita fuit. ul qz pallantē qz ganē
occidit qz et mineua dicitur qz mortal ul qz minus ua
nax arorum qz fuit inuentrix multoz ingenioz
ut dicunt. et a pallas h palladiu. dij. ymago uel
sistax palladis. et palladius. dia. diu. ad palladez

Palleo. les. i. lere. i. fieri pallidum. pnnens.
et qz ex timore et amore sequit pallor. Itco pal
lere ponit qzqz p timere qzqz p amare sicut p
suo antecedente. vnde ouid palleat omnis amans
na h color aptus amanti. Itc pallē ponit sepe p
egrotare. qz pallor signū est egrotationis. vñ h pal
lor. oris. et pallidus. da. diu. palleo coponitu. ex
palleo. les. ipalleo. les. oppalleo. les. repalleo les
subpalleo. les. pau ul subtus pallere. vñ subpal
lidus. da. diu. i. pau pallidus. Et hinc mchoan.
palleo expalleo. et cetera. palleo et eius com
posita sunt neutra et faciunt pterituz in. i. luj. et ca
rent sup. et scribunt p geminū ll. Et scias qz hō
efficit pallidus qz timz h rubeus qz ueritudoat
ut dixi in formido. das.

Pallex. a palleo. les. dicitur h et h pallex. cis. i. ad
Dalliatu. ca. tu. in palleu e. uel iuuenis
albus. a palleo. les. deriuat pallidus. da. diu.
et copatur. vñ palide. diu. sine. adu. i. et hec.
palliditas. ratis. et est signū amoris. vñ quidam
pallida finium facies manifestat amorem. uide
in timidus. et in palleo.

Pallio. as. in pallium exponitur

Palliolū. oli. in pallium est

Pallium. a palla qd est pallium deriuat h pal
lium. h. j. quo ministrancuz scapule tegunt. et ut
dum ministrat expedire discurant. Plantus autē
si quid facturus es appende in humeris pallium
et pgas qrtum ualet tuoz podum pnotas. ul pal
liū dicitur a pellibus unde fiebat pus. h modo dicitur
pallium qdōdam genus panni ex serico. et qz
bet mantellus. vñ palliolū. li. dimi. u. mutata in
o. et addita. lū. et palliarus. ca. tu. palliū habens
ul palio indutus. Et pallio as. i. pallio tegere ul
pallio. lias. ualde palliare. oppallio. lias. occultare
ul ornare. repallio. as. subpallio. as. latenter. uel
sub pallio occultare. et est pallio actiuū cū omni
bus suis coponitis. et pducit primam positione. A
uianus. Exigio puus circūdans pallia collo. po
test etiam palliatu deriuari a pallio. as. et tunc
palliatu. i. pallio rectus ul occultus. cooptus ut
ille habet uba palliara. i. occulta coopra. Et pō.
primam palium ut ostendi et etiam pallio palli
as. vnde in aurora dicitur. Sed prauum tamquā
palliar istud opus.

Pallor pallons in palleo. les. est
Palma a pando pandis dicitur h palma palme
quasi panfa et extensa. Est enim palma manus.

extensa. scilicet extensis digitis. et explicatis. cui
contrarius est pugnus. scilicet manus digitis clau-
sis et contractis. Est ergo palma extensa pugnus
clausus. Itē a palma h̄ palma. me. quedā arbor
q̄ manus victorū ea solet ornari et coronari. uel
q̄ oppassis est ramis in modum palme hominis
Est enim arbor in signū uictorie. hanc enim gre-
ci fenicē appellant. q̄ diu duret ex nomine auis
illius arabie q̄ multis annis uiuere p̄hibet. fruc-
tus aurez eius dattili dicunt ad digitorū simili-
tudinem. vñ h̄ et h̄ palmalis et h̄. le. et palmosus
sa. sum. uictoriosus triūphalis animosus. et hoc
palmarium palme p̄mum. et dicit palma q̄ pa-
cis alma q̄ a uictoribz fēbat. Et est et h̄. palma
ergo d̄ manus. arbor. et etiā uictoria. q̄ palma
arbores uictores coronabant. vñ iñus. Palma ma-
nus palma est arbor uictoria palma. Palma no-
tat laudem. belli uictoria finem. De palma ar-
bore dicit ambr̄. in iij. examer. est discretō sexus
in arboribus. Nam uideas palmam que dattilos
generat p̄m̄q̄ inclinantes ramos suos et subici-
entem. et concupiscencie atz amplexus speciem p̄-
tendentem ea arbori quam marem palmam ap-
pellant pueri rusticorū. Illa ergo palma femina ē
et sexum suum specie subiectionis confitez. unde
cultores locorū p̄ficiunt ramis eius dattilorū uel
palmorū semina masculorū. quibus ille femine ar-
bori uelut quidam sexus p̄funtionis infunditur
et expetit concubitus gratia p̄sentatur. Quo mu-
nera donata rursus engit et eleuat ramos suos.
et in uetere statu comam suam rursus attollit
Item scias q̄ palme qualitas et statura multum
habet pulchritudinis in figura. Nam ut dicit ḡḡ.
in xix. li. mor. sup̄ illud iob xxxix. Sicut palma
multiplicabo dies. Non immerito iustorum uita
palme cōparatur. q̄ sicut palma inferius tactu as-
pa est et quasi aridis corticibus obuoluta. superius
uero et uisui et fructibus pulcra inferius corticū
suaz in uoluptationibus angustat sed superius
pulchre uindictatis amplitudine expanditur. sic.
q̄ppe est electorū uita despecta inferius. superius
pulchra. In uita ista q̄si multis corticibus inuolui-
tur dū innumeris tribulacionibus angustatur. In
summa uero illa q̄si pulchre uindictatis folijs am-
plitudine retribucionis expandit. Dabet quid ali-
ud palma quo cunctis arborum generibus differt
Omnis namq̄ arbor in suo robore iuxta terram
uasta subsistit h̄ crescendo superius angustatur et
quanto paulisper sublimior tanto in altum subti-
lior. palma uero minoris amplitudinis ab ymis
inchoat. ut iuxta ramos ac fructus ampliori arbo-
re exurgat. et que tenuis ab ymis p̄ficit ualtior
ad sūma succrescit. Quibus itaq̄ alia arbusta nisi
terrenis montibus inueniunt esse similia inferius
uasta superius angustant. q̄ nimiz omnes huius
seculi doctores in terrenis rebus fortes sunt. in ce-
lestibus debiles s̄. p̄ tempali gloria usq̄ ad mor-
tem desudare appetunt. et p̄ spe p̄petua nec pau-
quidem in labore subsistunt sed p̄ terrenis lucris
quaslibet minas tollerant. et p̄ celesti mercede.
ul̄ tenuissimi ubi fere conturbat reculant. hij ita
q̄ q̄si aliaz arborū more deorsus ualti sunt. sursum
angusti. q̄ fortes in inferiora subsistunt. h̄ ad su-
periora deficiūt. Contra. Ex qualitate palmarū
designat p̄ h̄cens uita iustorū. qui nequaq̄ sunt
in terrenis studijs fortes et in celestibus debiles s̄

uero nōnulli qui cū celestia appetunt atq̄ huius
mundi facta noxia derelinquūt. Ab increpacōne
sua cotidie inconstancie pusillanimitate deficiunt
quibus hos nisi arbustis reliquis similes dixerim
qui nequaquam tales superius surgunt quales i-
ferius oriuntur. **D**ij quippe in conuersione uel
conuersione uenientes non tales quales ceperunt
p̄seuerant. et quasi more arborū inchoacōne ualti
sunt. h̄ tenues crescunt. q̄ paulisper p̄ augmenta
tempm̄ paciunt detrimēta. palma uo in summi-
tate. est ualtior q̄ esse cepit qualitate ex radice
q̄ sepe electorū conuersione plus finiēdo pagit. q̄
p̄ponit inchoando. et si tepidius p̄ma inchoat fet
uentius extrema consumat. uidelicet semp̄ incho-
are se extimat et idēco infatigabil in nouitate p̄
Palmentum. a palma diuatur h̄ pal-
mentum ti locus ubi palme abundant et crescit
Palmes mitis mas ge d̄ ramus uitis ubi uua
nascitur Et d̄ a palma p̄ fecunditate Et corripit
Palmo as au are. i. coronare **C**mi in obliquis
Palma d̄ Et a palmo as d̄ palmatus ta h̄. i.
Palmula. a palma manu d̄ bec **C**oronatus
palmula le dimi. et palmula est extrema latitudo
remi q̄ extensa est ad modū palme. et palmula
est instrumentū rusticorū in area cū tribus ul̄ quatuor
ul̄ pluribz ramis. q̄ habeat ramos extensos
sicut palma digitos. h̄ hug. et pap̄ dicit palmula
extrema latitudo remi q̄ mare impellit palmula
gubemaculi p̄ una.
Palmulus palmuli mas. ge. diminutiū p̄uus
palmus. et dicitur a palmus
Palmus. a palma manu. d̄ h̄ palmus. mi. que
dam mensura scilicet palme. et est palmus a pol-
lice usq̄ ad minimū digitū extensa manus. pu-
gillus uero est contractis digitis pugnus. sicut di-
Palo a palin q̄ est motus d̄ **C**ar glo. ysa. xl
palo. las. laui. et inuenit in duabus significacōni-
bus. nam palare. i. manifestare apire. et palare. i.
uagari. plus est tamen palare q̄ uagari. Nam ua-
gar qui aliq̄tulum huc et illuc disciunt. h̄ palat
qui in nullo loco p̄am habet sedz unde uagus
dicit qui aliq̄tulum uagat de loco ad locum. h̄ pa-
lans qui numq̄ in aliquo loco certat h̄ mansioz
Palo cōponit depalo. las. ualde palare. declarare.
referare. p̄palo. las. p̄ eodez. repalo. las. **P**alo. as.
p̄ manifestare. est actū cū suis cōpositis. p̄ uaga-
ri est neutz. et pro d̄ p̄m̄. Vñ uiz in xi eneyd
Et nunc palantes uidemus genitū q̄ cadentum.
Palpebra. a palpo pas d̄ h̄ palpebra palpebre
rimus oculoꝝ. q̄ palpebre semp̄ mouent pilis as-
tatibz in ordine ad cor mūicōz. et concurrunt iō
inuitē ut assiduo motu refocant intuitū. vñ pal-
pebrosus palpebrosa palpebrosus magnas h̄ns
palpebras. Et corripit naturaliter pe.
Palpiro. as. au. are. frequēt palpare. et corri-
Palpo. a palin q̄ est motus d̄ palpo **C**pit pi
pas. i. tremere. moueri. salire. anbelare. sicut qui
animam trahit. Item palpare. adulari. blandiri ul̄
manu contrectare. sicut facit cecus. vñ h̄ et h̄ pal-
pabilis et h̄. le. palpo. pas. cū omnibus suis com-
positis actiū est. p̄ salire ul̄ tremere tñ neutz ē.
Et nota q̄ antiqui dicebant palpor. paris. depo-
nens p̄ adulari. Itē a palpo. as. dicit h̄ palpo. o-
nis. qui palpat ut cecus. ul̄ dicit palpo adularoz
De p̄dicis significacōnibus tales dantur uersus.
Palpat contrectat manibus blandit anbelat. **P**al

pat adulator salit ac tremis atq; mouet. Palpo. manu tractans. et palpo uocat adularis.

Paludamentū. a palin dicitur h paludamentum n. quedam uestis regum et imperatorū q; urebantur rex et imperator ad ostendendum bellū in pximo esse uenturū. Et ideo dicitur a palam. q; tunc omnib; fiebat. etiam palam et manifestum bellū in pximo esse futurū. unde paludatus ara. atū. uel paludamentatus. ca. tū. i. paludamento indutus. uel paludamentum habens.

Palumbes. a pabulum deriuat h palūbes. bis. i. siluestris columba que in arboribus nidificat. h columba q; in domibus. Et dicitur palūbes. q; sint fortes pabulo. q; autem dicitur palumbes q; pcentes lūbis sicut colūbe colentes lumbos erbi. est. Inuenit etiam h palumbus. bi. p pullo palūbis. parius. Aut cur non potius teneroq; palūbo. Et hinc palumbinus. na. num. h hug. Et scias q; columba non fuit epicenū. q; dicimus h colūbus p mare. Et ppter fecunditate; accidit. sic gallus et gallina. palumbes uero recte fuit pmiscuij ge. ppter indiscernētem sexus et raram fecunditate.

Palus paludis. fe. ge. dicitur a pales dea pabuli. q; palcam. i. pabulum nutriat iumentorū. In d paludus. fa. sum. et h et h palustris et h. stre. silis. paludi. ul in palude existens. ul crescens. et paludanus. a. um. paludi immixtus ul in palude morans. et p d. lu. unde lucanus. Tura fuge triconos addit nil lesa palude.

Palus a palin aduēbio dicitur h palus pali vinea nūm q; foris et palam figitur

Pamphilus. li. interpratatur totus amor. et corripit pens. vñ. Pamphile tolle manus iāq; redibit anus. et dicitur a pan et philos

Pampineus exponit in pampinus

Pampino. nas. in pampinus uite

Pampinus. a palmis deriuat h pampinus ni foliū uitis q; a palmitē pendeat. Et pampineus nea. neū. et pampinosus. fa. suz. et est pampineus qd totum est de pampinis. pampinosus uero qd pampinis plēnū est. Item a pampinus pampino nas. et est pampinare pampinos emittē. ul pāpinis implere. et cōponitur depampino. nas. exp. i. pino. nas. dispampino. nas. omnia p pampinis. euellere. et cor p dicitur. pi. vñ ouid. Non h pampineis amioē vitibus ulmus

Pan grece latine dicitur totū uel oē vñ panpanis dicitur est qdam deus pastorū quem in similitudine nature formauerunt. vñ et pan dicitur est qsi

Panates herba est ex qua. Comne uel totum pffuit succus qui panatus dicitur

Pancelenos. pan qd est omne ul totū cōponit tu celenos qd est lucens. et dicitur pancelenos q no. mine dicitur luna in plenitudine. q; totus lucens

Pancozum. a pancracior. aris. dicitur h pancorum. pi. genus spectaculi. vñ solet fieri ab hys q; cum bestijs ferocissimis congregantur.

Pancra. cre. i. rapina. a pancracior. aris. dicitur pancracior aris. i. flagellis ul tormentis subdit unde equo animo tolerantes coronantur. vñ pancracium. i. tormentū ul flagellum. ul quidam ludus qui fit subtrahendo aliquid de manu in manu

Pancrus. cri. lapis uarius pene ex omnibus coloribus constans. et dicitur a pan qd est totus

Pandecta cōponit cū reucos qd est uel omne uolumen uel tectes qd est continens ul doctrina

et dicitur h pandecta. te. liber omnia ferens et continens sicut totum corpus legis ul uetus et nouus testamentū h hug. papia uidet dicitur pandecter

Pandicularius. a pando dicitur h pandicularius homo hians et toto corpore oscitans

Pando. dis. panti passum. i. extendere. dicitur re. terre. manifestare. apire. pando cōponit dispando. di. di. dispasum extendere. diuersis modis tenere. pandere. expando. dis. di. expasum extendere. oppando. is. vñ dicitur pandē. extendē. repando. dis. di. sum. recuare. ul claudere. ul recludē. Pando. et eius cōposita omnia sunt actiua. et faciunt pteritū in. di. et supinum in passum sine. n. unde ibi

Qui expasit in cruce manibus. h et ibi et in multis alijs similibus inuenit n tam vicō scriptorū et ideocau. h enim tria iuba sez pando. pateo. pacor q; passum idem habent supinum. vñ usus. Pando facit passum pateo panti quoq; passum. Dorum nite trium passum dicit esse supinum. ita dicit hug. pristi. etiam h dicit in x. li. Pando inquit. o. in. j. panti facit pteritū. et supinū passum. Quis etiam a pateo et panti passum dicimus. vñ ex pando. dis. expasum. vñ in iij. At panti anchi ses passit de litore palmis. et ita cōmuniter dicunt gramatic. Tamen papias dicit q; pando habet duplex supinum scilicet panti et passum

Pandocum in pandox est

Pandona. ne. quedam porta apud romam que semper pandebat. et dicitur a pando. dis.

Pandox. docis. ebriosus ul gulosus lector qui semper pandit ora ppter escas. vñ a pando. dis. dicitur h pandocum pandocij leccacitas uel ebrositas terna uel caupona.

Panduca. ce. fe. a pando. dis. genus organi est. Pandus a pando. dis. deriuat pandus. da. dum. i. curuus. h pandus. ppe est qd dirigit capita in inferiorem prem curuus qd in superiorem. omne tamen curuum potest esse pandum et conuerso diuisis respectibus. unde pandulus la lum. aliquā tuum curuus. Et componitur repandus da dum

Panegorizo. a panis deriuatur panegorizo panegorizo id est sustentare

Paneta. a panis dicitur hic et hec paneta. qui. Panagius. pan qd est. uel que facit panem. totum componitur cū fagit qd est comede. et dicitur panagius. gja. gū. qsi omne comedens. unde et panagij dicitur sunt quidam homines in ethiopia quibus est abus totū q; mandari potest et omnia

Pangerista pangeriste. Fortuitu gignencia. communis generis laudis decantator et deriuat. a pangericus pangerica pangericum

Pangericus. a pango p canē deriuatur pangericus. ca. cū. laudando decantatus unde pangerice. i. laudare laudabiliter. et h pangerici pangerici scilicet licenciosum et lasciuosum genus in laudibus alicuius. in cuius specie et compositione homines multis mendacijs adulantur

Pagiro pagiras id est sepe uel frequenter canere. a pango pro cantare.

Pangitorium a pango p cantare dicitur pangitorium; tonij locus ubi multi simul canunt sez cho

Pango pangis. i. canere facit pteritum. Cus panxi et caret sup. pango. gis. i. pacifi. siue pactū facio. facit pteritum pepigi. et sup pactum. Item pango pangis. i. impellere uel iūgere facit pteritū pepigi et supinum pactum. vñ usus. Panxi dicitur

omj conijuncti dic bene pegi. Cum pactum feci di-
citur tunc pepigi. Inuenit etiam pango xi. p. pa.
lū figere ul plantare. Et nota qd antiq dicebant.
pago. gis. pepigi p pacisci. vbi nos dicimus pan-
go pepigi. Itē scias qd pango. i. iungo uel impel-
lo cōponit qd con. et dicit cōpingo. gis. compegi
cōpactum. depingo tepegi depactum. expingo ex-
pegi expactum. Impingo. gis. impegi impactum
repingo. gis. repegi repactū. Et in predicta signifi-
cacione pango et eius composita sunt actiua. Itē
cōposita eius in pñti mutant. a. simplicis m. 3. h.
pñta et sup simplicis itinent imutata. pango in a
lijs significacionibus non mutat litteraturam in
cōpositis si qua habet. et p pacisci est actiuum p
cantare simpliciter neutri. h. p cantando dicere ul
laudare ul narrare actiuum est.

Panicus. a panis dicitur h panicus et h panice
a. ce. qui ul que facit panem. et paniceus. ca. ce.
um. ad panem ptinens ul de pane existens. sicut
dicimus paniceas mensas qd ad panem comedendū
parant. ul que fiunt de pane

Panicum. a panis deriuat h panicum. ce. j. ul p
anicum. a. qdōdam genus annone. qd in quibusdā
locis eo homines sustentant uice panis. vñ et
dicitur panicum qsi panis uicidū. qd uice panis sum-
atur apud quosdam. et est etimologia.

Paniculus. h. dimi. puus panis.

Panifex in panificio. cas. est
Panifico. cas. i. panes facere. cōponit a pan qd
est panis et facō. et cor. fi. Et inde h et h panifex
cis. qui panem facit. Idem et panificus. ca. cū. vñ
in primo regū c. viij. filias qd uestras faciat sibi
unguentarias et focarias et panificas

Panis a pan qd est omne ul totū dicitur h panis.
nis. qd cū omni cibo apponit ul qd omne animal
cum appetit. et facit accusatiuus pluralis in es trī
et genitiuus pluralis in um non in ium. licet no-
minatiuus singularis desinat in is. et habz pares
sillabas in nominatiuo et genitiuo singulari. sicut
iuuenis et canis. vñ ius. Is par prestat ium. Ju-
uenis canis excipe panis. Ita enim faciunt in ū
Iuuenū canū panū. vñ dicendū est uideo tres ca-
nos comedentes tres panes. Et ut dicitur in historijs
sup exodo panes pponit uocant xij panes anni
de sinula. mundi ualde qui ponebat sup mensa se-
ni altinificus Et constabant singuli de duabus ce-
cimis ephoy. et singulis supponebat patena aurea
et sup patenas pugillus thuris in diluculo sabba-
ti recentes et calidi panes imponebant mensis. et
erant ibi immoti usq ad sabbatū sequens tunc il-
lis sublatz et thure incenso sup altare noui cū a-
lio thure substitutebant. sublatos uero soli sacerdo-
tes comedebant. dicebant etā panes ppositionis
qd appositi erant coram domino in memoriā sem-
piternam xij tribuū filioz israhel. ul porro positi
.i. a longo tempe positi qd p totam ebdo. idant
ul in eternū ppter successionem ponendi.

Paniculus paniculi puus panis

Pannosus. a pannus dicitur pannosus. fa. suz. i.
cinctosus uilibus pannis indutus. et compas.
vñ h pannositas. tatis. Item pannosus potest di-
ci plenus et habundans pannis.

Pannucius a pannus. deriuat pannucius. ca.
num. i. pannosus uilibus pannis indutus. et hec
pannuca. cie. dicitur qdaz uestis qd sit de diuisis pannis

Pannus. a pan qd est totū ul omne. Labia.

deriuat h pannus. ni. qd ab omni homine appeti-
tur unde de panno de pannas.

Panocius. pan qd est totū cōponit cū ora uel
oti qd est auris. et dicitur panocius. cia. ciū. ul pano-
ciosus fm quosdam. panocij in sibia ferunt esse
quidam homines monstruosi cuz diffusa magni-
tudine aurium ut omne corpus ex eis contegant

Panelenos. i. tota lux noctis scilicet luna plena
ul plenilunium. et dicitur a pan qd est totum et sele-
nos quod dicitur lux noctis

Pansus. fa. sum. aptus extensus diffusus. ul q
ambulat nudis pedibus. Et dicitur a pando. dis. f.

Pantopoles. pan qd est omne uel quosdam
totū cōponit cū pole qd est uendere. et dicitur h pā-
rapoles. i. negociator qui multa uendit qui lañe

Panter. tens. accusatiuo Sepalassanus dicitur
panterem uel pantera. et h pantera. re. penl. pō
genus lupi et dicitur a pan qd est totum ul omne qd
omnium animalium sit amicus nisi draconis. ul
qd et sui generis societate gaudeat et ad eandem
similitudinem quidquid accipit reddit.

Panttheon. pan qd est totū ul omne. cōponit
cū theos qd est deus. et dicitur h panteus. deus in se
omnia representans qsi omniū deus. Idē qd et pan-
et h pantheū ul pantheon. templū illius dei. uel
templū omnibus dijs consecratū. sicut est templū
omnium sanctorū. Et ut referit. Romani cū uniu-
so orbi dominarent quoddam templū maximū
construxerunt in cuius medio suum ydolum col-
locantes omnium puinciaū simulacra p circuitū
statuerunt respiciendā rectis uultibus ydola roma-
norū. Si qñ autem aliqua puincia rebellaret con-
tinuo arte diabolica. illius puince silacū idolo ro-
manorum posteriora uoluebat tamq innuens qd
ab eius dominio recessisset. Conci ergo romani.
ad ipsam puinciaū copiosum exercitum destina-
bant et ipsam suo dominio subiugabant. ueq non
suffecit romanis qd omnium puinciaū silacra in
urbe sua haberent. quin potius fere singulis dijs
templa singula construxerunt tamq q eos cunc-
taz puinciaū victores et dominos effecissent. Sz
qd omnia ydola templū ibi habere non poterant
ad maiorem sue uelanie ostentacionem unū tem-
plum ceteris mirabilius et sublimius in honorez
deozū oim erexerūt. et pantheō qd sonat toti dei
nuncupauerunt. pontifices enim ydolorū ad maio-
rem ppli decepcōne finxerunt. qd sibi adhibere quā
omnium deozū matrem appellabant fuerit impa-
tum ut si de omnibus gentibus uellent uictoriaz
obtinere filijs suis templū magnificū fabricarent
De h eadē rege in colozium

Pantomimus. a pan ul panto qd est totum et
mimus componit h pantomimus. ni. i. p omnia
ioculator. Et inde hec pantomima. me. p omnia

Panucula cule. in panus est. Ioculatrix

Panus. a pannus dicitur h panus ni. uigula illa cō-
quam rina inuoluitur Idem et canellus dicitur. qd et
de canis fit in quibusdam locis. vñ lucilius In-
tentus mō stet rectus sub regmine panus Et dicitur a
pannus. qd eo pānus texatur. unde hec panucula
le. dimi. nauicula texticū. qd eius discusū pannj
texantur. Et dicitur a pānus uel a panus. Et ut dicitur
ps in iij li in fi. panucula non suat genus pñti.
qd panus est masculini ge. panucula uero fe ge.

Panxi. est preteritum de pango pangis.

Papa pape. i. admizabil. a pape qd est interice

E

do admirantis. q̄ autem d̄r papa q̄si pater pat̄
et hinc h̄ et h̄ papalis. et h̄ le. Et h̄
papatus tus tui. ¶ Sed consuevit queri An in
uoto continencie possit papa dispensare Ad hoc
d̄r quidaz. q̄ uotū continencie non ē essentialit̄
annexum ordini sacro. h̄ ex statuto ecclesie. unde
uidetur p̄ ecclesiaz q̄ possit dispensari in uoto cō
tinencie solemnizato p̄ suscepcionē sacri ordinis
Cum autē uotū continencie cōcialē sit statui reli
gionis p̄ quam homo abrenūciat seculo. totaliter
dei suico mancipatus. quod nō p̄t simul stare cū
matrimonio. in quo incūbit necessitas procurande
prolis uxoris et pl̄is et familie et reu que ad hoc
requiruntur Unde dicit ap̄tus j ad corinth̄ c vij
qui est cum uxore sollicitus que sunt mundi quō
placcat uxori et diuisus est. vñ nomen monachi
ab unitate sumitur. p̄ oppositū ad diuisionem p̄
dictaz. videt̄ q̄ in uoto solemnizato p̄ p̄fessio
nem religionis non possit p̄ ecclesiam dispensari
et racōnem assignat decretalis. q̄ castitas est an
nexa regule monachali. vide etiam in bigamus.
Papalis in papa uide et p̄duat penultimam.
Papas. a papo. as. d̄r h̄ papas papantis. i. qu
uidet̄ q̄ circa culmas papando incedit. vel papas
d̄r pedagogus. cui infantis disciplina cōmittitur
Iuuenalis. timidus p̄gustet pocula papas. Sed h̄
papas. patis. d̄r grece q̄dam genus lini candidi
Papauer. a papo. pas. d̄r h̄ pa et mollissimj
pauer. uenis. q̄ semen eius papat. vel d̄r a popa
q̄ est pinquedo. q̄ crassum habeat liquorem. et
est herba sonifera. ex q̄ p̄luit succus qui oppi
on appellatur. unde papauerinus. na. nu. et p̄
papauer penl in nominatiuo. h̄ in genitiuo cor.
Paphus insula est ueneri consecrata. vñ paphi
us. a. u. q̄d sepe inuenit̄ p̄ uenerius. ria. rium. Et
inde quedam oliue dicunt̄ paphie. et est fe. gene
Papia. a pape dicitur h̄ papia. ¶ ris paphus.
admirabilis diuitas unde h̄ et h̄ papientis et h̄ se
et dicit̄ papia q̄si pauperibus pia. h̄ olim diceba
Papilio. a pape dicit̄ h̄ papilio ¶ tur cicinum
onis. quedaz auicula que in suo aduentu merez
admirat̄ vñ papilioes d̄r rentoria ad similitudi
nem illius auis uolantis. hec auicula lumine accen
so conueniunt. et circūuolantes ab igne p̄ximo
Papilla. a papoas. dicit̄ h̄ pa ¶ in cōtre cogunt̄
pilla. le. caput mamille. q̄ pueri eam q̄si papant
dum lactent. ¶ amilla enim est omnia eminen
cia ubens. h̄ papilla est illud breue. vñ lac trahi
tur. et cor. pa. uirgil. Basta sub exercam donec p̄
Papirus. na. riu. in papirus ¶ lara papillam
Papirus. a pir dicit̄ h̄ papirus. n. penl. p̄d. q̄
dam herba ul̄ genus iunci ut dicunt. et d̄r papi
rus q̄si parens piz. i. ignez. eo q̄ in cereis et lam
padibus ponit̄ ad ardendū. d̄r etiam h̄ papirus
carta bombicina. unde papirus. ra. rum. ad papi
rum ptinens ul̄ de papiro existens. d̄r etiam p̄ ec
dem papirus. ria. riu. p̄sa. xvij. Qui mittit in ma
re legatos in uasis papireis. ul̄ papant sup aquas
in uasis papireis. i. in nauibus de papiris. i. iuncis
qui papiri rante sunt magnitudinis. h̄ historiam
alexandri ut naues fiant ex eis. ul̄ in uasis papi
reis. i. cartis de papiris factis quas egipcij p̄ lega
tos mittebant duobus tribubus euntes sup aqs
ul̄ in uasis papireis. i. in pixibus de papiro factis
in quibus continebant̄ ul̄ deferebant̄ eplē missē
ab egipcijs p̄ legatos ad exhortandū et animan

dum duaz tribuum iudeos

Papo. a popa d̄r papo. pas. p̄ui. pare. i. come
dere. q̄d tantū ad pueros ptinet. et ponit̄ q̄nc̄ p̄
nomine. p̄sius. Et silis regij pueris papare minu
tum. h̄ manducare ad uiros ptinet

Papula. le. fe. i. carbunculus. sunt enim papule
minutissima ulcera q̄ nascunt̄ in cute et dolorem
afferunt et scabiem et ardorem. uirgil in geor. Ar
dentes papule atz immundus olencia sudor mem
bra sequebat̄ et d̄r a papo. as. q̄ corrodunt car
nem unde papulosus sa sum. papulis plenus Et
compatur unde hec papulositas. ratis. plenitudo
et abudacia papulaz et papulentus. ra. tum. in eo
d̄ sensu. Et compat̄ unde h̄ papulencia. cie.

Papulentus. ra. tum. in papula uide.

Par. a paro ras denuat̄ h̄ et h̄ et h̄ par paris
h̄ quantum ad significacionem denuat̄ a cōparo
ras. p̄pe enim pares sunt qui inter se cōparari p̄t
vñ pariter adhibiti et h̄ paritas. ratis. ¶ par cōponi
tur cōpar. cōparis coequalis consilis. Dispar paris
dissilis. Impar. paris. non par separ. paris. seor
sum a pari. i. dissilis. suppar. paris. i. subiectus pa
ri. Et hinc cōpitas disparitas impitas. sepiras sup
itas. et est par omnis ge. cū omnibus suis cōposi
tis. et cor. pa. unde ouid epy. Si qua uoles apre
nubere nube pari. Inuenitur etiam h̄ par paris.
tantum in neutro ge. ut unum par bouz. duo pa
ra p̄posito greca. i. iuxta. uel a ¶ na caligat
pud ul̄ re. ul̄ preter ul̄ trans Item para est ubi
impatui modi. h̄ tunc acuit̄ in fine

Parabola ut dicit̄ pap̄ pabole grece latine p̄
bia uocantur. eo q̄ in ipsi sub cōparatiua similitu
dine figure uerbor̄ et ymagines ueritatis ostendun
tur. de h̄ etiam dixi in iij pte in c de tropis
Paracanon. par cōponitur cū adnon q̄d est in
tus. et d̄r hic paracanon. onis. faber iouis. filium
num eius fabricator. et d̄r sic q̄si ignea iucus. ab
igne et incude. q̄ semper sit iuxta ignez et incudē

Paradisus grece latine consolacō dicit̄
Paraditus. a paradisis q̄d est consolacō dicitur
h̄ paraditus. ti. i. consolator. et h̄ paraditus d̄r
spiritus sanctus. qui consolatur nos omnibus an
gustijs in nostris. Item paradisis grece d̄r aduocato
o. Item paditus. i. aduocatus. Et h̄ h̄ conuenit si
lio. q̄ ipse p̄ nobis interpellat apud patrem. po
est etiam spiritus sanctus congrue dicit̄ paditus.
i. aduocatus et consolator. q̄ et p̄ nobis aduo
cat et nos consolatur. ut dicit̄ in spiritus ¶ de p̄
adito autez spiritu sancto. dicit̄ dominus in iob. i
ne. paditus autem spiritus sanctus quem mittet
pater in nomine meo ille uos docebit omnia. Et
tanguntur in hac auctoritate sex cause missionis
spiritus sancti. primo namq̄ missus est sup ap̄tos
ad consolandum mestos. q̄d notatur cū dicit̄ spi
ritus. q̄ spiritus est qui uiuificat. Tercio ad sancti
ficandum immundos q̄d notatur cū dicitur sanc
tus. sic enim dicit̄ spiritus q̄ uiuificat. ita sanctus
q̄ sanctificat et mundat. unde sanctus idē est q̄d
mundus Quarto ad confirmandum amores inter
discordes et odiosos. q̄d notat̄ in h̄ q̄ dicit̄ pater
pater enim dicit̄ eo q̄ naturaliter diligit nos. Quo
to ad saluandū iustos. q̄d notatur in eo q̄ dicit̄
tur in nomine meo. q̄d est ihesus. qui salus inf
pretat̄. In nomine ergo ihesu. i. salus patet mi

fit spiritū sanctum. ut ostenderet qd ad saluandas gentes uenit. Sexto ad docendū ignaros qd no ratur in eo qd dicit ille uos docebit omnia.

Paradigma exponitur in quarta pte in capto **Paradisus**. si. mas. ge. unde genef. **De tropis.** ij. plantauerat autem dominus deus paradysum uo lupratis a principio in qd posuerat homines que formauerat. Est autem paradysus locus in orientis pibus constitutus. et dicitur paradysus grece. ortus. la tine. eden hebraice. qd latine dicitur interpretatur coniuncta hec duo sonant ortū deliciaz. est enim omni generi ligni et pomiferaz arborū constitus habens etia lignū uite. et dicitur paradysus qd parans dei usum. ul' qd patis dans usum. et est etia. s. huz. **Nota** h' qd paradysus creditur esse quidam locus corporalis in determinata pte terre situs tempa nissimus et amenus ut homo nullis pturbacioni bus impeditus. spiritualibz delicijs quere fruēt. hunc autem locum extimant sub equinoctiali ef se. usus prem orientalem. eo qd locū illuz quidaz pbi tempatissimū asserunt. ex quo etiam loco ni lus. vnus de quatuor fluminibus paradisi fluere ui detur. unde s' bedam uolunt in orientali pte esse paradysum longo interuacanti spacio ul' maris ul' terre a regionibus quas incolunt homines. secre tum et in alio situm. unde nec aque diluuij illuc puenērūt. s' consueuit qm quō intelligat illd qd dixit dñs in cruce latroni. Amen dico tibi hodie mecū eris in paradiso. Ad h' potest dici qd h' n' est. intelligendum de paradiso terrestri. qd passio cristi non reduct ad illuz paradysum s' ad celestes. qd qui des paradysus potest accipi dupliciter scilicet s' glo riam fruicionis. et sic statim moriens in paradiso la tro fuit. ul' quantum ad locū glorie conuenientē et sic nullus paradysum intrauit ante ascensionem

Quare autē deus concessit homini ut come deret de omni ligno paradisi excepto ligno scienci e boni et mali. dixi in obedio. dis. vide etiam in **Paradoxus**. doxa grece latine glo **romphea** na componit cū paro. ras. ul' para iposicoe greca. qd est iuxta uel ad. et dicitur paradoxus admirabilis. ul' qd patus ad uanam gloriā huius mundi vñ h' paradoxus. x. mulier raf. et adiectiue potest deci nari paradoxus. xa. xii. unde et quidam liber tulij intitulat' tulius de paradoxis. qd in eo tractat' de p adoxis et dicunt' ibi paradoxia dicta ul' sentencie ad mōdanā gloriā ptinetes qd laudes gloriose ul' pate Et in d' h' paradoxia. paradoxie talis gloria uel laus

Parameion componit a para et emenon qd est dies uel tempus et dicitur pameion. quo nomine uo catur apud grecos preteritū pfectū. qd significat rem paulo ante pfectam. qd adiacens tempus qd dam dicunt paoemenon

Parasynū. m. exponit in dos dotis **Parasistes** a para qd est iuxta ul' a paro. ras et frasis componitur h' parasistes. tis. i. loquax qd iuxta loquelam ul' locucionem. ul' patus et pm tus ad loquendum. ul' parasistes. ppe dicit' n' dist tor non bonus s' malus interpres. ul' parasistes. s' qsdam qui minus bene interpretatur qui scilicet non transtert litteram ex lra s' sensum ex sensu. unde parasistes. locutor iuxta sensum et non sm lra. unde Jēo. in plogo regum ul' interpretem me extimato si gratus es. ul' parasistem si ingratus q' quam michi omnino consciens non sim mural se me qd piam de hebraica ueritate

Paragoge exponit in iij pte c d metaplasmo **Paraganda** ornamentum **et acuitur in fine** palij ul' uestis qd uulgo friseum dicitur

Paragonia in pagonizo. 3as. exponitur **Paragonizo**. 3as. i. mitigare. lenire oblectare tē pare. unde h' pagonia. rie. i. mitigacō et quedam medicina sic dicitur que lenit

Paragrapheus. a para qd est iuxta et graphus scriptor ul' graphia scriptura componit h' paraq phus ul' h' pagraphum. i. nota sic facta **et appo nitur ad sepandas res a rebus qd in conexu con curunt et corripit. gra.**

Papagus papagi. auis mali ominis ut dicunt **Paralellus**. a para dicitur h' palella. le. palelle dñr linee eque distantes que quous in infinitū ducant nūq' concurrunt. qd non fieret si una linearū ad aliam plus ex una pte qd ex alia accederet. et hic palellus et h' palelluz. li. circulus eque distans ab alio. **Et sunt circuli illi. v. in sfera qui palelli uo cantur qd eque distantes. n' qd equalis sit distan cia inter quoslibet sibi pximos s' qd quilibet pa lillus a sibi pximo s' omnes suas pres equaliter**

Paralipomenon. a para qd est iuxta **distat.** et emenon qd est dies ul' tempus componitur hic **palipomenon**. nomen cuiusdam libri qd s' mo di ex ul' a para qd est pter ul' re. et ipos qd est sub et mene qd est defectus. dicitur palipomenon grece. qd nos premissorū ul' reliquorū dicere possumus qd ea que in lege ul' libris regum ul' omnia ul' non plene relata sunt. in isto sub. i. postea sumant et breuiter explicant' vñ **Ihero.** in epistula ad pau linuz c vii. palipomenon lib' instrumenti ueteris ephitome. talis ac tantus est. ut absq' illo si quis scienciā scripturaz sibi uoluerit arrogare seipm' imdeat per singula quippe nomina iuncturas qd uboz et premissis in libris regum tangunt' histo rie. et innumerabiles explicant' euangelij questi ones. vide etiam in epythoma et acuitur in fine

Paralipsis a para qd est re et **palipomenon.** h' componit h' palipsis. i. resoluco scilicet mor bus quo membra dissolunt'. unde paliticus. ca. cū. qui talem infirmitatem patitur. sm huz. **Qui dam** dicunt qd componit a para et lesio et dicit magister bene. palipsis. pd. i. ante. s. et i' debz ac centuari in fine sicut nec ppoctis

Paraliticus penl' cor' in palipsis est **Paralogismus** a para qd est iuxta et logos co ponit' hic palogismus. m. i. sophistica argumen tacō qd iuxta racōnem ul' diffinicionem falli. vñ palogisticus. ca. cū. et palogiso. fas. palogismum facere. ul' palogisticē loqui ul' palogismo condu

Paraneticus. ca. cū. i. interpo **tere** ul' decipere sitius et dicit a panymphus. unde quedaz ode ora qd. intitulantur panetice et interposiue

Paranympha. a para qd est iuxta et nimpha sponfa. componitur h' panympha. e. i. pnuba q' uiro nympha iungit. et hic panympha. i. intemuncius inte sponsum et sponsam. scz qui uiro nympham con iungit. sicut beatus iohs dicit panympha dñi

Paranomasia exponit in quarta parte in c de **Paranomeon** est in quarta pte in ca **scemate** **Parapsis**. a par et absida. **capitulo de scemate** qd est latus componit h' papsis. dis. i. discus. vñ **Iuuenalis** Qui multa magna qd papside cenat. et dicitur papsis uas quadrangulū et quadrilaterū qd paribus absidis. i. lateribus. et mutatur. b. in

p. et scribitur p. ps.

Parasceue. ues. paro. ras. componitur cum cena et dicitur parasceue. ues. iparaco cone. h. nomine dicitur sexta feria sabbati. in qua iparabantur necessaria sabbati. h. hug. In historijs au dicitur pasceue q. ce latine iparaco. sic dicebant feriam sextam q. a in ea iparabant necessaria sabbato. sicut et in deserto duplex colligebatur manna. g. cis admixti iudei conuocabantur uocabulis.

Parasitaster in parasitus uide

Parasitus. p. absis componitur cu situs. et dicitur hic parasitus. q. si in pabsite situs. i. leccator. uel parasitus componitur a paro. ras. et situs. tus. Inde dicitur parasitus leccator uel ioculator. q. si parans. i. representans situs. i. copositiones et gestus diuisor. scz qui scit suo gestu representare gestus et copositiones multorum. uel para. i. iuxta situs uentris. Inde parasitus. i. iuxta uentrem. uel para iuxta uel apud si ros. i. frumentum. unde dicitur stromium uas ubi obz de frumento solet reponi. unde parasitus q. si apud aliquem frumentatus. i. nutritus et pastus. unde h. parasitus. h. dimi. et hic parasitaster. tri. et hic et h. parasita. te. et parasitula parasitule dimi

Parastata. para componitur cu sto uel stans. et dicitur h. parastata. te. parastate stipites sunt pares stantes quibus arbor nauis sustinetur.

Parca. a parco. ds. dicitur h. p. ca. te. furia infemal et dicitur parce a pariendo p. contrarium q. m. me parant. quales tres esse uolebant. unam q. uitam hominibus ordinat. altera que contextat. tertia. q. numpat. Incipimus enim cu nascimur. sumus cu uiuimus. desinimus cu interimus. unde hic et hec parcalis et h. le. h. hug. pap. uero dicit. parce fata dicta sunt a paganis. Que quidem tria esse dicuntur. doco. lathectis. atropos. dicta cata antifrasim q. nemini p. cant. unde dicit. Cloco coluz baiular lathectis trahit. atropos occat.

Parctas. a p. cis. ci. addita. ras. fit p. ctas. tatis. et designat quicq. uirtutem quandoq. uicium

Parco. ds. pepci. uel parsi parsiu. parcere. i. condonare non multu expendere. miserem. dimittere. Parco cu suis copositis si qua habet est neutru. h. hug. p. n. si. etiam dicit in x. li. tractans de uerbis. tercie coniugacionis desinentibus in co. r. antecedente unum inueni p. co pepci qd. et parsi facit p. ritum et infra dicit pepci. uel parsi facit parsum supinum. fm in si terminandium regulam. i. in u. unde p. surus p. cipium futuri. peperci tamen magis nunc est in usu q. parsi

Parcepollex pollex componitur cu parco. is. et dicitur h. parcepollex. h. os. i. trahiuellum. q. parit pollici

Parcus. a parco. os. tenuat parcus. ca. cu. qui quandoq. designat auarum. quicq. inter auarum et pdigum. plus tamen concedit auaro q. pdigo sicut econtrario. largus plus concedit pdigo q. auare unde quidam. Prodigus est animi uico retinenda pfundens. Largus qui sumptus facit ex racone libenter. Parcus qui retinet qd. qd. no postulat usus Quaz retinz cupide q. res deponit auarus. et copatur p. cior simus. unde parce. os. me. adhibium. Parcus componitur q. p. cis. p. parcus. ualde p. cis. h. hug. pap. uero dicit parce honeste moderate no nimiu p. cis fugi qd. est moderator suator et abstinentis alieno suo contentus parcus nimis tenax sordidus. uide in pdigus

Pardus. di. bestia uaria est et uelocissima. et in

de componitur leopardus. di. fm huguonem

Parens. a paro. ras. deriuat hic et h. parens parentis ouum generum. i. pater et mater. et facit g. tis pluralis parentiu. Inuenit etiam parenciu qd. p. batur p. accusatiuu pluralem qui desinit in. es. et in. is. qui p. pus est in iu. terminantis g. tis. sic dixi in tercia pte ubi egi de d. to plurali tercie declinat et dicitur pater et mater parentes. a pariendo. et non parendo. qd. p. bat ex h. q. pario p. mam. p. d. h. parens in p. dicta significacione cor. parens co. accipitur p. consanguineo uel affine. un. h. pentela le. cognacio. consanguinitas. congermanitas. con tribulitas et h. et h. parentalit et h. parentale. un. pentaliter adhibium. et h. parentalitas. tatis. con sanguinitas. Inuenitur etiam parens ge. omnis. i. obediens a parco. es. et tunc p. d. p. mam. un. u. sus Non sine ple. parens non sum nisi parco parens

Parentalia. a. parens deriuat uide in honore h. et h. parentalis et h. le. et h. parentalia. liuz di co festus paganorum cu sacrificabant animabus parentu h. hug. pap. uero dicit parentalia dies festi paganorum propinquitas.

Parentela. le. penl. p. d. in parens exponitur Parentthesis quidam tropus de quo dixi in iiii parte in capitulo de tropis.

Parenticida. a parens et ceto. bis. componitur. h. et h. parenticida. de. penl. p. d. qui pentem occidit unde h. et h. parenticidalit et h. le. et h. parenticidii parenticidii occisio parentum

Parento parentas. i. patrem uel matrem imitari. uel sacrificare umbris parentum. et tunc deriuatur a parent. Inuenit etiam parentare. i. sacrificare mortuis p. maz. p. d. et tunc deriuat a parco pa res. ut parentare. umbris uel tumulis mortuorum frequenter par. i. obsequi uel ministrare

Pareo pares parui. i. obedire. et parere. i. appare. par. p. obedire caret sup. p. apparere inuenitur paritii paritu. h. raro in hac significacione. componit apparo. res. nu. appiti. unde ap. lus apparuit gracia saluatoris nostri. copareo. res. nu. i. si mul. par. unde in gen. c. xxxvij. puer no compar et ego quo ibo. Pareo in utraq. significacione cu suis copositis est neutru. et p. d. hanc sillaba pa unde ouidius de remedio. que nimis apparent re cia uitat auis Et in gen. Apparens parit et qui bene parit obedit. par. q. n. est infiniuus de pario. ris. tercie coniugacionis cor. penl. q. uero est in finitiuus de parco pares. secunde coniugacionis. i. obedire uel apparere producit penultimam

Paries. a par dicitur hic paries nentis. q. semper sunt duo pietes uel a latere uel fonte qui conspiciunt se. aliter structura deformis est. et cor. penl. ta in n. co q. in gen. Et e. mal. ge. unde ps. parietu inclinato

Parietina. a paries dicitur parietina na. fe. ge. penl. p. d. Et e. parietina. pietu ruina. scilicet ubi pietes stant sine tecto et habitantibus. un. ezechiel xxxvj

Parietibus et collibus uallibus desinis parietinis.

Parieto. a paries diuatur pieto tas parietes ap. tare. un. de pieto tas. et disparieto tas. et expieter tas. in eod. sensu. scilz pietes auferre. Et corripit e

Parietulus etuli. diminutiuum. paruius paries.

Parilis. a par dicitur h. et h. paril. et h. le. i. equalitas. un. piliter adhibium. et h. pilicis tatis. i. equalitas. similitudo. Et corripit penul. pil. lz. desinat in ibis Et deriuatur a nomine secundum pristinum.

Parilitas tatis. corripit li. In parilis exponitur.

Pario nis pepi pti uel pariti. parere. pti face. laborare. acquirere. Et est h significatio tracta ex aba. qz cu mulier parit acquirit. et in labore est. licet postea no meminerit laboris ppter gaudiu qz natus e homo in mundo. Et erat olim h iibus quare coniugacionis. unde ovid. Qua pite solent genus pennis decorati. vñ et coposita ab eo sunt quare coniugacionis. Pario coponit cu ad ul a. et dicit apio. ris. rui. It cu co. et dz coperio. ris. copum inuenit. Itz cu ex. et dicit expior. ris. expium. ubum comune. i. pbare ul pbari. Item cu ob. et dz opio. ris. rui. Itz ex ob et pario com ponitur opior. nris. optulsiuz deponens. i. expect tare. et pd pmam opio. h opior podus ca cor. Itz coponitur cu re. et dicit repior. ris. ri. qd du plicat. p. in preterito cuz diminuat prima sillaba respectu pntis. Pario est tercie coniug et neu. et ut dicitur est facit sup ptum. tu. qd pbat per par tus. tus. tui. et pturio. et sicut facit pituz. tu. qd pbat p parturus. ra. ruz. Composita ab eo sunt quare coniugacionis. et omnia faciunt sup in ptuz et pntiu in rui. preter opior et repior. que faci unt copen reperi. et omnia sunt actiua preter ex perior comune. et operior deponens p expectae fm hug. Et scias qz pti debet esse supinum eius licet inueniat pti. vñ dicit pristi. in x li. In no unu inuenio tercie coniugacionis pario pepi. ve tustissimi tamen h quartu coniugacionem h ptu lisse inueniunt. Qua pite solet et cetera. sup ptuz debet esse. vñ et ptus et pturio. turis. medicati uum. et piro frequentatiuuz. Magister aut bene fm modnos melius declarat dicens. Pario tercie coniug facit pntiuz in. zi. prima sillaba gemina ra ut pepi. et sup pti. qd antiqui dicebant et pa rituz. vñ dicitur. Qui suis autem copositis re dit ad quartu. et facit pntiuz in ui diuisas silla bas. ut aperio. ris. rui. aptuz. pter reperio reperi coperio coperi. cuz omnibus habet. r. ante. tu. in sup ut apeno apertuz. Item scias qz consuevit. b. murari in. p. ut oppio. h in operio et i operior ob iit. sicut. d. in aperio. vñ dicit cor pmam pario. vñ quidam. Nemo sit precepta causas aperie latentes Itz. viz generat. mulier qz parit. h gignit itez qz de h etiam dixi in aperio et dicam in repio. ris. Et ut dicit pristi. in xi. h. g. faciunt pntia in sua uba que in li ul in ri uel ti terminant preterituz actiuoz. ut pepi pulsus pculi pculsus. a suffero sustub anormaluz est et sublanus facit. vñ uisus et ueni uisus excipit pepi ptus differentie causa pacior enim passus facit

Paris paris ul paridis fuit filius pami. qui ele nam rapuit et corripit penultimam paridis.
Pariscus. a paro. ras. h pariscus. d. questor qui
Parionus. roni. penl. cor. i. Clamat in foro cantator qui parit tonos. a pio et tonus
Parius. a paros insula. parius. ria. riu. et qz in illa insula marmor abundat. Ideo qnz parius po nit p marmoreus. qnz ead pius planus uel albz ad moduz marmoris dz. vñ dicit inuenit marmorpa nu. et in primo hester dz pario stratum lapide
Parma. a puus dz h parma. me. leue scutu qsi pua et quelibet leuia arma pnt dicit parme qsi p ue. Item parma est dictus quidam fluuius a pui tate. a quo ciuitas adiacens dz h parma. me. et est p fluuiio mas. ge. p ciuitate fe. vñ dicit h et hoc parmensis et hoc parmensis

Parminus. mei. ptus means. a ptus et meo. as.
Parnasus. a par et nasus qd est elaco coponit hic pnasus. si. quidam mons qz pares habet na sos. i. duas elaciones. scilicet eliconem et asserone ul cichonem. h hug. h si pnasus ut dicit hug co ponit ex duobus rectis scilicet integris scilicet par et nasus debet h pristi. Declinari ex utraqz pte recti declinat tamen ex sine tantu. et ppter hoc quid d dicunt cum quibus ego qz parnasus non est com positum qz fuit impositum a grecis qui num qz habuerunt respectum ad h nomina latina par et nasus et hoc uult magister bene. et pd penl pna sus. et qz dz pnasus qz pares habeat nasos et h. e

Paro. ras. rui. pare. i. pparare ornare. vñ para tus. ra. tu. nomen. et copat. cor simus. vñ pate cis sime. adubium. Itz a paro h patus tus tui. Pario componit apparo ras. i. ualde et diligenter pare. vñ dicit h apparatus tus tui. Itz comparo ras. disparo ras. i. spectare. diuidere. Item imparo ras. pparo ras. an ul p alijs pare. reparo ras. i. itez ul retro pare. separo ras. i. diuidere. Pario ras actiuu est cu omnibus copositis. et cor pa. vñ dicit Ouid. de rme. Bella michi uideo. bella parantur ait.

Paro paronis. masculini generis. nauis pintau et dicitur a pirata. vide in mioparo.

Parochia. a para qd est iuxta dz hec parochia parochie. i. adiacens domus dei. ul incolatus uel diocesis. vñ proclianus. na. nu. i. de proclia ex istens. procliani enim et proclii olim dicebantur qui legatis rei publice itez facientibus necessaria

Parocemia exponit in quarta pre prebebant
Parofonista. paro. ras. i. in capitulo de tropis. coponit cuz fonos qd est sonus. et dz h et h pa fonista. re. i. cantoz qz parant et incipiens phonoa

Parocida. a pa iuxta. et oca et au. i. cantus. nis coponit h parocida. de. globus qui nascitur in aure. vñ dicitur parocida parocidii. qui glo bus habet in aure. et corripit ti

Paroxonium nij. i. comocio febris uel alterius

Patricida. a parentida abiciunt e et n et rei r. mutat in. r. et dz patricida. ul componit a pre uel a pari uel a patria scilicet qui occidit patrem ul patriam. poidit. vñ dicit h et h patricidalis et h le. et patricidii. et h patricidia. dig. lex de patrici dio que et parenticidia dz h hug. et ut dicit pris patricida siue a pari. siue a patre siue a parente coponat. dicendum est patricida p geminu. r. et papias dicit patricida ppe dicit qui parentem oc cidit. Quem quidam ueteres parenticidam dice runt. quoniam patricidium in quocumqz intelligi possit cu sint homines hominibus pares. Et scias qz antiqui dixerunt patricida. de. qui patres occ dit. vñ in epistula pma ad thimotheu inuenitur patricidis et matricidis. papias ead dicit patrici da et patricida. qui parentes occidit. et h uey est h antiquos. Nam h modnos et pristi. dicendum e patricida siue a pari siue a patre siue a parente componatur ut dictum est. et producit. ci.

Patricidia in patricida vide.

Pars. a parior. nis. deriuat h ps ptis. vñ pñ adubium. Pars coponit expers. tis. pticeps impe

Parsi est preteritum de parco omnis generis
Parsimonia. a parsi pntio de pro. as. dz h psi monia. i. abstinentia. scilicet mensuram refectois non excedere. Et est uirtus fm hug. papias uero dicit parsimonia fragilitas. tempansa. pcras. pie

tas modica continenda.

Parsum est supinum de parte partis
Parthus. h. parthia. i.e. est quedam provincia. vñ
in actibus aplos parthi et medi et elamite

Partialis. a ps h et h ptialis et h. le. vñ h pt
uitas partialitatis et partialiter aduerbium.

Particeps. a capio et ps cōponē h et h et h p
iceps. opis. i. capiens partem. confors. conscius. ad
iuroz. socius. ppha. Particeps ego sum omnium ti
mendum te. qz caritas omnia bona que fiunt in
ecclesia facit esse cōmunia. et corripit penultimas
tam in nominatio qz in genituo

Participiale in participium vide
Participium. a piceps dicitur h picipiū. p. q. q. p. q.
capium. qz partem suoz accidētū capiat a uerbo.
et partem a nomine. et inde h et h picipialis et h
le. et dicitur nomē picipiale qd a participio desce
dit. ut amans amator et amatus. inde amatio f
pristi. De picipio sup dixi in tertia pte in tracta
tu de participijs et in edificio.

Participo. pas. ubi actiuū. i. partem capere ul
dare. et corripit. n. et deriuat a particeps. pis.

Partícula a ps dicitur h pticula. le. dimi. dicitur vñ
hic et hec particulans et hoc. re. vñ de particulari

Particus. a pars deriuat h par. **P**ter adubium
ticus. ci. i. negociator particulans uendens.

Partior partitis ptiūsum. vñ h ptiōz. rōnis.
Et scias qz antiqui dicebant ptiō. tis. tui. vñ d
cōposita inueniunt tā deponētia f nos qz actū
fm antiquos in eoz sensu. ut bispartior. tis. et
bispartio. tis. in duas partes diuidere. tripartior
tis. et tripartio. tis. quadripartior tis. et quadripartio
tis. et quinquēpartior. tis. et quinquēpartio. tis. i. in
tres ul quatuor ul quinque partes diuidere. Impati
or. tis. et impiō. tis. Et scias qz omnia ūba quar
te coniug. oli facebant futurū in. bo. uel in. bor
vñ adhuc in theologia inueniunt ptiōz et metiōz
h h antiquitas absoluit sicut dixi supra in tertia
parte ubi egi de ptiōz quarte coniugacionis in
fine. Itē nota qz ptiōz debet scribi per. t. qd potest
dinosci ad secundam et tertiā personā ptiōz
indicatiui. et accipit. r. sonum de. c.

Partitio. onis. fe. ge. et h partio per sincopam.
et h partitudo. i. ptiō. et format partitū a parti
tus partia partitum. partiti addita o

Partitiū. Quid sit nomen ptiū dicitur est in
tertia pte in e de supellatiuis in tractatu de spec

Partitudo. dicitur. in ptiō est **P**obus nomen
Parturio. a pario. aris peperit ptiū tu addita no
nt ptiō. ris. ubi meditatiō. et cor. u. ante. r. et
ponit qñqz pro suo ptiō. ut ibi ptiōz mon
tes nascet ridiculus mus. i. ptiō. a parturio h p

Partus. a pario. ris. deriuat hic **P**tiō. onis.
ptus. tus. tu. actus uel passio pariendi. et id qd
pitur. i. puez soboles. et desinit dñs et ablatiuus
in ubus ptubus. ad dñs de pars partis partibus
Item partus paria partū adiectiue. i. acquisitus.
Quid. Non minor est uirtus qz querē pti tueri.

Paripendo. dis. puiendi. der. a puo et pende
et dicitur puiendere parum aspiciari contempnere
nullius ponderis ul ualoris extimare. Et nota qz
puiendo. uilipendo floccipendo nauopendo nich
ilipendo idem significant

Paruz parū sincopar f qz debet poni aduerbi
aliter. et dicitur paruz p puū. vñ pristi. cum deberet
exemplificare qd nomen ponit loco aduerbij ex

emplificat de puū non qz uelit paruz esse nomen.
h qz paruz obtinet locū illius nominis puum f qz
debet poni adubialiter. qd si nō poneret sic. pcul
dubio nomen loco adubij non poneret. **P**arum
cōponit cū p. et dicitur parumper. i. ualde paruz. In
uenitur etiam parūante. h potius sunt due pres

Parunculus. h. i. parua nauicula piratarum. et
est diminutiuum de paro paronis

Paruus. a purus deriuat paruus a ū. Et cōpa
tur puus uior simus uisus sime adubium et h p
puitas. ratis. et h puulus. la. lū. et dicitur puus qz
parū ualens et est et h. **P**aruus cōponit puipe
do dis. puifacō dis. i. paruz appreciari. uilipendere f
hug f cōmuniter dicitur qz irregulariter cōpatuz par

Pascha. a fase dicitur h **P**uus minor minimus.
pascha. et. qd interpretat transitus qñ fase. tunc
enim dominus nos ter a morte transiuit ad uitā
de mundo ad patrem. pascha enim fuit qñ iudei
egiptum exeuntes mare rubrum pertransierunt
et post transitū leticie canticuz cecinerunt. Et pas
cha tunc primū celebratū est. vñ h et h paschal
et h le. et pascho cas. i. pascha celebrare. Et nota
qz pascha declinat irregulariter f genus uel f de
dinacōnem. cuz enim sit prime declinacōnis in. a
desinōis. non debet esse neutri ge. Itē cū sit neutri
ge. non debet esse prime declinacōnis cuz desinat
in. a. ergo deberet regulariter declinari h pascha
chatis. ul h pascha che. h modo declinatur cont
regulam h pascha che. ul forte hebreu est decli
cio f hug. uide in fase **P** Quare autem nullū no
men latinūz neutri ge. inueniat in prima nec in
quinta declinacōne. ostendi in tertia pte in e d de
dinacōne nominū. Et scias qz fm aug pascha he
breuz est. et dicitur transitus in lingua sua. ppter ea
qz tunc pñm pascha celebratū populū dei. qñ
ex egipto fugientes rubz mare transierunt. Itē
dicit aug in quodam sermone pasche. uide michi
h dies ceteris diebus esse lucidior. sol mundo cla
rior illuxisse. astra qz omnia uel elementa letari
et que patiente domino pñz lumen detraherunt
et noluerunt creatorem suum aspicere crucifixuz
Ecce nunc uictore illo et ab inferis resurgente no
uo claritatis sue puocantur obsequio. Itē in cō
mendacōne pasche dicit qz in quadam omelia si
cut in sacro eloquio sancta sanctorū ul cantica. co
rum p sue magnitudine dicunt. Ita h festiuitas
recte p dicitur solēpnitas solēpnitatis. Ex hac nob
quippe solēpnitate exemplū resurrectionis da
tum est spes celestis patrie apta. et facta superni
regni iam psumptibilis gloria. p hanc electi qui
qñqz tranquillitatis sinu tam apud inferni claus
tra tenebant ad paradisi amona reducti sunt. Itē
scias qz pascha dicitur septem modis. Primo tota
septimana azimoz qz incipiebat a xiiij die april
i uesperis et durabat vii diebz sez usqz ad xxi die
aplis sicut patet exo. xij et leuitic xxij sic etiam
accipit actū xij uolens post pascha eum pduce
populo. Secundo hora diei scilicet uespera quar
tedecime lune qua debebat comedi agnus. et inci
piebat festiuitas sic accipit matū xx vj. Scitū qz
post biduū pascha fiet. et leuitic xxij. mensē pri
mo scilicet apli xiiij die mensis ad uesperum fase
. i. pascha domini est. Tercio ipse agnus paschalis
qui tunc immolabatur. sic accipitur luce xxij. uel
autē dies azimoz in qz necesse occidi erat pascha.
Quarto prima dies azimoz post immolacōnem

agni scilicet xv dies que erat sollempnis iohannis
xiiij. ante diem festum pasche et cetera luc xxij.
Appropinquabat dies festus azimorum qui dicitur
pascha. Quinto panes azimi qui comedebant in
illis diebus. Ioh. xvij. Non introierunt in pre-
torium ut non contamiarentur sed manducarent pas-
cha. i. panes paschales. Sexto festiuitas epularum
ij palis e penl. Non fuit phase sine huic in isrl a
dicous samuelis. pphie. Septimo signati p agnus
paschalem scilicet xpi. cor. v. pascha noitru im-
molatus est xpi. de pdictis significacionibus no-
ta iusuz. Ebdomas. hora. dies. epulo. pecus. anima
xpi. Accipit etiam usualiter pascha p resurrexi-
one cristi. qz tunc transiuit a morte ad uitam im-
passibilem. Quota etiam die martis ul aplis cele-
brandum sit pascha. i. cristi resurrexio patet in li-
neis infra positis in fine libri. Itē de termino pas-
che dicit in septuagesima. d. concurrentibus hēs in su-

Pascuis. a pascho. dicitur uel h pasuis. Co loco
his. animal ul auis que in manu pasce et cor h
Pasco cis pau pascere pascu. i. dare pascu. pas-
tor pasce oues. i. dar pascu ouibus. ponitur ei-
am qnqz p depascere ut ouis pauit pratum. i. de-
pauit. i. corosit. Pasco coponit depasco depau de
pasum. i. ualde pascere ul corrodere. et est actio
cuqz omnibus suis copositis. Et nota qz passiuum
istius ubi exigit actio. qz in eo intelligit actio rela-
ta ad illud cui ubi illud attribuit. ut cap pasce
filias id est pascendo corrodit

Pascua. a pasco cis. dicitur h pascu. que. vno
in ps. In loco pascu ibi me collocauit h in plura
li est neutri ge scilicet h pascu. oqz vnde ezechiel
xxxiiij. stōne saturat nobis pascu bona depas-
ci. Inuenit etiam et in feminino genere hee pas-
cu. vñ idēz ppha in eodez e insup et reliqas
pascu. nostray conculcatis pedibus uestris. Itē
in eodem e in montibus excelis isrl erunt pascu.

Pasillus li dimi. puus palus uineay. **C**earum.
Passer. a paruus dicit h passer. qz puus est
vñ h passiculus li dimi. et passennus na nū. et h
passerinus p filio passeris. uel dicit passer a pa-
cendo libidinem. qz pocultū. i. luxuriosus ai. al est

Passerulus in passer est.
Passerinus in passer uide

Passibilis. a pacior patens dicitur h et h pas-
sibilis et h le. penl. cor. vnde passibiliter adubiū
et h passibilital tatis. et coponitur h et h impas-
sibilis et h le. lites impassibilital tatis.

Passim adubium ubiqz. a passus uel pateo pa-
sionarius. a passio omis dicitur **C**tes dicit.
h passionarius. hber continens passiones sanc-
toz uel passiones id est morbos

Passiuicula le. diminutiuum parua passio

Passiuū sicut dicit pristi. illud ubiqz est passiuū
generis qd in or desinens. descendit ab actiuo p
assumpcionem. r. et ppe illa possunt habere pri-
mam et secundam psonam passiuoz in quibz et
fateri possunt eodem persone qz in se sit ut est a
mo te consequit qz ille ad quem dixi confren-
do id qd a me audiuit dicat amor a re. De h pleni-
us dixi in iij pre ubi egi de ubo in e de generibz
uboz **C**ic nota qz si ubum passiuū construit
cū ablatiuo. considerandum est utrum ille ablati-
uus denotet causam efficientē ul aliam. Si enim
efficientē denotet tunc debet poni cum pposiōne.
ut diligor a platone. Si uero denotat causā ma-

teriale. ul aliam pter efficientem non debet po-
ni cū pposiōne. vñ male dicitur ueror a baculo. ul
spolior a pbenda. qz iam sequeret qz posset fieri
conūsa locucō. ut diceret. pbenda spoliat me. qd

Passum est supinum **C**est contrarium rationi
de pando patior pateo uide in pando

Passus. a pateo patens dicitur passus sa suz. nomen
et picipium. i. sparsus diffusus extensus patens.
et h passus passus ubale. qz pateat in itine. vñ
passutus ta tū. i. habens magnos passus h hug-
tamen scias qz passus est sup triū uboz ut dicitur
est in pando die. Et sic passus sa sum. a quolibet
pdictoz supinor in pdictis significacionibz descen-

Pastillus. a pas **C**ere pt. sicut dixi in pando.
co cis. h passus tus. et h pasta te. vñ h pastillus
li. dimi. quidam puus passus ex pasta ubi piscis
uel caro ul alius cibus includitur. Vnde oracius
Pastillos rufillus olet gorgonius hircum.

Pastinaca ce. a pasco uel passus dicitur h pastinaca
ce. quedam herba. quia eius radix sit picipuus
passus hominis. vnde pastinaceus nacta nactum

Pastino. a pasco cis. ul a passus dicitur pastino as
ay are pastinatu. i. colē. plantare. fodere. et ppe
ptinet uineis plantandis vnde h pastinatu. ti. vi-
nea nouella. pastinatu etiam uocatur agricole fer-
ramentū bicultū cuqz quo femina aprant. et info-
diunt. Pastino coponit ipastino as. itez pastinare
ppe quidez repastinan dicitur vinee ueteres qz re-

Pastofonium qz p **C**fodiuntur. et corripit si-
ua cellula latine et thalamus dicit. ul arriū tem-
pli. uel gazophiliacū. ul puū sacranus ante tem-
plum. Et uide dicit pastofonium qsi postofonium
qz foris sit positum h hug. glosa aurez sup pmo
machab c iij dicit pastofona qz dicitur calami
ul cubilia in quibus leuite excubabant in atrijs
domus domini quoz cōmemoracō fit in ultima
uisione dan. pphie. In historijs aurez sup ij reguz
ix dicit. Inportibus latez erant pastoforia. i.
loca sepata ad comedenduz in quibz sacrificantes
de ptibus sacrificoz qz eos cōtingebant uolcebant.
oram domino. Item scias qz pastoforia. amos p
mo dicitur loca pastoz pascondis ai. abbus apra-

Pastor. a pasco cis. dicitur h pastor toris. a qz
h pastorculus li dimi. et pastorius ria riū. et pas-
torcus pastorica pastoricum. et h et h pastoralis
et h pastorale. in eodem sensu

Pastorculus pastorculi dimi. paruus pastor

Pastoricus in pastor uide. et corripit ri.

Pastorius. a pastor toris. dicitur pastorius ria riū
et pastoricus ca cū. et h et h pastoralis et hoc le

Pastros. i. spacium **C**omnia in eodem sensu

Patagium. a pateo tes. dicitur h patagium. i. gula
ad summū tunice ul mantelli assuta. ul palbum
auro uel purpura uanatum.

Patella in patna uide.

Patena. a pateo. tes. dicitur h patena ne. i. oper-
culum calicis qz sit patens et diffusa. et uide qz
debet pferri penl. cor. h usus hoc non recipit.
sed omnino repugnat vnde eam pducas

Patenula le dimi parua patena

Pateo tes tuj passum. i. apiri. uide. manifesta
n. manifestum esse ul diffundi. et dicitur patet qsi pa-
lam tenet. et est et h. vnde patens tentis ois ge.
et copatur pateoior simus. vnde parenter aus
sime adubium. et h patencia cie. Itē a pateo pa-
tesco cis incho. et est pateo neutz cum omnibus

suis compositis si qua habet et cor pmas. pper.
Non pateant facies suis rumoribus aures.
Pater greci dicitur patir. vñ s hug. nos dicimus s
pater. qd autē dicitur pater pator. i. suans omnia.
a pan quod ē totū et totū quod ē suans et cetera. ē
Et dicitur pater multis modis. Dicitur enim p natu
ra. Item similitudine cure. Item p formalis uel
doctrinalis. Item pater etate. Item p reuēcia. et
dignitate. Pater dicitur naturalis qui gnat. p similitu
dine cure dicitur qui quā curam pater gerit filij. talē
ille gerit alterius. Et quā curam p impendit fi
lio. talem impendit ille alteri. Pater formalis uel
doctrinalis dicitur magis qui informat discipulū bonis
moribus et disciplinis. Pater etate dicitur senex. tales
enī patres appellare debemus. Pater reuēcia uel
dignitate dicitur quem reueremur. nam cui reuēcia
et honorem impendimus. sepe patrem uocare so
lemus. Et a pater s paterculus h. dimi. Et pater
na nū. Et s et s paterialis et s le. unde s pater
tatis. et s paterialis tatis. s hug. Vel dicitur qd pat
in sac scriptura dicitur modis dicitur. scilicet natura. imi
tatione. adoptione. doctrina. Et etiam p honore
reuēcia. etate. Natura ut abraham pater ysaac.
imitatione ut in euangelio dicitur si filij abra
he essetis opa abrahe faceretis. imitando scilicet
fidem eius. Item uos ex patre diabolo estis et de
sideria patris uestri uultis facere. scilicet imitando
eius maliciam. Adoptione sicut cū aliquis huma
na consuetudine adoptat aliquem in filium. et sic
nos deo s natura s adoptione dicimus pater nos
ter qui es in celis. doctrina sicut apłs ad galatas
ait. filij mei quos ite parturio donec forme
eritis in uobis. Item p honore reuēcia etate
sicut in libro regum in ierui ad naama dixerunt
pater. et si rem grandem dixisset tibi ppha. certe
facere debueras et cetera. De predictis significaco
nibus dicitur in grece. Est pater s cura. pater est ali
us genitura. Dic pater etate. pater ille pbat ho
nore. Ac summū regem. uocat ipsa creatio patre
Et scias. qd qñ ipsum latinum est proful eius
dem significacois cū greco nomine uel hebreo.
nulla est ibi deriuaco. s solummodo quedam deror
sio unius lingue in alteram. ut iacob. inde iacob.
Et ideo ppe loquendo. deus non deriuat a titeos
nec pater a patre. nec mater a matre. qd idē sunt
nec differunt in significaco. nec in modo signifi
candi. ut plenius dixi in tercia pre ubi egi de spe
ciebus nominū. ubi quesui an translatio semper
faciat deriuacoem. Pater coponit cū s geniti
uo greco familias. et acutē in fine. hic paterfamili
as. huius patrifamilias. et dicitur paterfamilias.
qd omnia in familia sua possit. tam seruis qd fili
is pater pari deuocoē cōsult. s quicūq; domina
tur seruis s nomine non debet appellari. Et in eo
dem sensu inuenit paterfamilias. et paterfamilie
s hug. vide in materfamilias. et in honore. ras.
Et scias qd ppe paterfamilias qñ est una dicitur sig
nat illū qui est dominus hereditatis de iure. etia
si nō esset natus dummodo esset uiuus in utero
matris. Sed qñ sunt due pres. signat illū cuius p
les iam est una familia. Item nota qd utile consi
lium dat patribus eccl xxxij. filio inquit et mu
lieri fratri et amico non des potestatem super te
in uita tua. et non dederis alijs possessiones tuā
ne forte peniteat te et deprecetis p illis. Melius
est enī ut filij tui te rogent. qd te respicere in ma

Pater noster est expositū **C**ius filiorum tuorum
Pater. a patero tes dicitur s patero re. In pentio
magnus et patero scribus s hug. pap uero dicit
pater fiale sunt dicte qd in ipsis portare solemus.
vñ qd pateres sint dispersis qd labris. et cor pen
vñ quidā. In fundo patre scio turpia multa patre
Paterculus h diminutiuum patris pater.
Paterialis in pater est
Pateriani quidā hētiā a paterno exorti qui
inferiores pres corpis a diabolo factas opinantur
Patero os inchoatiū. a patero tes. addita co.
Paterulum. a patero teris deriuat s paterulum
h. i. tormentū. et ppe furca quasi ferens caput. et
est pateruli minor pena qd crucis. qd paterulum
statim exanimat appensum. s crux affixos diu cu
Paterius. a patero pateris. Ciat. et corripit bu.
paterius ca cū. so comita et turpia pateris fm hug
papi. uero dicit pateres libidinem. Nam patero
grece passio dicitur. et corripit ti.
Pateris tis ge omnis. est pteritū de patero nis
et pter cō nom et s h cōpater dicitur simus. vñ pater
ter eius me adhibium. et hoc pater dicitur. et forma
a dō pateris. addita. a. et est pater a uiigo ad
ueritates fortune et iūboz asperitates equanimi
ter portans. ppe tamen pateris corpis est tolle
randa animi. et coponit impatiens tis. i. non pa
ciens sine freno. et cōpater. vñ impatiens eius si
me aduerbium et s impatiens impatiens
Paterianus. a patero tes. dicitur s paterianus n
ianitor qui ianuam facit patero
Paterina a patero tes dicitur s paterina ne id ē sarrago
uel scutella pateris. vñ s paterella le dimi. et cor
penl paterina. pterus. sed grandes paterine
Paterianus. a patero dicitur paterianus ria rium. ad
paterinam pateris uel in paterina coctus. et s pateri
narius qui facit paterinas.
Paterula le diminutiuum pater paterina. i. paterella
Patero pateris passiuum pater deriuat a patero
grece qd latine dicitur defectus uel passio. et coponi
tur cū con. et dicitur copatero teris. et cū p et dicitur
patero teris paterissimum. et est deponens patero
cū suis coponit. et corripit pa. esopus. Vulnera
na facias que pores ipse pater
Patero grece latine defectus uel passio dicitur.
Patero pateris. in patero pateras vide.
Paterus. a patero s paterus. i. uiricus et pateri
nus et hic paterialter pro eodem
Paterina. a patero deriuat pateris tria trius. et s
paterina paterie. qd cōmunis sit omnibz qd nati sunt
in ea. Et est ppe paterina ciuitas. licet ponat quōq;
p regione uel puincia. vñ pateris honor. i. ho
nor pateris uel honor paterie.
Pateriarca. pater coponit cum archos qd est
princeps. et dicitur s pateriarca dicitur. i. summus et p
ceps. qd p mium et apostolicū tenet locū sicut ro
nus antiochenus alexandrinus Et in s pateriarca
tus us vi. eius dignitas uel eius districtus et s et
s pateriarcalis et s le s hug. pap autē dicit pa
teriarca grece summus pateris interpretat. qd p mium
et apostolicū tenet locū sicut romanus antioche
nus alexandrinus Sunt enim auctoritate beati pe
tri apli instituti. pma quidem petri apli sedes ro
mana. Secunda apud alexandriā beati petri no
mine. a marco eius discipulo et euangelista conse
crata. Tercia apud antiochiā beati petri a
plī habet honorabilis. eo qd illuc pateris romam

uenisset fuit. et illic primum nomen xpianorum
nouelle gentis exortu est. Quamuis autem p or
ez diffuse ecclesie catholice vnus thalamus cris
is sit. sancta tamen romana ecclesia nullis iudi
cibus constitutis ceteris placita est ecclesie. **Alie**
sumunt quida nomen patriarche. et dicunt q pa
triarche sunt minores papa. maiores autem me
tropolitanis. et dicunt q h nomina patriarcha.
et pmas p eodez supponunt. na inter patriarcha
et pmatem non est realis dra h uocalis. vel ppe
diz patriarche iiii principales. Constantinopoli
tanus alexandrinus antiochenus iherosolimitanus
Alij uero dnt ppe primates sic aquilegens gran
denf. Bituricens. licet enim isti quoz etiam nomi

Patriciani quidam hereti **nant** se patriarchas
a quodam patricio dicti. q substantiam huma
ne carnis a diabolo conditam dicunt

Patricia in patricia uide
Patricius. a pater dz patricus patricia patricu
nobilis de genere patz natus. vl patricij dicunt
qui puident reipublice sicut pater filio. et cor. 7.
ante. c. et formatur a datuo patri addita eius

Patricus. a pater dz patricus ca cu. i. paremus
Patrimus a pater dz h patrimus mis. i. puer su
perstes defuncto patre. Vel patrimus dz puer pa
tri similis. Et componitur a patre. et imitroz ans
Inde patrimus. quasi patrem imitans.

Patrimonium patrimonij dicitur hereditas pa
tris. et deriuatur a patre

Patrimus a pater dicitur hic patrimus mi. qui
cum sit pater habet animum uinum. et producit tri

Patrinus. a pater dz h patrinus ni. q leuat ali
quem de sacro fonte ul intromittit in ecclesia. vñ
et sacerdos dz patrinus. vñ h patrinus uiricus
et hec patrina ne. sacerdotissa uel uxor sacerdotis
ul matrina. et pñ penl patrinus. uide in frater.
et in comatez. Sed pñ queri utz aliquis laicus uel
clericus in minoribus ordinibus constitutus pos
sit matrimoniu contrahere cu illa qua manibus
baptizauit. dico q non qui eius filia spiritualis
est sicut illa quaz suscipit. si h contractum fuerit
matrimoniu inter eos nuquid sunt sepandi utiqz
q nec etiam filius sacerdotis pñ contrahere cum
illa puella qua pñ baptizauit ut dixi sup in frat

Patripassiani sunt quidam heretici qui dnt pa
trem fuisse passum. vñ aug dicit. Crubescant sa
belliam qui dicunt ipsum patrem esse qui est fili
us confundentes personas qui et dicti sunt patri
passiani q dnt patres fuisse passum et pñ penl.

Patrisso. a pater dz patrisso fas. i. patri assimi
lari. patrem imitari in dictis uel factis sicut a ma
ter dz matrisso fas. et possunt dici huiusmodi u
ba uba moralia ul imitativa sicut dixi in tercia
pte in tractatu de uerbis c de speciebus uerborz. et
formae a patre. e. in 7s et addita so.

Patro. a pater dz patro tras traui trare. i. face
phere. ul comittere. ul generare. dicit tamen sui
us q patrare est opus ueneru consummare. unde
patradio. opis uenerij consummacio Et hinc uolūt
dico patre q patradone opis uenerij filius pcre
et. Et cõponit repatro tras. Item componitur im
petro et ppetro. et tuc mutat a in e. et habet pa
tro pma naturaliter breuē. Et e actm cu suis cõ
positis. Vñ factus. De facili longa sine freno cul

Patrocinor. a patronus deriuat pa patratuz
patrocinor. ans. atus sum an id e defendere. Et

construit cu dco. unde h pñ dñi ni. i. defensio
Et cor ci. Vnde factus. Sic prohibent leges frau
dem non patrocinari.

Patronissa in patronus exponitur.
Patronomicus. pater componit cu noma qd
e nomen. et dz patronomicus ca cu sez a nomine
patrie deriuatū nomen. de hoc dixi in tercia pte
ubi egi de speciebus nominu. in c de nomine pñ

Patromus. a pater deriuat **nomico**. et cor mi.
tur hic pñ nus ni. i. defensor qui talem affectu
dientibus ul alijs exhibet. ut qd pater illos regat
unde h patrona ne. et h pñ nissa se. et h pñ na

Patruelis. a patruus dz h et h pñe **tuus** tus
lis et h le. ad patruu ptinens et h et h patruel lis
filius ul filia patru. filij duoz fratuz sunt patru
eles inter se sm hug. Iere xxxij. Patruelis meus
filius patru mei Et sm ysid viij ethi. Patruelos
sunt dicti. eo q patres eorum germani fratres fue
runt inter se. Consobrini uero uocati qui aut ex
sorore aut fratre aut ex duabus sororibus sunt
nati quasi consororini. Sobrini consobrinoz filij
Et producit penultimam patruelis.

Patruus. a pater dz h patruus trui frater pa
tris. qd pater alius. unde et moriente patre pupil
lu prior patruus suscipit. et quasi filiu lege tuef

Patulus. a pateo tes dz patulus **ut** dicit ysid
la lu pñ cor. i. diffusus. patens. h pñe patulus
e quod semp pater. ut auris natus naris arbor.
et filua. h patens quod ad horaz pater. ad horā
non pater h occultat ut oculus. et componit p
patulus la lum. i. ualde patulus et apertus.

Pauco. a paucus dz h pauco dimis et h pau
tudo dimis in eodem sensu. i. paucitas.

Pauciens in paucus est.

Pauctudo in pauco est.

Pauculus in paucus uide.

Paucus ca cu dz respct mñ. ut multi homines
pauci homines. Et compaz paucior issimus. vñ
paucius me adubiū. et hec paucitas dicitur. Et
pauculus la lu dimi. Paucus componit paucus
ca cu. et ppaucus ca cuz. i. ualde paucus. A pau
cus dz paucens tis ge. omnis. i. paucus. rarus. et
ntus quandoqz ponit adubialiter pro raro.

Pauco ues ui neutru. et caret sup. Et dz a pa
uor. oris. et e pauere timere pauorem hie. et cõ
ponit expauco ues. Vnde pauesco expauesco in
choa. Pauco cu suis compositis neutru est. et fac
pñeritū in ui silla. et cor pa. Vnde ouid epi. Cor
pauet ammonitu temerate sanguine noctis.

Pauis isti e pñeritū de pauco es et pascio pascio
Pauia. a pauco dz hec pauia uie ul pauia qd
di genus oliue. quam corrupte rustici pauia uo
cant. uiridi oleo et suau. sic dca q pauia. i. hñ

Pauidus. a pauor oris dz pauidus da **datur**
di. Et compatur. unde pauide dius me adubium
et h pauiditas raris. et dz pauidus qui semp pa
uet. pauens qui ad tempus. pauet ex causa. Ita
pñ ead distingui timidus et timens. Et cor pñ pa
uidus. Vnde pamphilus. Non mare tñisset pau
idus si naua fuisset.

Pauimentalis in pauimentum exponitur.

Pauimentū. a pauio uis dz h pauimentū ti e
laboratū solū ecclesie ul palacij. q sepe pede fe
ritur. ul qz lapidibus minuū celsi sit factū. unde
pauimentatus ca tñ pauimento ornatus. et hic
et h pauimentalis et h le ad pauimentū ptinens

et pavimento ras. i. pavementū facere ul' paulū
Pauio is iuj ire paulū. i. ferre p. (to ornare
cutere. cedere. et est actū cū suis cōpositis si q' h'z
Pauio itas frequenter pauē et deriuatur a pa
ueo paues. vel a pauor
Paulatim. a paulus la lū. d' paulatiz aduerbi
um. i. sensim p'culatim p'cedentim minuatim
Pauliani quidaz hētiō a quodaz paulo exorti
q' d'nt xp'm non semp fuisse. h' a maria sump'sit
Paulisper paul' ablatiuus de pau (se inidum
lus la paulum cōponitur cū p. et d' paulisper. i.
Paulominus q'q' est vna (pūp ul' modicū
dicō. i. fere q'q' est orō siue due dicōes. vt mi
nūsti cū paulo minus ab angel. i. minus modico
vñ in d'c' dicit. Si paulo minus est oratio cōpat
inde. Esto fere si dicitio sit paulominus una. de h'
dixi in secunda pte ubi egi de accentu adūbioniz
in c de cōpositis a minus. Et scias q' paulo non
debet acui in fine in paulo minus q' sunt due p
tes ut tetigi in secunda parte ubi egi d' impedim
tis accentus in c de impedimento differencie. Itē
paulo prius due ptes sunt. Item paulo cōponit
paulopost. paulo ante. uel potius sunt due ptes
postre p una. Itē paululū paulum et paulo sunt
nomina. licet aliquando ponantur adūbialiter
Paululus la lū. est dimi de paulus. et ut dicit
p'ris in tercio li. paulus non geminat. l. in diminu
tuo. nec miq. cū au diprongs post se geminari
consonantē phibeat. facit ergo paulus paululus
Et ex h' paxillus paxillulus quas formas fer
uant femininū et neutz. Paula paulula paxilla
paxillula. et similitē neutz et ponunt q'q' ad
ūbialiter ista nomina paululū paulum et paulo.
Paulus la lū. i. puus modicus. et hinc saulus.
dictus fuit paulus q' modicus et tempatus. vel
paulus interpretatur mirabilis ul' requies. Et h' h'
dicit a pausa. Et nota q' h' nomen paulus la lū
appellatiuū iam aboluit ex quo paulus p'p'i ino
leuit h' hug. et scias q' iste ablatiuus paulo non
debet acui in fine sic dixi in paulominus (Dic
nota q' paulus doctor gentium. interpretatur os
tube. ul' os eoz. seu electum mirabile. ul' elecōnis
miraculum. ul' paulus a pausa qd est requies ul'
modicus latine. et p h' intelligunt sex p'rogative
quas habuit paulus pre ceteris apl's ut uidet.
Primum est lingua fructuosa q' ab ilinco usq' in
ib'lm repleuit euangeliz. et inde d' os tube. Se
cundum est caritas uiscerosa. q' ut ipse testat q's
infirma et ego non infirmor. quis scandalizatur
et ego non uroz. inde d' os eoz. os scilicet cordis
de quo ipse dicit os meū patet ad uos o chorinti
cor uñ dilatātū est. Terciu est conūsiō miraculo
sa et inde dicit electum mirabile. q' mirabiliter
electus et conūsus fuit. Quartū est manus ope
sa. et inde d' elecōnis miraculū. Magnum enim
miraculum fuit. quando elegit sibi p'p'is manibz
sumptus acquirē et incessanter p'dicare. Quintum
fuit contemplacō delicōsa q' raptus est usque ad
terciū celum. et uidit archana. et in fuit domini
requies q' in contemplacōne exigit requies men
tis. Sextum est humilitas uirtuosa. vñ ipse dicit
ego sum minimus apl'oq' q' non sum dignus uo
cari apl's. et inde dicit modicus. de h' uide in sau
lus. Item de morte apl'oq' habes in apostolus
Pauo onis. nomen de sono uocis habet. q' au
tem dicit pauo q' pauorem uelens ore. et h' est

habet enim horribilem uocem et sepe incutit au
dienti pauorem. Item habet pulchras pennas et
turpes pedes. Et hinc est q' libenter ostendit et re
spicit alas. h' pedes respiciendo tristat. vnde ouis
de arte. Laudatas ostendit auis iunonia pennas
Inuenit etiam h' pauus ui in eodem sensu. vnde
hec paua p' femina. vñ in lib' regum iij c x d'z
q' d'assis salomonis deferebat auz argentuz den
tes elephatorū simeas et pauos. Et scias q' caro
pauonis tam dura est ut uix putredinem sentiat
nec de facili coqtur vnde dicit aug' in li xxj de ci
tate dei. Quis nisi deus creator omniū dedit car
ni pauonis mortui ne putrescat. qd cum auditu
incredibile uidet. euenit ut apud cartaginez no
bis cocta apponeretur h' auis. de cuius p'cedē pul
pau' quantū uisum est distretum suam iustitiam
q' post diez tantū spaciū quantum alia caro q'
cumq' cocta putresceret. platiū atz oblatum nich
il nostrum offendit olfactū. Itēq' positū p' dies
amplius q' xxx idem qd erat inuentuz est. Item
q' post annū nisi q' aliquantulū corpulencie stric
tionis fuit et contractionis. Et est pauo auis octu
Pauor. a pauio pauis d'z h' pa (latis pennis.
uor oris. q' mentem hominis ferat et cōdat
Pauper. a pau' deriuat' paup' peris. q' pau' pos
sit. vnde et d'z paup' q' pau' potens. ul' pau' pu
tans. ul' pau' impans. et est et h' vñ h' pauperu
lus li. et h' paup'cula le dimi. et paup'culus la lū.
et pauperus ra rum. et h' pauperif ei. et hec pau
peras tatis. h' paupies est dampnū paup'as ipsa
condicō. paup' cōpatur. ior. nimus. per geminum
r. et formaf ab h' nō pauper addita nimus. vñ
paup'itez nius me adūbiū. Pauper componit' per
pauper. h' pauper. i. ualde pauper h' hug. uide in
mops. ut dicit pap' pauper dicit' qui aliqd habet
licet pau'. Inops uero qui nichil. Itē scias q' pau
per est cōmunis ge dedinacōne. h' omnis construc
cōne. vñ potest dici pauper homo femina regnū
similiter et diues. vñ ouis. Adidit esterno mar
more diues opus. et hoc intelligas nisi in termi
nacōne tem ul' tes. vñ d'fus. Tem ul' tes fugiunt
natura h' cetera sumunt. uide in diues ul' uolūtas
Pauperculus in pauper uide
Paupero. a pauper deriuat' paupero. ras. rauj.
rare. esse ul' fieri pauperem. vñ paup'asco pau
perascis inchoa. vñ cris. In rebus secularibus al
ter paup'ascit. alter dicitur. Itē pauperare id ē
pauperem facere. et h' h' est actū. et componit' de
paupero. ras. ualde pauperare. uel a paup'itate
remouere. et expaupero. ras. in eodem sensu. et ē
actū cū suis cōpositis omnibus
Pauperimus. ma. mum. in pauper uide
Pauperus. ra. num. in pauper est
Pausa. a paulus la lū. d'z h' pausa se ul' d'es q'z
paululū intermittē labor. vñ paulo sas sau' sa
re. i. req'escere et cōponitur repauso
Pauso pausas in pausa uide
Pauxillus uide in paululus
Pauus pau' et pano pauonis. auif est oculatis
pennis fm hugicionem. uide in pauo
Pauxillus. paulus facit dimi paululus et ex h'
paxillus. et paxillulus la lū omnia dimi. vñ
paxillatim adūbiū. i. pau. et h' paxillus li no
men mensure. uide de h' in paululus.
Pax. a pactuz deriuat' h' pax pacis. q' posterior
pax accipit. fedus primū initur. et d'z pax pūū

arcens. et est ethi. et pō pa. vñ p̄per. **M**orbis in sanctis pulcra est concordia pacis. Et scias q̄ p̄ fca pax n̄ inuenit̄ in uita ista. q̄ nūq̄ bella bōis numq̄ discrimina desunt. et cuz quo cerret mens pia semp̄ habet. et bñs in cant̄ dicit. **C**andens libū. o tener et delicate flos increduli et subitiores sunt tecū. vide ergo quō caute ambules inter spinas. plenus est mūdus spinis. in terra sunt. in aere sunt. in carne tua sunt. uersari in hijs et minime ledi diuine potencie est non uirtutis tue. Itē auḡ in li de ciuitate dei. Pugnāt inter se mali et mali. Itē pugnāt int̄ se mali et boni. boni uero et boni. si p̄fecti sunt inter se pugnare non possunt. p̄ficientes autem nondūq̄ p̄fecti ita possunt ut bonus quisq̄ ex ea pte pugnet contra alieq̄ quae eadē cōtra seipsum. Et in uno quippe homine caro concupiscit ad uersus spiritū. spiritus uero aduersus carnem. Item ḡḡ in pastoral̄. Si puerusq̄ ne quida in pace iungit̄ p̄fecto eorū malis actibus robur auget̄. Qui ergo iniquos pace sociat iniquitatem uires administrat. q̄ bonos eo deterius depriunt quo unanimit̄ p̄sequunt̄. et ut dicit auḡ pax anime rationalis. est actionis cognicionis q̄ consensus. ul̄ consensus racionis et uoluntatis s̄m quosdam. Itē dicit fulgencius. a circulo lune ul̄ q̄ ad centū terre nō est p̄fecta securitas. In aere non. q̄ ibi demones insidiantes. In terra non q̄ ibi homines malignantes. In mari n̄ q̄ ibi uenti et tempestates. In inferno non. q̄ ibi sunt tortores animas cruciantes. ergo supra lunam quere securitatem q̄ circa lunam minime reperies. uide in unus. Amib̄ eadē in hexamer̄ dicit vj habes in p̄sua. q̄ iusti anima dicit uel ecclesia. ego ciuitas munita. ego ciuitas obsessa. Munita per cristum. obsessa per diabolū. si non debet obsidionem ueren̄ cu cristus adiutor. Iero. eadē dicit. **C**ordia pauue res crescunt discordia maxime dilaxilla li. ul̄ pauxillus gen9 est ferra **I**bū ment̄ et ut dicunt cultū et d̄z a palus uinearū **P**ean. a fos qd̄ est lux dicitur est sol. pean q̄si phoā. q̄ luceat. ul̄ pean q̄si phīā a phirone queni interfecti. vñ et pean peanis d̄z q̄n̄q̄ laus et p̄p̄e appolinis licet et p̄ laude generaliter cui iussibet inueniā. et pō penl̄ genin. viq̄ in x e neid. Condamen̄ soq̄. letū peana secuti. et acuitur in ultima nū pean et est masculini generis. **P**eccatum. in pecco peccas uide **P**eccō. a pelex dicitur pecco peccas. et dicitur peccare quasi pellicare. Et ē neu. cū omibz suis cōpositis si q̄ habet. Et inde peccator peccatoris qd̄ nomen antiquitus tm̄ flagicosos. et libidinosos. signabat. si postea transit in appellacionem omnium iniquorum. et dicitur peccator quasi pellicator. Item a pecco cas. s̄ peccatū ti. Et est peccatū s̄m auḡ sp̄re in cōmutabili bono. bono cōmutabili adherere. ul̄ peccatū est omne dictum uel factū ul̄ concupitum qd̄ fit contra legem dei. ul̄ peccatum est uoluntas retinendi ul̄ consequendi qd̄ iusticia uetat. et scias q̄ peccata mortalia sunt septem que in b̄ uisu continentur. Luxur̄ gustus a uet̄ tristis furit inuidet ambit. Luxur̄. i. peccatum luxurie. gustus. i. peccatuz gule. auct. i. peccatum auaricie. tristis. i. peccatū tristide. furit. i. peccatuz ire. Inuidet peccm̄ inuidie. Ambit peccm̄ supbie Et nota q̄ s̄ ḡḡ peccata carnalia ut luxurie et gule peccā sunt maioris infamie et minoris culpe. Pecca

ta uero spiritualia sunt maioris culpe et minoris infamie. Et scias q̄ summū malū esse non p̄t. Nichil enī a deo est malū in quo non sit aliquid boni. ad minus esse. et ideo dicit p̄s in iij erb. q̄ si esset a deo perfectum malum qd̄ p̄ueniret ex corrupcōne omnium circūstanciarū. nec seipsum sustinere posset. et intellige summū malū non est uerū est q̄tū ad potenciam non quantū ad actū q̄ aliquis est ita malus q̄ nullus alius est peior non autem q̄ nullus alius possit esse peior. Itē potest quis peccare ex infirmitate. ex ignorancia ex malicia certa ul̄ in patrem in filiū in spiritū sanctum. Nam peccare in spiritū sanctum. est peccare in attributū spiritui sancto. **P**ri enī attribuit̄ potencia. filio sapientia. spiritui sancto clemencia peccare autē in attributū spiritui sancto. est peccare ex certa malicia. Sicut peccare in patrem ē peccare ex infirmitate. et peccare in filiū est peccare ex ignorancia. ut dicat̄ peccatū in patrem q̄ deficit illud qd̄ patri attribuitur scz potencia. Et peccatuz in filiū q̄ deficit sapientia que filio attribuit̄. Et peccatū in spiritum sanctum q̄ ponitur oppositū bonitatis que spiritui sancto attribuitur Et nota q̄ peccatuz ex concupiscencia p̄ueniens ad peccm̄ ex infirmitate reducitur. Non enī tunc soluz ē ex infirmitate peccm̄ q̄ aliquis aliquo ex teriori impulsu peccat. s̄ eadē dū p̄ temptacōne carnis in peccm̄ labitur. **S**pecies autē peccati in sp̄m sc̄m sunt sex. desperacio. p̄sumpcō. obstinacō impenitencia. impugnacio ueritatis agnite. inuidencia fraterne gracie. **P**eccm̄ in sp̄m sc̄m op̄ponit̄ specialit̄ gracie p̄niali. p̄ quam fit remissio peccatorū. Ad remissionem autem peccati que dam exigunt̄ ex pte remittentis. quedam ex pte eius cui remittit̄. et quedam ex pte eius p̄ qd̄ fit remissio. ex pte remittentis concurrunt duo scilicet misericordia. et contra hoc est desp̄cō. et iusticia et cont̄ b̄ est p̄sumpcō. Ex pte eius cui remittitur duo requirunt̄. scz p̄posituz non peccandi. contra qd̄ est obstinacio. et dolor de cōmissis contra qd̄ est ipenitencia. ex pte uero eius p̄ qd̄ fit remissio exigunt̄ duo scz fides ecclesie. cont̄ qd̄ est impugnacio ueritatis agnite. et gracia que dat̄ in sacramentis. cont̄ qd̄ est inuidencia fraterne gracie. Et scias q̄ inuidencia potest esse dupl̄. quedam q̄ ē de p̄speritate ul̄ exaltacōne hominis. et quedam que est de exaltacōe gracie. sicut q̄ mult̄ ad deū conuertunt̄ uel aliquid huius. et talis inuidia solum est peccatū in spiritū sanctum. nō quid̄ inuidia fratris. s̄ inuidia fraterne gracie. **D**ic nota eadē d̄z̄ inter peccatū et delictum. Nam s̄ auḡ in queshonibus leuiter dedinare a bono delictum est. peccatuz uero est facere maluz. Aliud est dedinare a bono. aliud facere malū. peccatū uero est p̄petracō mali. delictum desercio boni. qd̄ ip̄i nomen ostendit. Quid enim aliud sonat delictuz nisi derelictum. et quid derelinquit qui delinquit n̄ bonum. ul̄ delictum est qd̄ ignoranter fit peccatum qd̄ scienter cōmittit̄. Indr̄nter tamen et peccatuz nomine delicti. et delictuz nomine peccati appellatur. **I**tem consueuit queri. an omne peccatum sit in uoluntate. Et uidetur q̄ sic. q̄ ut dicit auḡ peccatū est a deo uoluntariū qd̄ si non est uoluntarium non est peccatū. Et bern̄s. Sola uoluntas ardebit in inferno. **R**espondeo. aliquid esse in uoluntate potest intelligi dupliciter. uel ita q̄ sit in

ea sicut in causa. et sic omne peccatum in uoluntate est iniquum omne peccatum uoluntarium est. uel ita quod sit in ea tamquam in subiecto. et tunc distinguendum est. quod subiectum peccati potest accipi. uel proximum uel primum. proximum subiectum peccati est illa potentia que actum peccati elicit. et sic in diuersis potentijs contingit esse peccatum. et non solum in uoluntate. Primum autem subiectum peccati est. ex quo inest homini peccati susceptibilitas. et quod homo non est susceptibilis culpe nisi per quod est deus suorum actuum. et sic sibi competere per quod est uoluntatem habens. Ideo primum subiectum peccati est uoluntas. unde etiam in pena. et in ueniale. et in scandalum. **P**ecatum peruenit an existens in peccato mortali possit uicari peccatum. et sic est querere an homo sine gratia possit non peccare. Ad hoc potest dici quod de homine dupliciter loqui possumus. uno modo secundum statum nature corrupte. uel per statum nature integre. Secundum statum quidem nature integre etiam sine gratia habituali poterat homo non peccare. nec mortaliter nec uenialiter. quod peccare nichil aliud est. quam recedere ab eo quod est per naturam quod uirare homo poterat in integritate nature. non tamen hoc poterat sine auxilio dei in bono conseruans. Quo subtracto etiam ipsa natura in nichilum tenderet. Sed in statu nature corrupte. indiget homo gratia habituali sancte nature ad hoc quod omnino a peccato absterneat. Que quidem sanatio fit primo in presenti uita per mentem. appetitum carnalem nondum totaliter reparato. unde apostolus ad romanos vii. ex persona hominis reparati dicit. Ego ipse mente seruus legi dei. carne autem legi peccati. In quo quidem statu potest homo absterneat a peccato mortali quod in ratione consistit. Non autem potest homo absterneat a peccato ueniali propter corruptiones inferioris appetitus sensualitatis. Cuius motus singulos quidem ratione exprimitur per. et ex hoc habentur rationes peccati et uoluntatis non autem omnis. quod dum uim resistere nititur fortassis alius insurgit. et quod etiam ratio non potest semper esse pugil ad huiusmodi motus uitandos. Similiter et antequam hominis ratio in qua est mortale peccatum repararetur per gratiam iustificantes. potest singula peccata mortalia uitare. et sic aliquid tempus. quod non est necesse quod continuo peccet in actu. sed quod diu maneat absque peccato mortali esse non potest. unde et gratia dicitur super ezechielum. quod peccatum quod mox per penitentiam non deletur. suo pondere ad aliud trahit. **E**t magister in sententia dicit quod homo post peccatum ante repaciones potest peccare. et non potest non peccare et dampnabiliter. sicut dixi in his rationibus. Augustinus etiam dicit in libro de perfectione iusticie in fine quisquis negat nos orare debere ne intremus in tempraconem. negat autem hoc qui intendit ad non peccandum gratie dei adiutorium non esse homini necessarium. sed sola lege accepta. humanam sufficere uoluntatem. ab aibus omnium remouendo. et ore omnium anathematizandum esse non dubito. Quare autem deus non fecit hominem non peccabilem dicam in prescio.

Pecorofus. a pecus coris deriuatur. **P**ecorofus sum. pecoribus plenus. unde hoc pecorofus pecorofus ratio abundantia pecorum.

Pecten. a pecto tis. dicitur hoc pecten tinis. instrumentum petendi et texendi. quod fila relax reddat pexa et imprimat. pecten etiam dicitur plectrum. cithare. et inferior pubes uiri uel mulieris. et quidam piscis unde orac in sermonibus. pectinibus patubis. iac

ret se molle tarentum.

Pecticus ca. i. digestibilis et deriuatur a. pectus

Pectino. a pecten deriuatur pectino as. penit cor. id est pectere. et hoc pectinarius rj. locus ubi pecten ponitur. et hoc pectinarius et hoc pectinaria que uel que sunt pectines. et pectinarius naria narium

Pecto tis pexui uel pexi uel etiam pectui per anti quos. sed hoc modo non utimus et raro pexi. et factum supinum in pexu uel pectum. et est pectere pectinare pectine ornare. **P**ecto componitur compecto tis. i. si pectere. depecto tis. ualde uel multum pectere uel deosum. repecto tis. iterum uel retro pectere. Et est actum cum omnibus suis compositis

Pectoralis. a pectus rons. dicitur hoc et hoc pectoralis et hoc le. ad pectus ptinens. et hoc pectorale lis. sona circa pectus equi mulieris uel alterius animalis hinc hinc. fascie pectoralis. et producit ra.

Pectus. a pecto tis. dicitur hoc pectus rons. quod mulieres in pectore solent sibi pectere capillos. uel dicitur pectus a pecto tis. quod est flexio quod sit flexum inter eminentes mamillas. patres. uel dicitur a specio os. alia quidem animalia pectus habent ad terram oppositum et ab aspectu remotum. sed homines patens et erectum utpote plenum ratione. et deo non debeat late. quod autem dicitur pectus quasi peccati chonis et tibi est. unde pectorofus rea reum. et pectorofus sum. magnum habens pectus

Pectusculum si diminuti. puum. et corripit cu.

Pectualis. a pecus dicitur hoc et hoc peccialis et hoc le. et peccuosus sum. unde hoc peccualitas ratis. i. abun

Pecudarius. a pecus dicitur hoc. **P**ancia pecudum hoc pecudarius. i. pastor. et pecudanus a u. ad pecu

Peculior. a peculum deriuatur per **P**edes ptinens culior aris. i. peculum facere uel colligere. et componitur depeculior aris. deualtare. delapidare

Peculium. a pecus dicitur uel pecunia deriuatur hoc peculium. i. pecunia de pecudibus habita uel quod uerius est. peculium est prius census extra corpus patrimonij positus in potestate filij uel serui. Super peculium non habet potestatem paterfamilias. si tantum ille cuius est. et adeo proprium est peculium quod licet filio de eo facere quod uult proter uoluntatem patris. unde dicitur exodus xix ad filios israel. eritis michi in peculium de cunctis gentibus. et hinc hoc et hoc pecularis et hoc re. ad peculum ptinens. uel proprius priuatus uel familiaris. unde peculariter. et hoc

Peculor. a pecu dicitur pecu **P**eculiaritas ratis. lor lars. i. rem publicam furan. unde hoc pecularor toris. rei publice fraudator et furator. et hoc peculatus tus tui. furtum de comun pecore. et generaliter de comuni re. pecularius rra rru. et hoc peculiaris alimentarius qui custodit pecua uel ad pecua

Pecunia. a pecus cuius. deriuatur. **P**ectinens hoc pecunia nie quasi pecunia. quod omnis substantia antiquorum in pecoribus uel pecudibus erat. unde et proprie dicitur que consistit in huiusmodi animalibus. si iam appellatio istius nominis ampliata est ad alia unde pecuniosus niosa osum. pecunia plenus. quasi pecudiosus. proprie quidem olim sic dicebatur qui plurimas habebat pecuniam. i. pecora. sed modo ad aliud transfertur. et comparatur sicut simus. unde pecuniose suis me adubius. et hoc pecuniositas ratis

Item a pecunia hoc pecunianum. locus ubi pecunia regitur et debet scribi pecunia per unum c. et pecunianus rra rru. cor enim primam. unde oracius in epy

Et genus et formas. regit pecunia donat. et ut dicitur

In eccl vij. sicut ptegit sapienda sic ptegit pecu

Pecus coris ge neutri (nia. vide in sapientia. et h pecus cudis. fe ge. et h pecu indeclinabile in singulari. h in plurali h pecua pecuoy ul' pecuuz deriuatur a pascio cis. et dicimus pecus omne animal qd humana effigie caret et humana lingua Sed ppe nomen pecuoy hijs animalibus accomo dari solet que ad usum hominū aliquo mō spec tant. sicut que sunt ad uescendū apta. ut oues et sues. aut in usu hominū cōmoda. ut equi boues Et olim pecora generaliter p omibus animalibz. pecudes uero tantū illa animalia que eduntur qj pecudes. h modo pecora dicimus maiora. ut bo ues et eqs asinos. pecudes uero minora. ut oues capras. porcōs. pecora autē dicimus communia animalia. et cor primam pecus. vñ ouis de aru Turpe pecus mutilū turpis sine gramine campus Et in doctrinali dicitur dat pecus h pecudis. pecus h

Pecus pecudis. in pecus. (pecoris sibi iungit. Peda pede uel hgiūm dicitur. (pecoris exponitur. humanum et dicitur a pes pedis

Pedagogus. pedos qd est puer cōponit cū ago et dicit h pedagogus qd. penl' pō. qui semp puer studentem duat. scilicet cū puulus assignat. et dicit sic qd agat et ducat puer. et ut lasciuientes refre net etatē. item et pap. unde et h pedagogus qj .i. magistrum ul' officiu pedagogi circa puerū ul' locus ubi puer eruditur a pedogogo. paulus ad gal' iij ca dicit. lex pedagogus noster fuit in cristo ihesu. ut ex fide iustificemur. at ubi uenit h des iam non sumus sub pedagogo

Pedalis. a pos dicit h et h pedalis et h le. penul' pō ad pedem ptinens. Itē pedalis mensuram pe dis habens. et in hac significacōne pomē. Jemie li. ubi dicitur Venit finis tuus pedalis p̄cisōnis tue qsi diceret. Ita p̄cedet regnū tuū q nec pas sus pedis de terra remanebit tibi. et cōponitur se mipedalis. pap sic dicit pedalis qj mensura pedis

Pedana. a peda pede dicit h pedana ne. i. cathedra circa pedes. scilicet cōpes pedis. Itē pedana dicit pedules nouus ul' de panno ueteri factus. qd cali ge ueteri assuit. vñ pedana as. pedanas caligis amonere. et dicitur a pes

Pedanus pedana rius. nudis pedibz ambulans

Pedellus li diminutiuum puus pes

Pedes. a pes pedis dicit h et h pedes ditis. et pa destes. pedibus p equo utens. vñ quida. Et mo do uadis eques. qui soles ire pedes. et cor penul'

Pedestres. a pes dicit h et hoc pedestes (geminui. ul' tris et h tre. pedibz ambulans h hug. pap uero dicit h pedestes h pedestris h pedestre et illud ma gis tenent moderni. vide in campestre.

Pedestrem. i. sensim. subtiliter. gradatim. caute citanter. qj pede tēans h pap. Ieronimus in epla ad paulinū c viij. caute et pedetentō tuas posses siunculas uendideris et cetera

Pedica. pes cōponit cū capio pis. et dicit h pedi ca co. penl' cor qsi pede capiens. scz cathena pedū ul' quoddam instrumentum capiendi pedes ania lium. ul' laqueus. unde iob x viij. Abscondita est in terra pedica eius. vñ pedicatus ca hū. i. cathē natus ul' pedica captus Quid mer xv. Regia cum pedicis laqueos artes qd dolosas tollit. et cetera

Pedicatus in pedica uide.

Pediculosus in pediculus uide

Pediculus. a pes dicitur pediculus li. et dicit pedi

culus penl' cor illud qd sustinet fructū ad ramū et etiam pediculus dicit uermis cutis. qd minimos et multos habeat pedes. unde pediculosus sa suz plenus pediculis. Et cōpat. unde pediculose suus sine aduerbiū. et h pediculositas tatis. pediculoz plenitudo et abundantia

Pediculus tua cui. et pederosus sa sum. qui sor didos habet pedes. et dicit a pedor pedoris

Pedissequus a um qui sequit pedes domini sui et h pedissequa qd p ipsa seruitute vel ancilla. et etiam h pedissequus p suo ul' famulo. vñ in iij libro regum ca xx dicit. p pedissequos principū p uindictā. et scribit per. q. cū cōponatur a pes et se quor. Nam si scriberet p. c. uideret cōponi a pes vel pedes et cetero cas. vñ dicit qn sequit. c. scribit p. c. qn sequit alia uocalis scribit p. q. sic enim uidetur sonorius ut dicit hug. h tamen p. q. cōiue uit communiter scribi.

Peditatus tus tui peditū multitudo ul' ppetas peditantoi. Et deriuatur a pedes peditis.

Pedito. a pedes ditis dicitur pedito tas. i. pedi bus ire. uel pedibus transire. et corripit di. Et ut dicit gō. Sacra scriptura ē qj quidam fluiuis pla nus et altus. in q agnus peditat et elephas natat

Pedo donis dicit a pes. Et ē pedo pedes ul' pedicu lus. unde h pedunculus li. dimi. Itē h pedo donis qui pedit uel facit bombū. et tunc dicit a pedo dis.

Pedo dis. a pedor oris. diuatur pedo dis pepedi ti. pedorem facit. i. fetorem. Peto componitur op pedo dis oppedi. i. cont' pedentem pedere. Et quia qui cont' pedentem pedit. quodāmodo ei contra dicit. Ideo oppede ponitur p contradicē. Item qd qui oppedit qd pedens facit et ipse facit. iō pomē pro consentire. repedo dis di. i. pedē irez. subpedo dis. latenter ul' sub ul' post ul' remisse pedere. Et est pedo neutz cum suis cōpositis. et caret sup. et geminat p̄terituz pedo in simplicitate. h cōposita amittunt geminacōnem p̄teriti h hug. Et h p̄s pedo pmam pō in p̄sent. et penl' in p̄terito. ora cus in primo smone. Non diplosa sonat q̄tum uestica pepedit. et facetus. Heres post mortē pedz amore suo. h pes pedis cor primam. vñ uersus.

Pedimus esse pedis strepitū. cū turgide pedis

Pedor. a pes dicit h pedor donis. i. pedum fetor. ul' squalor. Lucanus. Longus qd in carcere pedor

Pedora. a pedor donis. deriuat pluraliter hec pe dora. i. pedum uel aurium sordes

Pedorosus in pediculus uide

Pedos. i. puer. et acuit in fine

Pedules. a pes dicit h pedules li. ps. caligat que

Pedulus. a pes dicit hie pedulus. (peccam capit. peduli. et pedellus diminutiuum

Pedum. a pes dicitur hoc pedum pedi baculus pastorū ruzurus. a coecendis pedibus animalū dicitur. uirgilius in buē. Et tu sume pedum

Pedux dicitur. uidetur componi a pede et capio et sunt peduces laquei quibus pedes illaqueant

Pegi pegisti est p̄terituz de pango pangis.

Pegma. a pungo gis. dicit h pegma atis. i. bacu lus cuius massa plumbi in summitate pendente. et dicit pegma qsi p̄ugna qd antiqui dicebant. Iuue nalis. et pegma et pueros uide ad uelaria raptos Et ut dicit cornutus. tali baculo semo ludebant

Peioro peieras. penl' correpta. in iuro iuras est.

Peioro. a peior oris dicit peioro ras penl' p̄ducta uerbiū actiuū. Et est peiorare peiorem facere

Pelagarius. a pelagus dicitur et hinc pelagarius et hinc et hinc pelagians magna nauis pelago apta. et

Pelagiani quidam hec (producti) ga pelagarius retio a pelagio monacho exorti. hinc libere arbitriam diuine gratie a se possunt. dantes sufficere uoluntatem ad implenda iussa diuina

Pelagiaris in pelagiaris est.

Pelagin interpretatur latitudo

Pelagus interpretatur latitudo. unde hinc pelagus pelagi. latum et profundum mare. uel latitudo mans sine portu et litore. et est neutri generis in singulari in plurali est mas. ge. hinc pelagi. et corripit primam. unde p unum. l. scribi debet. uel in genitio dicitur quod penitus lateat pelagus mare cum sit amarum Inuenitur etiam hinc pelagus in mas. ge. apud antiquos

Pelagus ga gus. i. grecus. et dicitur sunt greci pelagus. a pelago. quod p pelagus primo ut dicit uero ad italiam applicuerunt. uel sic dicitur sunt a pelago iouis et larisse filio. unde hinc pelagus pelagus

Pellex. a pellicio pellicis (gadis id est greca. dicitur hinc pellex lios. uel. l. subtracto. et dicitur pellex qua pelliciat. i. decipiat. uel dicitur pellex a pello pellicis que

ante uxorem tenet et postea ueniente uxore a domo pellicis. uel pellex dicitur illa p quam uxor de domo pellicis. similiter a pello lios. quod autem dicitur pellex quasi pelle decipiens est et hinc hinc hugo. Quedam autem glossa dicit in ij epistola petri c. h. pellicis dicitur mentricis a pollutione. uel a pellicis formositate que in cautos illicunt. et p. pe. uel. uel. in v epistola. Et michi p diuina pelice blanda fui. Item in v epistola argonias timui nocuit barbara pellex

Pelicanus ut dicitur ysaie et hinc xij. pelicanus auis egiptia habitans in solitudine nisi fluminis. unde et nomen sumpsit. Nam et canopus egiptus dicitur fertur si uerum est eam occidere natos suos eos que p triduum lugere. deinde se ipsam uulnerare. et aspersione sui sanguinis uiuificat filios. Augustinus etiam hinc narrat. et addit quod ut dicitur. rostro occidit filios et rostro sanguinem suum super eos fundit et uiuificat et est auis nimie macie que habitat in solitudine. Sic christus solus de uirgine natus que triduum. i. toto tempore luxit filios. quod pauper sum ego et in laboribus a iuuentute mea Ideo ipse dicit p prophetam Similis factus sum pellicano Et ut dicit hugo. pellicanus semper quod dicitur a canopus coram penitenti hinc quod componitur a pelle. et canus nam. eo quod canam habeat pellem. p. penitenti. et sic uidetur quod debeat scribi p geminum l. Quidam uero dicitur cum quibus ego. quod pelicanus scribitur p unum l. Et semper prouocit penitentiam. Et eadem origine. nec aliquid componitur super assignata ei competit. Dedimatur autem grece pelican pelicanos. Et a genitio pellicanos latinus mutans o in u. dicitur pellicanus ni. secunde dedina. multa enim greca hinc modo nobis nota sunt facta. uel p. in vj hinc dicitur. In multis inuenimus a greco greco factum latinum nomen ut elephas elephantos. hinc elephas. huius elephantis. Et hinc elephantus a greco greco elephantos. huius elephantis. quod penitenti. prouocat p. illum usum. 303ime pellicanus ego natus de uirgine mera. quod autem dicitur pellicanus quod habeat pellem

Pellicatus. a pellex dicitur hinc pellicanum. et hinc est. catus tus. i. concubinator. scilicet peccatum quod cum pellice committitur. Item a pellex pellicatus ta tu. i. luxuriosus pellicis deditur hinc hugo. p. uero dicitur pellicatus locus concubine concubinatoris

Pellacia. a pellax dicitur hinc pellacia. i. fallacia pel

Pellax. a pellicio dicitur. dicitur hinc et hinc hinc decipio et hinc pellax lacus. i. decipitor fallax fraudulenter unde pellax ulixis. Et copiam dicitur simus. uel pel lacus eius sine. et dicitur pellax a pelle. i. a uultu foris enim ut faller amdet hinc intus nequiditas gent ut dolosus. quod autem dicitur pellax quasi pelle fall

Pellexi est pretentus de (lax) estimologia est.

Pellectu est super de pellicio dicitur (pellicio) pellicis pellicca. a pelle dicitur hinc pellicca cec. quoddam in dumentum quod de pellicibus fit. Et hinc pellicatus ta tu. pellicca indutus. Item a pellicibus cecum. pellicibus indutus. uel magnam et grossam habens pellem. Inuenitur etiam pellicca de. et pellicus ca cum. et pellicatus ta tu. Ita quod. sit in penitenti filla. hinc moderni dicunt pellicca cec. per. e.

Pellicio dicitur pellicis uel pellicis pellicatum uel pellicatus pellicere. i. decipere. et componitur ex per et licio dicitur. et mutat. r. in. l. et cor. u. quod autem dicitur pellicere quasi pelle decipere. et hinc est hinc hugo. uide in licio dicitur. In secunda epistola petri c. ij dicitur pellicioses animas instabiles. i. decipientes. uel pelle. i. exteriore conuersione allicientes. et sub specie sanctitatis decipientes. et dedinat pellicioses hinc ge. ois

Peliparius nomen quod parat. i. ipa (a pellicio) dicitur pelles. a pellicis et paro paras

Pellicis. a pelle dicitur hinc pellicis pellicis galca pellicis. a pello hinc dicitur (ex) corio uel pelle hinc pellicis huius pellicis. cutis que exteras iniurias corporis regendo pellat. unde hinc pellicula le. dimi

Pellico tas frequenter pellicca. a pello dicitur. et cor li. dicitur las laui lare. i. uocare. Et dicitur a pello

Pello las laui lare. i. uocare. Et dicitur a pello dicitur con. et dicitur compello las. et cum inf. et dicitur in pello las. pello las. cum omnibus suis copiosis e actiuum

Pello las pepuli pulsum uel pulsum hinc antiquos unde pulso tas fre. hinc a pulsu fit pulso las. Pello las componitur cum ad et dicitur appello las. appuli. et cum con. et dicitur copello las copuli. et cum de. et dicitur depello las depuli. et cum dis. et dicitur dispello las dispuli. et cum ex et dicitur expello las expuli. et cum in. et dicitur impello las impuli. et cum pro. et dicitur appello las appuli et cum ob et murato. b. in. p. dicitur oppello las oppuli et cum re. et dicitur repello las repuli. Et cum sub. et dicitur supello las supuli. Pello las cum omnibus suis copiosis est actiuum et est idem quod amoueo in una significacione. hinc in alia idem est quod decipio uel de fraudo. Et inde pellicor caris. Et scias quod pello in simplicitate geminat presentium in pepuli. hinc in copione non. unde facit presentium in puli tantum ut copello copuli. repello repuli. et supinum facit in pulsum in simplicitate et in copositione uidetur i repello

Pelluuium. lucis componitur cum pes. et dicitur pelluuium uij. i. uas ad pedes ablucandos. et sortis pedum recolligendas patum. unde pelluuium a um. uel componitur pelluuium a pes et abluo abluo

Pelta te fe ge. scutum breuissimum in modum lunae dimidie factum. quo amazones utuntur maxime uel in tercio regum c. x. dicitur fecit salomon ducenta scuta de auro puro. et tricenas peltas ex auro pbaro. et dicitur pelta a pello las. uel quidam. A pello pelta quod pellicis fontis ictus

Peluis. pes componitur cum lauo as et dicitur hinc peluis huius peluis. ubi pedes lauantur scilicet conca uel aliud uas hinc hugo. et papia dicitur peluis uocata. quod ibi pedes lauantur. quod autem dicitur peluis quasi pedum lauantorum uas est et hinc et facit accusatiuum singularem

In em et in im. unde in euangelio iohannis posu
it aquas in peluis. et ablatiuus in. e. et in. **P**eluis
ul pelui. et a pelui addita um fit genitiu. plural
peluium. et accusatiu pluralis in es uel in is pel
Peluisi sij. oppidum alexandri **C**ues ul peluis
Pena deriuat a pendo dis **C**num fortissimum
qz pena qsi obitu pendimus. i. soluis et sustinem9
p forfacto. Et sunt octo genera penaz in legib9
vincula. uibera. talio. dampnu. ignomia. seruitus
exiliu. et mors. Item pena et suppliciu differunt
pena sine sanguine esse potest. s. supliciu non ni
si cu sanguine. vl supliciu dicit. ppe cum quis
ita dampnat ut eius bona confiscet et in pup
licum redigantur. unde is et is penalis et is le vn
penaliter aduehuz. et is penaltas ratis. et scribitur
pena p oe diprongum sic poena. tamen tace
tur prima uocalis scilicet. o. in pnunciacoe sed
in scriptura pmi scribit et pti non scribitur vn
fit in. e. qddam signum ad is notand s modnos
Dic nota qz deus quinqz de causis aliqs in uita
ista punit. vl in hac uita quinqz modis flagella si
ue pene contingit. **P**rimo ut illis merita per pac
enciaz augeant. ut patet in iob et in robia. Secu
do quo ad custodiam ututuz ne supbia temptet.
ut patet in paulo. Nam sicut ipse dicit in secunda
epistola ad corinthios. et ne magnitudo reuelaco
num extollat me datus est michi stimulus carnis
mee. angelus sathane qui me collaphiset. et cetera
Tercio ad corrigenda pccat ut patet in maria soro
re moysi q ad tempus facta est leprosa. ut habet
in li. numeroz xij c. Et ut ecia ostendit cotidie i
multis christianis qz deus flagellat ut ad dominum
conuertant. Quarto ad gloriay dei manifestand
ut patet in celo nato. de quo dicit cristus in ix ca
pitulo iohannis. nec peccauit ille neqz pntes ei9
ut eccus nasceret. s. ut manifestent opa dei in il
lo. Quinto ad inkium pene in ppetuu continuan
de. ut patet in herode et iohannis. qtenus uideat
is quid in inferno sequat. s. illud duplici contri
one contere eos domine. Ad multa eciaz alia dei
pene uel flagella ordinari in scriptura legunt. sic
ad pbacoe et exempli iusti iudicij dei. s. ista
et consilia alia possunt ad predictos quinqz mo
dos reduci. qz pbacoe est adaugmentu meriti. Ex
emplum uero iusti iudicij dei. est ad dei gloriay
et sic de alijs. De pccatis nota hos usus. Pena pbat
purgat inuitat dat meliora. Consuat duruz facit
et crudamine torquet. Volo eciaz te scire qz sup
illud ysa xx c. hecine erat spes nostra ad quos
confugimus in auxiliu ut liberarent nos a facie
regie assirioz. sic dicit glosa. admiranda dei pui
dencia omnia regna contra se inuicē supbia
deluxit isrl in x tribubus iudeoz contra dei uo
luntate in damasco sris qz superauit. Et ideo utri
qz captiuati sunt ab assirioz. iudas qz ethiopiub9
et egyptioz. et ipsi qz victi ab assirioz et caldeis. as
sirioz qz de se psumperunt a caldeis puerunt. caldei
et babilionij erecti contra dominum medis et p
sis subiugati sunt. Et h9 alexandro magno qui
cu se tamqz deum exaltasset ueneno enecatuz est
et regnu eius in pres scissum est. et post a roma
nis subiugatu. romanoz imperiu qd qsi ferreis
dentibus et unguis canes sanctoruz lacerauit ex
maxima pte iam perijt. in fine ex toto pibit cu
regnum xpi eluxerit. uide in egiptus et in babel
Sed potest queri an omnis pena sit a deo. Ad is

dico qz omnis pene deus actor est. diu simoto ue
ro diuisa. Quedam eniz est pena dampni ut sub
tracto gracie et huiusmodi. et hanc penaz deus ca
est. non qdem agendo aliquid. s. potius non agen
do ex eo enim qz deus graciā non influit conse
quitur in isto gracie priuaco. Et ad is intelligend
scias qz obduraco qnqz dz actus uoluntatis obli
nate in malum cui ptiaciter adheret sic constat
qz obstinacoe ca non est deus s. homo sicut nec
alicuius actus peccati in quantu deforis est. qnqz
uero obduraco dz ipsa priuaco gracie que eciam
excecacio alias exorbitaco dicit. qz gracia est qd
dam lumen anime. et pfecto quedaz abilitans ip
sam animam ad bonum. Isti autez carere gracia
contingit ex duobus. tum quia ipse non uult reci
pere. tum quia deus sibi non infundit ul no uult
sibi infundere. hor9 autez duoz talis est ordo. ut
secundu n sit n ex supposito pmi. cu enim deus
nichil uelit nisi bonu non uult istu carere gracia
nisi s. qz bonuz est. s. qz iste careat gracia non est
bonuz simpliciter. vn is absolute consideratu n est
uolitu a deo. est tamen bonuz carere gracia si eaz
habere non uult ul si negligenter se ad eaz hndaz
pparat qz iustu est. et is modo est a deo uolitu.
Patet ergo qz huiusmodi defectus absolute causa
pma est ex pte hominis qz gracia caret. s. ex pte
dei non est causa huiusmodi defectus nisi ex sup
posito illius qz est causa ex pte hominis. Et p
hunc modu qnqz inuenit deus dici causa excita
onis ul obduracoe non quidez immittendo ma
liciaz s. non impicendo graciay qd in ipso est. Si
enim non necessario impit in ipso est. et n im
pti. vn eius qd non est impitri aliquo modo ca
est. Quedam uero est pena sensus que p aliquam
actoez infligit. et huiusmodi agendo eciaz deus
actor est. **S**ed non uidetur qz pena inferni sit
iusta. et sic non a deo. qz homo p uno mortali u
na hora ppetrato eternaliter punit. Hanc questi
onem qz mouet et soluit sic. scire inquit petrus
uelim. quod iustu sit ut culpa que cu fine ppetra
ta est. sine fine puniatur. Et respondet qz is recte
dicere s. dilectus iudex non corda hominu sed
facta pensaret. Inqui enim ideo cu fine deliquit
qz cu fine uixerunt. Nam uoluisent utiqz si potu
issent sine fine uiuere ut potuissent sine fine pec
care. ostendunt enim qz in peccato semper uiuere
cupiunt. qz nuquaz desinunt peccare dum uiuunt.
Ad magnam ergo uultiam iudicantis pntet. ut
nuquaz careant supplicio qui in hac uita nuquaz
uoluerunt carere peccato. et nullus detur iniquo
terminus ulcōis. qz qz diu ualuit habere noluit
terminu criminis. **D**e pena inferni eciam dicit
bernhardus in v li de consideracoe. quid tam pe
nale qz semper uelle qd nuquam erit. et semper
nolle qd nuquam non erit. Ineternu non obtine
bit qd uult. et qd non uult ineternum nichilomi
nus sustinebit. Dorreo uermez mordaces et mor
tem uiuacem. Dic est umis qui non moritur me
moria peccatoz. nec cessat rodere consciencia du
ea pastus esca utiqz inconsumptibili ppetuat ui
tam. Dorreo incidere in manus mortis uiuentis
et uite morientis. hec est secunda mors que nuqz
p occidit s. semp occidit. Quis det illis semel mo
ri et non moriant in eternu qui dicunt montib9
cadite super nos et collibus opite nos qd nisi mor
tem mortis beneficio auferre aut euadere uolunt

Racō autem quare peccatū mortale ad eternā penam obligat p̄t sumi ex tribus. Primo ex p̄te eius in quem peccatur qui est infinite bonitatis. et potencie scilicet deus et offensa ipsius infinita pena digna est. q̄ quanto est maior in quem peccatur tanto magis peccatū puniē. s̄ p̄m̄ in sexto ethi. Et cris̄ dicit. omnis iniuria talis est q̄lis fuerat p̄sona patientis iniuriam. In magna enim p̄sona et si modica fuerit iniuria facta magna est. In modica autē p̄sona et si magna iniuria facta fuerit modica esse uidē. Secūdo ex p̄te peccantis constat enim q̄ peccans mortaliter finem dilectionis sue in eo in quo mortaliter peccat ponit ut etiam deū p̄ illo contempnat. Constat autem q̄ q̄cūq̄ sume diligit aliq̄d sicut finem sue uoluntatis ex hispo uellet sibi semper adherere. et ideo peccans mortaliter illo actu uoluntatis quo peccatū mortale eligit semper peccato adherere nisi retrahatur p̄ accidens ul timore pene ul aliquo huiusmodi. s̄ si inulte adherere posset semp adhereret et ideo in suo eterno peccat. et p̄pter h̄ eterna pena est dignus. Et e racō q̄q̄ ut dixi. Tercio ex ip̄o statu peccantis mortaliter qui p̄ peccatū gratia priuatur unde cuius est sine gratia non possit fieri remissio culpe. Si in peccato mortali decedat semper culpa in eo remanebit cuius ulterius n̄ sit gratie susceptibilis. manente autē culpa semp est obnoxius pene alias remaneret aliquid inordinatū in uniuerso. et ideo talis in eternū punietur. Peccatum uero ueniale nec contra deū est nec in eo finis constituitur nec gratia priuatur. et ideo non debetur sibi pena eterna s̄ tantū temporalis. Ille tamen qui decedit cū mortali et ueniali s̄l puniatur in inferno p̄ ueniali et puniē in eternū. longe t̄minus acciba pena q̄ illa que est p̄ mortali. hoc autem accidit ueniali inq̄tū mortali coniunctū est q̄d priuatur gratia sine q̄ nulla pena p̄t esse purgatiua ul expiatiua. de ueniali etiā require in suo loco. ¶ **U**tq̄ autē pena que debet peccato originali remanere post baptismū. dictum est in origine. An bona facta in mortali reuiuiscant p̄ penitentiā habes in caritas. Itē ad quid ualeant opera in peccato mortali facta habes in opus Itē pena p̄ deo est porta paradisi. ut dicam in rōp̄idea Nam s̄ aug. pena nō facit martirem s̄ causa. An pueri existentes in limbo penam sensibilem habeant dixi in limbus. Item ut dicit p̄bus in ij ethi pene medicine quedam sunt. ¶ Item animaduerte h̄ q̄ q̄n̄ aliquis deuenit ad terminū uie nō d̄t defectū ab illo fine cui adhesit siue sit bonus siue sit malus. finis autē uie hominis est mors sua. finis animi angeli est terminus sue electionis q̄ bono adhesit si malo. vñ sic hōines post mortē in bono confirmant̄ uel in malo. ita angeli post aūtionem ul conūtionem. vñ eadez racō obstinacōis inueniē in hominibus dampnatis et in angelis peccantibus. q̄ s̄ damas. q̄d est in angelis casus. h̄ est in hominibus mors. dat̄ enim homini longior uia q̄ angelo. quia erat magis a deo distans Et optebat q̄ in eius cognicōnem inquirendo pueniret Angelus autē statim deiformi intellectu sine inquisitione in diuina puenire potuit. tamen uide q̄ homo primus non peccauit in termino uie sue sicut angelus qui ad primāz electionis status sue uie finitus est. et ideo angeli casus fuit irrepabilis. s̄ casus hominis repabilis. et h̄ racio

simi ex p̄te status utriusq̄. s̄ post mortē casus etiā hominis est irrepabilis. et p̄ coniequens pena interminabilis. de h̄ etiā require in sapientia et in ubi. Quō intelligat̄ q̄ diues dampnatus rogauit p̄ fratibus suis dixi in inferno. ¶ **S**ciās etiā q̄ duplex pena in genere erit in inferno scilicet pena dampni et pena sensus q̄ tangit x̄pus in vij c mat̄. ubi dicit om̄s arbor q̄ n̄ facit fructum bonū excidet̄ et in ignē mittetur. primū graue est. secundū grauius et amarius. vñ dicit cris̄ plurimi solam p̄timefcunt iehennam. ego autē illius glorie amissionem multo amarior q̄ iehenne dico esse supplicium. intollerabilis est iehenna. uēq̄ etiā si mille ponat quis iehennas. nichil tale dicit̄ q̄le ē a beata gloria illa excidi. odio x̄pi haberi. Audire non noui uos. Et enim decē milia melius est sustinē fulmina q̄ faciem mansueraz a nobis uidere aīsam. et tranquillū oculū uide ¶ **P**enatus. a penus d̄ri ¶ **P**re nos non ferentem uatur hic penatus penarij. i. cellerarius cellaria cellarium ad penum pertinens ¶ **P**enates. a penitus q̄d est secretus hij penates. i. domus interiores p̄pe uel domestici et priuati dii domibus presidentes. quos antiqui in domibz colebant et eorūz ymagines in domo habebant. unde et dicti penates q̄si p̄nt̄ nos nati et ē celi et facit genitūz pluralis in ium penatū. et p̄ sin copām penatum. et p̄ducit na. ¶ **P**endo pendes pependi pensum A pendo dis. dicitur Et habet idem p̄ritū et idem sup̄ quod p̄nt̄o dis. sc̄z pependi et pensūz. et signat passio nem intrinsecus natam. sc̄z esse uel fieri penium. unde uisus p̄nt̄o suspensus p̄nt̄o duz subleuo pondus. uel aliter. Pendo do penam dum p̄nt̄o sust̄o penam. Itē pendere secunde coniugacōnis p̄nt̄ p̄d. s̄ pendere et p̄nt̄o dis. tercie coniugacōis p̄nt̄. vñ quidaz. Pendere uult iustus s̄ n̄ pendere malignus. p̄nt̄o cōponitur cuius ad et murata d̄. m. p. d̄. appendo des. ab aliquo pendere. Itē cōponitur cōpendo des s̄l pendere. dependeo des. i. deorsum pendere. dispendeo des. diuersi modis uel in diuersas p̄tes pendere. Impendo des. i. imminere. ingruere. instare. suspendē. Pendo n̄cutz est cum omnibus suis cōpositis et non geminat p̄ritū in cōpositis p̄nt̄o nec etiā p̄nt̄o dis. s̄ bug. pap̄ uo dicit. Pendet imminet in conitans est. in incerto ē. dubitat. suspensus ē. pendente suspensi. pendunt q̄ aliquid soluunt. uel ponderant ¶ **P**endo dis pependi pensum p̄nt̄o. i. suspendē. ul trutinare. Itē p̄nt̄o ē exsoluē. reddē tribuē. ul sustinere. Et inde d̄ p̄nt̄o des. secunde cong. sed d̄nt̄ in significacōne. habent tam̄ ambo idēz p̄ritum et sup̄ pependi et pensum ut dixi in p̄nt̄o des. Pendo dis. cōponitur cuius ad et murata. d̄. in p̄ d̄ appendo dis. i. suspendere. uel librare. uel ponderare. unde h̄ appensor foris. et appensorius riā n̄um. Itē cōponit̄ cuius con. et d̄ cōpendo dis. Itē cum dis. et d̄ dispendo dis. Itē cum de. et d̄ dependo dis dependi dependere. p̄soluere. tribuē. ul ualde ul deorsum pendere. Itē cōponit̄ cuius ex et d̄ expendo dis di. Itē cū in. et d̄ impendo dis di impendere. i. exhibere. Itē cuius p̄. et d̄ p̄nt̄o dis. i. extendere. dilatare. Item cū p̄. et d̄ p̄nt̄o dis. i. p̄cipere. Itē cū re. et d̄ rependo dis. Itē cōponit̄ cū susum ul susum. Itē suspendo dis. susum pendere. Componit̄ enim nichilominus p̄nt̄

do dis. vilependo dis. i. puipeudo. floccipendo. nau
cipendo. nichilipendo. vincipendo. omnia p contē
nere paz appreciari. Pendo dis. et eius composita
sunt actiua et omnia faciunt pterituz in pendi et
sup in pensum. Simplex tamen geminat p miam
sillabam in pterito et facit pependi. s. nullū eius
compositum geminat in pterito sillabam

Pendulus. a pendeo es. dz pendulus la lū. pent
correpta quod pendet et est eleuatum.

Pene adubiū remissiuū est. i. fere. inde pentus
vnde oracius in poetria. Quem penes arbitriū ius
est et norma loqndi. s. h penes nis. i. uirile mem
brum. pō penl. vñ ūsus. Te sunt dampna penes
dampnat si tibi penes. s. melius dz hic penis. Et
scias q penes ppositio non debet in fine acu qñ
ponit signatiue. tñ qñ ponit materialiter acutē
in fine. qā regula est. q ppositioes per se plate
acuunt in fine. s. sic intelligo sez qñ ponunt ma
terialiter. ut penes que est ps. Sed si dicaz. tu es
penes me. non acuitur ultima s. prima

Penetrabile in penetrabile est

Penetrabile in penetrabile est

Penetrabile. a penetras. dz h et h penetrabilis
et h le. et h et h penetrabilis et h le. Et dz pene
trale. qd penetrat ul aptū est penetrare. penetra
bile uero est qd penetratur ul aptū ē penetrari.
qñq unū ponit p altero. ut frigus penetrabile.
id est aptū penetrare. s. penetrabile. ul h penetrabilis.
secreta camera. secretus interior locus in domo
ul in templo ubi dabantur oracula. Et dz a peni
tus ul penetras. et ponit qñq p domo. Pene
trabilis cōponit impenetrabilis le impenetrabili
ter h hūg. In gōs tales ponunt ūsus. Qd leuiter
penetrare potes penetrabile dices. Qd domus in
terior capit h penetrabile uocabis. vid de h in dōd
bilis. pap̄ autē dicit penetrabilia interiora secreta
domoz. dicta ab eo qd est penitus. i. pene intus.
Et h uidetur q debeat dici in ps. impenetrabi
lium regum ipsoz. et in amos iij c et vj. et mthi
xxiij. In penetrabilibus debet dici et non in pene
trabilibus. et h maxime h modernos. dicunt ecā
quidā q penetrabile siue penetrabilis est qd penetrat
vñ dicit pap̄. penetrabile qd penetrat. penetrabile
uero qd penetrat. et h h consueuit dici. Est pene
trale penetrans penetrabile qd penetrat

Penetro. a penitus dz penetras tras traui trare
.i. ptransire. pfozare. penitus intrare. uel pan. i.
totus intrare. et est ethi. A penetras cōponitur im
penetro tras. subpenetro tras. et est actiuus cū su
is cōpositis. et cor p̄maz h penl habet cōmunes.
ut paret in illo ūsu. Qd leuiter penetrare potes.

Penicillum. a pendeo des. penetrabile dices.
dz h penicillum li. et h peniculu li. et h penicula
.i. genus spongie molle ad tergendos humos et
seuillas. Sed h peniculus li. deriuatur a pannus
qñ panniculus. sez quidaz panniculus de quo disci

Peniculus li. in penicillum vide terguat.

Penis a pendeo des dz h penis nis. cauda equi
na. qz pendeat et suspensa ferat. et h penis penis
.i. priapus sez uirile mēbrum. qā pendeat. uel qz
suspensus ferat. uel penis dz a penetras tras. qd
est officū eius dca iuncturā hūā generis h hūg

Penitentia dz qñ pūcicia dca eo q ipse hō in se
punitat penitendo qd male admisit. uel dz penitē
cia qñ pene tencio et est ethi. et scribit p oc dip

tongum poitencia. Et scias q a peniteo tes oide
penitens tis ti a quo h penitencia de. qñ punitē
cia qua anima cruciat et caro mortificatur. Et est
uera et pfecta penitencia mala pterica plangere.
et plangenda itez non cōmittere. i. ppositū com
mittendi non habere. Tres sunt autē pres inte
grales penitencie. scilicet cordis contricō. oris con
fessio. opis satisfactio. qz enim deū tribus modis
offendimus. scilicet delectacōne cogitacōnis. Im
pudentia locucōnis. et supbia opis. s. m regulam
ut contraria contrarijs curantur tribus modis op
positis satisfaciamus Et scias q pñie sunt ābitzie
tū illō ābitriuz dz ēe diuio instinctu regulatū. qz sa
cerdos opat in usu clauium sicut instrumentū et
minister. nullū autē instrumentū habet efficacie
actum nisi h q mouet a principali agente. et qz
pene satisfactorie infligende ut medicine sunt. nā
h phū in ij eth pene medicine quedaz sunt. sicut
medicine in arte determinate nō omnibz compe
tunt. s. uariante sunt h medic ābitriuz nō p̄paz
uoluntatem sequentis h medicine scienciaz Ita pe
ne satisfactorie in canone determinate non compe
tunt omnibus h uariante sunt h arbitrium sacer
dotis diuino instinctu regulatū. Sicut autē medi
cus aliqñ prudenter non dat medicinam efficacē
q ad morbi curacōnem sufficiat ne p̄paz debilita
tem nature maius piculus oriat. Ita sacerdos di
uino instinctu motus non semp totam penā que
vni peccato debet iniungit ne infirmus aliquis ex
magnitudine pene desperet et a penitencia totali
ter recedat. vnde dicit cñs sicut si fasces sup hu
meros adolescentis quez nō p̄t baiulare posueris
necesse habet ut aut fasces reijciat aut sub pondē
confringatur. sic et homini cui graue pondus pe
nitencie ponis necesse est ut aut penitentiā reijci
at aut suscipiens duz suffere non potest scanda
lizatus amplius peccet. Deinde et si eramus mo
dicam penitentiā imponentes nōne melius est
p̄paz misericordiam racōnem reddere aut errare
qz p̄paz crudelitatez ubi est paterfamilias largus
dispensator n̄ debet esse tenax. Si deus benignus
ut qd sacerdos eius austerus. Vis appere sanctus
circa uitā tuam esto austerus. circa autem alienā
benignus. Audiant omz te homines pua mandan
tem. et grandia uideant facientem. Dic etiam
nota. qz penitencia a sacdote iniuncta aut ē maior
aut eq̄lis aut minor. Si maior tunc illō qd plus
fecerit cū moriē cedit ei ad augmentū glorie. Si
equalis tunc sufficit ad dimissionē rodus culpe
et pene. Si minor tunc illud qd restat suppletur
in purgatorio ex iūture diuie iusticie. Deus enim
qui modos et mensuras peccatoz et penaz nouit
addit penam sufficientē ne aliqd impunitū pec
catum remaneat. vide in clauis. et in excuso. sed
forte dices sicut dicit gōg facilitas uenie incentiuū
prebet delinquendi. Sed dñs deus non debet ali
cuj dare occasionem peccandi. Ideo non debet da
re locum penitentiā iterandi. Ad h respondeo
iustus dñs sic summe iusticiaz diligit. ita peccatū
summe odit. et ita q̄tuz ex ipso est patul est ipm
destruere semp. dummo ex pte hominis n̄ rema
neat qui penitentiā negligit. uel contempnit. nec
obstat qz quidā ex hoc sumūt occasionē delin
quendi. qz ex contrario sumerent occasionē despe
randi qd esset grauius. Potest hic queri an pe
nitencia possit iterari. Ad h dico qz erroneus est

dicere q̄ penitencia nō posset iterari. et misericor
 die diuine contrariuz. Causa autē q̄re iterat̄ cum
 baptismus non iterat̄ est q̄duplex. Prima est q̄a
 penitencia non imprimat̄ caracterem sicut bap-
 tismus. Caracter autē indelibil̄ est. Secunda autem
 causa est q̄ baptismus est contra moribū non ite-
 rabiles scilicet originalis peccati. penitencia autē
 est contra actuale peccatū qd̄ iterat̄. Tercia autē
 causa est q̄a baptismus habet totam efficaciam
 a passione xp̄i sine actu nostro. et ideo q̄a passio
 est una tantū. q̄ xp̄s resurgens ex mortuis iam
 nō morit̄ et baptismus est unus. Sed penitencia
 etiam requirit nostrū actum. et ideo ratione eius
 iteracionē suscipit. Quarta causa ē q̄a baptismus
 est generacō spiritual̄. s̄ penitencia est quedā cu-
 racō spiritual̄. sel autē generat̄ aliquid. s̄ pluries
 curari siue sanari potest q̄ diu in hac uita uiuit
 Et scias q̄ Ieron. tractans illō euangelij. omnes ca-
 dunt s̄ non omnes iacent. Carnale est cadere. dy-
 abolicū est iacere. uide in caritas. Itē dicit ieroni-
 mus. penitencia est secunda tabula post naufragi-
 um. et dicit̄ secunda tabula respectu baptismi q̄
 est p̄ma tabula. Ad h̄ etiam facit q̄ dicit bernhar-
 dus in sermone lviij. tractans illud cantico. tēpus
 puracionis aduenit. Quis inquit ita ad unguem
 omnia a se sup̄flua rescauit ut nil se habē p̄ret
 puracōne dignū. Credite michi et purata repullu-
 lant. et refugata redeunt et reaccendunt̄ extincta
 et sopita denuo excitant̄. paq̄ est ergo semel pu-
 rasse. sepe purandū est. immo si fieri posset sem-
 per. q̄a semp̄ q̄ purari oportet si non dissimulas
 inuenis. Quantūlibet in h̄ corpe manens. p̄ccatis
 erras si uicia puras emortuas et nō magis cōpres-
 sa. uelis nobis intra fines tuos habitat illebusus
 subiugari potest s̄ non potest exterminari. Ad
 quid autem opera de genere bonorum extra pe-
 nitenciam facta ualeant. dixi in opus. uide etiam

Penitens. a pena d̄r penitens res. in romphea
 tui q̄ pena agit ut penitemus. vnde penitere d̄r
 q̄si penam tenere. et est etibi. et penit̄ construct̄ cū
 genitiuo. ut peniteo peccati. vnde penit̄ in p̄sona
 le. et construct̄ cū accusatiuo et genitiuo. ut penit̄
 me peccati. i. penitencia peccati habz me. Sed q̄
 ponit̄ cū infinitiuis requirit t̄n̄ accusatiuis. ut pe-
 nitet me peccare. et non p̄t adijungi cū infinitiuis
 nisi impersonaliter. q̄ ille infinitiuis ponitur loco
 genitiui. ut penitet me peccare. i. peccati. et ideo.
 n̄ posset supponere uerbo p̄sonali. Et idem intel-
 ligas de alijs impersonalibus q̄ construct̄ cū accu-
 satiuis et genitiuis. ut redet. miseret. et pudet. et scri-
 bitur p̄ oē diprongo poeniteo poenites

Penitudo dinis. fe. ge. i. penitencia. regum p̄mo
 capitulo xv. penitudine non flectetur.

Penitus. a pene aduerbio. q̄ penitus adubi-
 tentiuis. i. omnino. ex toto. vnde penitus ra tū
 .i. secretus. interior intimus. vnde d̄r penitus q̄i
 pene intus. v̄l potius q̄i pan intus. i. totus intus
 Et cōp̄at̄ d̄r simus. v̄n̄ penite d̄r sime. adubi.

Pentus penita penitum in penitus est

Penna. a pendo des. dicit̄ h̄ penna ne. q̄ pen-
 deat. i. uolet q̄ auxilio pennarū mouent̄ aues et
 uolant. v̄l penna d̄r a pennū qd̄ est acutus. q̄a a
 cura fit. vnde hec pennula pennule diminutiuis.
 et pennosus pennosa sum. et pennatus ra tum

Penno. a penna d̄r penno pennas. i. pennis re-

gere. ul̄ ornare. Et cōponitur tepenno nas. expen-
 no nas. i. pennas aureere. Impenno nas. imittere

Pennula. a penna h̄ pennula pennis implē.
 dimi pua penna. v̄l pennū idem est qd̄ acumen.
 v̄n̄ h̄ pennula le. summa ps aurif ab acue dicta

Pennuz ni dicebant antiqui acutū v̄n̄ h̄ pennū
 d̄r acutū ul̄ extremitas ferri acuti.

Pensacōnes p̄aum exsolucio tributa litacōnes
 palip ij c xxj. dedit q̄ eis pater suus multa mu-
 nera auri et argenti et pensaciones

Pensilis. a pendo des. h̄ et h̄ pensilis et hoc se
 pens cor. i. leuis. reci. p̄ca enim sunt pensilis et le-
 uis. i. unū ponit̄ p̄ alio uicissim. vnde pensiliter
 adubiū. i. leuiter. et h̄ pensiliter ratis. i. leuiter. Et
 cōponitur pensilis le. i. ualde leuis pensiliter p̄

Pensio. a pendo des. d̄r hec pensio. pensiliter
 liberaacō equacio. ul̄ ponderis equalitas et pensio
 precij solucio. ul̄ ipsum tributū. ul̄ precij qd̄ da-
 tur p̄ agro ad pensionem p̄ncipis. ut qui pensio-
 nem reddit fm huguionem

Pensionarius in pensio est.

Pensius uide in pensus

Penso fas. i. uibum fie de pendo des pensus. et est
 pensare fie pendere. ul̄ equare. a quo pensio ras
 aliud fie. Item penso fas. p̄t deriuari a pensus si.
 et tunc penso idem est qd̄ cogito. delibero. ul̄ p̄o-
 dero. rutino. equo. si h̄ hanc significacōnez potest
 esse fie. a pendo. des. ut dictum est

Pensum. a pendo des. d̄r h̄ pensum si. i. delibe-
 racō. cogitacō. consiliū. q̄ cū aliquid deliberamus
 pendemus. i. in pendulo et dubio sumus sed hoc
 pensum d̄r mulier. scilicet lana ul̄ linū ad opus
 datum. ul̄ filatura. Et d̄r a pendo ul̄ pondus q̄
 ad pondus et mensuram dabatur

Pensus. a pendo des deriuat̄ pensus sa sum. p̄o-
 lutus suspensus v̄l ponderatus libratus equatus
 Et h̄ h̄ comp̄at̄ s̄or simus. vnde pense s̄us sime.
 adubiū. vnde in epistola felix pape in episco-
 pio positi sunt in celesti mibicia que pensus pon-

Penta grece latine quinq̄

Pentarchus chi. princeps et magister sup
 quinq̄ homines. vnde in p̄mo m̄di iij c. g. consi-
 tuit iudas duces populi centuriones et pentar-
 chos Et dicit̄ a penta qd̄ est quinq̄ et archos
 princeps. v̄l ut quidam dicunt pentarchus.
 d̄r qui quinq̄ginta regit. s̄ pentarcha q̄ quinq̄. v̄n̄
 in ḡc̄simo. Quinq̄ginta regens pentarcha uo-
 catur. Pentarcham dices qui sibi quinq̄ tenet. et
 h̄ uidetur uerius. Et p̄t cōponi pentarcha.
 a penta qd̄ est quinq̄ et costes decem. et archos
 princeps. q̄si princeps sup quinq̄ginta. Pentarcha
 uero cōponit̄ a penta qd̄ est quinq̄ et archos p̄i-
 cept. quasi princeps super quinq̄

Pentagamus ma mum. pens cor. q̄ ul̄ q̄ quinq̄
 nup̄sit. v̄n̄ h̄ pentagamia mie. i. quinq̄ nup̄cie ul̄
 p̄peras qua aliquis dicitur pentagamus

Pentameter. a penta qd̄ est quinq̄. et met̄. d̄r
 pentameter tra trum. pens naturaliter cor. i. uer-
 sus constans ex quinq̄ pedibus. v̄n̄ illud ouidij.
 Ne michi rescribas actamen ipse ueni

Pentagulus. a penta quinq̄ et āgulus cōponit̄
 pentagulus la tum. i. quinq̄ angulos habens. v̄n̄
 pentagulatus ra tum. Et substantiuis dicit̄ h̄ pen-
 tagulus pentaguli. pro tabi figura.

Pentaphilon herba a numero foliorum dicta.
 hanc latinj quinq̄foliū uocant. Et componitur a

pena quinq. et philon folium.

Pentapolis. a penta qd est quinq. et polis ciuitas. componit h pentapolis hie. penl cor. ciuitas habens sub se quinq. ciuitates. vel regio in se continens quinq. ciuitates. Et hinc specialiter quedam regio in confinio arabie. et palestine sita. dicta e pentapolis. a quinq. ciuitatibus impioru q celesti igne consumpti sunt. i. sodomia. gomora. adama. zeboim. et hale. ipsa est segor. Est et alia pentapolis in libia sita: dicta a quinq. ciuitatibus. Eadem etiam causa quedam regio dicta est tripolis a tri Pentaprotus ta tu penl cor. bus ciuitatibus nomen habens qnq. terminaciones. ut dñs. et dz a penta qd est quinq. et protus casus.

Pentateucha in pentacontrabus vide. Pentateucus teuci. liber distinctus in qnq. uoluminibus. ut sunt qnq. libri moysi. et dz a penta qnq. et teucos uolumen. In de pentateucus penl cor. i. v. uolunt ul lib distinctus in v uoluminibus.

Pentecoste. a penta quinq. et coste decem componitur h pentecoste huius pentecostes ul h pentecosten inderminabile. qz quinq. decem dies sunt a resurrectione domini usq. ad pentecosten utroq. die incluso. et acut in fine. et est equocu pentecoste ad quinquagenas. et ad solempnitatē vij diebz prelatā. vñ in actibus aplou. Cū complerent dies pentecostes. i. quinquagesime. illa eniz dies erat quinquagesima a resurrectione. et cū inchoarent dies pentecostes. i. illius solempnitatis septē diebz prelante erant omnes discipuli in eode loco in quo facta est electio matthe scilicet in cenaculo. Ideo autē in quinquagesimo die missus est spiritus sanctus ut ostendat qñ a spiritu sancto legis est pfectio. Itē peccatorū remissio legis pfectio. qz h glo sim a die agni immolati. quinquagesima die data e lex in igne. In nouo etiam testamento quinquagesima die a pascha xpi dñdit spiritus i igne. lex in monte sina. spiritus in monte sion. lex in sublimis montis loco. spiritus dñs in cenaculo. vñ p h insinuat qz ipse spiritus sanctus est pfectio totius legis qz plenitudo legis est dilectio. Itē a spiritu scō est peccatorū remissio. vñ glosa ibidem dicit. Itē in quinquagesima die. qā indulgentia fiebat in iubilico. et p spiritū peccata remittunt. In spirituali iubileo rei soluant. debita dimittuntur. exules in patriam reuocant. hereditas amissa reddi. serui. i. homines peccato uenundati a iugo suutatis liberant. vide in iubilico et in fase.

Pentecoste grece foroz. pentera uero foroz. pentimemris. componit cū penta qd est quinq. et hemis qd est semis. i. dimidium. et dz hec pentimemris. i. media diuisio. ul media pñ usus pentametri. qz semidnaria diuisio ul ps. vñ pñ Est enim dimetru iambicu cōiunctū pentimemris heroice. Itē pentimemris pñ esse cōpositū a penta et memris qd est idē qd meris. In de pentimemris. qñ dnaria diuisio. ul ps usus constantis ex quinq. pedibus. Itē pentimemris dz quedam species celsure. p quam post duos diuersos pedes in pñ cipio tercij pedis sillaba naturalit cor. pñ. ut in h exemplo. Qui petit excelsa debet uitare ruinas ecce h sillaba sa pducit. cū sit naturaliter breuis qñ subleuat quadam pductione. Et fit ad ostendū qz licet ille due sillabe scilicet sa et ce efficiant unū pedez. tamen non sunt eiusde dictionis et dz pentimemris. qñ diuisio sup quintā sillabā

qd dz respectu duoru spondaioru pedū. qz si duo spondei pcedunt quatuor sillabe pcedent. et erit diuisio sup quāram sillabam. Et si duo dactili ul dactilus et spondeus pcedant. semp p duobus spondis reputant. Pentimemris componit cūz anti. Et dz h antipentimemris. et corripit penultimam.

Penula. a pendeo des. dz h penula le. i. palliū quoddaz. et ppe cū longis fimbrijs ul dz a penis populis qui maxime tali ueste utunt et apud qñ iniquuz habuit. Iuuenal. Et multo stillaret penula nimbo. Et inde penulatus ta tu. illo pallio indutus. ul illō palliū habens h hug. In secunda autē epla ad timothē iij dicit apl's. Penulaz quā reliquū trobade apud carpiū ueniens. affer tecum et libros ubi sic dz. in continuo h penula h aymonem data fuit patri pauli in insigne a romanis. qñ susceptus est in focum et ciuem romanū. vñ et paulus se ciuem romanū appellat. penula eniz uestis erat consularis qua induebant consules romani ingredientiē cunam. Hanc autem penulaz sine uestem paulus post mortem patris ob reor dacionē sibi retinuit. ul penula h dz uolumen legis. unde dicit Ieo. uolumen hebreum replico qz paulus iuxta quosdam penulaz uocat. et cor nu

Penulatus ta tu in penula est Penultimus ma muz. i. pene ultimus. scilicet q est in secundo loco ante ultimum. Et componitur a pene id est fere et ultimus.

Penuria. a penus dz h penuria ric. id e inopia egenas. paupras. et ppe que in penore est h hug. Et scias qz penus cor primaz. h penuria eaz pñ. vñ vgl enidos vj. Exiguam in cererem penuria adigit edendi. et ideo uide quibusdā qz penuria dicitur qñ penuria. a pena et ugeo. vel a pena et uro ris. qñ pena uel ul ugens ul dic qz e et h

Penus. peno gce latine dz nutritio. vñ h penus ni. et h penus ni et h penū ni. et h penus nus et h penū in tedi. et h penus noris. oia in eode sensu. i. cellanū. qz in eo reponunt ea vñ homines nutriunt. Et nota qz penora etiam dicuntur res necessarie ad uitā cotidianā fm hug. et pñtia in qñto libro g fero idē dicit. et cor primaz penus et penum. sed penus p cartagenensi populo pducit pñmam. vñ usus. Est populus penus seruat edenda penus. Et ut dicit papias. poenus. i. affer p oe scribit. h penus p cellano sine o.

Peon quidā medicus fuit. a quo peonia herba phibet esse inuenta. Item peon fuit quidam autor. a quo qdaz pes inuentus. dicitur est peon. et constat ex quatuor sillabis quilibet peon. sunt eniz quatuor peones. et sunt contrarij epiritus peon primus constat ex prima longa et tribus breuibz ut legitimus. Peon secundus ex secunda longa. et ceteris breuibz. ut amabilis. Peon tertius constat ex tertia longa et tribus reliquis breuibz. ut habitator. Peon quartus constat ex quā longa. et pcedentibz breuibz. ut humilicas. A peon dz peonius a um. et peonicus ca cū. Et scias qz peones ab inuatore nomen et ordinem longe sillabe forant. Nam pma longa facit pñmū peonem secundū. et sic de ceteris. ut patuit

Pepedi est preteritum de pedo pedis penl pñ.

Pepeni est preteritum de panio panis

Pepigi est preteritum de pango gis. i. pactus feci.

Pepulum h est matronale palliū ex purpura signatū. cuius fimbrie auree itaminis summicate

resplendent. et ut dicunt ppe capitis est

Pepo ponis. mas ge. id est qd melo melonis
hug. et ut dicit pas. Pepo gcu e et origo eius
latinis incerta. Cuius natura nimium frigida. diffi-
cile digerit. et crescit in similitudine cucurbitae. et
debet pduci penl. In secundo numeroy pepones
vnde in aurora dicit. Ollay carnes peponu fercula
porros. Cepas p manna turba gulosa pent

Pepuli penl cor pteritum de pello
ez iposico aliqn priuat ut phous. i. qui n ha-
bet fidem. Item iurat ul adiuracōnem signat. ut
p deū iuro. Item causam dicit. ut p studiū fit hō
sapiens. et p uirtutē laudabilis. i. causa studij. cā
uitus. Item signat locū ut p italiam transiit. et
in lucano. Bella p emachios plusquam ciuilia cā
pos. Item signat tempus. ut p diem lego. Itē au-
get. ut ppulcher. i. ualde pulcher

Pera. a peri qd est circuz. dicit hō pera pere. factu-
sus qui tasca uulgo dicit. qd lara sit et sinuosa. fm
hug. vel ut uult pas. pera est pellicula a collo pen-
dens p̄ncta usq; ad lūbos. est autē habitus p̄pe
necessarius ad opis exercitium. hec et melon dicit
Itēz pera sportella. sacculus. pastoralis. i. mantica
ul ut dicit in hystoria sup primo regum xvij ca.

Pera est uas in quo mulget. ul panis portatur
Perago pagis pegi pactus pagere. i. phicere. ex
peragro. ab ager agri deriuat. per et ago agis
tur agro gras qd non est in usu. hō in de cōponit
peragro as. i. sine mansione cetera huc et illuc ire
vnde hō pagrator roris pagratix. pagracō. et cor
naturaliter pennultimam pagro

Perampius in amplius ampla amplum est
Perello. a per et cello lis percussum pculi. i. p̄cu-
tere. ul poculū remfacere. p̄cutere enim p̄inet ad
corpus. p̄cellere ad animam hō hug. et ut dicit ma-
gister bene. cello facit ceculi qd modo non est in u-
su. a quo deriuat celtus et culpa. cui suis autē cō-
positus est in usu. ut percello lis perculi percussum
pas̄ uo dicit. pcello occido obruo elido percutio.

Percentus in centes centes uide **A**mpuro
Perceptio. ex p et capio cōponit p̄cipio pis p̄ci-
pere. i. perfecte capere. ul intelligere. et cor a.

Percontor raris. uide in contor raris

Percoli penl cor est p̄entum de percello lis

Percussus sa sum. i. animo cōmotus. territus. p̄-
batus. a percello lis perculi percussum fm p̄cipiā

Percutō ex per et cutio tis ul quateo tis. cōpo-
nitur percucō tis percussi percussum percucere. i.
ferre. et scribit per t percutio in penl sillaba. qd
potest cognosci in secunda persona percutio et p̄-
cutio. hō t accipit sonus de c in p̄cutō. Et scias qd
in diuina pagina aliqn quis dicit p̄cutere more gla-
dij. i. p̄cutere in gladio. et est modus loquendi.

Perdico. a p̄do dis. ul perditus **E**t corripit cu-
ta tū p̄diti addita o p̄ formacōnem fit hō perdicō
onis. i. amissio. vñ in aurora. Sint tua p̄dicō no-

Perdus dia diuz. i. iugis **B**is que dona p̄asti
et continuus. et est compositum a per et diu

Perdix. a perdo dis. dicit hō perdoix dicit. et est p̄-
miscui ge. vnde sub una uoce et uno articulo scilicet
feminino cōprehendit utriq; sexū. et est frau-
dulenta adeo ut alteri p̄dici oua diripiens foueat
hō fraus fructū non habet. Nam cuz pulli p̄pe ge-
nitricis uocem audiunt naturali qdam instinctu
hanc que fouet relinquunt. et ad eandē que ge-
nuit reuertunt. p̄terea auis est adeo immunda qd

masculus in masculum insurgit. et obliuiscit sex
um. uideo precepta. et si masculi nidū sue coniugis
inuenit. destruit. et oua absorbet. Dicit ergo p̄dix
a p̄dendo. qd amittit oua sua et altera foueat. ul
qd destruat nidū. ul qd dicta est p̄dix a p̄dite ne
pote dēdāli quem fabula dixit in illam anez mu-
ratū fuisse hō hug. **E**t p̄do penl genit. hō autem
xij ethi dicit. p̄dix de uoce nomen habet. auis do-
losa atz immunda. Plinius etiā dicit hanc p̄diciā
esse naturam. ut oua alterius p̄diciā ul aliena fu-
retur. et eis incubz foueatq; cumq; fetus adoles-
cunt aduolare ab eo. et alienū p̄ntem relinquit.
vnde et iēmiā dicit c xvij. Perdoix fouit que nō
peperit. fecit diuicias et nō in iudicō. in dimidio
dieu suorum derelinquit eas. et in nouissimo suo
erit insipiens **D**iuiscemodij. ut dicit ieroni. sunt
qui aliena diripiūt et absq; cogitacōne iudicij faci-
unt diuicias. non cuz iudicō quas in medio tēpe
derelinquūt subita morte subitē qñ eis dicit. stulte
hac nocte repetent animā tuam a te. que autem
p̄asti cuius enunt. nichil qd insipientis non p̄stā-
deri nouissima et breuia putare p̄petua. Ambro-
uero in exa. dicit p̄dicem feram astutam. que ali-
ena oua diripiat hō est p̄diciā alterius et corpe fo-
uet suo. hō fraudis sue fructum habere non posse
qd cū eduxerit pullos. amittit eos. qd ubi uocem
eius audierint qd oua generauit. relcā ea ad illam
se naturali qdam mune et amore conferunt. quas
naturam sibi matrem ouoy generacōne cognoue-
runt signantes hanc nutricis fungi officio illam p̄-
entis. Itaq; scilicet p̄pos fundit labores ac frau-
dis sue p̄dico multat vñ et iēmiā ait. **C**lamauit
p̄dix et congregauit que nō peperit. i. oua cong-
gauit et clamauit qñ ouans sue fraudis effectū. hō
ludit opa qd impenso labore alij educit quos ipsa
diuturno fetu sedulitatis animauerit. huius imi-
tator est diabolus. qui generacōnes creatoris ere-
ni rape contendit. et si quos insipientes et sensus
p̄p̄ij carentes vigore potuerit congregare. fouens
eos illecebris corpulibus. ubi p̄mum uox crisi p̄-
uuli fuerit insula. discunt atz ad eam se confe-
runt matrem que pullos suos. sicut auis marino
amore cōplectit. **C**ongregauit itaq; diabolus gen-
tiles quos non creauerat. hō ubi in euangelio suo
uocē xp̄s dñs emisit ad eum se potentissimum
contulerunt quos sub umbra alay suay ip̄e susce-
pit et matri dedit ecclesie nutriendos

Perdo ex per et do das. cōponit p̄do dis p̄didi
p̄ditū p̄dē. i. amittere. delere. ul destrūē. vñ uisus.
Amitto p̄do destruo p̄do notat

Peredia. a per et edax cōponitur hō pedia dicit.
hō est edendi suspensitas sicut bibula bibendi

Pereffluo is in suo fluio uide

Peregre. a pagro graf dicit peregre aduibium. i. ad
peregrinandum sicut in euangelio dicit homo qdam
peregre p̄fectus est et signat de loco p̄ locū in lo-
co. vnde dicit pristi. in xv li. peregre cōmune adu-
bium. ut peregre sum. peregre abeo. peregre aduonio.
peregre transeo. **E**t scias qd peregre nō debet acui

Peregrinus. a peregre dicit peregrinus a u. **I**n fine
qñ p̄gens longius. vñ dicunt peregrini. qñ pagran-
tes. vnde peregrinor aris. deponens. i. exulare. **E**t

Peremi p̄entitum de primo p̄ **P**roducat gr-
imis. et producat pennultimam

Peremptus perempta peremptum. i. occisus. a
perimo perimis peremi peremptum

Perendie aduſium tēporis cōponitur a pemp
ta et una et die. q̄si perempta una die. sc̄z ista. i. in
sero ul' cras q̄d non credimus uno pendie. i. post
cras. Sic enī p̄cedimus hodie. cras. pendie. post
tridie. et d̄z pendie q̄si perempta una die. q̄d non
potest dici de hodierna die. cum de ea non restet
spacium vnius diei. sic ergo de crastina intelligit̄
Est ergo perendie. i. post cras. hinc plantus. Qui
cras ueniet pendie foras effereſ soroz. regum po
ca xx. Dñe deus isrl si inuestigauero sententiam
patris mei crastino ul' pendie. vñd pendino nas
penſ cor. i. morari p̄ vnū diem. sc̄z usq̄ in terciū
dies. ponit̄ tamen q̄nq̄ simpliciter p̄ morari. Et
transitiue positū inuenit̄ p̄ longare. vel cōponit̄
pendie. a penni et die. Inde pendinare. i. vnū diē
vel plures in odium trahere.

Perendino perendinas in perendie vide
Perennis. annus cōponit̄ cū p. et d̄z h̄ et h̄ per
hennis et h̄ ne. i. iugis et q̄si p̄petuus. vñd penni
tes aduſium. i. iugiter. et h̄ p̄nititas tatis. i. iug
tas. p̄nititas. et debet scribi p̄ duo n. h̄ hūg. pap
uero dicit pennis q̄si p̄petuus annus

Pereo. ex p et eo cōponitur p̄eo is p̄ui ul' p̄i
p̄iti penſ cor. vide in eo is. et cor penſ. vñd qui
dam. vestibul et peris flumins petre peris. et oui
dus cpy. Ep̄ma non ullo causa tuente pit

Perfectio. a perfico dis. d̄z h̄ p̄fectio onis. et for
matur ab h̄ ḡto p̄fecti addita o. Et scias q̄ per
fectio caritatis potest intelligi dupliciter. vno mō
ex pte diligibil. alio mō ex pte diligentis. ex pte
quidem diligibilis p̄fecta est caritas ut diligatur

aliquid q̄d diligibile est. deus autē tantū diligibil
est. quantū bonus est. bonitas autē eius est mimi
ta. vñd infinite diligibil est. Nulla autem creatu
ra p̄t eum diligere infinite. cū quelibet uirtus cre
ata sit finita. vñd p̄ hunc modū nullius creaturē
caritas p̄t esse p̄fecta. h̄ solus caritas dei q̄ sc̄p̄m
diligit. Ex pte uero diligentis caritas d̄z p̄fecta

q̄n aliquis h̄ totū suū posse diligit. q̄d q̄dem con
tingit tripliciter. vno mō sic q̄ totum cor hominis
actualiter semper ferat̄ in deū. et h̄ est p̄fectio

caritatis patrie que non est possibilis in hac uita
in q̄ impossibile est. p̄pter humane uite infirmita
tem semp̄ actu cogitare de deo. et moueri dilectō
ne ad ipsum. Alio mō ut homo studiū suū depu
tet ad uacandū deo et rebus diuinis p̄termissis ali
js nisi q̄ptum necessitas p̄sentis uite requirit. et is
ta est p̄fectio caritatis que est possibilis in uia.

Non tamen est cōmuns omnibz caritatez habentibus.
Tercio mō ita q̄ habitualiter aliquis totū
cor suū ponat in deo ita q̄ nichil cogitet ul' ue
lit q̄d sit diuine dilectioni contrariū. Et h̄ p̄fectio

est cōmuns omnibus caritatez habentibus. vide
in amor. Itē scias ut d̄z in sentencijs. P̄fectus
d̄z tribus modis. est enim p̄fectū h̄ tempus. et est

p̄fectum h̄ naturam. et est uniuersaliter p̄fectū. sm̄ tē
pus p̄fectū est q̄d habet quidquid tempus requirit
et q̄d conuenit h̄ tempus haberi. et h̄ mō angeli

erant p̄fecti ante confirmacōnem ul' lapsum. sm̄
naturam est p̄fectū q̄d habet q̄dōd debitū est vel
expedit nature sue ad glonificacōnem. et h̄ modo

p̄fecti fuerunt angeli. post confirmacōz. et erunt
sancti post resurrectōnem. Vniuersaliter et summo

p̄fectum est cui nichil unq̄q̄ deest et a quo uniu
sa p̄ueniūt bona. q̄d est solius dei. huic consonat
q̄d p̄s dicit in v. metaph. Illud esse p̄fectūz simi

plūctez q̄d habet in se omnes p̄fectōnes que in
generibz reū inueniunt̄. Et h̄ p̄fectō ut dicit cō
mentator est in deo. Prima ergo p̄fectio est na
tuē condire. Secunda natuē glonificare. Tercia ue
ro nature increare. De p̄fectione autē caritatis
q̄tum ad inimicos dixi in inimicus vide etiam

Perficus. ex per et facō dis. cōponit̄. In cras.
p̄ficus d̄z p̄ficus p̄fectum p̄ficere. p̄ficus facere ad si
nem deducere. et cor si. vñd p̄fectus ra tuz. vide

Perfidus. ex p et fides. cōponit̄ p̄ In p̄fectio
fidus da dum. i. p̄dens fidem. et cor si. et est mez
caroz et p̄pe cauponū. Et cōpatuz dior simul vñ
h̄ p̄fida die. et hinc p̄uidiosus sa sum plenus p̄fi
dia. Item p̄fidus potest cōponi ex p et fidus da
dum. i. ualde fidelis ul' fidus. Et tunc p̄d̄ si. vñ
uagius. P̄fidus ē nequam p̄fidus corde fidelis

Perfodio dis. perfodi perfodiam perfodere ex
per et fodio dis vñ in ezech̄ viij. fo de pietem. et
cum p̄fodissem pietem. i. p̄fecte ul' ualde fodif
sem. et corripit fo in p̄fenti. h̄ in p̄terito p̄ducit.

Perfringo. ex per et frango. cōponitur p̄frin
go gis gi cū. i. p̄fecte frangere.

Perfuga ge cōmuns ge. q̄ de vno exercitu fu
git ad alium. et d̄z a perfugio gis. et corripit fu.

Perfugium gij. i. tuta latebra. locus refugij. et
dicitur a perfugio perfugis

Perfunctorius functoria nū. ad p̄fungendū ap
tus. ul' destructorius leuis et transitorius ul' p̄ma
ginarius. vñd in platone inuenitur p̄functoria
forma mundi. i. destructoria et transitoria. et dicit̄
tur a p̄fungor. genis q̄d cōponit̄ ex p et fungor

Perfunctus in fungor fungens vide.

Pergama moruz. edificia troiana. a pir q̄d est
ignis et gamos q̄d est mulier q̄si p̄ ignem et mu
lierem destructa. ul' cōponitur a p et gamos. vñ
p̄gameus mea meū. i. troianus. et q̄ p̄gama al
tissima erant. Ideo olim omnia alta edificia uoca
bant̄ p̄gama. et corripit penultimam

Pergamenū m̄ penſ p̄d. i. carra dicta a p̄gamo
ciuitate. q̄ ibi p̄mo excogitatū fuit et inuētū Itē
adiectiue d̄z pergamenus na nū. i. res de pergamio

Pergamū mi. quedam ciuitas. vñ pergamens.
mea meū. et p̄gamenus na. nū. et h̄ h̄ pergamis

Pergo. rego cōponitur cū per. et Et hoc se.
d̄z pergo gis rexi rectū. perge. i. ire. uel cōponit̄
a pede et rego. vñd d̄z pergo quasi pedem rego.

Pergulū. a pergo gis d̄z h̄ h̄ potius est et h̄.
h̄ pergulū. puū rugulū alte positū. et hec p̄gula
le. i. familia. quia ad diuisa p̄gat officia. et cor̄ gu

Perhibeo. ex per et habeo cōponit̄ p̄hibeo
bes bitū. et est p̄hibere ostendere dare aliquid. Et
peri. i. certū ul' de. et acui in fine. Cor̄ h̄

Periarcho. i. de principibus. Et cōponitur.
a peri quod ē de et archos quod est princeps.

Peribolus Peri cōponitur cū ambulo et d̄z
h̄ peribolus li et h̄ perbolū li. i. deambulatoriū
deambulacū. spaciatorū. pambulatoriū. Vñd in
ezech̄ xlij. signat munus qui erat exterior ad de
ambulandum. et cingebat gazophiliacium cantoz
custodientium altare. Et corripit bo.

Perichelis. a peri quod est circū et chele quod
ē curuum cōponit̄ hec perichelis lidis ornāmē
tū muliez circa brachia ul' potius circa crura. q̄
gressus eoz ornatur sm̄ hūg. Pap̄ etiā dicit. pe
riselides armille pedum muliez perisclides d̄z
quibus noster ornāt̄ gressus. et scribit pap̄ p̄isce

lices per se. sicut antiqui consueverant scribere. si
moderati scribunt perichelides p. ch. In g. talis
uersus ponit. At perichelides exornant brachia
nymphis. vide in torqueo

Peritor peritoris in periculum est
Periculum in periculum vide.

Periculum. a perio ris rui derivat. s. periculum li
ci. experimentum. unde terentius in eunuchio. fac
periculum in litteris sic in palestra. et hinc peritor
tatis. i. expiri. unde planctus in amphitrone. pi
ditatus sum in animu tuum. Item s. piculu li p
derivat a perio no. et q. s. s. s. s. s. et dicitur s.
piculum li. unde piculosus sa sum. peritor raris.
i. periculum. discrimen incurit s. h. u. g. p. a. p. uero
dicit periculum. a pio pis. q. pene perie facit. i. dis

Perfractus a pirra. Crimen vel experimentu
dicit perfractus ca. cu. ut iste loquitur perfractus. i.
p. perfractum. ul. p. circumlocutionem. et perfractus
ca. cum. in eodem sensu penultima correpta

Perfractus qd tropus est d. q. sup. d. in r. d. tro
Perhermenias. hermene. (pis in quarta parte
gce latine dicitur interpretatio. unde s. hermena ne. in
pretaco. et s. greca dedinacionem facit hermenias
genitiuus q. ponit in intitulacione illius lib. aristo
ubi habetur incipit liber perhermenias. et sunt
due partes. peri enim greca ipso e. et tantu ualet
quantu de. hermenias est g. s. grecus. Est ergo
sensus. liber perhermenias. i. de interpretacione. gre
ci enim carentes ablo construunt suas ipones cu
genitis loco ablo. Quidam tamen minus intelli
gentes utitur hoc q. nomine composito. scz hec

Perimetu. a peri circū et me. Perhermenia
rios mensura componit s. perimetu tri linea cir
cūca mensurans. et cor naturaliter me.

Perimo mis peremi peremptu perime. i. occide
re. Et componit a per et mo mis. et corripit ri

Perinde componit ex p. et inde. i. taliter. et est
adhibium similitudinis uel qualitatis. et acutē in
antepenit. et apocopa. et dicitur p. p. p. inde.

Perio nis rui rui. i. docere. instruere. approba
a quo dixerunt esse coposita quedam aperio et
coperio et similia que supra diximus esse copoli
ta a pario. s. s. uerbu iam aboluit. Sed quedam
ab eo derivata adhuc retinemus. scilicet pitus pi
culum. et quedam alia. et corripunt pe

Periodica. a peri circū et oda uia. componitur s.
periodica ce. periodice febres sunt quas cotidia
nas. rezianas. quartanas. vocant. sic dicit. q. eto
temporis circulo moueant et non continue affi

Periodus. oda qd est uia. (gant. et corripit di
ul. hinc. componit cuz peri qd est circū. et dicitur pio
dus di penit. cor. q. s. circuitus ul. ambitus. uel q. s.
circa finem. ul. piodus. i. clausura. Item s. p. a. p. pi
odus ultima distinctio que totam sententia dau
dit. cuius ptes sut cola et coma. de q. b. dixi in fi

Peripateticus. peri qd est circū. (ne quarte partis
cum componit cuz patos qd est calcans. et dicitur peri
pateticus ca. cu. q. s. circū calcans ul. ambulans. ul
pipateticus dicitur sunt quidam phi. ab ambulacione.
q. s. circū calcantes ul. ambulantes. q. aristo. autor
eor. deambulans disputare solitus erat. ul. q. per
ambulabant de scola ad scolam disputantes et i
quirentes quid melius sue sentencie possent acq
rere ul. adiugere. Et corripit ti.

Perpetasma. peri componit cu petasma quod
e uelū ul. tentoriū ul. cortina et dicitur s. pipetasma

atis. i. uelū ul. tentoriū ul. cortina ul. potius quod
bet adiecto eis in circuitu facta. unde pprie peri
petasma dicitur superior ps in corinis que depicta est
Improprie tamen dicitur peripetasma quod limbus.
Et ut ostendi in iij pre in dō tercie decti per pif
Antiqui dicebant hoc peripetasmatum rasmani.

Peripetico incisio scripturaz ul. capitulū siue sen
tencia s. papiam et acuitur in fine

Peripleumonia nie. uicium pulmonis cu dolo
Et componitur a peri circū et pleumonia

Peripisma. a peri circū et simus a um. qd e cu
uus. ul. semus qd est impfectus. ul. seco cas. copo
nitur s. pipisma mats. i. purgamentū qd dicitur
de tritico quū uentilaf. ul. purgamentū pomoniz
et rasura et limatura cuiuslibz rei. q. circumcirca
res semaf et diminuat s. h. u. g. pipisma eciaz dicitur
quolibet domoz quisquilia unde istus. Quod pur
gat de re dic esse peripisma vere. ut suber pomi.
quisquillas q. domi. i. purgamentum uel fordes
aplus in pma ad cor c. iij. omnium peripisma.

Perisologia. qd dicitur uicium e. de quo dixi in qua
parte in tractatu d. uicij annexis barbarismo et

Perito tis. frequenter petire. pe. (solocismo.
ultima correpta. A peteo pens penit tu u. in o

Peritonium tonij. i. circumcisio. Et componitur
a peri circum. et thomos. quod est incisio.

Peritus. a pio nis rui rui. diuatur pitus ta ti
i. doctus. instructus. sapiens. Et componitur. cio: si
mus. uñ pite eius sime. adhibium. et s. p. p. a. de.
Et componit. impitus ta ti. Et p. dicitur p. l. Et p.
iste pitu sup de pio pis. et tunc cor penit. Item
pitum p. esse sup de pio ris. In de pitus. et tunc
p. d. p. l. Orae in epy. Viue si recte nescis discede
pitus Et quidam dixit sic tendas pitu post xpi
tende pitu non uadit pitu qui uult audire pitu.

Periuus ra rum. p. l. p. d. a. p. i. u. ras. et dicitur
p. i. u. ras. uel p. d. e. u. ras. uel p. d. e. u. ras. uel p. d. e. u. ras.
i. s. h. u. g. p. a. p. u. o. d. i. c. t. q. p. i. u. r. u. s. u. b. u. m. n. o. h. z.
Nam dicitur deiero et petero. Et hoc uerū est s. m.
u. l. u. m. m. o. d. n. o. y. n. i. a. n. t. i. q. u. i. d. i. c. e. b. a. n. t. p. i. u. r. o. r. a. s. A
quo p. i. u. r. u. s. Dic nota q. iurare e. deum testem
inuocare. p. i. n. e. t. t. i. a. d. d. e. i. i. r. r. o. u. e. n. c. i. a. m. q. p. a. b. q. u. i. s.
e. u. m. t. e. i. t. e. m. i. n. u. o. c. e. t. f. a. l. s. i. t. a. t. i. o. n. e. q. p. h. o. c. d. a. t. i. n. t. e. l. i.
g. e. r. e. u. e. l. q. d. e. u. s. u. i. t. a. t. e. n. o. n. a. g. n. o. s. c. i. o. t. u. e. l. q. d. f. a. l. s. i.
t. a. t. e. m. t. e. l. l. i. f. i. c. a. r. e. u. e. l. i. t. e. t. i. d. e. o. p. i. u. r. u. s. m. a. n. i. f. e. s. t. e.
p. e. c. c. a. t. u. r. e. l. i. g. i. o. n. i. c. o. n. t. r. a. r. i. u. m. c. u. i. u. s. e. s. t. d. e. o. n. e. u. i. e. n.
c. i. a. m. e. x. h. i. b. e. V. n. d. e. p. r. o. p. i. t. d. i. s. i. n. l. e. u. i. t. i. c. o. c. x. x. c.
N. o. n. p. i. u. r. a. b. i. n. n. o. m. i. n. e. m. e. o. Item scias q. ille
qui iurat se facturum aliquid illicitū. iurando non
curit p. i. u. r. u. m. p. p. t. e. r. d. e. f. e. c. t. u. s. i. u. l. h. o. c. Sed si non
impleat qd iurauit. in s. p. e. n. i. u. r. i. u. m. n. o. n. i. n. c. u. r. i. t.
q. s. n. o. n. e. r. a. t. t. a. l. e. q. u. i. d. q. d. s. u. b. i. u. r. a. m. e. n. t. o. c. a. d. e.
p. o. s. s. e. t. Ille eciam qui iurat se non intraturū religi
o. n. e. m. u. e. l. n. o. d. a. t. u. r. e. l. i. m. o. s. i. n. a. m. u. l. a. l. i. q. u. o. h. u. i. u. s.
m. o. d. i. i. u. r. a. n. d. o. p. e. n. i. u. r. i. u. m. i. n. c. u. r. i. t. p. p. t. e. r. d. e. f. e. c. t. u. m.
i. u. d. i. c. i. j. e. t. i. d. e. o. q. u. i. f. a. c. i. t. i. d. q. d. m. e. l. i. u. s. e. n. o. n. e. p. e. r.
i. u. r. i. u. m. s. e. d. p. i. u. r. i. o. c. o. n. t. r. a. r. i. u. m. C. o. n. t. r. a. r. i. u. m. e. n. i. m.
e. i. u. s. q. d. f. a. c. i. t. s. u. b. i. u. r. a. m. e. n. t. o. c. a. d. e. r. e. n. o. n. p. o. t. u. i. t. u. i. d. e.
i. n. i. u. r. o. r. a. s. Item cu aliquis iurat uel p. m. i. t. t. e.
se facturū uoluntate alterius. subintelligenda e. d. e.
b. i. t. a. c. o. n. d. i. c. i. o. s. i. s. e. z. i. l. l. u. d. q. d. e. i. m. a. n. d. a. t. u. r. s. i. c. l. i. c. i.
t. u. e. t. h. o. n. e. s. t. u. m. e. t. p. o. r. t. a. b. i. l. i. s. i. u. e. m. o. d. a. t. u. Item
i. n. s. u. p. q. d. i. l. l. e. q. u. i. i. o. c. o. s. e. p. e. i. e. r. a. t. n. o. n. e. u. i. c. i. a. t. d. i. u. i.
n. a. m. i. r. e. u. e. n. c. i. a. s. i. q. u. i. a. d. a. l. i. q. u. i. d. m. a. g. i. s. a. u. g. e. t.
Et ideo non excusatur a p. e. c. c. o. m. o. r. t. a. l. i. Item scias
q. sic augustinus dicit ad publicolam s. u. n. q. u. e.

In scripturis sanctis legisse memini ne ab aliquo iuracōnem accipiamus. unde ille qui iuracōnem recipit non peccat nisi forte p̄p̄a sponte. quando ad iurandū cogit cū quem scit s̄m̄ iuraturū. et hoc intelligo de p̄sona priuata. Nam si aliquis exigat iuramentū tamq̄ p̄sona publica s̄ q̄ exigat ordo iuris ad peticōnem alterius. non uidet̄ esse in culpa si ip̄e iuramentū exigat siue sciat ip̄m̄ s̄m̄ iurandū siue uerū. q̄ nō uidet̄ ille exigere. s̄ ille ad cuius peticōnem accipitur. q̄d̄az **I**nstantiā exigit uelutis hominū antiquissima. i. succinctoriū femorale quo tantū genitalia conteguntur. Alij dicunt q̄ sit tunica folijs confusa q̄lem dominus fecit a de post lapsum genes̄ iij. Et cōponit̄ a per̄i circū et zoma q̄d̄ est corpus et deberet dici per̄isoma. s̄ p̄ duabus s̄ sepe ponit̄ 3 sicut h̄ s̄ huic. Itē p̄ 3 ponunt̄ duo s̄. unde dicit p̄r̄ in p̄mo maioris sepe p̄ 3 s̄ solemus geminatim ponere. ut patrisso p̄ patriso. et p̄d̄ p̄r̄ n̄i. s̄ compit̄ pen̄l̄ genitiui

Perleugo gis q̄ p̄legere. i. p̄fecte legere. ex per̄ et lego gis et cor̄ le in presenti. s̄ in preterito. p̄d̄

Perlido perlidis. ex per̄ et ledo dis. et producat

Perlisus sa sum. penult̄ **li**. uide in ledo ledis. ma producta id est ualde lesus. a perlido lidis

Perluro. a perlino nis h̄ plitor̄ toris. i. octofor.

Perna ne. i. petaso ul̄ bassa **li**. uide in lino nis. porci unde dicit p̄p̄. perna uulgo que bassa d̄. vñ q̄d̄az. Et n̄ p̄na ref̄ nec forsan toris habet̄

Pernicies. a p̄neco cas d̄ h̄ p̄nices cie. i. mors interitus. Inde p̄nicōsus sa suz. mortifer leralis. et cōpat̄. vñd̄ p̄nicōse s̄m̄ sine adūbium. et p̄nicōsitas tatis. Item p̄nices. i. uelocitas pedū. a per̄ m̄x q̄d̄ est uelox ut dixi in p̄m̄x

Pernicias in p̄m̄x uide

Pernix. a p̄neco cas. deriuat̄ h̄ et h̄ et h̄ p̄nix nicis pen̄l̄ cor̄ genit̄. i. p̄nicōsus destructor. et cōpat̄ cor̄ simus. unde p̄nicōter cū sine adūbium et h̄ p̄nicias tatis. et h̄ p̄niciofitas destructio intentus. Itē a p̄nitor̄ tens. q̄d̄ cōponit̄ ex p̄ et nitor̄ tens d̄ h̄ et h̄ et h̄ p̄nix nicis. pen̄l̄ p̄d̄. in obliquis. i. p̄seuerans in conatibus ul̄ uelox. et p̄pe in pedibus. et cōpat̄ p̄nicōr̄ simus. vñ p̄nitatez eius sine adūbium. et h̄ p̄nicias tatis uelocitas celentis. Et est p̄nices pedū. s̄ celentis et uelocitas p̄nmaū ul̄ uelox. uisus de p̄m̄x. p̄ p̄niece citū p̄ p̄niece dico nociū. p̄nitor̄ p̄m̄um p̄neco dat reliquū. Qui necat est p̄nix festinat cū

Pernocto. a per̄ et nocto tas. cō **li** rere p̄m̄x. ponitur p̄nocto tas tauī. et est p̄noctare quasi per̄ totam noctem uigilāe. s̄ ponit̄ simpliciter p̄ uigilare. ul̄ uigilare nocte. vñd̄ p̄noctans tantis lucē vj. et erat p̄noctans in oracione. vñ p̄noctanter uigilantez. et scribitur per̄ et

Pernox. a p̄nocto tas. d̄ h̄ et h̄ et h̄ p̄ernox nis. i. uigilans. et p̄pe nocte. vñd̄ de beato domini eo cantatur. p̄ernox cum cristo p̄p̄rium non possi

Pero peronis mas ge. q̄d̄az **li** debet lectulum caldamentū rusticoz ampluz et altū. q̄d̄ alio nomine d̄ culponeus. et d̄ a per̄i q̄d̄ est circū quia p̄re nimia amplitudine circūd̄ca uagat̄. vñd̄ p̄ronatus ta tū. i. peronibus calciatus. unde p̄sius flauri si poscat sibi peronatus orator.

Peroro. ex p̄ et oro as. cōponit̄ poro as aui. et est porare ualde orare. ul̄ potius p̄fecte. i. cū p̄fectione et effectu. scilicet oracione impetrare. q̄d̄ pet̄ ad effectum ducē. et p̄d̄ pen̄l̄ peroro ras

Perosus. sa sum in ofus sa sū uide et p̄d̄ pen̄l̄

Perpaucus. ex per̄ et paucus cōponit̄ p̄p̄aucus ca cū. ualde paucus. vñ ad hebreos xiiij. etenim

Perpello lis puli pul **li** p̄p̄aucus scripsi uobis. suz perpellē. i. p̄fecte pellere. et cōponitur ex p̄ et

Perpendiculū li instrumentū est **li** pello pellis cementarioz q̄d̄ alio nomine d̄ amullis et plumbatum q̄d̄ ipsi dimittunt ad p̄pendendū equalitatem muri. unde h̄ et h̄ p̄pendicularis et h̄ p̄pendicularare. Illa linea d̄ p̄pendicularis que susū ul̄ deorsum recte dirigit̄. Itē p̄pendiculū illud vñ lebetes ferunt̄ et suspendunt̄. et in ista significacōne dicit̄ p̄pendiculuz a p̄pendo des q̄a in eo lebetes p̄pendent. p̄ instrumento autē cementarioz dicit̄ p̄pendiculū. a p̄pendo dis q̄d̄ est intelligere. considerare. animadūtere p̄opere trutinare

Perpendo ex per̄ et pendo dis cōponit̄ p̄pendo dis p̄pendi. Et est p̄pendere equiuocum ad plura. uide in p̄perpendiculum.

Perpensilis pen̄l̄ cor̄. in pensilis exponitur

Perpa. a p̄uerto tis. d̄ h̄ p̄perera re. q̄si p̄uerte ra. morbus qui p̄uertit faciem. vñ sepe ponit̄ p̄ p̄uertitate. Et inde p̄perus ra rum. p̄uersus. prauius. non rectus. vñ p̄perere adū q̄tatis. p̄iise p̄iue male. non recte. p̄ q̄ sepe ponit̄ p̄pereram q̄d̄ nō debet acui in fine. sic nec multifariam nec palam apl̄s ad corin xiiij non agit p̄pereram. et cor̄ pe.

Perperam in p̄perera est

Perpes perpetis ge om̄is. i. perpetuus. a p̄peret̄ or̄ tins. et corripit̄ penultimam genitiui

Perpehius ua uū. q̄ frequenter aliquid patit̄. et dicitur a p̄peret̄ or̄ p̄peret̄is.

Perpehius. sa sum. ualde ul̄ diu passus. et est p̄nicipium de p̄peret̄ or̄ teris. matt̄ v. et fuerat multa p̄peressa a cōplibus medicis

Perpeti pen̄l̄ cor̄. infinitiuus de p̄peret̄ or̄ teris tollerare diu uel ualde pati.

Perpetim. a p̄peres dicitur p̄peret̄is pen̄l̄ cor̄p̄ta adūbium. i. p̄lixie p̄peret̄ie continue

Perpetior. ex per̄ et patior tens. cōponit̄ p̄peret̄ior teris p̄peressus suz p̄peret̄i. i. diu ul̄ ualde patior. et mutatur a in e correptam.

Perpetro. ex p̄ et patro tras. cōponit̄ p̄peretro tras pen̄l̄ cor̄. et est p̄peret̄ie. p̄agere. cōmittē. uerbum actiuū. et p̄pe in malo accipitur

Perpetuus. a p̄peret̄ or̄ teris. d̄ p̄peret̄us a um q̄d̄ numq̄m̄ habebit finem. s̄ habuit p̄ncipiū. ut anime et angeli. unde p̄peret̄ie adūbium. et h̄ p̄peret̄itas tatis. status uite quam h̄ res aliqua ex eo q̄ habuit p̄ncipiū s̄ non sit habitura finem

Perplexus. p̄plexus p̄ flexus. cōponit̄ cuz p̄. et d̄ p̄plexus a ū. i. implicitus. inuentus. inuolutus colligatus. obscurus. Inde h̄ p̄plexitas tatis. Et sci as q̄ p̄plexitas ueritate inspecta nichil est nec p̄t aliq̄s esse p̄plexus inter duo mala. i. necessitate al strictus ad aliq̄d̄ malum p̄petrandū. Augus Vaf̄ ire numquaz deus redderet inuentū. si non sponta neuz homo inueniret̄ habē peccatū. Cū ergo q̄s positus est inter duo mala. aut p̄t utrumq̄s uita re aut alterū facere sine peccato. et cū oportet me alterū facere debeo eligere iuxta consiliū ḡgonij q̄d̄ p̄ se consideratū est minus peccatū. unde dicit ḡḡ tractans illud iob. Nemi testiculou eius p̄plexi sunt. Quia ergo behemot iste ita in explicabilibz nodis ligat. ut plerumq̄ mens in dubio adducta vñd̄ se a culpa soluere nitit̄. inde in culpa arcius

Ad h̄ edam facit illud qd̄ dicit leo papa. bene in
quit trinitatis incommutabilis deitas vna est sub
stantia indiuisa in ope. consors in uoluntate. par
in omnipotencia. equalis in gloria. uide in vnus
et in alius et in p̄p̄ras et in secundus (Sciē sci
am te uolo qd̄ si eternus sumat substantiue. tunc
predicat̄ in singulari de tribus p̄sonis. et sic acci
pit athanasius cū dicit. eternus pater eternus fili
us eternus spiritus sanctus. et tam̄ non tres eter
ni s̄ vnus eternus. S; si adiectiue sumat̄ eternus
tunc predicat̄ pluraliter. s̄ coeternus semp̄ debet
p̄dicari pluraliter. p̄pter habitudines p̄sone ad p̄
sonam quam̄ imp̄rat. Et scias qd̄ ut dicit bern̄s.
in v̄ li de consideracōne. Sacramentū h̄ magnum
est et quidez venerandū non scrutandū quō plu
ralitas in unitate. aut unitas ip̄a in pluralitate. scri
tari h̄. temeritatis est. Crede pietas est. nosse ui
ta. et uita est eterna. ad quaz deus trinitas nos p̄

Perspicax perspicacis in per (ducatur et cetera.
spicio perspicax est. et corripit spi.

Perspicio. ex p̄ et sp̄cio cis. cōponit̄ p̄spicō cis
p̄spexi p̄spicere. i. p̄fecte intelligē. aspice.
p̄ndere. vnde p̄spicim̄ uisibiliter ul̄ dare. et p̄
spicuous cūa cuius. clarus. lucidus. p̄spicui p̄nus.
vnde p̄spicue et h̄ p̄spicacitas. Item a p̄spicio hic
et h̄ et h̄ p̄spicax cācis. clarus. subtilis. ul̄ p̄fecte
et plura uidens. et cōpat̄ur hec p̄spicacitas tatis.
Item a p̄spicio cis. p̄spicor aris. i. p̄spicere. vel cō
ponit̄ p̄ se. a p̄ et sp̄cio. vnde h̄ et h̄ p̄spicabil̄
et h̄ le. vñ p̄spicabiliter. p̄spicabilitas. et corri
p̄spicor aris. uide in per (p̄p̄ p̄spicō spi

Perstringo gis perstringi per (spicio perspicis
strictum. p̄fecte stringere. leuiter tangere. sima
tim dicere. a per et stringo stringis cōponitur. et
non habet u in ultima sillaba

Persus si. quidam rex fuit q̄ quandam terram
rebellauit. et eius nomine dicta est h̄ persia sic. et
h̄ persis persois. et h̄ persida de. vnde persus sea
seum. et persicus ca cū. et h̄ et h̄ p̄sa perse s̄ huḡ

Perterrefacio. perterrefaci infinitiuus de perterreo
cōponitur cū facio et fio. et d̄ perterrefacio cis. et
perterrefacio fil̄ sit. i. facō perterrefaci ul̄ fio perterrefacio

Perterreo. per cōponit̄ cū terreo. et d̄ perterreo
res rui perterrefaci. i. p̄fecte ul̄ ualde terreo. vnde

Pertesum uide in tedeo des. (perterrefaci ta tū

Pertinacia in pertinax uide

Pertinax. a pertinere nes. deriuat̄ pertinax nācis
penl̄ cor in nō. s̄ p̄ in genitō. ge ois. et est per
tinax ualde ul̄ impudenter tenens. durans. p̄sue
rans. impudens. constans. irreuocabilis. indocilis.
obstinatus. et cōpat̄ur. vnde h̄ p̄tinacitas. assidu
itas. p̄suerancia. impudencia. idem et pertinacia
s̄ p̄p̄ p̄suerancia est in uirtute. p̄tinacia in malo

Pertineo nes tinui prentū. attinere. ul̄ p̄fecte si
ue ualde tenere. et cōponitur ex per et teneo nes
et cor ti. et habent attineo et p̄tineo supi. sicut su
um primitiuum. ut attentum et perentum.

Pertusus. a p̄tudo dis p̄tudi p̄tusum d̄ p̄tusus
sa sup. p̄foratus. contractus. et p̄d tu. uide in tun
do tundis. aggei primo in sacculum pertusum.

Peruetto peruetis in uero uertis est.

Perucax. uice cōponit̄ cū per. et d̄ hic et h̄ et
h̄ perucax cācis. i. improbus. p̄tenuus. importu
nus. et cōponitur a per et uice. quia uicem suam
obtinere uult. ul̄ quia perit̄ uices rez. qd̄ bonū
est iudicando malū. ul̄ eonūso. ul̄ cōponit̄ a per

et uico as. qd̄ in uico p̄sistat. ul̄ a p̄ et uico et ca
dens. q̄si p̄ uicium cadens. ul̄ a p̄ et uiribus et ca
dens. q̄si p̄ suas uires cadens. vel cōponit̄ a p̄ et
uicia quam̄ antiqui uictoriaz dicebant. Et inde p̄
uicax p̄p̄e d̄ qd̄ in p̄posito suo ad uictoriaz p̄se
uerat. et cōpat̄ur. vnde puicaciter ouis sime. et h̄
puicacia cis. et h̄ puicacitas tatis s̄ huḡ. p̄p̄ uo
dicit puicax p̄suerans. contumax. obstinatus.
durus. immobilis. et cor penl̄ nñ et p̄d penl̄ gñ

Peuigilium h̄. i. uigilatio a puigil dicitur.

Peuinus a u. p̄ qd̄ uia p̄. et cōponit̄ a p̄ et uia

Perula le dimi. pua pera. et corripit penultimā

Perulum opidū in italia. vnde perulinus a u.

Pes. pos pedos dicunt greci. et nos dicimus h̄

Pes pedis. cū quo ambulamus. vnde quada; simi
litudine pedes dicunt̄ in uisibus et metris. qd̄ per
ip̄os metra ambulant. sicut enim nos pedibz in
cedimus. ita metra q̄si pedibus gradiunt̄. et descri
bitur sic. Pes est sillabaz et tpm̄ certa denumeracō
pedes autē quibz utimur in heroico carmine duo
sunt tantū. scilicet dactilus et spondeus. Dactilus
constat ex tribus sillabis prima longa et duabz
breuibz. ut carmina. et p̄t ubiq; poni nisi in sex
to pede ul̄ loco. Spondeus constat ex duabz lon
gis sillabis. ut estas. et p̄t ubiq; poni nisi in quin
to pede. vñ uisus. Sextū sperne pedes si sumis dac
tile sedem. Quinto spondeus d̄ esse reus. Quidaz
tamen uolunt qd̄ trocheus habeat locum in fine.
nos uero dicimus qd̄ finalis sillaba siue sit longa
siue breuis semp̄ accipit̄ p̄ longa. ut apud luca.

Jus qd̄ datū sceleri canimus populū qd̄ potentem.

Item pedes dicunt̄ extremi angulū ueloz. ul̄ poti
us illi duo in nauī funes qui extremos ueloz an
gulos tenent. Des cōponit̄ h̄ et h̄ bipes distripes
dis. q̄drupes dis. i. habens ul̄ aprū natū est habe
re duos ul̄ tres ul̄ quatuor pedes. vñ bipedius
dia dium. et h̄ et h̄ bipedalis et h̄ le. et h̄ bipeda
litas tatis. Tripedius dia dium. et tripedalil̄ le. et
h̄ tripedalitas tatis. q̄drupedius dia diuz. et h̄ et
h̄ q̄drupedalis et h̄ le. et h̄ q̄drupedalitas tatis. et
q̄drupedans ge ois. i. q̄drupes. Et scias ut dicit̄
p̄rif qd̄ a pede ul̄ a sedendo cōposita p̄ dis non pe
tis effertur gñ. a pede quidem suant cōposita e
a sedendo uero e mutant in J. ut cōpes dis. desos
desois. uide in apicula. Itē scias qd̄ pes anime in
telligitur amor quo itur ad dileccōnem. qd̄ locus
est anime. qd̄ amor cū prauus est dicit̄ cupiditas
uel libido cum uero rectus caritas

Pesco as cui deriuat̄ a pacifcor. et cōponit̄ cū
con. et d̄ cōpesco cis. et cū dis. et d̄ dispesco cis.
et cū de. et d̄ depesco cis. uide in tepesco tepescis

Pescui est preteritum de pesco pescis

Pessarum h̄. est genus medicaminis. qd̄ intus
uincatur ul̄ intromittatur. et dicitur a pessum

Pessellum h̄. i. fera. uide in pessulum

Pessimus. malus irregulariter cōpat̄ur. maius
peror pessimus. et a peyor peyoro ras. et a pes
simus pessimo mas aui atū pessimare. i. pessimū
facere deteriorare. pessime tractare ecclē. xxx viij
tempum pessimabis. et corripit si

Pessilū h̄. et h̄ pessellū h̄. fera lignea q̄ simat̄
hostium. et d̄ a pello h̄ pulsus. qd̄ pelitur et re
pellitur. qd̄ autem d̄ pessillum q̄si pulsus sum ul̄
pellens sum etoi est. et cor su. Cant c v. pessiluz
hostij mei aperui. p̄p̄ uero dicit̄ pessilū. i. hosti
um a pede dicitur. habet eniz inferiores cardines

Pessum adubiū loci. i. sub pedi **Q**uasi pedem
bus a pes dicitur vel pessum. i. deorsum preceps.
Pessundo das. do das componitur cum pessum. i. sub
pedibus scilicet subtrus. et dicitur pessundo das pessum
dedi pessundatū. i. sub pedibus dare. scilicet concul
care. p. sternere. supponere. h. huc. vide in do das. pa
pias uero dicit pessundare pedes sursum dare dicitur
quis cadit retro. mergere. deprimere
Pesti grece latine humor dicitur et acuitur in fine
Pesticula pesticule diminutivum. parua pestis
Pesticus ca cum penulti cor. vide in pestuosus
Pestilens. pestis componitur cum lentus quod est ple
ni. et dicitur pestilentus ca. et h. et h. et h. pestilens
tis. i. plenus peste. et utriusque comparatur cor simus.
unde pestilente pestilenter eius me adubiū. et a
pestilenti dicitur h. pestilencia ce. et est idem quod
pestis. h. ipse pestis est nomen ipsius morbi. pesti
lencia est id quod ex se efficit. unde et dicitur pestilencia
sunt quosdam quasi pestulencia. quod sicut incendium
deparcat dicitur descendit per totum corpus sicut huc. Et
cor ti pestilens. et sunt tres modi pestilencie. Aut
ex terra. aut ex aqua. aut ex aere. sicut papiam
Pestilencia pestilencie in pestilens uide
Pestilentus in pestilens est
Pestis. a pesti quod est humor. dicitur h. pestis tis ab
hac peste hec pestes hanc pestis. et facit accusati
uus plural in es et in is pestes vel pestis. et dicitur
pestis quidam morbus. quoniam scilicet membra dissoluuntur
et putrescunt. vel dicitur pestis quasi pestis. a pascen
do. quod uelut incendium deparcat dum dicitur per to
tum corpus. et gignitur ex corrupto aere. eadem et
contagium dicitur. et contagio a contingendo. quod quos
tetigent polluit. vel quod tactu unius dicitur per om
nes. Ipsa et inguina ab inguinum percussione. eadem
et lues. a labe vel luctu vel luendo dicitur. que tanto
est acuta ut non habeat spacium tempus quo uel
uita speret uel mors. vel repetitur morbus simul
cum morte uenit. et est quasi idem quod pestilens
Pestuosus a pestis. vide in pestilens
te denique pestis ca. et pestuosus sa sum am
bo. p. peste plenus. unde pestuose et h. pestuositas
Petalum. a peto tis dicitur h. petalum h. i. forma
marmoris instar tessere quadrata. unde pauimen
ta templorum et domorum et palaciorum quondam fret
nebantur. Iosephus in viij. Seruauit autem pauimentum te
pli petalis aureis. Item petalum est lamina aurea
in fronte uel petore pontificis que illud nomen dei
inescibile tetragramaton quatuor litteris hebra
ice habebat scriptum. Item a peto petis dicitur h. petalus
petali equus qui habet pedes albos
Petaso. a peto tis dicitur h. petaso sonis. i. pna poia
scilicet baculus siue baccia. et hinc h. petasunculus
culi dimi. Item a peto dicitur h. petasum. et h. petasus
quoddam calciamentum mercurij ad uolandum
unde et dicitur petasus quasi superiora petens. vel pe
tasus a peto greco quod est uolare. Martiali coquus
petaso aut ac talanibus conditatis cepit preire mer
Petasunculus culi dimi. prius petaso. **C**uruis
et formatur a petaso o in vn addita culus
Petatus in petaso uide
Petaurus. peto componitur cum aura. et dicitur h. petau
rus ri. quidam ludus quoniam homines a rapetibus mit
tuntur in auras. et dicitur petaurus quasi petens au
ras. vel dicitur petaurus quasi petens taurus. In affri
ca enim sunt quidam tauri ita edocti. quod cum corni
bus emittunt homines in auram et illesum inter

cornua recipiunt. et dicuntur petauri. quasi petentes
tauri. vel petaurus componitur a peto greco quod est
uolare et aura. quod cum homo in tali ludo emittitur
uidetur per auram uolare. Iuuenal. An magis oblect
tant animum iactata petauro

Peticus petica peticum in petitus est
Petitus. A peto tis dicitur petitus ca. et peticus
dicitur qui pete uel qui amat aliquid petere.
Petilio lia liu qui supra pete. et dicitur a peto tis
Petio. ab h. genitio peti addita o dicitur h. petio
ti. questio uel postulatio. Et scias quod septem sunt
peticiones dominice que continentur in pat noster
quas h. ad utilitatem legendi exponas. Scias er
go quod in hac oratione tua dicuntur. Nam primo po
nitur orationis prefatio siue beniuolencie captatio
cum dicitur pater noster qui es in celis. Secundo po
nuntur vii peticiones ibi sanctificetur nomen tuum.
et cetera. Tertio subiungitur confirmatio uel conclu
sio cum subiungitur amen. Dec enim tria orationes
facere consueuerunt. primo scilicet ponere prefatio
nem in qua captant beniuolenciam iudicis. com
mendando eum a potentia. sapientia bonitate. d
inde petunt. Tertio concludunt dictum suum osten
dentes quod peticiones sue utiles et iuste exaudiri de
bent. Sic et xps h. nos docet orare deum trinum et
unum **P**rimo ponitur prefatio in qua dei beniuo
lencia captatur. et h. ex tribus. Primo ex sciencia
in h. quod dicit pater. ut ostendat sciens dare peten
tibus bona. Nota est enim antiquitas in patre eterno
et per consequens sapientia. quod iob xij. In antiquis
est sapientia. Secundo ex amore et uoluntate. unde
dicit noster qui dedit nobis filium suum ut esset
frater noster redemptor quod non cum illo omnia
nobis donabit. ro. viij. Item ex potentia. unde di
cit qui es in celis. i. in domo tua specialiter. Quia
ibi magis in ope relucet dei potentia. sciencia bo
nitas. quidam enim aliqui sciunt et uolunt bene
facere amicis h. nequeunt. quod extra terram et bona sua
sunt h. non est. quasi diceret ita de te pater. quod in
domo tua es in celis. In celis scilicet ubi est omni
um bonorum abundantia. festinemus ergo nunc il
lic ire ubi est pater noster. patria nostra patrimo
nium hereditatis nostre. ubi enim est corpus illic
congregantur et aquile. Cum ergo dicitur deus possis
scias uelis nos exaudire. et scire posse et uelle con
pleant omnem actum. confidimus de tua misericor
dia quod nostras honestas peticiones exaudias.
Petimus ergo et diuinus sanctificetur et cetera. pe
ticiones autem sunt septem que sic ordinantur due sunt
preiusticie. facere bonum et declinare a malo. et
primo petitur ut deus det nobis gratias faciendo bo
num et h. in quatuor primis peticionibus. Secundo
quod det nobis gratiam uitandi mali in tribus ulti
mis peticionibus. ibi et dimitte nobis et cetera. bo
norum autem quedam sunt spiritualia que quidem peti
nent ad animas et h. primo petuntur. quoddam au
tem est tempore quod pertinet ad sustentationem cor
poris. et h. petitur secundo. ibi panem nostrum. Et
pater ordo ex uerbis domini dicentis. Primus quori
te regnum dei et iusticiam eius. et h. omnia adiici
entur uobis. Bona autem que pertinet ad animas
sunt tria horum autem quoddam pertinet ad futuram
uitam ut gloria. et istud primo petitur cum dicitur sancti
ficetur nomen tuum. Duo alia pertinet ad animas in
presenti scilicet perseuerancia in bono. et gratia. et ista
petuntur secundo. Cum dicitur adueniat et cetera

Petitio ergo p̄m̄ bonū glorie q̄ ad animā
p̄tinet in futuro cū dī sanctificet nomen tuū. i.
in nobis clarificet ut te uideamus facie ad facie
q̄d in futuro implebit. v̄l sanctificet nomen tuū
in nobis. i. timeat q̄ n̄ possimus illū amittē q̄ sc̄
licet simul filij tui p̄ gloriā in futuro q̄d solum
p̄ peccatū amittit. Sed in futuro beati non pecca
bunt nec peccare poterunt Et hoc ē petico contra
sup̄bos. q̄ tales dei ueritatem et claritatem uidere
non p̄t. q̄ tumor mentis est obstaculum ueritatis
Deinde petitur bonū p̄seuancie. cū dī. adueni
at regnū tuū. finaliter. scilicet regnū militantis ec
clesie ueniat ad regnū triumphantis. q. d. Da nob̄
graciam q̄ possimus p̄seuare in bono ita ut p̄
ueniamus ad regnū tuū eternū. Qui autē sic pe
tit salutem hominū postulat. q̄d est contra inui
dos qui d̄ malo pximi gaudent et d̄ bono dolent
Nam s̄ poetam. Inuidus alterius maiefficit rebus
opimis. s̄ sancti affectus in omni bono est s̄ am
brofi. Tercio petit bonū gr̄e. posset enī dici in quo
petitis p̄seuanciam. Respondet in caritate et gra
tia. v̄nō dicit fiat uoluntas tua sicut in celo et in
terra. i. da nobis graciam q̄ nos qui habitamus
in terra ita faciamus uoluntatē tuam sicut ciues
celestes. v̄l sicut uoluntas tua fit in celo. i. a uirḡ
sanctis ita fiat in terra. i. a peccatoribz. Et scias
q̄ uoluntas dei dupl̄at sumitur ūl p̄p̄e et sic dici
tur uoluntas b̄n̄placiti ūl sumitur metaphorice et
sic dī uoluntas signi. et h̄ est quintuplex. scilicet
p̄ceptō. p̄hibicō. consiliū. p̄missio. opacō. v̄n̄ uisus
Precipit ac p̄hibet p̄mittit consiliū implet. bonū
autē signō diuinitatis r̄cō h̄ est. q̄ ū signū uo
luntatis est respectu p̄senciu. et sic respectu bono
r̄i est opacō. respectu maloz p̄missio. uel est fu
turū. et sic respectu mali est p̄hibicō. respectu
boni ad q̄d omnes tenent p̄ceptū. sed respectu
p̄fectionis boni q̄d nō omnes attingunt est consi
liū. dī autē deus aliquid uel e metaphorice eo
q̄d ad modum uolentis se habet inquantū pre
cipit ūl consiliū uel p̄hibet ūl aliquid huiusmodi
facit. uoluntas b̄n̄placiti consequens semp̄ imple
tur. s̄ uoluntas signi non. Dec petitio est contra
iracundos et indignos qui nolunt maioribz obe
dire s̄ sine iugo dominationis esse. sic iam habe
mus tres petitiones que petunt ad bonum ani
me quibus tria uicia opponunt. scilicet superbia
p̄ quaz homo p̄dit deum. Inuidia p̄ quaz homo
p̄dit pximū. Ira p̄ quam homo p̄dit seipsum
q̄ impedit ira animum ne possit cernere ueq̄.
Quarto docet nos x̄ps petere bonū t̄pale q̄d pe
tinet ad sustentacōnez corpis cū dī panes r̄ et dī
dit panem q̄d est contra delectos qui non sunt
contenti cibo cōmuni. Panis enim cibus cōmunis
hominū est. nost̄. i. p̄ nobis factum. non alienū
q̄d est contra auaros ūl contra illos qui de rāpi
na ūl usura comedunt et uiuunt. Cotidianū dī
dit contra gulosos q̄ uidebunt tales non panem
cotidianū s̄ multoz diez comedunt. Da nobis
dicit cont̄ hereticos qui ista temporalia n̄ a deo cre
dit dā. s̄ a diabolo. Hodie addit ut doceremur
de crastino non esse solliciti. Matt̄ autē in euan
gelio ponit sup̄subales. et possunt esse due p̄es et
est sensus. da nobis hodie. i. in p̄senti t̄p̄e panem
nost̄. i. x̄pm qui est panis fidelū da dico super
panem. i. p̄ter panem subalem. i. necessarium ad
sustentacōnem. quasi diceret. da nobis utriq̄ pa

nem anime et corporis. Lucas autē posuit. coti
dianū. qui tantū de uiatō exponitur. et intelligi
tur p̄ panem quibz est corpi necessariū. Item
uidetur peti in xxx p̄uerbioz. diuidias inquit et
paupertatē ne dederis michi s̄ tantum uictui meo
tribue necessaria. h̄ petico est contra recidiuantes
qui p̄dunt dominū suū comedentes eius panem
et ipso derelicto adherent inimico domini sui. Et
si intelligat de pane sacramentali cuius usus coti
dianus p̄ficit homini. In pane intelliguntur oīa
alia sacramenta. si autē intelligat de pane corpa
li. p̄ panem intelligit omnis sufficiencia uictus si
cut dicit auḡ ad p̄bam. q̄ et eucharistia est p̄ci
pium sacramentū. et panis cibus p̄cipuus. Et
dimitte h̄ secundo docet nos x̄ps petere ea que p̄
tinent ad alteram p̄tem iusticie scilicet declinatē a
malo. Est autē triplex malū. scilicet p̄teritū
et futurū. et ideo t̄r in missa dī agnus dei qui tol
lis peccata mundi miserē nobis. tollit ut dicit au
ḡ. dimittendo facta. adiuuando ne fiant. duendo
ad uitā ubi fieri nō possunt. Et amocio illius tri
plex malū petitur h̄. Malum p̄teritum est malū
culpe. Malum futurū est malū temptacionis que
inclinat in culpam et est uia in ipam. Malum p̄
sens est malum pene. Per h̄ q̄ petimus a nobis
amoueri malum p̄terite culpe. ostendimus q̄ su
mus peccatores et immundi. p̄ malum autē futu
re temptacionis indicamus q̄ sumus infirmi non
uolentes p̄ nos resistere. p̄ malum uero p̄sentis
pene inuimus q̄ sumus miseri. sed deus est de
mens et misericors ad dimittendū. potens ad auxi
liandum. ad beatificandum copiosus. Petitio er
go p̄mo ut a nobis amoueat malum culpe p̄
terite cū dī dimitte nobis debita nostra. i. peccata
nostra p̄pter que sumus debitores pene. Nam q̄
aliquem offendit eius debitor efficit. et s̄m̄ cr̄s̄.
qualis p̄cessit offensio talis debet sequi reconcilia
tio. qui autē h̄ debitū illud non soluerit. in futu
ro illud soluere non poterit. q̄ ut dicit p̄p̄a mu
tuabiē peccator et non soluet. Et signante dicit
debita nostra. q̄ culpa non est a deo actore. sed a
uoluntate nostra praua. et p̄r̄ intelligi de tribus
debitis siue offensis ūl peccatis que petimus nob̄
dimitti. Nā peccauimus in deū. in pximū. in nos
ip̄os. iuxta illud p̄pheticū. peccauimus cū patri
bus nostris. In deū scilicet iniuste egimus. In px
imū. Iniquitatē fecimus q̄tū ad nosip̄os Sequit̄
sicut et nos dimittimus. i. dimittimus ūl dimitte
re debemus debitoribz nostris q̄ nos offenderunt
et nobis satisfaccere debent. h̄ petico est contra in
dulgere nolentes. s̄ ue talibus. q̄a ecclesi. xxvij.
homo homini suat iram et a deo querit medelā
Secundo querit amocio future temptacionis. cū
dicit et ne nos inducat in temptacionez. i. ne nos
a temptacōne uinci p̄mittas. et s̄m̄ cr̄s̄. non ora
mus ut non temptemur. s̄ ut in tēptacionem nō
inducamur. Temptacō enim r̄cōne utilitatis et uic
torie que puenit inde bona est. v̄nō iacobus om
ne gaudium existimate fratres cuz in temptacio
nes uarias inceditis. h̄ petico est cōtra illos qui
se tēptacioni exponunt. ut qui cuz mulieribus in
locis priuatis uolunt loqui et ludere etiam si sibi
attineant. q̄a poeta. cognate poterit nomine cul
pa regi. Tercio petit remocō mali p̄sentis pene. cū
dicit s̄ libera nos a malo. scilicet p̄sentis pene q̄
nobis humilitatis causa est Job vj. sagitte domini

in me sunt quaz indignaco ebibit spiritus meum
.i. spiritu ositate. h. petico est contra querentes in
h. mundo felicitate. q. non p. pura leticia h. esse
q. dicit boecius q. multis amaritudinibus huma
ne felicitatis dulcedo resperfa est. Sed p. queri an
ille qui non habet peccatu aliqd peccet dicendo
pater noster. q. confitei debita se habere que no
habet. Ad h. dico q. h. non p. alicui esse certuz q.
omnino a peccato saltem veniali ul. q. tum ad re
atu immunis sit. si tamen p. reuelaconem sciat. n.
peccat dicens in psona ecclesie. It. querit de illo.
q. debita n. dimittat. an peccet dicendo pater noster
Dico q. in psona ecclesie dicit se dimitti peccata.
v. n. non peccat h. dicendo. h. remissiones non con
sequit nisi dimittat. v. si in psona sua h. dicat. n.
dicit q. tum ad illud q. agit h. q. tum ad id q. op
tat puenire. **P**reterea scias q. in p. dicit vij pe
nitentibus possunt intelligi vij vitutes. ubi gracia
sanctificet nomen tuu p. fidem que montes purifi
cat. ut hic p. fidem dei cognoscamus et in futuro
per spem. **A**dueniat regnu tuu et p. fete q. spera
mus regnare. qui enim spe caret non credit aliaz
uita esse. fiat uoluntas tua sicut in celo et in ter
ra p. caritatem qua dei uoluntas implet. **P**anem
nostru cotidianu da nobis hodie p. fortitudinem
q. panis cor hominis confirmat. **E**t dimitte nob
debita nostra sicut et nos dimittimus debitoribus
nostris p. iusticiam. q. iusti est si dimittimus no
bis debentibus q. deus nobis dimittat. **E**t ne nos
inducas in temptacones p. tempantiaz qua temp
tacio refrenatur. **S**ed libera nos a malo p. prudet
ciaz qua declinat nocuu. **V**ltimo ponitur conclu
sio amen q. si uere et iuste sunt petitiones tibi po
sire et p. p. s. exaudire nos digneris

Petituncula cule. diminutiuum parua petio.
Petitor. a peto tis tui titu tu. hic petitor roris
.i. postulator questor. et producit ti.
Petitus. a peto tis tui titu h. petitus tus tui. et
petitus ta tu. .i. postulator. et p. d. ti. S. petito mo
di impatiui. t. p. s. futuri corripit ti. v. uerfus.
Quod dicit hoc petito si uis gaudere petro.
Pero tis tui titu petere. .i. querere. postulare. et
p. ponitur cu ad et d. appeto ns. It. cu con. et d.
c. peto tis. .i. sil. petere ul. conuenire. congru. It. d.
cu in. et d. impeto tis inuadere. struere. contra ag
gredi. It. d. cu ob. et d. o. peto tis. .i. contra petere
ul. o. peto tis. .i. ore terram petere. morder. et ponitur
p. mori. It. cu p. et d. ip. peto tis. .i. p. alijs petere
It. cu re. et d. re. peto tis. .i. recolare ul. retro ul. ite
rum petere ul. iterare. unde repetendus. **E**t cum
sub. et d. sup. peto tis. .i. sumministrare. ul. superab
undare. **P**ero et eius composita actiua sunt pre
ter sup. peto p. sup. abundancia. et c. peto p. conue
nire q. sunt neutra et h. h. faciunt ex se ipsonalia
scilicet c. peto et sup. peto. **I**tem omnia corripunt
hanc sillabaz pe. et omnia habent p. terita et supi
na ad modu quarte coniug. prosper. angusto uir
tus limite celsa petie h. petus peti producit pe
Petonitu ti quoddam genus curus. a peto tis.
Petra. a petros qd est duru d. h. petra tre quia
dura est. uide in lapis. v. petrinus na nu. et pe
trosus sa sim. q. autem d. petra quasi pede trita
erh est non coposicio. **E**t ut dicit g. in xxij mo
ral in sacro eloquio. cu singulari numero petra
nominatur. quis alius q. cristus accipitur paulo

attestante qui ait petra autem erat cristus. Cu uo
petre pluraliter appellantur membra eius scilicet
sancti uiri qui illius robore solidati sunt exprun
tur. **Q**uos nimiru petrus ap. s. lapides vocat di
cens. vos tamqu. lapides uiui coedificamini do
mos spirituales et in iob d. aq. d. in petris manj
Petrella petrella diminutiuum parua petra
etro. a petro d. petro onis. sunt autem petro
nes ea que abscondunt a petris sicut quisquias di
cimus inutilem materiam que abradit de lignis
Petros g. ce. latine d. durus. **Q**uando dolantur
petroselinum. petra coponitur cu selinu qd est
apium. et d. h. petroselinu ni qa sit simile apio.
et nascitur in petris et montibus p. n. p. qd nos
petrapium dicere possimus. selinu eni grece api
um d. est eni genus apij. aliud genus p. p. selinu
Tercium oleoselinum. et p. dicit li.
Petrus. a petra dicitur petrus ap. s. q. durus et
firmus fuit in fide. ul. petrus dicitur est a petra. .i.
a x. p. sup. quez fundata est ecclesia h. hug. **E**t
scias q. petrus interpretatur agnoscens. vel discal
cians agnoscens. q. videt diuinitatem x. p. agnouit
cu dixit. Tu es x. p. filius dei uiui. discalcians uo
q. pedes affectu suoq. ab omni ope mortuo et
terreno discalciauit cum dixit. **E**cce nos reliquimus
omnia et secuti sumus te. et b. dicit omnia q. deus
magis considerat animu q. sensum h. g. g. facilius
enim h. ieronimu relinquit sacculus q. uoluntas
Istud autem nomen petrus primo sibi imponend
p. misit cu dixit ei iohannis primo. Tu uocabis ce
phas qd interpretatur petrus. **I**nterpretatur etiaz ce
phas caput ul. petra. ul. increpans ore. **C**aput fu
it petrus racione principatus in prelacione. h. petra
racione firmitatis in passione. **I**ncrepans uo ore
racione constance in p. dicatione. **S**ecundo p. misit
imposuit sicut dicit mat. iij. et imposuit simoni
nomen petrus. **T**ercio imposuit confirmauit cum
dixit mat. xvj. et ego dico tibi. q. tu es petrus
et sup. hanc petra edificabo ecclesiam meam. qd
sic intelligendū est. tu es petrus dicitur a me per
quam confessus es ul. a qua dicitur es. .i. sup. me
edificabo ecclesiam meam. **H** autem dico qa uide
licet petrus non est fundamentu ecclesie ymmo
x. p. unde ap. s. in prima ad cor. ca. iij. fundamen
tum aliud nemo potest ponere p. ter id qd posi
tum est qui ihesus x. p. est. **E**t scias q. trina ne
gaco petri fuit incepta ante primu gallicantu. et
consummata ante secundu. v. tres euangeliste ac
tendentes q. trina negaco fuit incepta ante p. m.
gallicantu dixerunt simpliciter. q. ante q. gallus
cantet rez me negabis. .i. terciam inchoabis nega
conem. **M**arcus autem attendens q. ante secundu
gallicantu fuit consummata dixit in xiiij. ca. **P**rius
q. gallus bis uoce dedit rez me es negaturus. .i.
trina negaconem consummabis. an ergo p. m.
gallicantu tantu semel negauit et post primu an
secundus bis. et ut dicit ieroni. **G**allus cantat pe
trus negat. gallus nuncius lucis spiritus sanctus
est. cuius uoces in p. p. h. et ap. s. nos de trina ne
gacione qua dominu negauimus nosse uoce and
lazū extiti exoramus ad amarissimos stetus post
lapsum qui male cogitauimus de deo. male locu
ti fuimus ad pximos et male fecimus ad nosmet
ipfos. **Q**uare autem petrus p. latus fuit uel sit et
desie et non iohannes dixi in apostolus
Petulanca tulancia. in petulor petularis uice.

Petulus a peto tis dicitur petulus ca. i. importunus in petendo. unde et meretrices petulas uocamus et petulus luxuriosus qui sepe petit coitu quod a pe de animalibus irrationalibus dicitur et dicitur Petulor. a petul Petulus quasi petens ulcus cuius derivatur petulor lans importune pete. et a pe coitu luxuriani lasciuie animu dare. In petulans tis. ge. omnis. luxuriosus. lasciuus. importune petens. unde et pax dicitur quod petulancia et paxitas uicina sibi quadam mensi iunguntur infania. ut plus uelit petulans temeritate lasciuus ludere. et copatur cior mus. unde petulancer eius me adu bium. unde h petulancia de. a dco petulanti adu bium.

Petulus petuli e tra a. et corripit tu petulor quus qui habet albos pedes. et dicitur a peto tis.

Petus. a peto tis. derivatur h petus ti. quelicus. strabo. alioptulum scilicet cuius oculi quadam uelocitate cito uolunt huc et illuc. et h petra pete quela alioptulum straba. et p d pe. h peto tis pe ti infinitiuus cor pe. unde usus. Vult sibi strabo

Pexito tis. penl cor Peti se dici nomine peti

Pexo as frequenter pet in pexo pexas est. tere. i. pectinare. a quo pexito tas aliud frequen ratiuu. et formatur pexo a peto tis pexu xu. u.

Pexus. a peto tis. pexus a u mutata in o. et inde pexim adu bium. i. ornate. et coponitur im pexusa um. i. non pexus. et est pexus pectatus

Phelei. et ceteri. nomina. Pectine ornatus. sunt indeclinabilia et sonat phelei admira biles. ceteri exterminatores. et scribitur p. l. phe lei. h ceteri p. v. de h eiam dixi in ceteri. et accen

Pheron. a fos quod est ignis dicitur tuatur in fine h pheron tonis filius solis quasi tonus ardens. ip se emz pmo uocabatur eridanus qui cu male rege ret curum patris fulmine a ioue extinctus est et combustus. a qua combustione dicitur est postea pice ron. et quod tunc accidit in padum. Inde postea pa dus dicitur est eridanus ab eo illo submerso. unde phetonteus tra teit. et h phetontides de filius uel nepos illius. unde h phetontis tidis filia uel nep tis pprie. et improprie soror illius fm huguodes.

Philantropus herba est que dicitur lappa quod uel ubus hominu inheret ob sui asperitatez. et dicitur a philos quod est amor et antropos quod est ho. quia quadam affectione uidetur hoim uelibus adherere

Philistius in philistim uice

Philistim urbem condiderunt allofili. que a sca lon nunc dicitur. unde philistius tra teuz. i. philistis ipsi sunt et allofili. i. alienigene. quod semper fuerunt inimici isrl et ab eoz genere et societate sepanti. h philistim per duo dicitur pro gente

Philobistoricus ca. i. amator historiae penl correpta. et coponitur a philos quod est amor et his toria. unde dicit ieronimus in epistola ad paulinum capitulo vij. et totius mundi philobistoricus.

Philostrotos ppuz nomen cuiusda uin pel p d bur. i. foris ut habet in hester viij. unde phu nim. i. forcium. ut dixi in phase. multe dictiones pnt scribi p ph quas supra posui in sexta littera scz in f. sic philosophus. phenix phlos. et mlti a lia. Tamen nota quod sicut dixi in principio vj littere f in latinis de omnibus ponimus. ut fama filius. In grecis uero de omnibus ph. ut orpheus pheron. It sicut dixi in principio huius littere p apud hebre os p littera non habet. nec ullu nomen est apud

Piacularis. a pia eos quod h elementu sonat

culum dicitur h et h piacularis et h re. quod piat ut quod est dignu expiatione. Et piacularis dicitur hostia que

Piaculum. a pio piat dicitur **C**offertur pro peccato h piaculum li. culpa. peccatu. scelus. quod piandum sit. ut eua intulit piaculum. i. mortem culpa; pec catum. et piaculum quod piat. scilicet fordis ablucio peccati et culpe piaco. remediuz. ut maria contu lit piaculum. i. uitam et remediuz culpe. unde et quedam sacrificia dicuntur piacula

Pica. a poeta uel poetria dicitur hec pica pice quasi poetria quod pice uba in discrimine uocis expmant ut homo. et si linguas in sermone explicare neq ant sonum tamen humane uocis imitantur. Et p d pmam. sed obliqui de pix cor pi. unde usus. Snt miz uasa picis uoltra redolencia picis ligrior una pice pars altera candida pice

Piceus picea piceum in pix exponitur

Picta pice. tunica siue pictura. a pingo pingis

Pictacum. a pingo gis. dicitur pictacum dicitur episto la breuis et modica. Item pictacium dicitur cedula de membrana excisa. unde hec pictaciuncula le id e membranula. Itz pictaciu dicitur illa corij pticula q solee repectate infusa est. et dicitur a pingo. quia sic pres picture distincti in pauimento. sic appent pic tacia in calciamento. un pictacatus. i. repectatus

Pictaciuncula pictaciuncule in pictacium est

Pictauis indeclinabile fe ge quod antiqui dice bant h pictauu quedam ciuitas. unde hic et hec pictauensis et h fe. et h pictauia regio adiacens et si inueniat pictauensis gentile fit p sincopam. Et scias quod penl de pictauis inuenit p d. un quod ait Enge pictauis libera facta caput. Itz inuenit. cor unde alter dixit Pictauis inermis subigit sua ru ra nec ultra michi uideat quod in talibus emulandus

Pictim adu bium. i. pingendo colora **C**ite usus

Picto. a pingo gis dicitur **C**im a pingo pingis h picto tonis. et dicitur pictones quod uidentur uincit

Pictura. a pingo gis. dicitur hic pic **C**im pictura tor tonis. et pictorius na nu. et h pictura re yma go expmense species alicuius rei. et dicitur pictura qsi fictura sicut pingere quasi fingere. Et est ymago ficta non ueritas. et hinc picturatus ca tu. i. pictu ra uariatus. et picturo ras. i. picturam facere uel

Picus quedam auis. a pice sa **C**pictura uariare tuuzi filio dicitur qui eo in auspicijs utebatur

Pierides. pierus fuit pater nouem picaruz quas nouem muse deuicerunt. unde h pieris tidis filia uel neptis pieri. et quod eas scilicet pierides muse de uicerunt. Itz ab illis muse pierides dicte sunt. et cor n. et pierus ria nu. i. musaticus. un vindocii

Pieras in pius est **C**pieris ceter infenuisse hlu

Pieticus. a pius dicitur pieticus ca cum. i. pius com

Piga. a pige quod est **C**passiuus h huguonem. depressum dicitur h piga pige. i. summitat natium uel natis quod depiessa est unde depigis. omnis ge. Itz piga dicitur bursa. et a pe bursa testiculoz. unde Orac se mimi pereant aut piga aut deniq fama.

Pigargus g. mas ge. quedam auis. Et dicitur a pige quod est depressum. quia forte auis pua est. Et numeratur inter animalia comestibilia. deu tronomij xiiij. Pigargon. uel pigargum.

Pige grece. dicitur depressum uel depiessio. un pige apud grecos dicitur fons. quod in depressis locis solz esse

Pigella. a pige quod est depressio dicitur hec pigella le. quoddam genus uasis scz atropta quod depressa est

Pigo ges pigui. pigere dicebatur antiquitus.

si iam aboluit. unde piget impersonale. i. pudere. pe-
nitere. grauare. offendere. qd uulgo dicitur pelare. Et
constituitur cuius accusatio et genitio. ut piget me tui.
et cor pnam. ouid de reme. Si piget in primo li-
brum. tardus. lentus. qd semp eum pigeat. Et dicitur
piger quasi pedibus eger. est enim tardus ad ince-
dendum. si h nomen transtulit ad animam. Et co-
patur pigrior pigerimus. unde pigre gruis rime
adhibium. et h pigricia die. et h pigritudo diuis. et
est pigritudo ul pigricia uigilantis. corporis dormi-
tantis. et pigreo gres. esse ul fieri pigerus. unde pi-
gresco de. inchoatum. piger coponit perpiger ra-
rum. i. ualde piger. et impiger. i. non piger. et cor.
pi. unde ouidius epi. Quid latias daneas impiger
hector opes. et ut dicitur in grecis Est qd piger pedibus
si in eis priuat in arte. et p dicitur piger quasi pene
eger. uel quasi penitus eger. uidentur enim qd nec
possit manus ad os leuare. et est etymologia

Pigmei h pigmea mee quedam regio est. vnde
picmeus mea meū penl. pō. et sunt picmē ut di-
cit aug. semicubicales qui tercio anno pfecte eta-
tis sunt vij senescunt. et dicuntur pugnare cuius gra-
uis et armati defeni ab ipsis grauius sicut narrat
hug. Isidorus uero dicit in xj libro et h. In india
est gens statura cubitali quos greci a cubito pig-
meos uocant. h montana india tenent quibus

Pigmentarius rianum (est uicinus oceanus
pigmentum. a pila le. dicitur hoc in pigmentum est
pigmentum si. qd pigmentum. i. in pila tunc sum. qd
in pila pilo agunt. i. tunc sum. et est pigmentum
confectio ex uino et melle et diuisa speciebus sua-
uis et odorifera. Item regum quarto capitulo xx
pigmenta. i. odoramenta h glosam. a pigmentum
dicitur pigmentarius rianum. ad pigmentum ptenens
et h pigmentarius qui fuerit ul qd uendit pigmen-
ta. et pigmentarius ta tu. pigmento mixtus uel
conditus

Pignera in pignus uide

Pignericus in pignus est.

Pigneratus ta tum. res que p pignore ponitur
ul accipit. et dicitur a pignero ras. amos ij et sup uel
timentis pignericus accubuerunt

Pignero pigneras in pignus uide.

Pignus nonis. p o ge neu. i. filius ul amor uel
indium et signū amoris. ul confederatio ul con-
firmatio amons. unde pignoro ras ubum actiuū
confederare confirmare amorem inter aliquos Itē
inuenit h pignus pignericus p e. i. uadium qd pro
aliqua re datur ut postea recolligatur. unde qui
daz. Pignora naroy dicuntur pignera rez. Pignus
in o natū h in e pater esse uadatū. et hinc pigne-
ro ras p e in media sillaba. i. in pignē ponere ul
in pignere habere. Et coponitur compignero ras
. i. simul pignere ul de pignere extrahere ul in
pignere recipē. Oppignero ras. i. cont uel ppter a
liquid pignere. ul subazare. ul confirmare. Re-
pignero ras. ite pignere. ul depignere. Item
a pignero ras. pignericus ta tu. amos ij. sup uel
timentis pignericus. unde pignericus da cū. et
pignericus ca cum. qd p pignore ponit ul acci-
pitur h huggicōnes. Pap eciaz dicit. pignera sunt
rez pignera filioy et affectuū. h confundunt. pig-
nero ras. et pignoro ras. cū omnibus suis coposi-

Pigra quedam medicina est (tis sunt actiua.

et interpretatur amara quia eius gustus sit ama-

Pigro gres. nus. et producit pi naturaliter.

Pigritor. a pig dicitur pigritor (in piger uide.
nis. i. pigere. et coponitur repigritor tans. et cor

Piguus. a piger dicitur (pi naturaliter et gri-
piguus uia uim idest piger uel uerecundus.

Pila. a pilus dicitur hoc pila. pilocellus cū quo ludi-
tur. qd sit pilis plena Pila eciam dicitur taberna. pila
edam dicitur pes pontis ul qd sustinet pietem. ul est
figies hominis in compitis posita Et pila instru-
mentum concuū in quo frumentū teritur. uel ali-
ud in hac significacōne. dicitur a pindo dicitur Et pila di-
cuntur tela romanoy. et scias qd pila p taberna et
p instrumento et p telis pnam pō. sed in alijs
significacōnibus eam cor. Quod istis uisibus dis-
tinguit. Est pila pes pontis pila ludus pila taber-
na. Pila terit pulres in bellis pila fenit. Pila p
pilo telo coponitur piludius dia dium. et ludipi-
lus a u. qd cū pila ludit h hug. Magister autē be-
ne dicit qd pila p ludo et p mensula rotunda. et
pilo p quadam ciuitate cor pnam. h h pilus et
h pilus instrumentū terendi. et hec pila p taber-
na et p uase piscandi. et p pede pontis pō pnam
unde illud uicōsus est. Est pila pes pontis pila lu-
dus pila taberna. Nam uigil in viij encid ita dicit
Saxea pila cadit longisquam molibus ante. Cor-
rige ergo predictū uisum. et dicas. Pes pontis pila
pila ludus pila taberna. et h credo uenus qd scilicet
pila p pede pontis pnam pducat ut patet q
uigiliū. Item de pila p taberna et p ludo dixit q
dam. Ludus laudo pile plus laudo pocula pile

Pilanus ni. qui cum pilo. i. telo graditur arma

Pilasca ce. i. uas (tus. et dicitur a pilum pili-
uanarium corio pilolo opertū. et tenuat a pilus

Pilata. a pilū et lateo res. coponit h et h pila
ta te. qd communis. i. fur sine larro. Et inde h pila-
culum. tale latrociniū. qd cū pilo. i. cū telo lateat

Pilatus pilata latū. pilū habens ul pilo arma-
tus. et dicitur a pilo p telo. Itē substantiue declinat.
h pilatus. et dicitur a pilo las qd est in pilo tuncere.
Et interpretatur os malleatoris quia dum xpm ore
suo iustificat et contempnat more malleatoris u-
traqz pte fent. Et cor pi. vnde in auroia dicitur. mura-
ri titulu rogat hostis atqz pilatus. ul ut fertur pi-
latus fuit bastardus. vnde legitur in quadam his-
toria qd fuit quidam rex nomine tirus qui quan-
dam puellam nomine pila. filiam cuiusdam mo-
lendarij nomine atus carnaliter cognouit. et de
ea filium genuit. pila aurez ex nomine suo et no-
mine patris sui qui dicebat atus unū nomen co-
posuit et nato puero imposuit nomen pilatus

Pilax. a pilus dicitur h pilax os. canis murlegus
qd pilis maxime abundet. ul qd eius pilus est p-
tonsus vñ in uita beati sampsonis legitur qd cele-
rius fecit fenemū et pbauit p pilacē esse mortifera

Pilentū a pila p instrumento terendi dicitur h
pilentū ti qdōdam genus curuū. qd terat terram

Piludius dia diū qui cū pila ludit. et coponi-
tur a pila pro pilocella et ludo ludis

Pilleo af auu pilleare pilleū induere. et dicitur a pil-
leus. Pilleo coponitur depilleo leas. expilleo leas

Pilleolus ol di. puus pil (i. pilleum auferre
leus et h pilleolū li dimi. similiter uide in pilleus

Pilleus. a pellis dicitur h pilleus et h pilleū qd de
pelle fiebat. et est genus sacerdotaliū uestimentoy
in lege que sunt podoris abaneth pilleū machil.
ephoth legiuz petaluz badoin siue feminalia. Et
est pilleū ex billo rotundum quasi spera macia

caput regens sacerdotale. et in occipido vitta con-
stricta. h. greci et nostri tiaram ul' galea uocant
h. modo pileum generaliter p. capillo. ul' pileum dicitur
a pileo q. pilos capitis tegat. ul' q. ex pilis sit. vñ
pilleolus li. et h. pilleolum li dimi. vñd orac. ut cū
pilleolo soleas conuua tribulis. et pileatus ca tū
pileum habens uel pileo indutus

Pilo as. dicitur a pilus p. capillo. et est pilae pilos
aufere. et componit copilo as. i. fil. pilare. Depilo
as. Expilo as. Pilo as actiū est cuz omnibus suis
compositis. et h. hanc deriuacionē cor hanc sillabaz
pi. Item a pila pile p. instrumento concauo in q.
frumentū terit ul' aliud deriuatur pilo as in pila
tundere. batere. terere. ul' pilare. i. rapere. et com-
ponitur pilo copilo as. aliena dicta suis intermis-
cere. depilo as. oppilo as. repilo as. itez pilare.
supilo as. Pilo as et eius coposita actiua sunt et
pō hanc sillabam pi h. hug. Quidam autē dicunt
q. pilo deriuatur a pilum pili

Pilosus. a pilus deriuat pilosus sa sum. Et cō-
patur sior simus. vñd pilose suis sine adibium
et h. pilositas tatis. et hinc pilose dicunt qui gce
panite. latine incubi appellantur siue innij ab ine
undo passim cū animalibz. vñd et incubi ul' incu-
bones dicuntur ab incumbendo. i. stuprando. sepe
enim impi existunt mulieribus et eaz pagunt
concubitū. quos demones galidusios nominant.
q. assidue hanc pagunt immundiciam. h. quem
uulgus incubonem uocat hunc romani faimūfica-
rium dicunt. hunc alij fatū uocant. ysa xxxiiij.

Pilocentaurus et pilosus. de h. vide in succuba. et
Pilumen. a pila pile. dicitur h. pilumen. (in sum-
mis. qd quid in pila tonditur ul' pocus pōitur a
rebus ul' granis in pila tunsis. et product lu.

Pilum pili in pilus exponitur
Pilus. a pelle dicitur h. pilus pili quasi pellus. q. a
pelle prodit. Item pilus dicitur instrumentū cum quo
tunditur et terit in pila. h. pilus p. instrumento
primam pō alter eam cor. vñd ius. Qui terit est
pilus pilus est in fronte capillus. Itē dicitur h. pilum
quoddam genus teli. et est romanoz. et dicitur a pello
lis. q. a pellis. i. emittitur. et torquetur. et pō pri-
mam. Lucanus in primo. Signa pares aquilas et
pila minanoa pilis. Item h. pilum dicitur p. rasoio.
et pō eiam p. mam. vñd ius. Ad tractum pili.

Pinax. a pinus dicitur h. pinax naxis. pugillaris
ephimeris. tabula manualis ex pino facta. Et pi-
nax dicitur tabula in qua pili figurat faciunt in

Pinceps. ne mas ge. dicitur vini (supposito puluē
dispensator ul' poculū p. pinator q. porrigit ex offi-
cio poculū dñō suo. et dicitur pinceps quasi penus
remens. i. celarium q. semper habet oculus ad vi-
num suo tempore propinandum

Pindo pindis in pinso pinis vite.

Pingo gis xi cū pingē. i. depingē picturaz face-
re. ul' picturaz representare. vñd h. pictor toris. et
et h. pictura re. i. ymago expmētis specē alicuius
rei. Pingo componit copingo gis. fil. pingē. Depin-
go gis. i. ualde ul' deorsum pingo ul' picturam de
leo. repingo itez pingo. et est actiū pingo cū su-
is copositis. et scribitur sine u in ultima sillaba. et
facit p. rentū in xi antecedente n. et supinū in cū
pictū abiecta n. Et frequentatiua picto ras. copic-
to ras. et ab hijz alia frequentatiua. picto ras. icē

Pinguis ge omnis. et h. pingue. i. crassus. et cō-
patur pinguior simus. vñd pinguitē quū sine
adūbiū. et h. pinguedo dinis. et pinguo as ping-
uem facere. vñd pingueo es. i. esse ul' fieri pingue
et coponitur impingueo es repingueo es. et hinc
pinguesco ds. impinguesco ds inchoatiua. Pinguo
coponitur. impinguo as. repinguo as. Et est acti-
uum cū omnibz suis copositis. Itē pinguis com-
ponitur pinguis. i. ualde pinguis. et pinguefado
pinguefacis. et pingueho pinguehs.

Pinna. pin gce altū dicitur latine. vñd h. pinna ne-
summitas cuiuslibz rei h. ppe temploz et muroz
vñd et pinna dicitur qd supeminet in dorso piscis qd
aliter dicitur notria. Et inde h. pinnula le dimi. Itē a
pinna h. pinnaculū li. cuiuslibet domus ul' templi
fastigiū. vñd illud. et statuit eum sup pinnaculū
templi. mth iii c. et sepe p. cuiuslibet rei fastigio
ponit h. hug. Quidam uo dicit pinna ul' pinnaculū
est summitas templi que dicitur tabulatus. Et anhel-
mus dicit Moserat in palestina q. tecta essent pla-
na et a latere quedam appodiaciones ne quis la-
beretur incautus. Pinnaculū uero templi erat ei-
us deambulatoriū qd erat tabulatus planum in
summitate templi. in quo pōcabant sacerdotes h.
glosam. de quo mth x. Quod in aure auditis sup

Pinnaculū li. in pinna exponit (recta p. dicare
Pinnirapus. pinna coponitur cū rapio. et dicitur
hic pinnirapus. i. gladiator. q. rapiat pinnas. i.
summitates galeaz a deuictis ds collo in lignis
uictricis suspensas ferebant. ul' pinnirapus quasi
pennirapus scilicet qui plumat aues ul' qui rapit
pennam de capite alienius. Qui enim se de ueloci-
tate iactabant pennaz in capite suo ponebant in
signū uelocitatis. deniq. si quis interueniret uelo-
cior rapiebat pennam de capite eius. Iuuenalis
pinnirapi cultos iuuenes. iuuenes q. laniste

Pinnosus. a pinna dicitur pinnosus sa sum. i. altus
supbus. ul' laniosus. Et copatur. vñd pinose suis
me aduerbium. et h. pinnositas pinnositatis. alti-
tudo uel superbia uel laniositas

Pinnula le dimi. pua pinna h. hug. vñd in leui-
tico debet legi pinnula illud per qd piscis in altū
leuatur. licet quidam legant ibi pennule. pap uo
dicit pinnula summa ps auris ul' naris. ab acumi-

Pinnū p duo n. i. acuti. ut dicit pap (ne dicta
Pinso sis sui seve pistū ul' pinsum. panem facē
paltam deducere ul' terere. et a pinso pinus. pin-
so sis frequentatiua. a quo pinso sitas aliud fre-
quentatiua. Item a pinso sis. pindo dis dicitur pinus. i.
pilo tundere. terere. h. hug. p. autem in x li dicit
q. a pinso sui pistum debet esse. vñd pistoz nouū
uerbale. ut pastus pastor. ustum ustor. Magister
autem bene dicit q. pinso sis pinui pistum. ē uer-
bum desideratiū huius uerbi pindo dis pinsum.
Hijz uis uideē esse dicendū q. pinso sis sui facit
pistum. et si inueniā pinsum pocus est antiqui-
tas. Item ut patuit p. magist. bene. pinso sis est
desideratiū de pindo dis pinsum pinui u in o fit
pinso. et sic pinso a pindo dis. nō pindo descendit
a pinso. pap eiam dicit pinso sis sui pistum. qd
est comminuo. Inde pistare

Pinsus. a pindo dis dicitur pinsus sa sis. i. pistricus
ul' pinsus. i. tritus. tunsus a pindo pindis. Itē a
pinso sis h. pinfa se. i. maius instrumentū pinfan-
di. vñd quidam. Neq. pinse sui neq. molis mo-
lui. vñd h. pinsula pinsule dimi. sicut dicit hug.

Pinus. a pin qd est altu di h pinnus nus nul.
vl pinus ni quedam arbor. vl pinus di a pennu
qd est acutu quali ab acumine folioq. pinu ali a
picim. aliam greci pecuem uocant qua nos picea
dicimus. qd desidet picem. unde pinens nea neu.
et hoc pinetum pineti locus ubi pini crescunt

Pio as. auu are atiu. a pius deniat. et est piare
mundare. purgare. Et componitur cum ex. et di
expio expiat id est expurgare

Piper. a pi di h pipez peris. et inuenit in mas
ge. h pipez pens. et di a pi qd est caliduz ul qd
ab igne denigrat. est enim natura illius alba. sed
dum incenditur illa loca ubi est ut fugiant ser
pentes custodiens siluam piperis ut possit col
ligi fit nigrum. sed piperis diuersus est fructus. Nam
qd immaturu est pip longum uocat. Incomptu
ab igne pip album uocatur. qd uero cure nigo
sa et horrida fuerit. ex calore ignis et trahit colo
rem et nomen. pip si leue est uetustuz est. si gure
nouellu. vitanda est in hys mercatoruz fraus. so
lent uetustissimo pipi humecto argenti spumam
et plumbu aspergere ut ponderosius fiat. Et sunt
folia eius ad similitudinem iuniper. vno pipera
tus ra tum. pipe conditus ul coniectus. et h pipe
rata te quedam coniectio ex pipe. et piperis rea
neum. et pipinus na nu. et h pipinus substantiue
quidam lapis subalbius cum punctis nigris.

Piperinus piperini in pipez vide

Piperatus piperata piperatum in pipez est.

Pipio as resonare. clamare. accipitur est. ul pul
lor columbaq. unde h pipio onis. pullus coluba
rum. et hic pipiunculus unculi et hoc pipiuncula
pipiuncule id est accipiter. et corripit cu.

Pipiunculus in pipio pipias est

Piplee dicunt muse a pipleo fonte macedonie
ul monte. aut a peplo uerte. fm papiam

Pir grece latine dicitur ignis neutri generis
ira. a pir qd est ignis di hec pira re. i. roguis.
scilicet congenes lignou in igne. h roguis est ouz
nondum est accensus. pira est ex quo ardet. bus
tuz postep arserit. actu xxviii. Accensa eniz pira
reficbant nos omnes. ppter imbrem. vide eciaz

Piramis. a pir qd est ignis. di pira in roguis
ma atis. et h piramis dis. quedam alta structura
que fiebat antiquitus sup sepulcu mortuou. et ta
lis edificatio surgit ut a latitudine incipiat et in
angustu finiatuz sicut ignis. Nam apud maiores
potentes aut sub montibus aut in montibz sepeli
ebantur. Inde tractum est ut iam supra cadauera
aut piramides fierent. aut ingentes columpne col
locarent. Item et piramis di quedam figura que
in modum ignis ab amplo in acutu conlingit sic
fm hug. Quidā dicunt qd piramis coponi e
a pi et idos quod est forma. unde piramis quasi
habens formam ignis. et cor pnl tam nu qd gn
vno in doctrinali di pirula pirata sit piramis hys
sociata. machab h pmo c xiiij. et statuit septē pira

Pirata a pir et ra imides vnaz contra vnā
no p copositionem dicit h pirata te. pnl pd id e
mannus latro. vispilio. qd semp feat ignes in ra
te. vno piraticus ca cu. h hug. pap uo dicit piare
sunt predones marini ab incendio nauiu ul insu

Piratica. a pira larum quas capiebant dicti.

Pirata di h piratica pirance. latrocinium in mari.

Pireneus. a pir deniat h pireneus nei. et h pi
rene nes mons hispanie altissimus sic dicitur. vel

q igneus est. ul q igni. i. superiori elemento est
propinquus. Et producit penultimam.

Piretrum tri. a pi dicit h piretrum tri. vl pre
tron quedam herba. qd habz radicem incendiolas.

Pirgus. a pi di h pirgus gi. lignum. vl tabula
in alia super qd ponunt illa rotunda instrumen
ta. h p smodothen qnz ponitur p ipa alea. ut cu
dicit iste amisit omnia in pirgo. et di a pi qd il
lud lignum est acutu insummitate ad modum ig
nis. vl pirgus di qd perigus. qd p eu taxilli p gant
vl pirgus grece turis di. a pi qd est ignis quia
ad modum ignis conscendit. et hic pirgus dicit
quia speciem turis habeat

Piritis. a pi di h piritis quidam lapis aeris q
litatem similans. sic dicitur qd pnu ignis insit ei

Piritus alius piritus uulgaris quem uiuu lapides di
cunt ul petra focares. qd ferro ul lapide percussus

Promancia cie. a pi et man scintillas emittit
cia qd est diuinaco. coponi h piromancia cie. i.
diuinaco que fit in igne. ut in astris. vl in scintil
lacombus ignis. unde piromancius cia diu. Et
piromancius piromancia manicu. et acut ti

Propus. pi coponi cu ops qd est uisio. et di
h piropus quedam species metallica ex tribus de
narijs auri et sex eris. vel quibus lapis flammati
cus sic dicitur qa uisionem et colorem habeat ig
nis. unde ouid. flammis imitant piropo

Pirhicius qd. quidam pes constans ex duabus
breuibus ut legit. sic dicitur a pircho filio achillis
qd ad funus patris armatus eo metro saluauit.
unde et pirhicia apud grecos saluatio dicitur

Piribus. a pi dicit h piribus ni. filius achillis
qd igneos et rufos habuit capillos. Itz piribus
rex pirhotau. et sic est nomen ononimū. Et po
nitur aspiratio post r fm ps in pmo libro maio.

Pirula pirule in pirus vide

Pirus. a pi deniatur h pirus piri quedam ar
bor. qa eius fructus ab amplo incipitur et in an
gustum finit sicut pirus. unde h pirus ni fructus
eius. et h piritum ti locus ubi piri crescunt. et hoc
pirula le extremitas a forma illius piri. et cor pi
h hug. pap ec dicit pirula le ec di extremitas nasi
a formula piri. et corripit pi

Pis grece latine dicitur aurum

Pisa. a pis grece qd latine di auu di h pisa se
qdda genus leguminis. qd ea pensabatur aliquo
aun minutum. et peccant illi qui dicunt qd pisa e
plural numeri et neutri ge scz h pisa bou pifou.
peccant ergo q dixit h pisa sunt bona. sunt qd
pinguia. sunt sine lardo. et a pis ul pisa. dicta est
Pisa. quedam ciuitas grece ab abundantia aun
ul illius leguminis. unde pifcus sea feuni. et plu
raliter hec pife au. quedam ciuitas tuscie. qa illi
qui hanc ciuitatem edificauerunt. ab illa pisa ci
uitate grece uenerunt. vl pife quasi pensio a pen
sando. i. deliberando. Cuz enim ipollear sapientia
cu pensacōne et consilio agit. vel pife dicuntur a
pis qd est auu qd auree. et a pisa. pifanus a vm

Piscarius. a piscis. vide in piscis

Piscantibus in piscor piscaris vide

Piscens. a piscis deniat piscens. i. piscans. vel
piscator. et est ge omnis et indeclinabile. Iuuenal
Tunc piscens accipe dixit

Pisciculus pisciculi diminutiuuz puus piscis

Piscina di a pifce p contrariu. qa no habz pif
ces. et di piscina pnl pd aqua collecta non hns

Piscis. a pascō dē d. **P**iscis. vide in probatica
nuatur h̄ piscis huius piscis. q̄ sic pascus homi
num. vnde piscosus sa sum. piscibus plenus abun
dans. qd̄ eē piscosentus tā tū d̄ q̄ plenus piscibz
Et cōpatur. vnde piscosente eius sime adubiū. et
h̄ piscosencia dē. plenitudo et abundantia pisciuz
Item a piscis h̄ piscarius n̄j. i. piscator. h̄ piscator
p̄pe qui capit. piscarius qui uendit. Inueniē h̄ pix
is p̄ x. h̄ aliud signat. et est fe ge. vñ ūsus. Dic
ditur piscis h̄ suat aromata pixis. vide in tercia
p̄te in c̄ de genere epiceno. Itē in alinus et in ca.

Pisciuorus ra num. i. piscium uozator **C**melus
pnl̄ correpta. Et cōponitur a piscis et uoro uozā
Piscosencia in piscis uide

Piscosentus colorata colentum in piscis est
Piscor. a piscis deriuat̄ piscor caro piscatus sū
piscari uerbum deponens. vñ uado piscari. i. ad
piscel capientes. et inde piscatorius. ria nū. et hic
et h̄ piscabilis et h̄ le. et h̄ h̄ piscabilis et h̄ le.
pnl̄ cor. et componitur expiscor caro. ex toto a
piscibus euacuare. vel acquirere

Piscus ca cum. i. antiquus. et d̄ a pridem.

Piscancia est quedam figura. de qua dixi in m̄j
p̄te in tractatu de coloribus rethoricas.

Pissagra. pisa qd̄ grece d̄ pix. cōponit̄ euz pi
gra. et d̄ h̄ pissagra gre. i. pix liquida

Pissaxera. pissa qd̄ est pix cōponit̄ euz xeros
qd̄ ē dūq̄ ul̄ sicū. et d̄ h̄ pissaxera re. i. pix q̄ dū

Pistacia de q̄dam arbor a pis̄ **C**ia est et sicca.
h̄ ul̄ pisticus. q̄ cortex pomi eius nardipistici o

Pisticus ca euz. i. fidelis. et d̄ **C**orem referat.
a piscis grece qd̄ latine d̄ fides. vnde nardū pisci
cum. i. fidele purum non adulteratuz cōmixtione
aliam rerum. Et corripit s̄i

Pistillum. a pindo dis. ul̄ pinso sis. d̄ h̄ pistil
lum li et h̄ pistellū h̄ qd̄ et mas ge inuenitur. h̄
pistellus ul̄ pistillus cum q̄ pip̄ terit̄ ul̄ aliud in

Pisti grece latine dicitur fides **C**mozario

Pistor a pinso sis sui pistū h̄ p̄ h̄ pistor tonis
qui panem facit et p̄d̄ pnl̄ genit̄. h̄ h̄ pistoris p̄
quadam ciuitate cor̄ pnl̄. vnde ūsus. Pistoris est
rectus pistoris sit genitiuus.

Pistoriensis in pistoris uide

Pistoris. a pistor qd̄ est fides. dicit̄ hec pistoris
huius pistoris. quedam ciuitas que a quibusdā
modo d̄ pistoria. ab abis pistorum. sed h̄ sic ex
consuetudine uulgaris s̄monis. p̄pe enī d̄ pistor
ris ut pnl̄ corripit̄ et n̄tis sit p̄ genit̄ in silōis
et h̄ ponit̄ p̄ apte in tractatu de nominatuoz. Si
uero ibi inueniat̄ pistor p̄ n̄d̄ predicti nomina
dicendum est litteram ibi esse corruptam. et dicit̄
sic a fidelitate quam solebat habere. vnde h̄ et h̄
pistoriensis. et h̄ se. Quidam tamen dicunt q̄ pis
tonis sit dicta ab abundantia pistorum. et ut dixi
in pistor pistoris pro ciuitate corripit̄ penultimā
sed genitiuus de pistor produat̄ eam

Pistorium pistorij in pistoris uide

Pistricus. a pistris tris d̄ pistricus ca cum. i.
mixtus ex diuisis sicut electuarium

Pistrilla pistrille in pistrinum uide

Pistrinū. a pistris tris. d̄ h̄ pistrinuz ni. locus
ubi pistritur. i. molendinuz ul̄ fumus. vñ h̄ pis
trilla le. p̄ eod̄. ul̄ pistrinū d̄ q̄ pistrinū a pilo
q̄ pilo antea tundeat̄. et h̄ tundeat̄ granū. vñ d̄
et apud ueteres non molitores dicebant̄. h̄ pisto
res quasi pinsores. a pinsoendis granis frumenti. i.

terendis. Molaz enim uisus nondum erat. h̄ gra
num ibi pilo h̄tendebant. Et hinc tractum est ut di
catur pistrinū pena fuis. q̄ h̄i in pistrinuz mit
tebantur ligati. et ibi ad modū iumentoz molaz
trahabant. et h̄ h̄ uideē pistrinū magis. p̄prie dici
molendinū q̄ fumus. usus tamen habz ut pistri
num ul̄ pistrilla dicat̄. fumus pocius a pinso d̄
a pilo. et p̄d̄ pnl̄ pistrinū. **I**bero. in plogo dani
elis. Cum me in lingue huius pistrinū redussisset

Pistris. a pistris tris. d̄ pistris tris tris. tris.
panem facere pascam deducere. vnde pistricus ca
cū. et h̄ pistris onis. qui pistris

Pistris. a pinso is deriuatur h̄ pistris tris. fe
mina que pinso. et h̄ pistris tris. qd̄dam mon
strū maximum sicut balena ut dicunt. sed pistris
huius pistris p̄ g. nomen fuit cuiusdam nauis e
nee. uel pistris p̄ formacōnem p̄t descendē a pil
tor. or in rix. et penultimam genitiui producit

Pitiasis urine feruor. vel pitiasis sunt furfures
Pitima matris. neu ge. est genus lu **C**in uana.
di qui mirabili arte uoluitur et giratur. **I**uuenat̄
Qui late demonio pismate lubricat orbem

Pituita re. i. humectacō siue illa infirmitas que
ex abundantia fecumatis accidit. et facit capita gal
linaū distorquet. vñ et ponitur p̄ uana gloria.
que meritis consciencie distorquet cū quis ad fa
uorem popularem et ad oculos facit. **S**ed querit̄
an prima cor. et uideē q̄ sic. q̄ orat̄ ita dicit. **P**re
cipue sanus nisi cū pituita molesta est. sed dico q̄
p̄ma non cor ymmo. p̄d̄. q̄ quartus pes est spon
deus. et quintus p̄celeumaticus. **Q**uod enī p̄maz
p̄d̄ oñdit̄ plus ita d̄ns. **S**ompnia pituita q̄ p̄u
gatissima mutant. et cor penultimam ut patuit.

Pius pia piū. religiosus. misericors. benignus.
p̄picius. et cōpatur p̄ suppletionem pius magis
pius pijsimus. vnde pie magis pie pijsime. et h̄
pietas tatis. scilicet uirtus p̄ quam patrie. et beni
uolis. et coniectis sanguine officij. et diligens
attribuitur cultus. ul̄ qua sanguine coniecti be
niuoli efficiuntur. pius cōponitur impius h̄ huq̄

Pic nota q̄ pietas d̄ aliq̄ donū spiritus sanc
ti. et tunc in h̄ differt. a mīa q̄ mīa studet ad re
leuandas miseras p̄ximoz ex h̄ q̄ sunt coniuu
ti ul̄ consanguinei. ul̄ familiaritate uel saltem na
ture similitudine in omnibus aliq̄ humanum p̄
mensura accipiens. sicut alie ūtutes. **S**z pietas do
nū. mouet̄ ad releuandas eoz miseras ex aliquo
diuino. scilicet inq̄tuz sunt filij dei. ul̄ diuina simi
litudine insigniti. vnde et magis p̄pe nomen pie
tatis habet que diuinū qd̄ sonat. quū et ip̄a mi
sericordia h̄ auḡ x de ciuitate dei. more uulgi pie
tas dicatur. **Q**uod ideo accidit. q̄ ea sibi deus q̄si
sacrificō placari testat̄. vñ et p̄s dicit in iij̄ otiō
q̄ dona habent aliquid simile deo sacratis.

Pitiso pitissas. in pitisso pitissas est.

Pix. a pinus ni. d̄ h̄ pix as. q̄si ex pino sit. h̄c
a grecis d̄ doma quam nos zamellam dicē pos
sumus. et inde piceus cca cū. de pice existens. ul̄
ad piceū ptinens. ul̄ niger. ul̄ obscurus. et h̄ pice
a cce. quedam arbor de cuius succo pix efficit̄. et
piceo as. pice aliquid linire. ul̄ obscurare. **E**t no
tanduz q̄ pix alio nomine grece d̄ h̄ pissa se. vñ
p̄m quosdam dicit̄ apud nos pix. **E**t scias q̄ pix
pios cor̄ **I** ante **C**. h̄ pica p̄ aue p̄d̄ pi. vnde qui
daz. **S**unt nigra uasa picis rustra uolencia picis

Pixis. a piox qd̄ d̄ buxus d̄ h̄ pixis pixidis

buffula scy uas ubi medici reponunt suas confec-
cōnes. et mulieres similiter suas lauaturas. et sic
nos corrupte dicimus buxū. Similiter seruantes
andem corrupcōnem quidā a buxus dicūt h̄ bux
is idis. p̄ pixis idis. Et facti actūs sinḡ pixidem
ul̄ pixida. et accusatiuus plural̄ has pixides uel
pixidas. Vñ ouid̄ de remed̄. Pixidas inuenies et
Dixos grece latine dicitur **C**rerum mille colores
tur buxus. Et acutur in fine.

Placentia. a placco es d̄ h̄ placentia te. i. libū
focacia. q̄ placcat. unde placentarius. et hec
placentaria ne qui ul̄ que facit placentas. quod
ec̄ h̄ placentinus et h̄ placentina ne. Item a pla-
centa h̄ placentia ne quodam curas in lumbar-
dia. q̄ ibi optime fiant placentie. et in placentino
Placentinus de placcō **C**na nū nomen patriū.
Ita. Item qui facit placentas. de h̄ uis̄ in placentia
Placco. a placo cas d̄ h̄ placco ces cui. esse ul̄ si
erit placidū ul̄ placitū. Aliter enim non placet. et
a placco ces d̄ dicit placet impersonale. et placitus
ta tū quod placet ul̄ placitū. Placco componitur
complacco ces. vñ complacet impersonale. De pla-
cco ces. unde placet impersonale. Placco cū omni-
bus suis compositis est neut̄. et facit p̄sentū in
cui et supinū in citū. Est enī regula. Omnia ūba
neut̄ secunde cōiugacōnis facientia p̄sentū in ui
carent supinis s̄ usum. p̄ter ista. carco. ualeo. dole
o. nocco. placco. tacco. pateo. lateo. mereo. oleo et
liceo. Ita tamen duo nō uident̄ esse ponenda in
exceptōne. q̄ ab istis et multis alijs talibus neu-
tris inueniunt̄ supina q̄nq̄. s̄ non sunt in frequēti
usu. Item placco ces cū suis compositis cor̄ pla-

Vnde ouid̄ de arte. **P**ossima sit nulli non sua for-
Placidus. a placor caris d̄ h̄ placidus **C**ma placet
dus da d̄. i. mitis mansuetus. quasi placor deditus.
Et comparatur placidior simus. unde placide
dus me adhibū. et h̄ placiditas ratis s̄ buḡ. Da
s̄ uero dicit. Placidus qui omnibus placet. p̄pici

Placitū a pla **C**us serenus quietus tranquillus
ces d̄ h̄ placitū si p̄ antifrasis. q̄ duplicat
unde placor as ul̄ placitor aris. et hinc placita
tor ul̄ placitorius a ū. et h̄ placitorū locis

Placo cas cui catū. i. humib̄ **C**ubi sit placitū
are. mitigare. exorare. pacificare. unde placatus ra-
tū. et comparatur tior issimus. et componit̄ impla-
catus ta tū. et h̄ et h̄ placabilis et h̄ le. vñ pla-
cabiliter. et h̄ placabilitas. Et componitur impla-
cabilis bile. implacabiliter. implacabilitas. Placco
componit̄ complacco cas. Replacco cas. Et ē actū
cū omnibus suis compositis. Et prō hanc sillā
bā pla. h̄ placco ces eam cor̄. unde quidā. **S**certo
nemo placet nisi dextra munē placet. Item ouid̄
de arte. Placatur donis iupiter ipse datus.

Placor. a placo cas d̄ h̄ placor oris. i. tranq̄lli-
tas mitigatio. et prō pla. **C**ec̄ iij c. Complectit̄

Plaga ge. i. uuln̄ **C**placorem eius. et prō co-
tuber. quasi flagra. q̄ cu quodā strepitu et statu
et flagris plage cōpis insignit̄. vñ plaga d̄ q̄nq̄
tractus ul̄ ps̄ celi. eadem et dima. et simpliciter p̄
patria ul̄ uico aliquo accipitur. et plaga. i. rethe
ul̄ potius funis rethe. p̄p̄e quidem plage sunt fu-
nes illi quibus retia tendunt̄ circa ymā et sūmā
p̄rem. s̄ ponuntur q̄nq̄ p̄ ipsis rethebus. Et nota
q̄ plaga p̄ uulnē prō primā. In alijs uero signi-
ficacōnibus eam cor̄. Vnde uersus. **V**ulnera sunt
plage. regio plaga. fit plaga rete. Itē a plaga pla-

go plagas. uide in plagarius. Sic nota q̄ plage
que pharaoni inflicte fuerūt sunt decem. ut patet
in hijs uersibus. **S**anguis rana culex misse pecus
ulcera grando. **B**rucus caligo mors obtinere ne

Plagarius. uide in plagarius. **C**ando.

Plagella plagelle diminutiuum parua plaga.

Plagarius nj. et h̄ plagiator oris. in eod̄ sen-
su. sc̄z uenditor hominū. ul̄ seductor hominū ul̄
deceptor. sc̄z qui seducit et sollicitat pueros et ser-
uos alienos. **A**plis in p̄ma ad thymo c j. **P**lagi-
arijs mendacibus piuis. ul̄ plagiarius d̄ eciam
qui mancipium aut pecus alienū seducendo dis-
trahit. et dicitur plagiarius ul̄ plagator a plagio
i. obliquo. qui non recta uia gradit̄. s̄ pellien-
tius ul̄ plagarius d̄ retarius ul̄ plagas faciens
et inferens ul̄ curans. ut ē medicus. q̄ plagam a
do dolis et polliciendo. Vnde alexander. **Q**ui pue-
ros uendit plagarius ē tibi nomen. Item plaga
gens. s̄ plaganus magis ē in usu in ista significa-
cōne. Vnde pap̄. **P**lagarius plagas curans. plagi-
arius qui seducit pueros. et sollicitat seruos alie-
nos. Item a plaga d̄ plago as ul̄ plagio as. i. ū
berare. uulnerare. plagis affigere.

Plagilla. a plaga d̄ h̄ plagilla le. et h̄ plagilla
le ambo dimi. i. pua plaga. et plagiosus sa sum.
ul̄ plagosus oia osum. id est plagis plenus.

Plagiosus in plagilla uide.

Plagioxipus. plaga componit̄ cū oxi et dicit̄
plagioxipus. i. acutam plagam inferens. s̄ nomi-
ne d̄n̄r hominū uenditores q̄ acuta inferūt uul-
nera. **C**icero. **V**idete iudices quēadmodū flagioxi

Plagius gia giū. i. pla **C**pus iste me traxit
gas faciens. ul̄ curans ul̄ obliquus. q̄ plage faci-

Plagosus in plagilla est **C**ut hoīem obliquari

Planta. a planos ul̄ platos h̄ planta te. q̄ pla-
na sit et lata. i. tabula ul̄ asser. unde plantula le.
et h̄ plantella le. diminutiuum. et h̄ plantus plāta
plantum. qui pedes habet planos instar plante

Plantella le diminutiuum parua planta.

Plantula le diminutiuum parua planta.

Planeta. a planos d̄ h̄ planeta te. et h̄ planū

ta te. **P**laneta. i. errans. planūta. i. errorem incuti-
ens. Dicitur ergo quedā stelle planete. i. errantes
q̄ singulis diebus mouent ortū et occasum suū
Pec̄ d̄n̄r et planūte. i. errorem incutientes. q̄ sin-
gulis diebus ortū et occasū suū sic uariant̄ ho-
minibus incutiunt̄ errorem. et faciunt eos errare
Vnde s̄ orac̄. non debent planete dici. i. errantes
s̄ planūte. i. errorem incutientes. Planete enī non
errant. ymo eundem motū et eandem mouendi le-
gem nūc habent quā ab initio sue condicōnis ha-
buerūt. s̄ errare uident̄ mortalibus cū ita uariāt̄
ortus et occasus p̄ diuisa loca. unde potius debēt
dici planūte. i. errare facientes. q̄ planete. i. erran-
tes. non enī ipsi errant. sed nos circa eorū motus
errare faciūt. Item planeta d̄z febris erratica. Et
planeta quedam uestis laxa circa oras. q̄ erranti-
bus oris euagatur. et a planeta planeticus ca cū
et h̄ et h̄ planetaris et h̄ re. Et nota q̄ planeta
ē mas ge pro stella. In alijs significacōnibus fe-
ge. Et prō p̄nt̄. Et sm pap̄. **P**lanetes grece mas
ge. Vnde apud nos quoq̄ planeta mas ge ē. Et
sunt septem planete. scilicet saturnus. iupiter. mas
sol. uenus. mercurius. luna. Itē planeta grece la-
tine d̄z casula. q̄ totū regit et significat caritates
A predictis septem planetis denominantur septē

des septimane. ut dicam plenius in sabbatu. An
iupiter sit deus vid sup in iupiter et d eius effcū
Plango gis planxi plantū. est cū lacrimis pec
tus aut faciem tundere. vnde h plantus tus tui
.i. rursio pectoris aut faciei cū lacrimarū effusione
Planipes pedis ge omnis .i. planos habens pe
des. nō funebulus ul' redator cuiusdam fabule
que planipedia dicebat. Et dicebat planipedia.
die. tale genus fabularū. qz planis .i. nudis pedibz
recitabat. Et corripit penultimam planipes
Plantudo in planus est
Planos grece latine dicitur error ul' uagatio
Planta. a planus a ū dicitur h planta re scilicet plani
tes pedū. qz plante non sunt rotunde ut in qdru
pedibus. Non enim homo cū sit bipes possit sta
re. Et sunt plante antenores ptes que ex multis
ossibus constant. Calx pma pte plante sic dicitur
a callo quo tenā calcamus. hinc et calcaneus hē
planta dicitur olus qd plantat. et ramus arborū qui
inferit vñ h plantula e di et h et h plantaris et h
re. ad plantam ptinens. Et h plantare ris. planta
arboris pte. Differunt tñ. qz plante sunt rapte de
summitate arborū. h plantaria que cūz radicibus
et terra auellunt et alibi plantantur. et h planta
torum plantatorij idem qd plantare
Plantago. a planta p ramo arborū qz inferit
dicitur h plantago ginis. quedam herba. qz planta ei
us adhereat terre et producit ta
Plantaris plantare in planta exponitur
Planto tas tui. dicitur a planta. et est plantare
plantas ul' plantaria ponere. plantis inferē. imple
re. et planto tas. p plantā decipere. et cōponit de
planto as. cōplanto as. .i. ualde plantare. ul' plan
tas auferre. replanto as. suplanto id est decipere
Et pte p plantam qd fit cū latente plantam ex
transiūso iacimus inter plantas alterius. vñ esau
dixit de iacob. En suplantauit me altera vice
Plantula plantule dimi pua planta
Planuta in planera est
Planus. a platos dicitur planus na nuz. et cōpatur
nōt simus. vnde plane nius me adūbius. Et hec
planitas. et h planities dei. et h planitudo. Et dicitur
planus. tritus. clarus. equalis. manifestus. aptus
Plasma atis. in plasmio plas (Et pducit pla.
Plasmo. a plasmos grece qd latine (mas vide.
dicitur formare. dicitur plasmo as aui are. .i. formare. et
hinc plasmatōr. et h plasmatūra re. et h plasma
atis. cor penl' genij. .i. factura. formatura. scilicet
qd est formatūz. vel forma. Et qñqz ponit p q
dam electuano qd format uocem. Plasmo cōpo
nitur cōplasmio as replasmio as Et est actiuum cū
Plastes. a plasmo as. dicitur hec (suis compositis
plastestis .i. forma ul' formatō ul' sigillus. vñ xlv
ipse deus formans terram et faciens eam ipse plas
tes eius. et potest eam dicitur h plastest huius plas
te. et inde plasticen scilicet parietū ex gipso ul' a
lio effigies. ysaie xliij. Plaste vooli omnes nichil
sunt. et dicitur ibi huius plastes huius plaste
Plastographus. plastes componit cū graphus
qd est scriptor. et dicitur hic plastographus. .i. falsus
scriptor. vnde h plastographia. .i. falsa scriptura.
et plastographus phā ū. falsum scriptū. et cor gra
Platus. a platos dicitur platus ni quedam ar
bor a latitudine foliorū sic dicta. uel qz ipa arbor
patula sit et ampla. Nam platos grece latum uo
cant expressit autē scriptura huius arboris nomen

et formam. dicens in ecclesiastico quasi platanus
exaltata sum in plateis. Et cor penl'. vnde omd
Et platanus hyemalis atque coloribus impar
Plata. a platos dicitur h platea re. .i. lata et spaci
osa uia. vnde h et h plateabis et h le. et ac penl'.
Plato tonis quidaz phs. a platos qd est latitu
do. vnde a latitudine argumentorū sic dicitur est
vnde platonius ca cū penl' cor. et h et hec plato
nista re qui sequit' platonem. ul' studet in eo
Platos grece latine dicitur latum ul' latitudo
Platonicus in plato est
Platonista planiste in plato est.
Plaudibilis in plausus vide
Plaudo dis di sum .i. manus repercutere. manus
ex leticia claudere. et insimul iungere. ul' repercutē
et p au posita o dicitur plodo dis si plodē p plaudio
vnde plodus sa sum. p plausus. .i. repercutus uel
clausus. et coniunctus. Plaudio cōponit' applaudio.
dis. abici plausum facere. cōplaudio dis. ul' cōplo
do dis. .i. insimul plaudere ul' repercutere. et claude
re manus. et ponit' simpliciter p coniungere vel
concutere. vñ cōplodus sa sum. concussus ul' con
iunctus. displo do dis. .i. manus apire. et ponit' sim
pliciter pro apire. ul' rumpe. discutere. quassare.
vnde diplosus ul' displosus sa sum. .i. dissinus. ap
tus diruptus. explodo dis. manus relaxare apen
re. excutere ul' extra plausus facere et ponere. ul'
eijcere. et explere. plaudere et plodere. p gaudere
manus repercutendo neutra sunt cū suis cōpositis
p coniungere ul' claudē ul' repercutere. actiuus sunt
cū cōpositis que hanc significacōnem redolent.
Plausidicus ca cū qui dicit plausum. a plausus
Plausificus ca cum (Et dico dis. Et corripit di
qui facit plausum. a plausus et facō. et corripit si
Plaustrio plaustris in plaustrū exponitur
Plaustri. a pila p instrumento terendi uel a pi
la ludo dicitur h plaustrū qz pilastri qz uoluntur et
est duarū rotarū. vñ plaustellū h dimi. et mutato
au in o dicitur plostrū. vñ plostellum. et h et h plauf
tralis et h le. ul' plaustrū a plaudendo. .i. a terra se
pe repercuta. vñ plaustrio tris. .i. resonare plaustrū
ul' resonare plaustro fm hug. Item ut dicit pap
plaustrū septentrio est dicitur. qz in modū uehi
culi uoluntur. modo tres ad summa eleuat modo
Plaustus. A plastes. vel a (quatuor inclinat.
plasmio as. dicitur plausus ta tū. .i. formatus. et com
ponitur cū pthos. et dicitur pthoplaustus. .i. primus
Plausus. a plaudio dis si sum dicitur (formatus
plausus sus manuū pcurio. exultacō manus re
percutendo. et plausus sa sum. et h et h plausibilis
et h le. et h et h plaudibilis et h le. Et cōponitur
plausidicus plausificus h hug. pap eciā dicit plau
sus plausus leticie indicium. fauor populū
Plebanatus in plebe est
Plebanus in plebes est
Plebecula. a plebs plebis dicitur h plebecula plebe
cule diminutiuum parua plebs
Plebius in plebs plebis est
Plebeo plebes plebui plebere. plebem imitari.
ul' alloqui. et dicitur a plebs plebis
Plebes. a plebs bis p collectione hominū dicitur h
plebs bis. p ecclesia baptismali et pprie in uillis
inter plebem. vnde dicitur sic a polis. qz a pluralitate
populi. vnde plebanus a vm. ad plebem ptinens
et h plebanus ni dominus plebis. et hic plebana
tus tus tui eius dignitas. ul' districtus. et dicitur pte

plebs hominū. s̄ plebes ecclesiarū. vñ usus Plebs
hominū dicitur sed plebes ecclesiarū. s̄m modernos
antiqui tamen s̄ plebes bei. p̄ populo dicebant

Plebesco dicitur inchoa. incho. **V**ide de hoc in plebs
pio plebere. a plebeo plebes.

Plebicola le. cōmunis ge. qui colit et amat ple
bem. a plebs et colo colis. et corripit cō

Plebicula. a plebs plebis s̄ plebicula le dimi.

Plebiscito cas. i. **P**arua plebs. et corripit cu.
plebem imitari. ul' aloqui. ul' uocare. ul' cōmouē

Et uidetur esse a plebs et cito dicitur compositum

Plebiscitum dicitur. dicitur quod cōmuni consensu plebis
statuē et sanctē. vñ et dicitur plebiscitū. i. scitū et

Et uidetur esse a plebs et cito dicitur compositum

Plebs. a polis quod est pluralitas s̄ plebs plebis
q̄si polebs. q̄ plures plebei s̄ nobiles. Est enim

Plebs collectio tantū ignobiliū. Sed antiqui dice
bant s̄ plebes plebei. Lucanus in iij. Potentes uul
gus alunt. nescit plebes ieiunia timere. vñ s̄ ple

Becula e dimi. et plebeius a vñ. de plebe existens
ul' ad plebem ptinens. rusticus. Et scias q̄ geniti

Uuo plebei cōr pñl. q̄ est regula. q̄n gñ et dñ q̄n
te declinacōnis habent tres uocales continuas. p̄

Ducunt e ante. i. ut dies dici. si autē habeant con
sonantem ante ei corripunt e ante. i. siue penulti

Plecta. a plecto **U**nam. ut fides fidei spes spei.
tis. p̄ flectere. dicitur s̄ plecta te. quilibet nexus ex ū

Quis ul' papiro ul' carecto factus. vñde cophinos
faciebant vñde s̄ plecticula le di. Josephus in viij

Erant cratera ex cōspantibus plectulis facte. plecta
ca. dicitur calix duas ansas habens. idem et crater

S hūg. glosa aurez in iij regum vij c sic dicit. Ta
bule quibus bases facte sunt quadrate fuerunt in

Quibus rotunde erant formule que coronule siue
plecte appellabantur. oculi quidam erant

Plectellum s̄ diminutiuum paruū plectrum.

Plecto tis xi ul' plexui plexū. i. punire ūberare
supplicio affligere. ul' flectē. ul' ex ūgis aliquid cō

Ponere. vñde hic et s̄ et s̄ plectens tentis. vñde in
passione domini legit. Et plectentes coronam de

Spinis imposuerunt capiti eius plectentes id est
cōponentes flectendo circū circa spinas. ul' fiat ista

Constructō. et plectentes. i. punientes eū imposue
runt ei coronas de spinis. Et ut dicit in hystorjjs

Afferunt iuncos marinos fuisse quorū acies non
minus spina dura est et penetratiua. Plecto autē

Et eius cōposita actiua sunt si qua habet in o. am
plector cōmune est. cōplector deponens. s̄m hūg

P autem dicit q̄ plecto facit plexi antique. nunc
uero cū suis cōpositis est cōmune. q̄ autem dicit

Hūg q̄ plecto facit plexi in s̄ concordat cū p̄ q̄
uero dicit q̄ etiam facit plexui. s̄ uerū est s̄m an

Tiquos. vñde in libro iudicū c xvj inuenitur. Cū
plectu. a plecto tis p̄ flectere **L**icio plexueris

Dicitur s̄ plectu tri. gubernaculū nauis. ul' lingua in
corpore. ul' podius ultima ps lingue. et p̄cussorij

Artbare. q̄ flectit huc et illuc. ul' a plecto p̄ puniē
ul' ūberare. q̄ plectu ūberat et p̄cutit. vñ s̄ plec

Tellum plectellū diminutiuum

Plectua tue diminutiuum paruā plecta

Pleias. a pluuia dicitur s̄ pleias pleiadis quoddam
signum celeste. Et sunt vij ille stelle. scilicet pleia

Des. et dicuntur sic quasi pluuia des quasi pluuam
dantes. q̄ eis orientibus abundant pluuie. ul' di

Cunt pleiades a pleione matre eoz. ul' a pluralia

te. sunt enim septem s̄ non appent nisi sex. s̄m fa
bularum enim poetarū sex concubue cū dijs. s̄ vna

Tantū cū mortali. vñde p̄pter uerecundiam appa
rere non uult. Et nota q̄ pleias q̄nq̄ dicitur signum

Illud. et s̄ s̄ caret pluralitate. Q̄nq̄ una illarū stel
larū dicitur pleias. et s̄ s̄ habet pluralitatem. Et n̄

Sincopam inuenit̄ plias pliadis p̄ pleias dicitur. vñ
Job xxxviii. Nūquid coniungere ualebis micar

Res stellas pliadis. Et corripit pñl. Das stellas di

Plemina sunt ulcera et **C**it uulgus gallinam
sulci in manibus et pedibus callosis. vñde plemi

No nas pleminaui nare. replere s̄ hūg. Et papē
etiam dicit pleminare. replē. plenarie. p̄fecte cōplē

Plenilunij. a plenus na nū. et luna. cōponitur
plenilunij nih. i. tempus q̄n luna est plena. Et ut

Dicit p̄hs. Noctes plenilunij sunt calidiores. vide

Plenus. a pleo ples quod non est **I**n lux lucis.
in usu dicitur plenus na num. Et cōpatur plenior si

Mus. vñde plene mus siue adūbium. Et s̄ pleni
tudo. et plenarius na rii. et p̄ cōpōsitionem semi

Plenus. et p̄ducit ple. **O**raē. omne sup̄ uacū ple
no de corpore manat. vide in uirtus

Pleo ples pleui pletuz. non est in usu. Et cōpo
nitur cū con. et dicitur cōpleo ples cōpleui cōpletuz.

Unde s̄ cōpletoriū. Item cū de. et dicitur deplo deples
Item cū ex. et dicitur expleo. ples pleui pletū. Itē cū

In. et dicitur impleo ples. Itē cū ob. et dicitur oppleo
ples. Item cum re. et dicitur repleo replet repleui

Item cū sub. et dicitur suppleo ples. **P**leo et eius cō
posita omnia sunt actiua. et faciunt preteritū in

Vi o muta in vi. et sup̄ vi muta in tū. vñ patet
q̄ expletus expletio. cōpletus cōpletio supple

Tio. et huiusmodi scribuntur p̄ sine c.

Pleonasinos est quoddam uicū de quo supra
dixi in iij pte m c de uicij. annexis barbarismo

Plenumq̄. aliq̄n. frequenter **A**l. **E**t solocasio

Plerus frequens ex ma **S**idus s̄ papiam
iori pte a pluribus deniatur. Inde pleriq̄ aliq̄n

Nonnulli multi s̄ papi. Et scias q̄ plurag se ge.
ac pñl. p̄pter cōsonidū mas et neu. scilicet ple

Rusq̄ plenumq̄ que de necessitate acunt penl

Pleumon grece latine dicitur pulmo. ul' uidet̄ dicit̄
a pneumon. i. a spintu. p̄ quem mouet̄ et agit̄

Tur et agit̄ pulmo ut habet statuz. et inde dicit̄
mus nos s̄ pulmo pulmonis. et hec pleumonia

Tig. i. dolor ul' tumor pulmonis

Pleumonia pleumonie in pleumon uide.

Pleuresis. pleuron grece latine dicitur latus. vñde hec
pleuresis. dolor lateris acutus cum febre et spūto

Sanguinolento. et hinc pleureticus ca cū. qui talis
infirmitatem patitur. ul' ad pleuresim pertinens

Pleureticus pleuretica **U**tr̄ pleuretica passio.
pleureticum in pleuresis est

Plexibilis in plexus est

Plexus p̄tentū dicitur plecto tis et maximo s̄ antiq̄s

Plexuosus in plexus uide.

Plexus. a plecto tis plexi plexum dicitur s̄ plexus
xui. i. flexus. punicio vñde plexuosus s̄ s̄

I. i. flexuosus ul' punitus. et s̄ et s̄ plexibilis et s̄
le. i. abilis ad plectendum. vñde plexibiliter adū

Bium. Item adiectiue declinatur plexus xa xū. et
componitur plexus p̄plexa p̄plexum

Plias pliadis in pleias exponitur

Plica plice. denuat̄ a plico cas. et cōponit̄ cum
sim. et dicitur simplicus. Itē a p̄cedentibus nume

Ris et plica cōponunt̄ alia numeralia que pondera

lia dicuntur. ut duplus dupla dupli. a duo et plica. unde duplo duplas. duplum facere. triplus la lum. a tria et plica. et similiter compone consimilia que restant quadruplus. quintuplus. Et a similibus descendunt uerba quadruplare quintuplae etc.

Plico cas plicui ul plicui plicitu ul plicatu. plicu cas facere ul plicis aptare. unde plica ce. Plico coponitur cu ad. et dicitur applico cas cui ul caui applicatum ul applicatus. i. arriuare. ad ripam ul ad terram uenire. Item cu con. et dicitur coplico cas cui coplicitu ul coplicatu. i. simul plicare. Item cu dis. et dicitur displico cas. deorsum a plica ponere. Item cu duo. et dicitur duplico cas. Item cu ex. et dicitur explico cas. Item cu in. et dicitur implico cas. impedire. Item cu inter. et dicitur interplico cas. Item coponitur multiplico cas. unde huius multiplicatio. et multiplex plicis. Et compatur. unde multipliciter eius me adhibui. et huius multiplicitas. Item coponitur plico quadruplico cas. reduplico cas. suplico cas. Triplico cas. unde triplex. Plico cu omnibus suis copositis est actiuus pter suplico quod est neutrum huius constructur cu datiuo. Item plico facit preteritum in cui et in caui. et sup in citu et in catu. Composita uero ab eo et aliquo nomine. faciunt tantum preteritum in caui catu triplicauit catu. Sed composita ab eo et ppositiombus faciunt preteritum in cui et in caui et sup in citu et in catu. huius frequentius in cui et in citum. et raro in caui et in catu. pter suplico cas. quod tantum facit in caui et sup in catu. et cor hanc sillabam pli huius pfectas in ix huius dicit. plico cas cui ul caui citu ul catu facit. quod magis dinoscitur in copositis. Nam cu ppositiombus magis p ui diuisas cu nomine uero copositum p aui terminat preteritum pfectum. Inuenitur etiam cu ppositiombus in aui faciens preteritum. huius in raro usu ut applicauit. Magister autem bene sequens usus communis moderorum qui emulandus est dicit plico cas cui facit Composita uero a plico et nomine faciunt preteritum in aui. ut duplico caui. sed composita a ppositiombus faciunt in ui diuisas. ut explico plicui. pter suplico caui. uerba tam que ab eo descendunt. cuncta retinent a. ut multiplicatio. supplicatio. explicatio. implicatio. et huius uidetur magis huius usum moderorum. quod autem dicit huius et plicu. magis uidetur respicere antiquitatem. Et ex consimili distinctione possunt solui multa que uidentur contraria in hoc libro et inter pristinam et huiusmodi

Ploro plocis si sum. exponitur in plaudo dis.

Ploro ras rauri ratur plorare. i. cum uoce flere et lacrimas fundere. unde et ploro dicitur. quasi p lumina roro et est ethi. unde huius et huius plorabilis et huius le. et huius ploratus tus tui. et plorabundus da du. ploratu plenus a. ut multiplicatio. supplicatio. explicatio. implicatio. et huius uidetur magis huius usum moderorum. quod autem dicit huius et plicu. magis uidetur respicere antiquitatem. Et ex consimili distinctione possunt solui multa que uidentur contraria in hoc libro et inter pristinam et huiusmodi

Plostellum plostelli. in plaustru uide

Plostu plostri in plaustru est

Plostus sa sum. in plaudo plaudis exponitur

Pluio ras pni cor ubi est frequentatim. et format a pluio secunda persona abstracta s et addita ro. Inde pluio cas. frequenter pluere

Pluma. a pilus p capillo dicitur huius pluma me. quasi piluma. quod sicut pili in corpore quadrupedi ita pluma in auiibus. unde huius plumula le. et huius plumella le di. et huius plumatu ti. cervical ul pluteum. et plumatus ta tu. i. plumis tectus. et plumosus sa sum. i. plenus plumis. et copatur sior simus. unde plumofitas ratis. et p dicitur plu. unde a pluma plumarius na rium. ad plumas ptinens. unde plumariu dicitur opus in modum plume factu et depictu. huius hug. In historijs autem sup exod dicitur quod pluma lingua quodam dicitur acus. et inde dicitur huius plumarius. rii. i. oparius quicquid opatur cu pluma. i. cu acu. Et in de plumariu na riu dicitur opus acu pictu ul uariatu

Plumacium. a pluma. dicitur huius plumacu plumaco id est cervical uel scriptorium

Plumarius plumana plumariu in pluma uide.

Plumella plumelle dimi. parua pluma

Plumeo. a pluma ul plumo as. dicitur plumeo. mes mui. plumas habere. uel emittere. unde plumesco dis incho. Item a pluma plumeus plumea plumeum. quod est de pluma

Plumo as dicitur a pluma me. et est plumare tege re pluma ul pingere ul ornare. et coponitur deplumo as. explumo as. i. plumas aufere. et p dicitur plu

Plumula le dimi. parua pluma (uide in pluma

Pluo is pluui uerbum defectiuu. et accepte actio nis. et dicitur a fluo is. et huiusmodi uerba excepte actio nis omnia sunt ppe defectiua in pma et secunda persona et in qualibet plurali. et dicitur pluere quod fluere. Et caret supino in frequenti usu. huius inuenitur plutu Et debet sic poni in constructione. pluit aqm sub intelligitur deus. Inuenitur tamen p improperate aqua pluit. et e sensus plueno cadit. Pluo coponitur compluo is pluuiam irrigare. unde huius complutio onis. et compluor ens in passiuo. unde complutus ta tu. Pluo siue sit defectiuu siue non neutru est. Et composita similiter neutra sunt. pter compluo quod est actiuu. Et omnia faciunt preteritum in pluui ul p sinopam pluui. Item omnia faciunt supinum in plutu. licet non sit in usu p dicitur in simphitate fm hug. Et ut dicitur pluo est neutru ab solutu. Aliquid tamen regit casum p subintellectu alterius. ut pluet sup peccatores laqueos ignis. id est plueno emittere deus laqueos ignis.

Pluialis. a plus deriuatur huius et huius pluralis et huius le. unde pluraliter adhibui. et hec pluralitas ratis Et formatur pluialis ab huius genituo pluis. si mutata in a longam. et addita lis. unde in ultima sill

Plurimus. a plus dicitur plu (laba per l scribitur imus ma mu. Et componitur complurimus a um

Pluris. a plus dicitur huius et huius coplurimus ma mu. huius pluis et huius re. Et componitur copluis re. com pluis re. pluis re omnia p ualde pluis. huius hug

Plus. a polis quod (de hoc tamen uide in plus est pluralitas dicitur huius plus huius pluis. et e in neutro accusato singulari neutri generis. In alijs casibus tam in singulari quam in plurali e communis generis. in una uoce ul in diuisis. Unde usus. Cu p tres casus neutri generis obtineat plus. Casibus in reliquis obtinet omne genus. Et desinit ablatiu singulari in e ul in i. plure ul pluri. Item notis pluralis facit plures ul plura. et antiquitas pluria. Item accusatiuus pluralis facit in es et is plures uel plu

ris. Item plus est cōpatū de multus. vnde dicit
 p̄li. in ij li. plus quoq̄ uidet̄ cōpatū esse hu
 ius nominis multus. sed singularis nominatus
 non inuenit̄ nisi neutri ge. plurals uero inuenit̄
 etiam cōmunis. h̄ij et hec plures et h̄ plura. anti
 qui tamen plura dicebant. suplatiuus tamen ab
 h̄ ip̄o omniū geneū inuenit̄ plurimus ma m̄um
 Magister autem bene dicit q̄ plus in n̄ō accusa
 tiuo et utō est neutri ge. h̄ in alijs casibus habet
 tria genera vnde facit ablatiū tam in e q̄ in i. h̄
 autem contingit. q̄ nullū monosyllabū se ge t̄m
 regitur desinens in us vñ nllū monosyllabū in us
 ponit̄ esse om ge. at q̄ cōpatiuū erat huius no
 minis multus ra tū. optat q̄ in reliquis casibus
 eiser cōmune triū geneū ut sui positiui generibz
 responderet. et p̄pter h̄ dicimus q̄ h̄ nomen plus
 fuit omnis ge in constructione h̄ neutri tantū de
 clinacōe. q̄ erat comparatiuum ad tria genera. vt
 iste panis est plus illo. et h̄ farina est plus illa. et
 h̄ frumentū est plus illo. hac de causa contingit q̄
 in illis casibus qui habent omne genus. Plus cō
 ponit̄ cum cōn. et d̄ cōpluris n̄ cōplures. et non
 in forma neutri. vnde nichil est cōplus. et h̄ ideo
 q̄ h̄ ip̄osicio con importat collectiones. et ob hoc
 potuit conuenire cū omni genē h̄ non cū neutro.
 q̄ multitudo recipit collectionem simplicitas uero
 non. Et nota q̄ licet bene dicat̄ hic est plus uini
 q̄ ibi. non tam h̄n dicit̄ egeo plus uini q̄ tu. et si
 obicias quemcūq̄ casuz regit n̄tis regunt et om
 nes eius obliqui. sicut dicit̄ p̄l̄ dico q̄ regula p̄li
 ani intelligit̄ de toto n̄ō. i. h̄ omnem sui termina
 cōnem et omne genus. vnde si contingat q̄ aliq̄
 nomen neutri ge regat ḡnū. et masculinū et femi
 ninū suū non regat eundem casum tunc illa regu
 la non extenditur nisi in n̄ō accō utō. vt hic est
 plus uinj. habeo plus uinj. et o multum uinj. et
 sic male dicit̄. loquor de plure uinj ideo dicimus
 de hoc nomine aliquod et minus
Plusculus. a plus addita culus la lum. d̄ plus
 culus a ū paz plus. et cōponit̄ complusculus cō
Pluteū rei. d̄ a plantis. **P**luscula cōplusculū.
 que ibi substruunt̄. i. tabulis ligneis. a quibus li
 br̄i sustentant̄. et pluteū d̄ scriptorū sup quod
 scribit̄. Item pluteū d̄ tabulatū ul crans crudo
 corio intexta que in opere faciendo hosti obicit̄ h̄
 hūg. pap̄ ūo dicit̄. pluteus interior ps lecti. scrip
 torū. plutei sunt crates corio crudo intexte. que
 in ope faciendo hostio iunguntur. sed magis est
Pluto roms. deus in **C**sm usum neutri generis
 rezi. Pluro grece latine dis ul diues. q̄ infernus
Plutū tu sup. vide in pluo is. **C**omnia recipit.
Pluuia. a pluo is. d̄ h̄ pluuia uie quasi fluuia
 q̄ fuit. nascit̄ enim de terra et maris alitu q̄ cuz
 alius eleuata fuerit. aut solis calore soluta. aut
 ui uentoz cōpiessa. stillat ad terram. et est pluuia
 lenta iugis aqua. vnde h̄ et h̄ pluuialis et hoc le
 ut tempus pluuiale. vnde pluuialiter aduuium.
 et pluuiosus la sum. vnde pluuiose aduuium. Et
 hec pluuiositas tatis h̄ hūg. **D**ic nota q̄ causa
 efficiens pluuie est frigidū expulsū in nubem
 a circūstante calido. et ideo frigidū tempe non plu
 ur. h̄ pluuia post gelū est signū resolucōnis aere
 Est autem calidum istud in toto aere diffusū et
 non in una pte eius. et ideo vndiq̄ a se expellit
 frigidum. q̄ in nubem ueniens cōprimat nubem
 et p̄pter expulsionem cū impetu d̄ndit aq̄ pluuie

h̄ uehementior est impetus in estare q̄ in hyeme
 q̄ tunc calidū uehementius expellit frigidum q̄
 resoluit nubem in aquam. Et ideo etiam post se
 renū tempus impetuosiores sunt nubes q̄ alio
 tempe. et q̄ in impetuosis pluujs plus est de fri
 giditate expulsa ab aere. frigiditas autem est q̄
 tas mortificatiua. Ideo uehementes pluuie n̄ h̄n
 conueniunt plantis h̄ potius pluuie suauis sine
 uolencia descendentes q̄ in ill̄ e plus de calido. et i
 deo similes sunt rori. q̄ autē pluuia fit de uapo
 re multū habente de terre. Ideo cū suauis est
 aliq̄n cū pluuia generant̄ plurima animaha aq̄ti
 ca. sicut ranunculi et uimes. et aliq̄n p̄sces puuli.
 Cuius causa est q̄ calidū q̄ est in nube cuz eia
 pozare incipit. secuz trahit humidū subtile q̄ in
 se habet aliq̄d d̄ subtili terreo bene commixto
 et ideo est uiscosum. cū autem uiscosum reducit̄
 ad aerem. incipit durescere. et constare. et uertere
 se in pellem quādā in quam continue pulsans ca
 lidum efficit spiritū. cui addit̄ anima sensibilis u
 tute stollay. et tunc fit animal. Causa autē q̄ hec
 animalia sunt aq̄tica est. q̄ in tali pluuia uincit̄ a
 qua. signū autem huius est q̄ aqua pluuie haui
 ta et custodita generat uimes. et cū diu steterit et
 subtile terreū resederit. efficit̄ danior q̄ fuit. et q̄
 tunc simplicia aque similior est. uimes nutriē non
 potuit. et ideo tunc uimes moriunt̄ et resiliunt ad
 fundum cū subtili terreo q̄ fuerat aque pmixtū
 Itē scial q̄ cōmuniter ab aristotile et ab alijs tra
 ditur q̄ materia p̄xima pluuie est nubes aequalis
 frigidū mediū loci inspissata. vide in ros
Pluuialis le p̄l̄ p̄ducta in pluuia est.
Pluuicino nas uibum excepte actionis. i. minu
 tatim parumper pluuere. et dicitur a pluuia.
Pluuola le penl̄ corrupta parua pluuia.
Pochotrophij. pochos q̄ est paup̄ cōponit̄
 cuz trophos q̄ est comissio. Et d̄ h̄ pochot
 trophium phij locus in quo pauperes et infirmi
 pascunt̄. vnde h̄ et hec pochotrophita te. qui est
 d̄ns ul d̄na talis loci et p̄duat̄ p̄bi.
Poculum. a potu ras d̄ h̄ poculū li. q̄si potacu
 lum. i. potus ul uas cū quo bibit̄. Et inde pocu
 lo poculas. poculum dare. p̄pinare
Podagra. pes cōponit̄ cū agros q̄ est tractus
 ul agros q̄ est feq̄ agreste immite crudelo. Et d̄
 h̄ podagra gre. quedam infirmitas pedū a retrac
 tione pedum. vel a fero dolore dicta. Nam omne
 q̄ immite est abusiue agreste uocamus. vñ po
 dager gra gram. et podagricus greca gricum. et h̄
 usum accentus ponitur super penultimam
Poderis. a pos q̄ est pes d̄ h̄ poderis. uestis
 sacerdotalis linea corpori penitus astricta. et usq̄
 ad pedes descendens. vñ et dicit̄ camisia. et subu
 cula d̄. et d̄ poderis quasi pedibz herens. et cor
 penl̄. vñ quidaz. Calarem tunicam poderem cen
Podex dios mas ge. i. culus **C**tere momento.
 quia fetat. et dicitur a pedor donis iuuenal. Sed
Podio podias in podium vide. **C**podice leui.
Podium. a pauis pauis denuat̄ h̄ podium dij
 .i. baculus super quem innititur cū terram sepe
 ferimus. vñ et podium d̄ ubiq̄q̄ innititur. et
 inde podio as. q̄ cōponit̄ appodio as suppodio
 as. omnia p̄ inniti. et h̄ h̄ sunt neutra et absolu
 ta. Itē p̄nt̄ esse transitua actiua. vt podio re. ap
 podio illum. suppodio istū. q̄i podium supponē illū
 ul podio sustentare. ul podio facere inniti.

Poema. a poio deriuat h poema atis pnt pd. in nro et cor in genico. et e poema ppe opus vni us licet generaliter p ope poete accipiat. et hinc poematice ca cu. h poesis est opus multorum libru

Poemaneus. a poema (vide uersus in poesis et maneo nes poemaneus ita nro coponit. i. in

Poesis. a poio is dr h poe (poemate manes sis ipsa ars poetandi ul fionentuz. vl poesis est materia totius carminis in qua poeta usatur. vl poesis est opus multorum libroru. h poema est ppe opus vniul et pd e. unde in gco dr. Arte poetria fingor dum fingo poema. ppe poeta uocor sic

Poeta. a poio is dr h poe (fictio dicta poesis ta. i. fictor et ppe carminis alta uiba loquens. vñ h poetissa se uxor poete. vl que fingit. Eatez dr h poetrida de. Et inde poetridus da dum. i. poeti cus. Item a poeta poetice ca cus. et hec poetria trie ars poetica. unde a poeta poeior raris cami na et poemata facere. vl copone more poete. Et pt dici ubum morale ul imitatum. Et forma e ab h ablatiuo poeta a mutata in or. Et est gcu; poeta. et ideo ex se facit ubum sicut et sophista. sicut dixi in tercia parte ubi egi de uerbis in pfo

Poetissa in poeta est (sonalibus in sine

Poetor poetaris in poeta vide

Poetria vide in poeta

Poetrida in poeta est.

Poio is iui ire itum. i. fingo fingis ul facio

Polemos et polementu. i. pugna sine bellum

Polenta. a polis ul polen polinis dr h polenta

te genus leguminis ul farina subtilis de fabis uel de tritico. uel ordeo. ul quidam cibus inde factus dicit polenta h bug. et cor pmam polenta. unde pñus. Inuigilat siliquis et grandi pasta polenta .i. farina mixta aqua. In hystorijs autem super iosue dr. polenta sunt grana costa et manibz con fricata ad modum grani pilo tunsu. vñ dr polen ta quasi pilenta. Quidaz tamen tradunt polentaz esse pulces de purgatissima farina factas. et dicit polentā a polen qd est purgatissima farina.

Polia hic. i. amentu ul grex et quelibet plura litas ul collecto equoru ul alioru iumentoru ul ge neralit bestiaru. et dr polia a polis qd e plalicas.

Polianduz polio hic coponit cu antuz. et dr poli anduz. i. cumulus terre ul sepulcu ul amiteriu. Et dr sic quasi polituz antuz qz ubi sepulca mortuoz poliunt. vl polianduz interpretat multitudi uiroz a polis qd est pluralitas et andros qd est uir. et h h ppe dr amitenū ppter multitudinez hominū

Polictor tonis mas ge. copo (ibi sepulcorum nit a polis qd est pluralitas et lictor tonis qd est portitor cadauoz. et h pap polictores sunt huma tores ossiu siue cadauoz sepulcoru dicitur etiam

Polidamas. amans pñopiū ul (polinctores amo coponitur cu polis qd est plura. et fit h po lidamas me ul manis id est multicuba et multiga mus qui plures uxores habet sicut fuit nero dic tus polidamas. Nam dr fuisse uir omniu muliez et muliez omnium uirorum

Polidetes. polis qd est pluralitas coponit cu detes qd est continens. Et inde dicitur est polidete tus ul polidetes id est plura continens

Poliloquus. polis pluralitas coponit cu loqr et dicitur poliloquus qua quum pnt correpta. i. multiloquus uerbosus uaniloquus

Polimia. polis qd est pluralitas coponitur cu meon qd est memoria. et inde una musau dicta est polimia id est plura recordans

Polimita. a polus li deriuat polimitus ta tum textus ul ornatu multis coloribus et rotundijs ymaginibz. et h polimita te. quedaz uestis sic dic ta ppter multos colores et ymagines rotundas. qz polus a rotunditate dicit. unde polimitarius ria nū. i. uariatus. unde in constructione taberna culi pcpitur. ut illa fiant ope polimitario. et hic polimitanus sculpor ul pictor in tali ope uel q opatur tales uestes. et pd pnt. in aurora sup ge nesim. qz polimita fuit oscula dando pedi. Quidā dicunt qz coponit a polis qd est pluralitas et mi ros licū. et pnt cor. h polus pmaz pd. polimita cor sicut patuit. unde magis uidet qz a polus deri uetur qd pmam cor. usus habet qz polimita pnt pd. pap etiam dicit polimita uestis multi coloris a rotunditate dr qd est polus. et concordat cum

Polio liui litū bre poliens. i. schul (bugicōne pere. ul planare. ul ornare. unde h polior tonis. et hinc politorius na nū. Polio coponit depolio lis. i. ualde ul deorsum polire. repolio lis. et est ac tiuū cu omnibz suis coponit. et cor po. vñ d' eso pus. Omne genus pestis supat mens dissona uer bis. Contentes animuz florida lingua polt. uide in

Polionos. a polis qd est plu (munio munis talitas dr h polionos. quedam herba quam lati ni herbam sanguinanā uocant qz mista in naves

Polios. a polis qd est plu (sanguinem uomet talitas dr h polios quedam herba que a latinis dr omnimorbia. qz multis morbis subueniat

Polipodion dicta est quedā herba cuius radix e hirta et enita ut e polipus vñ a polipo pisce dr

Poliptoron est quedā figura de qua dixi in iij parte in capitulo de scemate.

Polipus. polis qd est ciuitat coponit cu pus qd est putredo. et dr h polipus pi. i. fetor et maxime qui solet esse in ciuitate. h ponit p quolibz fetore sicut in smonibz orat p fetore nafi. ut ibi. ve luti balbinuz polipus agne. et de licencia poetica pd pma. Item polipus ponit p quodam pisce. qui multos habet pedes. unde ouid in iij meta. ut qz sub equonibus deprensus polipus hostem et tunc coponit a polis qd est pluralitas et pes pedis h bug. et tunc pd pmaz. ut patuit p ouid h p fetore cor. unde in gco dr. Est polipus naris ofcedo dr ons. Polipus est piscis polipus fedaco

Polis p ciuitate pmam cor. h p plu (naris. talitate eam pd. vñ usus. vñs est dicta polis di cunt plurima polis. Polis p ciuitate coponitur. h tripolis. tetrapolis. pentapolis. hexapolis. ne apol. decapol. undecapol. i. regio in se continens. vl ciuitas sub se habens iij ul iij ul v ul vj ul ix ul x ul xi ciuitates. Et a predictis dndunt ad iectiua. scilicet tripolitanus na nū. et h tripolita nus ni. i. dñs ul eps illius ciuitatis ul puinde. et similiter distingue ea que descendunt ab alijs.

Polisillabz ba bum. pluriū sillaba. et coponit a polis qd est pluralitas et sillaba. et cor li. vñ d' in doctrinali. Que poli sillaba sunt breuies balista qz demes. et in grecis Est pluzale polis et ab h po li sillaba dicas. et ponit h po breue cu pducatuz

Polisyntheton est quedaz figura de qua dixi in quarta parte in capitulo de scemate

Polissenos. senos interpretat sensus. et coponitur

cū polis qd est pluralitas. et dicitur polissenus a vni
.i. plurimū sensu ul' significacōnum. vt hoc ubiqz
Polistoria. polis qd est plu (cano est polissenū
ralitas cōponit cū historia et dicitur polistoria ne
.i. pluralitas historiaz. vnde et quidam liber quez
solinus cōposuit ex multis historijs ul' cōpilacō
nibus polistor dicitur est. qd pluralitas historiaz
Politicus. a polis qd est ciuitas dicitur politicus ca
cū .i. ciuilibus. vnde h' politica ce. dicitur sciencia que trac
tat de gubernacōne ciuitatuz. Et hinc politicus. li
ber ubi describitur vita iurbana. Et polinci dicitur
tur qui ualent in politica. ul' qui gubernant ciui
Polixenus. Polis qd est (rates. Et corripit ti
pluralitas cōponit cū xenos qd est sensus. Et dicitur
polixenus a vni in eodem sensu. h' hā corrupta ē
Pollen. a polleo h' pollin limis. et h' pollen mis
tenuis flos farine ul' farina illa minuta que uolat
in molendino a mola. vnde pollineus nea neum
de polline factus ul' ad pollinem ptinens. et cor' li
polleo les lui luere. i. resplendere. florere. valē.
Pexcellē. Polleo cōponit equipolleo les. i. equiua
lere. Et ipolleo les. Et est neutz cū suis cōpositis
omnibz. et caret sup. et facit preteritū in lui. et p
ducit pnam pollicōne. vnde quidam. Arte sua me
dicus pollet cunctis uenerandus
Pollex. a polleo les dicitur h' pollex lictis. i. gffior
digitus qz inter ceteros polleat uirtute et potestate
Pollicens pnt cor' in pollicor ē (et compit li
Pollicor. licor cōponitur cū p uel post. et dicitur
pollicor cris pollicitissimum polliceri. i. pmittere
vnde pollicitus ta tū. vnde omdius de arte. Pollici
tis diues quilibet esse pnt. i. pmissionibz. h' pollice
mur sponte. pmittimus rogati. Itē pollicemur sep
tura pmittimus uerbo. v' vltro pollicor. pmitte
sepe rogatus vñ h' et h' et h' pollicens. i. pmittens
Pollicor raris. i. frequenter polliceri. Et est fre
quentatiuum de pollicor polliceris.
Pollicus cira otum in pollicor est
Pollinctor. a pollingo gis dicitur h' pollinctor tons
.i. sepulcor mortuoz quasi pollutoz uictor. i. ca
dauez curator. ezech xxxix. donec sepeliant eum
pollinctores. et h' pollinctoriū. locus ubi cadauera
ponunt. et pollinctus ta tū funeratus sepultus qd
pollutus uictus. i. cadauez curatum
Pollinctorium in pollinctor est.
Pollineus nea neum in pollen exponitur
Pollingo gis xi cū pollingere qd cadauera se
pelire ul' accuzae. qd pollutos ungere. i. mortuos
curare. et cōponitur a polluo et unguo. vñ planc
tus sicut pollinctor dixit qui eum pollinxeat
Polliones. portitores mortuorum.
Polluceo. luceo cōponit cum post. ul' pcul. uel
potro. et dicitur polluceo ces xi pollucere. i. dono pro
mitto. qz promissis solemus polliceri et donis. vel
pollicere est offerre qz post sacrificijs solent fieri
oblacōnes. ul' oblacōnibz lucemus. vnde hic et h'
pollucibilis et h' le. i. facilis ad donandū ul' pmit
tend. et ut dicit pfin ix li. a polluceo xi cū exigit
racō in xi terminantis pteritum sed auctoritas de
Pollucibilis in pollucō ē (facit. et producit lu
Polluo. luo luis cōponitur cū per uel potro. et
dicitur polluo is ui utū. i. deturpare inquinare. vnde
pollutus ta tū. i. deturpatus. inquinatus. vnde h'
pollucō. deturpacō inquinacō. maculacō. que acci
dit aliqñ qñ quis cumumpit in sompno. que pol
lucō ex diuisis causis accidē pnt. h' qz non ita de fac

h' pnt pōpi ex qua causa contingat. Ideo tucius est
semp abstinerre a pceptōne eucharistie nisi necessi
tas incubat. deberet autē abstinerre ut dicunt usqz
ad xxiiij horas. qz in tali spacio natura dōrdina
ta per corpalem immundiciam et mentis ebetaci
Pollucō onis in polluo is est (onē rōrdinaē
Pollux lucis. quidam deus dicitur qui bonū omne
credebat donare. et deriuat a polluceo ces. et pōu
qt pnt genitū. qz habet u naturaliter longam an
Polosus sa sum. a polus poli (re x in recto.
deriuatur. i. altus ul' supbus ul' ornatus.
Polubz. polio h' cōponitur cuz labz et dicitur h'
polubrum polubri id est pelius
Polus. a polio lis dicitur h' polus li. Poli ppe sunt
due stelle in capite axis. et dicuntur a poliendo. qz
plani et rotundi sunt. Et ponit polus qñqz pro
celo. qz politū et sculphū est uarijs stellis. Itē po
lus a rotunditate dicitur. vnde p rotunditate ponit.
et cor' po. vnde vndocinensis iure poli non iure
fori cōmunia constant supple omnia
Pomanū. a pomus mi dicitur h' pomariū nj. locus
ubi poma reponunt et referunt. et h' pomariuz
mollis et liquidus cibus ul' potius ex pomis fac
tus. et hec pomaria dea pomorum
Pomellum pomelli dimi. paruū pomum.
Pomeriū. a pomus dicitur h' pomerium nj. et h' po
metum ti p eodem. i. locus ubi pomi crescunt. ul'
dicitur pomeriū qñ post moeniū. ul' qñ post muni
um. qz post moenia ul' post muros positū qz uu
gula solent esse post muros
Pometū ti pnt. pō in pomerium exponitur
Pomilio. a pomus mi dicitur pomo onis. ul' pomi
lio onis. i. uenditor pomoz ul' pomoz custos ge
cōmunis. Pomiliones edaz dicuntur aquaz. ul' lig
nou. portitores qz uili pōo qñ pomi conducebant
Pomo onis cōmunis ge. in pomilio uide.
Pompa pe fe ge. i. laus. magnificencia. gla. p
cellio que solet esse victoribz in triūpho uel obie
quū funens. et pompe dicuntur ludoz ymagines
et dicitur a greco pompe. i. publice ostentan. Itē pō
pa quasi publice ostensa. ul' uictoria que precedit
pompa. qz iturus ad certamen. pñū est uotuz
uictorie. vnde pomposus sa sum. i. supbus. altus
magnificus. et cōpatur. vnde pompose sius sine
aduibium. et h' pompositas tis. Itē a pompa pō
paticus ca cum pnt cor'. i. pomposus sa sum
Pompator tons in pompo pompas est
Pompeius pompe. quidam nobilis inter reli
quos qz pcellens romanos qui multoens pōpā
dixit. h' a cesare postremo uictus est fm pāp.
Pompo as aui denatur a pompa. et est pom
pare supbire. gloriari. Et cōponitur depompo as
.i. uitupare. detestari. Itē et expompo as. Et a
pompo as. dicitur h' pompator tons qui aliquid sup
be uel presumptuose agit.
Pomposus sa sum in pompa uide
Pompula le diminutiuum. parua pompa
Pompulentus a pompa et lentos qd est plenū
cōponitur pompulentus ta tū. i. pompa plenus.
pomposus. et cōpatur cior simus. vnde hec pom
Pomulum pomuli di (pulentia pompulente
minutiuum paruū pomum
Pomū. ab opimo. i. a copie libertate dicitur pomus
mi arbor. vnde h' pomū mi. i. fructus pomi arbo
ris. Et notandū qz omnis fructus dicitur pomū h' ppe
corticem mollem habens. licet speciatim poma di

Pondero. a pondus dicitur pondero. Cantus mala
ras. i. trutinare. uel quare. Et componit equiponde
ro ras. eque ponderare. et pondero ras. preualere
pgrauare. excellere. p alijs ponderare. et cor de
Pondo indeclinabile ge neu. p quodaz morbo
et p pondere. et deriuat a pondus. vñ in uita be
ati nicolai habetur qd auri pondus triu uirginum.
Pondus. a pendo def dicitur b. Cademit pudorem
pondus deris. onus ul grauius ul qd trutinatur
et mensurat. et dicitur a pendo qd in statera libranz
pendeat. hinc et pensum dicitur quasi pensum. s. abu
sue pondus una libra ul vnus as est. Et a pon
dus dicitur b pondusculum li dimi. et ponderosus sa
sum. et copatur. unde ponderose sius sine adibi
um. et b ponderositas tatis. Et scial qd sunt diuisa
nomina ponderu scilicet trutina que et moneta dicitur
et statera. campana. examen. calculus. siliqua. cera
tim. obulus. scrupulus. dragma. codex. oldce. cia
tus. ocitabulum. denarius. solidus. sextula. stater
quadrans. sichel uncia. libra. talentu. centenarium
Pondusculum li dimi. paruus pondus
Pone. i. retro ul iuxta post tergum adhibens loci
unde stacius achilleidos. pone natant delent qd pe
dum uestigia cauda. Et acui ultima. ad differen
ciam de pone uerbo quod circumflectit primam.
Pono nis posui positu. i. statuere. locare. planta
re. Et inde posituus ua uñ. Pono componit appo
no nis. copono nis. arcupono nis. depono nis. d
osum a sede ul dignitate pone. dispono nis. i. ot
dinare dispensare. Et construitur cuz acco et dco in
eodem sensu. ut dispone domuz tue. qd moricis.
expono nis. extra ponere. explicare. exolu. Inter
pono is inter aliqua pone. Impono nis. Prepono
nis. i. prius ponere. ppono ponis. ante ponere. ul
enunciare. Oppono interponere obicere. Repono
nis. suppono nis. sepono nis. Pono et eius coposi
ta omnia sunt actiua preter impono p decipere.
qd est neutru. et omnia faciunt preteritum in sui et
sup in situm pñl cor. antiqui tamen dicebant po
sui in preterito. et in sup positu pñl pñ. Impono
tamen p deopere facit impositu. Item omnia qñ
qd patiuntur sinopam in supino. ut repostuz p re
positu. Item omnia in presenti pñ hanc sillabas
scilicet po. s. in preterito eam cor. vñ orac in pmo
epi. Surge et in humane seniu depono camene.
Pons. a pono nis dicitur b pons tis. qd ad transme
andum ponatur. Qd autem dicitur pons. qñ omnium
pedes sustinens et simologia est
Pontellus li. illud cui aliqd innitit. et dicitur a pons
Ponticulus li. dimi. paruus pons
Ponticus ca cu in pontus uide.
Pontifex fides. in pontifico cas est
Pontifico. pons componitur cu facio. et dicitur ponti
co cas. i. pontem ul pontatuz facere. unde b et b
pontifex cis. i. eps ul sacerdos qñ pontem ul iter
alij faciens. et b pontificatus us eius dignitas.
ul officiu. et b et b pontificalis et b le. et pontifi
coz nis. pontificatuz regu ul more pontificis se ha
Poncicus interpretat dedit. b. et corripit fi.
mans consilium fugit unqz consiliuz iudeoz. accep
ta enim aq lauit manus suas dicens. Innocens o
go suz a sanguine iusti huius. Et dicitur a pontus in
sula de qua oriundus fuit. Co tempe uo qd cristus
cruifixus e puencie sine pñdebat. uis in pilatus
Ponto tas dicitur a pons et est pontare pontez fa
cere. ul pontem pparare. ul colligare

Pontulus li in pontus uide
Pontus ponti. i. mare mas ge. et dicitur a ponte p
contrariu qd non possit ponari siue ibi pon fieri
ul potius qñ punctus. a puncto. ppe enim punc
tus dicitur mare breue qñ ad modu puncti. unde hic
pontulus li dimi. et b pontus ti quedam insula
qd sit in ponto. unde ponticus ca cu. et b pontica
pontice pro quadam gemma
Popa pe. i. pinguedo. s. ponitur pro pingui
Popeanū. a popa qd est pinguedo dicitur b popea
num ni qddam unguentuz ul medicamentuz ad
puocanduz cutis candorem. et est crassum. unde.
Iuuenalis. Parte tumet facies aut pinguia popea
na spirat. s. hug. pap. etiam dicit popeana genus
unguenti ul medicamenti
Popellus li dimi. paruus populus. Parsus. Ante
diem blando cuidam lactare popello. ul b popel
lus pua populus. a populo arbore
Popina. a popa dicitur hec popina ne. i. coqna qd i
bi tractant pinguia. Et pñ pñ. vñ Iuuenalis. s.
cu pingiles placet instaurare popinas. unde popi
narius na nu. ad popinam ptinens. et b popina
nuz ruz coquus. et b popinaria coqua. uide in ppi
na. Item a popina s. et b popino onis. coquus.
ul leccator qui frequentat coquinam. unde orac
Inbellis iners si quid uis adde popino
Popino onis in popina exponitur
Popina. a popa deriuat b popisma matis. et
est idem qd popeanū vñ est extrema ps coitus
dum penis exit ul semen qd emittit in coitu. et
hinc ponit p ipso coitu. Iuuenalis. Prebebit ua
ti crebrum popisma rogant
Poples plin mas ge. i. genu. ul potius curuati
ra sub genu. et dicitur poples. qd post plicam. i. flexu
ram habet. et cor pñl genit et est s finalis hñ
Popularis. a populus dicitur hic et b popularis et
b re. ad populū ptinens ul familiaris. et b hoc co
patuz popularoz simus. vñ populantez nis me
adhibu. et b populantez tatis. Et formatur po
pularis ab hoc genitō populi i mutato in a lon
gam et addita nis. pap magis ampliat significa
cones huius nominis. dicens popularis supbus.
infatus. uentofus. arrogans. immemor. incertus
Populatus ta tum. in plus uide. Ambrosius
Populeus lea leu in populus est.
Populona. a plus p uulgo dicitur hec populona
ne. i. iuno qd credebatur tutari populū. et b populo
nia me. quedaz ciuitas fuit ab abundantia popu
loz sic dicta. ul qd populona. i. iuno ibi colebatur.
Populor. a plus deriuat populor laris atus
sum laris. ppo repellere. ul destruere. dissipare. Et
componit depopulor azil ualde populari ul destruē
et e deponens cu omnibz suis copositio populor
fm hug pap uero dicit. Populan. ualkan. preda
Populaco. i. deuastacio populi. ri. diuulgare.
uastitas expugnaco. ruina grandis. solitudo. et dicitur
a populus uide etiam in populus
Populus. a polis qd est ciuitas dicitur populus li.
Est enim populus humane multitudinis certus in
zis consensu et concordia comunione sociatus. vel
populus est collectio tam nobilium qz ignobilium
eiusdem ciuitatis. s. plebs est collectio tantu igno
bilium. Et dicitur a pluralitate qd plures sunt ignobi
les qd nobiles. ul a pleo ples. qd plebs replet. uul
gus est passim inhabitans multitudo. a uolendo.
qd quisqz facit qd uult. Tribus tantu dicuntur curie

et congregaciones distinte populorum sic dicte. quia in principio romani fuerunt a romulo dispersi in fane. in senatores. milites. et plebem. que tamen tribus multiplicata pristinum retinent nomen. et a populus populosus sum. i. plis plenus. Et copatur. unde h populoscitas ratio. i. populorum abundancia. Item a plus populatus ta. i. populo habitatus. plenus. Et copatur. unde h populaco nis. plis abundancia ul' pperas qua aliqd dicitur populatum. de h vide etiam in populo. Item in uenitur h plus li fe ge. p qdam arbor ul' trunc co. et tunc pducit pmas. h p uulgo cor. vii usus Populus est arbor populus est collectio gentis. populus p arbore deniat a polis qd est pluralitas. qd ex eius radice multitudo pullulat et nascit. Quid. popule uiue pector que consita margine ripae. Et inde populeus lea leu. et populinus na nu in eodem sensu. gens xxx c. Tollens iacob uigas populeas et h populetum ti locus ubi plis crescunt

Porca. a porus ri dicitur h porca ce. terra illa que eminet inter duos sulcos. h qd defossum est dicitur lra et idem sulcus. et dicitur sic. qd cu porca sit terra eleuat et ita apitur et manifestat. hec et alio nomine dicitur crebro bionis qd aqua crebro p ipsam decurrit. unde h porcula le dimi. et porco cao. i. porcas facere. ul' porcas distinguere. et coponitur in porco cas in eodem sensu. ul' aquaz in agros ducere Item porca porce. i. sus. vide in porcus

Porcistetu. a porcus et sto as coponitur h porcistetu ti. locus ubi porci stant

Porcitor. a porca dicitur hic porcitor toris. qui porcas facit. Et coponitur h importator tonis p codez

Porco porcas in porca est

Porcula le dimi pua porca. vide in porcus

Porcus. a purus deniat h porcus o. cata anti frasm. qd minime sit purus. unde et dicitur porcus qd puro carens. ul' porcus qd spurcus et immundus qd iugitat se ceno et luto immergit. unde et dicitur porcus qd purus custos. et est etibi. unde h porculus li et h porcellus li et h porca et porcula et porcella dimi. Item a porcus porcinius na u. et h porcanus et h porciana. custos porcorum

Porigo porgis in porigo exponitur.

Ponisma. a porus ri dicitur h ponisma anis. i. aprio unde et illuminaco sensus dicitur ponisma. et eadem regule quas geometre supponunt ad aliquid ostendum dicuntur ponismata. quia apient et illuminat mentem leonis. Ponisma etiam dicitur questus.

Pormeus. meo coponitur cu porcel lucum tuo. et dicitur h pormeus mei. portus ubi frequenter meatur. ul' pormeus. i. nauita qui p uadu ul' portum portat homines ultra flumiu. qd portum means. unde et caron porcior animarum ultra paludem infernalem dicitur pormeus.

Pormina id est fornicado.

Porosus sa sum in porus est

Porphizio zionis. ul' porphizius iij p quo lxx interpretes transulerunt pelicanu. auis quedam est que in lege comedi phibebat. et ad pnt geniu.

Porzignosus sa sum in porzigo est

Porzigo gis. rogo coponitur cum porro qd est longe. et dicitur porzigo zigos rexi rigere. qd pcul extendere et regere. Porzigo coponit cu ex. et dicitur ex porzigo gis. et cu ob. et dicitur opporzigo. gis. i. extra ul' iuxta porzigare. Porzigo etiam sinopaet. et dicitur porzigo p porzigo. et cor ij. et facit pteitum porzixi

Porzigo ginis. dicitur a porcus. et est porzigo penit ad infirmitas que solet porcis contingere. ul' dicitur a porzigo gis qd d vno porzigo ad aliu. et ponit generaliter p morbo et uico capitis canem faciente scilicet p scabie. unde porzignosus sa sum porzigne plenus. scabiosus

Porzium. a porzigo gis dicitur h porzium ri. h in plis hii porzi et h porza. qd in longum porzigit. unde h porzulu li dimi. et porziosus sa suz. i. porzis plenus. et h porzianus iij. locus ubi porzi crescunt et abundant. Et hec porziana te cibus de porzis. et h porzium quedam infirmitas in manibus ul' in pedibus ad similitudinem porzorum. et porzium adubium qd enim porzi plantantur consequenter scilicet unum post aliu. Item inde dicitur porzium. i. consequenter adubium ordinis. Porzium etiam dicitur certe. ul' ualde uel longe ul' sed. Sed fm hoc non deniat fm hug. Et scias. qd porzium ppe dicitur de maioribus. porzi uo de minoribus. et est etroditiu genere. h consueuit quoniam an sit dicendum unum porzorum ul' unius porzorum

Dico qd picipiu debet respicere genus qd ibi est et sit dicendum unius porzorum. sicut dixi in iij parte

Porta. a porro tas ubi egi de genere incerto deniat h porta te. qua exportat et importat a liquid. et est ppe iubi et castrorum. ul' porta dicitur a portaco avatri. et h h porta ppe est tantu vrbium. et est tractu a consuetudine antiquorum sicut

Portella le di. pua porta dicitur in ianua

Portendo. a porro et tendo coponitur portendo dis di portentuz ul' portensum portendere. i. porro. i. longe tendere. ul' signae. destinae. longe post ostendere. unum portendens dentis ge omnis. Acti iij. vin portendentes sunt glosa. i. positi in signu

Portentis sis mas ge. i. iamtor et futurorum

Portentuz. a portendo dicitur a porta porro. dis dicitur h portentuz ti. i. monstru. unum portentuosus sa sum. i. monstruosus. et copatur. Et notanduz qd portentuz non est contra naturam natu. ut uari ro dicit. Nam nichil contra uoluntatez dei qui natura est omniu reu p fieri. h est portentuz non contra naturam. h contra qd est natura. Portentum monstru pdigiu ostentuz differunt. Nam portentuz dicitur qd aliquid post ostendit. pdigium qd porro dicitur. i. futura predict. ul' portentuz in terra. pdigium in celo quasi pcul a digito. ul' portentuz qd porro futuruz signat. pdigiu qd denat bacconem signat. monstrum qd statim monstrat id qd apparet. Ostentuz qd aliqd futuruz demonstrat. et h pporas est. h abusione auroz plezqz corrupit. Item dicitur est inter portentuz et portentuosum. qd portentuz sunt que transfigurant sicut fecit in libea mulier pepisse serpente. portentuosu uo leuem sumunt mutaconem. ut natus cu sex digitis. vide in monstru

Porticulus. a porro tas h porticulus monstru aculus h. baculus guus ad portandu abilis. Et h porticulus vel porticulus li. malleolus in nau cu quo gubernator dat signum remigantibus in una ul' in gemina percussione

Porticus a porta te dicitur h porticus eius cui cu. et mutato v in i breuē et addita bus fit dicitur et ablatius plis portibus. i. domus illa que pelt foribus. et dicitur sic qd ibi transitus sit. et non sit ibi standum quasi porta. ul' porticus quasi apertus. qd sit aperta. et est feminini generis.

Porto. a pps tis dicitur h portico onis. i. pps ul' pto

Portitor. a porta re di h portitor oris. i. sanitor
Item portitor. i. portator. et tunc di a porto ras
Item a porto ras portatū tu. portiro rāffrequen
Porto ras rāui tare. **P**er portare. et compit ti
ratū. cōponit cū ad. et di apporto ras. i. portare
ad. Item cū ab et mutato b in s di aporto as. i.
portare ab. i. longe ul' aliorum absentare. remo
uere. Item cōponitur cū dicitur. et di cū porto as
Itē cū con. et di cōporto as. i. sil' portat. ul' suffe
re. Item cū de. et di deporto ras. i. deorsum ul' de
vno loco ad aliū portare ul' spaciari. Item cū dis
et di disporto ras. i. diuisis modis ul' in diuisas p
tes portare. et ponunt ista duo ūba sepe p vitu
perare. Item cū ex. et di exporto as. i. extra por
tare. Item cū in. et di importo as. intro uel ualde
ul' contra portare Itē cū re. et di reporto as. i. re
rum ul' retro portare. Et cū sub. et di supporto as.
i. subtus portare. ul' post ul' latenter suscipere ul'
suscipere. ul' auxiliari. Item cū trans. et di tran
sparto as. i. ultra portare. Porto as actiuus est cū
omnibus suis compositis.

Portula portule dimi. parua porta
Portinus. a portus di h portinus m quidam
deus marinus qui portibus preest f fabulas. Et
portinus na nū. quietus. qz portū habeat. et cō
patur. vñ h portunitas atis. et p cōposicōnez im
Portuosus. a portus **P**ortuosus. et pducit tu
dicit portuosus sa sum portūbus plenus et abun
dans. et cōpatur. vñ de portuose sius sine adūbi
um. et hec portuositas atis. et p cōposicōnem im
portuosus sa sum. et sil' cōpatur. vñ h importu
Portus. a porto as di hic portus **C**ostas atis
i. stacio nauū tuta et continua. et sic a deortan
dis cōmercijs quem locū a baiulandis cōmercijs
baias vocabant antiqui. et est ppe portus locus
ab accessu uentoy remotus ubi naues hieant. et
fiat dñs et abltis plis in ubus. et formatur ab
abltō portu addita bus. Judicū v. c. et in portubz
morabatur vide in stacio.

Portusculus in porticulus exponitur
Porus pori est minimus et subtile foramen in
corpe p qd sudor emanat. vñ de porosis sa sum.
pons plenus. et compatur. vñ de porose sius sine
adūbiū. et h porositas atis h hūg. pap uero dicit
pon meatus quidaz transitus. vñ uie in carne ul'
esse subthora foramina

Pos pedis dñt gci inde nos dicimus pes pedis
Pos muerit p potis. vñ de catho hoc uide qd
possis si tu uis uiuere sanus. et cōponitur cū con
et di cōpos. et cū in. et di impos. et cū pre. et di
ppos. possit autē non cōponit a pos si a potis
Posco as poposci poscitiū pose. i. petere. querē
posco cōponit de posco as exposco as. et ē plus
qz poscere. qz poscunt q simplicitate petunt. expof
cunt qui desiderant. reposco as. Posco et eius cō
posita omnia sunt actiua. et faciunt presentiz in
poposci geminatum. ut de posco de poposci. et sup
in poscitiū. et formā a presenti mutacōne o in J
cor et addicōne tū. ut uult pñt ut posco poscitiū.
disco discitur. tamen predictoy supina non sunt

Positius gradus di eo qz **C**in frequenti usu
primus ponatur in cōpacōnis gradibz qñ funda
mentuz graduz. ul' quasi deponituz. qz deponit
casuz. ut doctus tior simus. Et scias qz quemcūqz
casuz regit posituū pñt regere eius cōpatiū et su
platiū. Item ūbz in pma psona ponit dia po

fitiū. vñ de dicit origines tractans illud iohannis
In principio erat ūbum. Notandū qz in h loco nō
tyf h substantie significacōz beatus euangelista in
simuat p hanc uocem que est erat. Nam et positi
uū eius. i. suz vñ mequaliter flectitur duplicē con
tinet intellectū. aliqñ qdam substantiaz cuiuscūqz
rei de qua pducitur absqz ullo tpali motu signat
Ideo qz substantiū ūbum uocitā. aliqñ tempales
motus h alioy uōy analogiā declarat. Tale ē ergo
qd ait. In principio erat ūbum. ac si diceret apre.
In patre existit filius.

Possessiuicula le diminutiuum pua possessio.
Possessiuum nomen est qd cū genitō pncipali
signat aliquid ex hijs que possident. de h tamen
dixi plenius in m pre in tractatu de spcaoz no
minum in capitulo de possessiuis.

Possideo. a per ul' post et sedeo cōponitur pos
sideo des. possedi possessum. vñ h possessio omis
h possessor sonis. et possessiuus siua siuum.

Possum ex potis nomine et sum es est cōponi
tur possum potes potuj posse potens. et fiat p
teritū pfectū subiunctiui potu enm. formāz enim
a potuj **I**n e et addita rim. et cor potes pnam
h potes cum descendit a potu ras. pō po. vñ de q
dam. Egrotare potes nisi uinuz post pira potes.
futuz autem indicatiū fiat potero nis rit poteri
mus poteritis poterunt. **H**ic nota qz possuz cō
ponit ab h nomine potis et non ab h nō pos.
et est racō qz nōtis non potest uenire ad cōposicō
nem ūbi integre. et dico integre ppter possuz qd
cōponitur ex h nomine potis et sum. nec est vo
catū et h ideo. qz cōposicōnes sunt causa pfecti
onis. at si ex nō siue uō et ūbo pducere vñz
ūbum cōposituz. talis cōposicō de pfecto faceret
impfectuz. qz nōtis cū ūbo ul' eiam utis cū ūbo
generat pfectum sensum. h omnis dictio simplex
siue cōposita in eo qz dictio habet impfectione.
et sic talis cōposicō stare non posset sicut supra
dixi in iij pre in caplo de figura composita.

Post adūbiuz loci licet qñqz ponat in vi tpi
et cōpatur postenor postremus. post cōponitur
postē. Itē postheri. i. hodie. Itē posttridie. i. post
tres dies. postpridie. i. hodie. Item et cū quibus
dam alijs h hūg. Et signat tria post. sciz tempus
vt post annū uenias ad me. Itē locū. vt iste latz
post montem. Itē ordinem. vt post sapienciaz di
uicie querende sunt. Nam melius est philosophia
ri qz ditari nisi forte indigenti. vñ ūsus. Dec tria
post portat que sunt tempus loci ordo. et ē post
pocius preposicō quando regit casum.

Postea. a post denuat postea adūbiū tēponit ul'
ordimis Et cōponitur posteaqz. et postcaloci. i. post
illum locum ul' post illud tempus

Postela. post cōponit cū telon qd est longum
et dicit h postela le. corrigia que sub cauda equi
tenditur. sicut antela que ante tenditur. et dicit
postela qñ post sellam. et h h pñt dici sic qdlibet
ornamentū equi ante ul' retro. ul' in antica q ante
portat ul' retro. et pducit pñt. vñ de in antela

Posteriora. a posterior dicitur posteriora scilicet
podes qz retro sunt et a uultu aūsa ne dum illa
purgamus inquinaremur aspectu.

Postenas. a post denuat postenus ra rum se
quens. vñ h posteritas ratis. i. pgenies. ul' ppa
gacō filioy in nepotes uel nepotū in pnepotes.
Nam postentas a nepote incipit qñ postera eras

Posterula in postis exponitur. et corripit ru
Posterus. a post dicitur posterus ra num. i. sequens
et componitur cum pre. et dicitur posterus ra num. i. trans
usus non rectus non recto ordine dispositus. quod
debet esse posterior factus est prior vnde posterio
ras. i. ordinem puerere. ul' transuere. quod debet
esse posterius facere primū. et corripit ste
Posthac quedam uocū irregularis aggregatio
videtur esse fungens loco vnius dictionis. i. post
vnde ad hebreos iij c. Nūquam dicitur hac loqueret
posthac die. ul' sit ibi hac sillabica adiectio.
Postheptimemris. a post et heptimemris com
ponitur h postheptimemris quādam spēs celsūe q̄ p̄
silla naturalit' huius post heptimemris. i. in p̄ q̄nti
pōis sic p̄ heptimemris in principio quat. ut hic
quod pax longa remiserat arma bona repabat.
Posthumus. humus ul' humaco componitur cum
post. et dicitur posthumus ma mū et h posthumus
mi. et h posthuma. i. qui ul' que nascitur post hu
macōnez patris. i. post obitū. Ite a defuncto no
men accepit. sic lex uoluit. et cor p̄n. vnde quidā
Posthumus est natus post exequias genitoris.
et uigiliis in sexto. Tu posthuma proles
Postica. a post dicitur postica et latens ingressus
a pre posteriori. et h posticū d̄ idem. et p̄d p̄n.
Oracul' Atria seruantem postico falle dientez. et
h posticū c̄j p̄ eodem. vnde in daniēle xij c. Ir
ruerunt famuli per posticū ul' p̄ posticū h̄ aliaz
litteram. Item a post dicitur posticus ca cū. i. ulterio
ul' a posteriori factus. vnde passus. Occipiti. cetero
postice occurrere sanne.
Posticum c̄j vide in postica et in ianua
Posticulus posticuli diminutū. paruus postis.
Posticū postica in ianua vide. et in postica
Postis. a post dicitur h postis huius postis. i. latens
ingressus a pre posteriori. et dicuntur postes eo q̄
post hostiū stent. et a postis deriuat h posticulus
et h postellus et h posterula e. omnia diminutua
Postliminium nij. exponitur in liminium
Postpridie altera die post tertiam diem h̄ pap̄
ul' h̄ hug postpridie. i. hodie. et componitur a post
Postremus. post comparatur posterior et p̄die
postremus. sed postremus de multis. posterior de
duobz dicitur. vnde postreme posterius. ul' posthume.
et h postremitas tatis. et postremus quōq̄ accipit
in ui positui. et comparatur mior simus. vñ postre
me us sine adubiū. et postremo. ad ultimū adū
bium temporis uel ordinis. et p̄ducit ste
Posttridie. i. post tres dies. a post et tris et die
Postulo as laui deriuat a post et producit e
co as. et est idē postulo quod posco. et hinc h̄ pos
tulator. i. rogator. et inde or in rix h̄ postulatix
trix. et postulañ. i. rogantē. et postulatitius cia
cium. qui frequenter postulat ul' postulatur. Post
tulo componitur de postulo las per postulo las ex
postulo las. repostulo las. Et est actū cum omni
bus suis compositis. et corripit ste
Potator potatoris in potō potas est
Potaticula cule in potō potas est
Potens. a possum dicitur h̄ et h̄ et h̄ potens tentō
p̄cipium et nomen. et tunc comparatur d̄ior simus
vnde potentes eius me adubiū. et h̄ potēcia die
vide in potestas. Potens componitur impotens. i.
non potens. et cunctipotens omnipotens. vñ h̄
omnipotēcia. cunctipotēcia. impotēcia
Potentatus. a potens dicitur h̄ potentatus tus tuj

.i. potēcia uel potestas d̄iatoris opus p̄ualidū
Potestas. a possum dicitur h̄ p̄tas tatis. i. quod quō
p̄t. et ille qui p̄t et id p̄ quod quis p̄t. vñ potesta
tius a vñ. i. potens ul' qui uidetur dignus p̄tate
h̄ hug. pap̄ uero dicit p̄tas q̄ patrat illi quod quid
uelit. P̄tas ab eo quod est posse nomen accepit. Et
ut dicitur in d̄of si recte dicitur solet esse potēcia sani
Dic q̄ potestates digni da posse cui uis. Et scias
q̄ sicut substantiū recipit adiectiū. ut bonus h̄
ita h̄ ubū sum. ut sum bonus et sumus boni. ita
q̄ nullum aliud substantiū est ibi necessarium
et h̄ in prima et in secunda p̄sona sed non in ter
cia. vnde p̄t dicit ego potestas sum bonus. ita q̄
adiectiū respiciat ubū tantū racōne suppositi con
signati. Sed in tertia p̄sona male dicitur. potestas est
bonus. q̄ ubū tertia p̄sona non habet in se sup
positū finitū. Potestates etia ut dicitur q̄ uocantur
hij angeli qui h̄ potēcia ceteris in suo or
dine percipiunt ut eoz d̄icōni uirtutes adūse sub
iecte sunt quoz potestate reficiant ne corda ho
minū temptare preualeant quantum uolunt
Potio h̄ potacō ul' h̄ potō onis p̄ sincopam dicitur
et est potio idē quod potacō ul' confectio ex uino
et herbis ul' medicina. q̄ potacō. et dicitur a potō tas
tūi tati. et a potio dicitur potio nas ul' potio nas
potio nas. i. potio nas dare.
Potio nas potio nas in potio est
Potio nas potens dicitur a potō nomine. et est potio.
frui. ul' et constructus cū genitō. accusatō ablatō.
ut potio nas rei ul' illam rem ul' illa re. Et in
uenitur h̄ antiquos h̄ tertia et quarta conuaga
cōnem potio nas potio nas ul' potio nas. sed in infinitiua
semper h̄ quarta inuenitur potio nas sup in itū potio nas
definit p̄n. p̄d. vñ potio nas ta tū sicut dicit p̄n
apud modernos tamen est tantū quarta conuaga
cōnis. Item potio nas est comparatiua de potio nas uocē.
q̄ significatō mutat vide in potio nas
Potio nas ge cōmunis et h̄ potō. i. possibi ul' po
tens. Et comparatur potio nas simus. h̄ h̄ cōparatō ē tan
tū h̄ uocem. q̄ significatō mutat. Potio nas enim et
potio nas. i. melior et optimus. vñ potio nas po
tius et potio nas adubiū. et potio nas quōq̄ potio nas
tur p̄ maxime ul' potio nas h̄ hug. pap̄ uero dicit.
Potio nas melior. superior. altior ualentior
Potio nas ma mum in potio nas vide.
Potio nas. a potō tas dicitur potio nas as aui are. i. fre
quenter et pau bibere. et in eodem sensu dicebat
antiquitus potio nas pitissas.
Potio nas as aui are. i. potio nas dare. vñ p̄s. Potio nas
tunt me acero. et potio nas. i. bibere. Et nota q̄ sup
eius sincopacō et dicitur potio nas tu. et sepius inueniunt
sincopata q̄ integra. vñ et ubalia et p̄cipalia
ab eis formata magis inueniunt sincopata q̄ in
tegra. vñ h̄ potator ul' potator. et hinc potatorius
na riū. ul' potatorius ria riū. et h̄c potatrix ul' po
trix. vñ h̄ potatula le. ul' potatula dimi. et pota
tus ta tum. potus ta tum. et h̄ potatus tus ul' h̄
potus tus tui. actus ul' passio potandi. ul' quod in
tra calicē dat. Ite a potō tas potio nas tas frequen
tatiua. Potō nas componitur cōpotō tas. i. sil' potare.
epoto as. i. ualde ul' ex toto potare. repoto as ite
rum potare ul' retro. Potō nas p̄ dare potio nas cū omibz
suis compositis est actū. h̄ p̄ bibere est neutru. et
p̄d po. vñ ouid. Quom̄ epotas d̄ira caribois a
quas. Et ut dicunt quidam. Bibere est natū po
Potomiu mij. est nauigiū (tare uero luxuria

fluiale tatum et graue qd non nisi remigio p
gredi p̄r. hinc etiam traictus dicit̄ extensus est
Potus potus in potu potus est. **(E**nim latus
Potus est p̄tenti perfecti t̄pis et modi sub
iunctiu de possuz potes vl̄ p̄t esse futuz subiucti
ui cuz ponero nis nt nimus ritio sint. de h̄ vide in
Potus ta tū ul̄ h̄ potus tus. **(P**ossim potes.
vide in potu tas h̄ hug. **E**t pap̄ ec̄az dicit̄ potus
p̄ potus p̄ sincopam participiuz potus ta tū h̄
Pragma matis ge neu **(P**otus potus nomen
tri. i. causa. vñ pragmatius a ū. i. causatiuus
ul̄ causidicus h̄ hug. pap̄ ec̄az dicit̄ pragma q̄c
latine causa d̄. vñ et pragmatica dicunt̄ negocia
et actoz. cāz. et negocioz. pragmaticus noninaē
Prandeo. a prandiū d̄ prandeo des prandi. uel
pransus sum prandere. i. prandiū sumere in tercia
hora comedē. **E**t cōponit̄ cōprandeo des di et est
neutrū cū ōnibz suis cōpositis et facit̄ p̄tentiū in
di. facit̄ etiam pransus. et sup̄ in sum. fm hug. et
ut dicit̄ pap̄. p̄ndeo est neutrū. nisi in tercia p̄sona
prandē. vñ p̄ prandē olus vide in pransus.
Prandeum dei. quedam zona a prandium dicit̄
Prandi est p̄tentiū de prandeo prandes
Prandiū. a paro ras denuat̄ h̄ patul̄ tui tui et
hinc h̄ prandiū dij. q̄si patū ab apatu edendi. q̄
plura in mane panē q̄ in sero ad comedendū. **E**t
olim p̄p̄ dicebant̄ prandia ōnium milituz cibis
ante pugnā quasi cito patū. h̄ nunc d̄ comest
tio in tercia. vñ de hoc prandiolum li diminutiū
Pransio tas. vide in pransio tas. et compit̄ h̄
Pransio tas est frequentatiū de prandeo des. a
quo pransio tas. aliud frequentatiū
Pransorium. a prandeo des dicit̄ hoc pransoriū
pransorij. domus ubi prandetur
Pransus sa sum. accipit̄ actiue. i. qui prandit̄ et
tunc descendit̄ a prandeo des di ul̄ pransus. **(T̄c** ac
cipitur passiue pransus. i. comestus consumptus
et tunc d̄ndit̄ a passiuo istius ubi qd̄ inuenit̄ in
tercia p̄sona scilicet prandē prandebat̄ pransum
est ul̄ fuit. **S**imiliter intellige de ōnibz ūbis neu
tris que habent passiuū in tercia p̄sona. scilicet q̄
eoz participia p̄tenti temporis p̄nt accipi actiue
et passiue. **C**ū autē accipiunt̄ actiue sunt p̄cipia
neutroz. cū uero passiue sunt p̄cipia passiuoz.
Pransus cōponit̄ impransus non comestus ul̄ nō
pransus qui scilicet non comedit̄ ul̄ non prandit̄.
Quidaz tamen dicunt̄ q̄ huiusmodi participia in
p̄ma et secunda persona signant̄ actōnem in ter
cia autē signant̄ actōnem et passionem. vide in
Prasis prasin q̄c d̄ **(I**uratus iurata iuratum
vide latine. vñ prasis d̄ creta viridis
Prasius. a prasin d̄ prasius fia sū. i. viridis. et
hic prasius. quidam lapis viridis.
Pratellum prатели diminutiūm puum pratu
pratenis in pratum vide
Pratū. a pratus a ū d̄ h̄ p̄tū ti. q̄i patū q̄ puū
exigit laborem culture. vñ h̄ prateū et pratiū
dim. et h̄ et h̄ pratenis et h̄ se. et h̄ pratu qd̄ d̄
castruz. q̄ herba pratenis abundat̄ ul̄ q̄ in prato
fuerat constructum. vñ h̄ et h̄ pratenis et h̄ se
Prauius prauius in prauus exponitur
Prauius na ū. i. malus et perisus. sed malus
naturaliter. h̄ prauus exercicio et usu. et cōpatur
vñ de prauo uis me adūbiuz. et h̄ prauitas tans
et prauo ual̄ prauū facere. et cōponitur de prauo
uas. ualde prauare. et est actiuz cū ōnibz suis

cōpositis. et p̄ hanc sillabam pra. vñ de quidam
Proto placere bonis prauis odiosus haberi. **Q**uis
nisi sit prauus nemo placere p̄r. **P**rauius cōponit̄
cū cor cordis. et d̄ h̄ et h̄ et h̄ prauius d̄is ge ō
nis. sicut vnicoz concors secors et similia. et dicit̄
prauius. vir prauus corde ul̄ prauus cordis eccl̄.
ij c. **P**rauius in illis scandalisabit̄. ul̄ h̄ aliaz lit
teram prauius. et corripit̄ ui prauius
Preambulus. a p̄ambulo las d̄ p̄ambulus la
lit. i. ante ambulans qd̄ ec̄ā substantiue p̄t ponit̄
Prebenda. a p̄beo bes d̄ h̄ prebenda de. vñ p̄
bendarius na nū. qd̄ p̄tinet ad prebendam. et h̄
prebendarius qui prebendam dat ul̄ potus qui
Prebendula dimi parua prebenda. **(A**ccipit̄.
Prebendula le dimi. parua prebenda
Prebeo. a pre et habeo cōponitur prebeo p̄beo
prebui prebitum id est dare.
Precabundus in precor est
Precapio. ex pre et capio componit̄ precapio.
pis. i. antecapio in quo sensu inuenit̄ et p̄capio is
Precarius. a p̄ce d̄ p̄carius na nū. i. precabilis
ul̄ precariū. qd̄ p̄ce optinet̄ quasi precariū q̄ pre
ce auditur. et videt̄ potius esse et̄bi q̄ cōpositio
vñ de precarie adūbiū. i. precabiliter ul̄ p̄ precor.
et p̄ eo sepe inuenit̄ p̄cario. vñ de terenciū in eu
mico. **J**am ul̄ precario fac tradas. h̄ hug. pap̄ ue
ro dicit̄. p̄canum est cū p̄ce creditor rogatur et p̄
mitit̄ debitozem in possessionem fundi sibi obli
gati demorari et fructus capere dictum quasi pre
Precator. a precor **(C**adium q̄ p̄ce auditur.
aris. d̄ h̄ precator tons et or in nix d̄ h̄ preca
trix tris. vñ de aug. **A**dhibe precatores. i. rogato
res. et produat̄ penl̄ tam in nō q̄ in genitiuo
Precarius na rium. in precor anis uide.
Precauo ues precaui. i. ante ul̄ p̄ alijs cauere.
ubum actiū. a pre et caueo ues cōponit̄. et cor
ca. genesi vij. precauens in futuz. vide in caueo es
Precedo dis cessi cessum. i. ante h̄c ex pre et ce
do dis cessi. **E**t scias q̄ quis d̄ aliquem precedere
quatuor modis. scilicet eternitate. ut deus omnia
Item tempe. ut flos fructū. **I**te electione. ut fruc
tus p̄cedit̄ florem. **I**te origine. ut sonus p̄cedit̄
cantum. vñ de dicit̄ aug in li xij confessionum q̄
Cum uero dicit̄ in forme deinde formatuz non est
absurdum si modo est p̄doneus intelligere qd̄ p̄ce
dat. eternitate sicut deus omnia et in omnibus t̄
pore sicut flos fructum. electione sicut fructus flo
rem. origine. sicut sonus cantū. q̄ non cantus for
matur ut sonus sit. h̄ sonus format̄ ut sit cantus
est enim cantus formatus sonus.
Precello lis preculi ul̄ precellui p̄culsum ul̄ p̄
cellsum precellere. i. superare. et componitur ex p̄
Precendo. a pre et cando des cō **(E**t cello lis.
ponitur precendo dis. i. ante uel ualde accendere.
Precento. a p̄cino nis **(V**ide in cando cantes
h̄ precentor tons. qui in ecclesia uocē p̄mittit̄ in
cantu. scz p̄ncipalis cantor. **E**t debet scribi p̄ e. et
non per j. q̄ formatur a p̄centu supino. u mu
Precentus. a precentor d̄ h̄ p̄cen **(C**ato in or
tus tus tui. i. dignitas precentoris ul̄ precentus.
Preceptus. caput cōponit̄ cū pre. et d̄ p̄ceptus pre
cipitis omnis genis. qui cadit̄ capite inclinato et
corpe sequente. et cor̄ p̄nt̄ genis. **P**receptus etiam
dicit̄ homo ōnia sine modo et cū p̄iculo faciens.
et facit̄ genitiuus pluralis p̄ceptum.
Preceptor. a p̄cipio pis d̄ h̄ p̄ceptor tons. **E**t

hic preceptus preceptus preceptui. et h̄ precepto
receptū. a p̄cipio pis deri r̄ius a ū. qd̄ p̄cipit
uaf̄ h̄ p̄ceptū ti. et h̄ pap̄ p̄cepta sunt q̄ aut quid
faciendū sit aut non faciendū docent. Et scias q̄
p̄cepta decalogi sunt decem que in hijs ūsibz con
tinent̄. Idola sperne dei nō sit tibi nomen inane.
Sabbata sanctifices habeas in honore pentes. Nō
occisor eris mechus fur testis iniquus. Non alij
nuptam nec rem cupias alienam. Numerus istoz
p̄ceptoz sic accipi p̄t. p̄ma tria p̄cepta que scrip
ta fuerūt in p̄ma tabula lapidea ordinant nos ad
deū. Ordinat̄ autē homo ad deū tripliciter. Vno
modo p̄ meditatōnem cordis ut d̄r in ps. vacate
et uidete q̄ ego sum deus. et ad h̄ dirigit tertium
p̄ceptum scilicet sanctificacō sabbati quo aliqd̄ tē
pus deputatur ad uacandū diuinis cessando ab
ōnibz que h̄ ocium p̄turbare possunt. Alio modo
p̄ reuerenciā oris qd̄ fit diu laudat̄ et nomen
eius cū reuerenciā tenet̄. Et q̄ p̄mo occurrit iſte
uerenciā diuini nominis uirare q̄ laudes debitas
deo reddē. Ideo in secundo p̄cepto ponit̄ nō assu
mes nomen dei tui in uanū. Tertio ut in ope ſui
cium debitū exhibeat qd̄ latia d̄r. ad cuius actū
p̄mum p̄ceptum ordinatur similiter p̄ phibitōz
contrarij. Ad p̄ximū autē hō dupl̄iter ordina
tur. vno mō ut beneficiū ei impendatur. Lucē vj.
Quid uultis ut faciant uobis homines et uos ea
dem facite eis qd̄ maxime parentibz faciendū est
vñ in p̄mo p̄cepto secunde tabule honor pentū
p̄cipitur in quo intelligit̄ omne beneficiū p̄xi
mo exhibendū. honor autem iste non solum at
tendit̄ in reuerenciā sed in administracōe eoz q̄
sunt corpi necessaria. sicut dixi in honore as. Ali
o modo ut p̄ximo nocumentū non inferat̄. h̄ il
lud thobie iij. Quod ab alio oderis tibi fieri uic
ne alteri tu aliq̄ feceris. et ad h̄ p̄tinent sex pre
cepta que sequuntur que sic ordinant̄. Nocumen
tū namq̄ tripliciter p̄t. p̄ximo inferri. p̄mo q̄tū
ad cor. et sic duo p̄cepta ultima scilicet non desid̄
rabis uxorem p̄ximi. et non concupisces domū
p̄ximi tui. Et phibetur h̄ uoluntas iniuriandi
illa uoluntate que est cupiditas que ē radix om
nium maloz. Et p̄mo phibetur cupiditas aliene
rei que est coniuncta quasi idem corpus secum ut
uxor. Secundo uoluntas aliene rei que est non ea
dem caro cū homine h̄ extra eū. cū d̄r non domū
non agrum q̄tum ad res immobiles. non seruū
non ancillam. non bouem. et q̄tum ad res mobi
les. Item nocumentū p̄t inferri p̄ximo ore ul̄ ū
bo. Et h̄ phibetur q̄nto p̄cepto. Non loquens cō
tra p̄ximū tuū falsum testimoniū. timore. rancore.
amore. inuē. Et in h̄ p̄cepto phibentur. de
tractio. obiurgatio. et omnia huiusmodi. Itē ter
tio inferri p̄t nocumentū in ope. et hoc tripliciter
In se uel in p̄pam p̄sonam. Et h̄ phibetur cū d̄r
Non occides. Vel in suos. Et hoc phibetur Non
mechaberis. Magnū enim nocumentū reputat̄ si
bi uir. qñ quis accedit ad uxorem suam. q̄ non
bene cū socijs regna uenitq̄ manent. Vel in sua
Et h̄ phibetur cui d̄r. non furaberis. i. rem alie
nam non usurpabis. usura. rapina. furto. fraude.
uolētia. Et scias q̄ peccā que cōmittuntur in
p̄ximo sunt pensanda p̄ se. s̄m nocumenta que
p̄ximo inferuntur. q̄ ex hoc h̄nt racōnem culpe
tanto autem est maius nocumentū. q̄nto maius
bonū demitur. Cui autē sit triplex bonū hominis

scilz bonū anime. et bonū corpi. et bonū extioz
reuz. Bonū anime qd̄ est maximum. non p̄t alicui
ab alio tolli nisi occasionaliter. puta p̄ malam p̄
suasionez. que necessitate non infert. S̄z alia duo
bona. scilz corpi et extioz. p̄nt ab alio uolenter
auferr̄. h̄ q̄ bonū corpi p̄minet bono extioz
reuz semp̄ q̄uora sunt peccā quibus infertur nocu
mentū corpi. q̄ ea quibus infertur nocumentū
extiozibus rebus. Vñd̄ inter cetera peccā que sunt
in p̄ximo. homicidūm q̄uius ē. p̄ quod tollitur
p̄ximi uita iam actu ex̄ns. Consequenter autem
adulteriū qd̄ est contra debitū ordinem generacō
nis humane p̄ quam est introitus ad uitam. Con
sequenter autē sunt exteriora bona inter que ſa
ma p̄minet diuicijs. eo q̄ p̄pinq̄ior est spiritu
alibz bonis. vñd̄ d̄r p̄hibioz xxj. Melius est no
men bonū q̄ diuide multe. et ideo detractio h̄ ſu
um genus est maius peccatū q̄ furtū. minus ta
men q̄ homicidū ul̄ adulteriū. Sed p̄t queri.
an fuit necessariū legem scriptaz et maxime ista
decem p̄cepta tradi. Ad h̄ dico q̄ necessariū fu
it ea que naturalis racō dictat que dicunt̄ ad le
gem natūe p̄tinē p̄lo in p̄ceptū dari. p̄pter q̄tu
or rōnes. p̄mo q̄ p̄ contrariam consuetudinem q̄
multi in peccatū p̄cipitabant̄ iam apud multos
rō natural̄ in qua scripta erant obtenebrata erat
Secundo q̄ et si in aliquibus uigebat racō. tamen
amor boni in eis deficiebat. vñd̄ p̄ quandaꝝ coac
tionez legis obligacōne ad bonū inducendi erant
Tercio ut ad opa uirtutis non solū natura indina
ret h̄ etiam reuerenciā diuini imperij. Quarto ut
magis memorie tenerentur et frequētius in cogi
tacōne uersarent̄. Et si dicas scriptura uidet̄ esse
inuēta ad succurrendū labilitati memorie. h̄ alia
p̄cepta legis que non sunt ita scripta in corde ho
minis sicut iudicialia et cerimonialia facilius po
terant obliuioni tradi ergo ea magis debuerunt
in tabulis lapideis scribi. dico p̄cepta iudicialia.
et cerimonialia erant mutabilia h̄ diu sos status
et condicōnes hominū. h̄ p̄cepta legis nature im
mobiliter p̄m̄sura erant in cuius signū in tabul
lapideis deus ea scribi uoluit. Dic nota q̄ auḡ
in libro de doctrina xp̄iana dicit totam magnitu
dinem et amplitudinem diuinoz eloquioz possi
de caritas qua deū p̄ximū q̄ diligimus que radix
est omniū bonoz. Si ergo non uacat omnes pa
ginas p̄seruari omnia inuolucra smonū euoluē
tēne caritatem ubi pendent omnia. q̄ p̄fectio est
et finis omniū. Itē auḡ de laude diuinaꝝ scriptu
raz. ille tenet et qd̄ laet et qd̄ patet in diuinis co
dicibus qui caritate ſuat in monbz. q̄ m̄th̄ xxij.
In hijs duobus mandatis scilz in dilectione dei et
p̄ximi tota lex pendet et p̄phete. fulgencius eci
am dicit in smone steph̄i. Caritas omniū fons ē
et origo bonoz munimen eēgijum uia que ducit
ad celum. in qua qui ambulat nec errare poterit
nec timere. Ip̄a dirigit. ip̄a p̄tegit. ip̄a p̄ducit. vi
de in curiosus. Et si dicas si diuina eloquia omnia
in caritate continent̄. uidet̄ ergo q̄ p̄lixitas sacre
scripture sit sup̄flua. Respondeo q̄ continent̄ om
nia diuina eloquia in p̄cepto caritatis sicut in ra
dice. h̄ oportuit p̄ ramos distingui. Et scias q̄ cō
suetudo non p̄t tollere ius naturale siue diuinum
i. p̄cepta predicta. sicut dixi in consuetudo
receptus in p̄ceptor est
Precepta a p̄cor caris d̄r h̄ p̄x̄ p̄cis. hec p̄ces. h̄

ntis singulari non est in usu. et complit p̄ vid in
Predanens a u. i. raptus ad p̄den **(A**chilles
dum. Et dicitur a predo predie
Predas dis p̄si p̄sum p̄dere. i. ante cedē. Et
componitur a pre et cedo dis cecidi. et p̄ o ubiq̄
Itē p̄do dis p̄di p̄de sup̄ caret. i. ante cadere
ul̄ in anteriorem p̄tem. et cor̄ o ubiq̄. et tunc cō
ponitur a pre et cedo cadis cecidi.
Predniū. p̄dictio alicuius rei ul̄ laus aīcedens
Predno nis p̄cniū p̄centum. i. ualde canere ul̄
ante. et cor̄ o. et cōponitur a pre et cano canis
Predor. a p̄cium dī precior̄ aris deponens. i.
estimatē. Et cōponitur a p̄reor̄ aris. de p̄dor̄ aris
Et est p̄dor̄ deponens cum suis compositis. Ant
qui tamen dicitur p̄reor̄ p̄reor̄ in actiuo genē
Preciosus. a p̄reū deriuatē p̄reosus a u. multū
p̄reū ualens. unde p̄reosus lapides dicti sunt q̄
care ualent siue ut a uilibus discere possunt siue
q̄ rari sunt. omne enim qd̄ rari est magnū et p̄e
osum uocatē sicut in primo regū dī p̄mo domi
ni erat p̄reosus. i. rarus. Preciosus cōparatur fior̄ si
mus. vñ p̄reosus siue aduibus. et h̄ p̄reositas
Precipitū p̄reipitū. p̄reipitū fossa ul̄ rupes. et
Precipio. a p̄re et capio p̄re **(D**icitur a p̄reps
cōponitur p̄reipio p̄reipis capi cepit. i. p̄receptū da
re. Item inuenit p̄reipio p̄re similitur ex p̄re et
capio. et retinet a et est p̄reipere ante capere. In
quo sensu inuenit et p̄reipio p̄re. et cor̄ ci ul̄ ca
Precepto tas rari rare ubum actiuus. i. p̄reipi
tem aliquem abire. et dī a p̄reps nis. et cor̄ pi
Preceptus. maximus. p̄mus. singularis. senior.
pm̄ p̄ap̄. Inde p̄reipue aduerbium
Preclio. a p̄reclis si addita o fit h̄ p̄reclio onis
quasi antecessio. Item p̄reclio est quidam color
uide in quarta p̄re in tractatu de coloribz r̄tho.
Preclium. a p̄re p̄reclis dī h̄ p̄reclio tū q̄ cum
p̄re solet dan. ul̄ p̄reclis cōponitur a p̄re et do das
ul̄ uicis quasi p̄reclis ul̄ quasi p̄reclis. q̄ prius
datur ut p̄ eius uice qd̄ petitur habeat. unde h̄
p̄reclolum p̄reclis diminutiuum
Preclius inditus. ualde gloriosus. Nam q̄re de
os gloria h̄ p̄reclis. uero dicit a p̄reclis dī h̄
et h̄ p̄reclis is. i. celticus nobilis ualde fulgens. Et
Preclio is in duo diuis exponit **(P**roduat di
Preco. a p̄reco is dī h̄ p̄reco conis qui quodā
p̄reconatu aliquid annunciat. ul̄ p̄reco etiam dicit
tur mercator qui quodam p̄reconatu inuitat ad
merces suas emendas. unde h̄ p̄reconatus r̄stni
Precoia. a p̄reco quis **(C**alis annunciacio
deriuat h̄ p̄recoia cie genus uini vel uuar. quasi
p̄recoqua. q̄ ante alias sole coquitur et adus ad
maturitatem uenit. et eadem dī p̄recoqua coque
et h̄ p̄reco p̄recois. h̄ a grecis dī lazcol q̄ uelocul
curat ad maturitatem. ut lepus. Et p̄re declinan
mobilitate p̄recoquis qua quum. h̄ buz. p̄reclis uo di
cit p̄recois genus uuar. dicte p̄recoque quia ante
Preconatus in p̄reco est **(A**lias maturescant
Preconiū. a p̄reco dī h̄ p̄reconiū nij. et h̄ p̄reco
tus tuf̄ annunciacō p̄reconis. Item p̄reconiū dicit
laus ul̄ annunciacō laudis. ponit̄ eadē q̄nq̄ sim
pliciter p̄ annunciacōne. h̄ p̄re in bono
Preconrecto p̄reconrectas in tracto tractas est
Precoquis qua quū in p̄reco dī et cor̄ eo.
Preco r̄ canis catullum p̄can. i. rogare. unde p̄re
catonul̄ r̄a r̄iū. et h̄ et h̄ p̄reclis et h̄ le. et h̄ p̄re
bundus da dum similis p̄canti q̄ ad p̄candum a

bilis. Precor cōponitur de p̄cor caris. Imprecor ca
ris. Et est precor deponens cū omnibz suis cōpo
Precordia. p̄ cōponitur cū cor. et **(S**it̄ et cor̄ p̄
dī p̄reordiu dī quoddāz intestinū. q̄ p̄reclis cor
di. Vñ h̄ et h̄ p̄reordialis et h̄ le. quod eñz ponit̄
p̄ intimo secreto q̄ et familiari fm̄ buz. Isidor̄
uero dicit. p̄reordia sunt loca cordi uicina quibz
sensus p̄cipitur dicta q̄ ibi sit principium cordis
Precox precocis in p̄recoia est **(E**t cogitacōnis
Precono ris. ex p̄ et curro et p̄reclis geminat.
Preda de. ē de uici **(P**reclis p̄reclis p̄reclis
nis et confederatis rapina de hostibus. uel p̄da de
rota patria. rapina de p̄re. Itē p̄reda ex hoste est.
lucū ex negociacione. cōpendiū p̄re ex pondere.
Predanus na nū. de p̄reclis ex n̄s Et dī a p̄reclis
unde am̄. Inter cōiuiua p̄reclis epulas r̄ctantē
Predestino nas naui nare. a p̄re et destino nas.
Et est p̄redestinare. anse uel ab eterno destmare. p̄re
uiderē. p̄reclis. Sed p̄reclis boni et mali. p̄reclis
nantur t̄n̄ boni h̄ buz Et cor̄ si **(D**ic nota q̄
p̄redestinacō est p̄reclis gracie in p̄nti. et glorie in
futuro Sed consueuit queri. an h̄i qui apud deū
magni sunt meriti. obtinere aliq̄n possint etiam q̄
non sunt p̄redestinata Ad h̄ r̄nt̄ greḡ in p̄mo dial
Obtineri nequaq̄ p̄nt̄ que nō fuerunt p̄redestinata
ut p̄reclis obtineantur. Nam ip̄a q̄ p̄reclis reḡ
ni p̄redestinacō ita ē ab omnipotenti deo disposita
ut ad h̄ elc̄i ex labore pueniant quatinus pōtu
lando m̄antur accepe qd̄ eis omp̄s deus ante se
cula disposuit donare **(I**tē scias q̄ n̄s p̄reclis
toz certus ē a deo. h̄ incertus ē a nob̄ Nec tamē
ista certitudo necessitatem saluandis imponit. Et
ut dicit boedius qūis causam tante dispositōnis
ignores tamen qūn̄ bonus m̄dum r̄cor̄ temperat
recte fieri cuncta ne dubites. Quidquid etenim ci
tra sp̄m̄ uideas gen̄ rebus quidāz rectus ordo est
Opinionē uero tue p̄reclis consilio. uide eadē in p̄
fco et in scribo et in carnis.
Prediatas. a p̄reclis dī h̄ p̄reclis h̄. deus p̄reclis
Predico cas. cōponitur ex **(L**oq̄ laturnus ut d̄nt̄
p̄re et dico cas. et est p̄reclis admonē ul̄ annun
ciare bona. ut ego p̄reclis q̄n̄ p̄re. i. sup̄ alia bona
enuncio. unde transumptū est h̄ uocabulū in lor
ca. unde cū dī genus p̄reclis de specie. Sp̄es p̄re
clis de suo indiuiduo. i. enunciat ul̄ inheret. et
hinc uerbalia. et complit di.
Prediolum p̄reclis diminutiū. puū p̄reclis
Preditus ra tū. i. p̄reclis datus ul̄ p̄reclis datus
Et dī a p̄reclis p̄reclis. ul̄ p̄reclis dī a p̄reclis dī
qd̄ est p̄reclis dare. et est p̄reclis h̄ p̄reclis siolima
tus. ornatus. clarus. p̄reclis. ante positus. Et cor̄
di. vñ theodulus. Preditus ingenio decorauit me
Prediu. a p̄reclis de dī h̄ p̄reclis **(C**nia templo.
on. i. possessio. uilla ager. Sz p̄reclis alodiu. Et dī p̄
diuum a p̄reclis. q̄ antiqui agros quos bello cepe
rant p̄reclis nomine uocabant. ul̄ p̄reclis dī q̄ ex
omnibus p̄reclis patrifamilias p̄reclis. i. appet
vñ dī p̄reclis q̄n̄ p̄reclis. uel p̄reclis dī quasi p̄
alijs d̄rans. a p̄re et d̄is d̄tis qd̄ est diues. h̄ po
cus est etimologia q̄ compositio.
Predo d̄s p̄reclis. p̄reclis p̄reclis. i. p̄reclis d̄e
cl̄ic̄i honorare. prerogare. p̄reclis. ornare. et cō
Predo donis mas ge. i. **(P**onit̄ a p̄re et do das
r̄p̄ror̄ a p̄reclis. Et ut dicit p̄reclis p̄reclis et p̄reclis d̄s
Predor p̄reclis da **(Q**ui p̄reclis habet ul̄ scit
tus dī a p̄reclis. et est p̄reclis p̄reclis facere dissipare

unde h̄ p̄dator toris. et p̄datorius r̄ia r̄ium. et pre
dabundus a v̄m. abilis ad p̄dandum. ul' similis
p̄danti. et h̄ et h̄ p̄dabilis et h̄ le. et p̄datus r̄a r̄i
q̄d accipit in passiva significacōe fm̄ q̄ antiqui
dicebant. p̄do das. Et cōponit̄ imp̄datus r̄a tum.
P̄edor cōponitur. cōpedor aris. de p̄dor aris. Et
est deponens cū suis cōpositis omnibus. Et con
struit̄ cū accusatiuo. et p̄d pre. unde orac̄ in epy.
Singula de nobis anni p̄dantur euntes
P̄efatio. a p̄efatus r̄a r̄i p̄fati addita o h̄ pre
fatio onis. et accipit t̄ sonū de c. et est p̄fatio fm̄
bug. p̄logus p̄locucio. v̄nd̄ in missa d̄i p̄fatio q̄
p̄conit̄ ante sacramentū corpis et sanguinis xpi
pap̄ uero dicit p̄fatio p̄locucō librorū que ante
omnem narracōem fit ad instruendas audienciarū
aures ad q̄d op̄atur d̄cā p̄fatio q̄i p̄ma locucō
P̄efatiuncula le dimi p̄ua p̄fatio
P̄efatus r̄a r̄i. ante locutus. a p̄efor p̄efaris.
quod est loqui. et producit̄ fa
P̄efectura p̄fecture in p̄fectus est
P̄fectus. a p̄fectō d̄s h̄ p̄fectus ti. i. alijs ip̄o
litus dignitatē designat. v̄n̄ h̄ p̄fectura r̄o. eius
dignitas. et p̄fectorius r̄ia r̄i q̄d ad p̄fectū p̄ti
net. et est idem p̄fectus quod p̄tor.
P̄ficus ce. cōmis ge. i. sacerdos qui incipiebat cā
tum et p̄erat plangentibus Et d̄i a p̄ficio d̄s.
P̄ficio d̄s feci fectū. i. ip̄ono. unde ūbalia Et
accipit h̄ Et componitur a p̄re et ficio ficio.
P̄foco cas caui care. p̄stingere. strangulare. q̄si
fauces ab anteriori p̄re cape et stringere Et ē ubū
actū Et componitur a p̄re et faux d̄s. et p̄d fo.
Vnde ouis in ibim. p̄focent anime noxia mel
la uiam. vide in suffoco cas.
P̄focibus id est ante hostium fm̄ pap̄
P̄foco nas nauu nare. i. grauidare. unde p̄reg
nans tis p̄cipiū Inuenit̄ p̄gnans p̄ grauida. sed
p̄gnans ē que concipit. Grauida quā uteri graue
do proximo p̄tui ostendit. Et componit̄ imp̄rog
no nas. Et est actiuum cum suis cōpositis.
P̄focior d̄s p̄gressus sum. p̄gredi. i. p̄ce
dere p̄reire. quod et p̄ḡdior p̄ḡderis inuenit̄ Et
componitur a p̄re et gradior gradentis uerum q̄
P̄focendo d̄s ē ubum simplex. et ē eiusd̄e sig
nificacōnis cū p̄endo d̄s. h̄ habet plus et̄. Et fa
cit p̄tentū sine geminacōe sic p̄ndo p̄ndi. et su
p̄mū p̄ntum. Et componit̄ ap̄focendo d̄s. comp̄
focendo d̄s. deprehendo is. reprehendo d̄s. Et ē ac
tiuū p̄focendo cū omnibus suis cōpositis Et fac̄
P̄focidū a p̄tentū in di et sup̄ in sum
p̄udico cas d̄i h̄ p̄udicū ci). et est p̄udicū. cau
se impedimentū. quasi sup̄ alia iudicium. i. damp
nacō aliorū. v̄n̄ fuitus in cōmento sup̄ uigil. q̄d q̄d
fit p̄ter naturam. non affert p̄iudiciū q̄ualitati
Item p̄iudicū. i. p̄cedens iudicū unde in p̄ma ad
eby c v. nichil facias sine p̄iudicō. i. sine p̄cedenti
P̄iudico cas caui. ex p̄re et iudico iudico.
cas componit̄ Et est p̄iudicare p̄re alijs iudicare
i. iudiciū aliorū dep̄mere et dampnare q̄i sup̄ iu
P̄iudicis dies sunt quibus iudicare. et ē actū
tas est hostem bello lacessere. sicut in libro regū
logit̄ tempe quo reges solent ad bella procedere.
P̄iudico bas bauu batū. a p̄ et iudico bas. et est p̄
libare p̄contingere. p̄gustare. ul' ante sacrificare. le
uiter tangere. parum gustare. Et producit̄ li.
P̄iudico d̄s ex p̄re et ledo d̄s. i. ante ledo. Et p̄
ducit̄ li. et facit̄ p̄teritū p̄l̄si. p̄l̄sum supinum

P̄ligo q̄s p̄legi ex p̄ et lego is. Et corripit h̄.
P̄liolum h̄ diminutiuum paruum p̄lium.
P̄lium. a p̄mo is d̄i h̄ p̄liū li). quasi ab im
p̄mendo hostes. ul' componit̄ a p̄re et l̄re. q̄ p̄li
um p̄prie p̄mus congressus d̄i. ul' p̄liū ipse cō
ficius. bellum ipsa guerra. Vnde dicitur ē romani
sepe uicti sunt in p̄lio h̄ munq̄ in bello. quia sepe
in congressibus vincebant̄ ul' in ipsis conflictib̄
sed munq̄ in fine ul' in guerra. uel p̄liū compo
nit̄ a p̄re et luendo. unde h̄ p̄liolū li dimi. et p̄re
lior aris atus aris. i. bellare. p̄lium cōmittere. uide
P̄liudū d̄i d̄i p̄uis ludus ante in bellum
maiores sc̄is. et dicitur a p̄ludo d̄s.
P̄ludo d̄s. ex p̄re et ludo d̄s componit̄ p̄re
do d̄s si sum. Et est p̄ludē ante ludē. p̄pe aū ma
iorem ludū luduluz exercere. Vnde stacius achil
leidos. tibi p̄ludit magnus achilles.
P̄ludū a p̄mo mis d̄i h̄ p̄ludū li. trabs qua uia
calatur. quasi p̄fforium lacus. et ē etymologū
ul' componit̄ a p̄re et longum. q̄ p̄ alijs ē ualde
longum. Vnde in p̄logo sup̄ p̄bia dicit̄ Iero. h̄
statim de prelo purissime cōmendata t̄re suum
saporem seruauerunt. uide in p̄fforium.
P̄lustris. a p̄lustris tras quod ē p̄re alijs luf
trare d̄i h̄ et h̄ p̄lustris et h̄ stre. i. p̄clarus. no
bil' altus. q̄ p̄ omnib̄ lustrat̄ et ambiē et p̄d lu
P̄minico es nui a p̄re et manco componit̄. et
ē p̄minere sup̄manere. p̄ualere. p̄restare p̄cellē.
Vnde p̄minens tis generis omnis. Et compit̄ mi.
P̄miū. a p̄mo mis d̄i h̄ p̄miū mij. q̄ p̄ p̄e
mium solent p̄re alios. ul' componit̄ a p̄re et
emo. q̄ p̄ alijs emerim. ul' d̄i a p̄re et muniū. q̄si
p̄ muniē. i. pro officio datum. Et autem dicit̄ p̄e
mium quasi p̄re alijs meum. etymologia est
P̄remo mis p̄ressi p̄ressum p̄remē. i. stringē ul'
deprimē ul' flectere. unde p̄ressim adūbium. i. stric
tim. p̄remo componit̄ ap̄rimo mis. comp̄mo is
oprimo mis. rep̄mo mis. sup̄rimo mis. et est p̄
mo actiuū cū omnibus suis cōpositis. Et corrip̄
hanc sillam p̄re. quā cōposita mutant in p̄ri. et
faciūt p̄rentū in si. et sup̄ in sum. Vnde prudenci
us. Quā cadit̄ inflata c̄pant. tumefacta p̄mū
P̄rendoi p̄rendidisti in p̄rendo uide.
P̄rendo d̄s facit̄ p̄prie p̄rentū p̄rendi. o in J cō
lisa. et sup̄ p̄ntum. Vnde luc. Quod p̄rederat he
sit. Inuenit̄ tamen in diuina pagina in euangeli
o iohannis. c xxj. Nichil p̄rendiderunt. Item affe
te de piscibus quos p̄rendidisti nunc. h̄ hoc non
ē regulare. Nam nullum ubum tercie coniug. h̄
finalem geminacōnem in p̄rento nisi sit compo
sitū a do das. p̄rendo autē non ē cōpositū a do
rmo simplex. p̄rendo componit̄ ap̄r̄ndo d̄s. com
p̄rendo d̄s. rep̄rendo d̄s. Orac̄ in primo epi. Non
tua laudabis studia aut aliena rep̄rendes. Et est
actiuum p̄rendo cū omnibus suis cōpositis. Et
facit̄ p̄rentū in di. et sup̄inū in sum. fm̄ bu). Et
istud tenent ḡmmatiō cōmuniter. Quidam tamē
dicunt q̄ p̄rendo d̄s componit̄ a do as. et sic fa
P̄riomen. a p̄re et no iudic p̄rendidi p̄renditū
men componit̄ h̄ p̄riomen iuis. i. nomen quod
imponit̄ causā d̄ntie. ul' causā amicitie. et d̄i p̄e
nomen. quia p̄ponit̄ p̄prio nomini. v̄nd̄ p̄riomeni
no nas p̄riomine uocare. ul' p̄riomeni imponere
P̄repedio d̄s diui d̄re p̄peditū. i. impedire uel
deturpare. deualtare quasi p̄re. i. aū pedicā ponē.

et componit p̄edio a pre et pedica ce. et cori pe
Prepes. a p̄pero tio qd̄ est p̄ alijs pete diuatur
h̄ et h̄ p̄pes tis p̄epetes d̄nr quedam aues. auu
eniz quedam d̄nr oscines. que ore et cantu augu
rium faciunt. ut coruus. cornix. et picus Quedam
d̄nr alites. que futura uolatu oñde uidentur. ut
aquila. accipiter. que si aduerse sunt. inhibe d̄nr
q̄ inhibeant. i. uerent. si appere p̄petes Et dicuntur
p̄petes q̄ p̄ alijs petuntur ad auguria. uel p̄petes
q̄ om̄s aues p̄. i. p̄ora petunt uolantes Et fm̄ h̄
quelibz auis p̄t dici p̄pes Itēz p̄pes dicitur uelox
q̄ petat anteriora. Sed p̄pe id̄ d̄r p̄pes. q̄ p̄ pedi
bus h̄ alteram uelocitatem ut auis que pre pedi
bus habet alax uelocitatem Et tunc componit
a pre. et pos pedis. Et corripit p̄nl ḡn̄ p̄pes p̄petis
Prepolleo. a p̄ et polleo componit p̄polleo les
tui lere. i. ualde pollere. et p̄fulgere. p̄stare. excel
ere p̄cellere. Et est neutru. Et caret supinis.
Preposit. ge cōmunis. ualde uel pie alijs
potens. A pre et pos ponis Et cori p̄nl genitiui.
Prepositio. a p̄pono nis. d̄r prepositus ra tum p̄
positi addita o h̄r prepositio. i. ante positio. vñd̄ p̄
positio d̄r quedam ps̄ oñnis que alijs p̄tibus p̄
appositionem uel compositionem p̄ponitur. uide
in tertia parte in tractatu de prepositione g.
Prepositura prepositura. uide in prepositus.
Prepositus. a p̄pono nis d̄r h̄ p̄positus totis. et
h̄ prepositus ti. p̄pe in ecclesia. h̄ p̄roz in ciuitate
vñd̄ h̄ p̄positura re. eius dignitas Itēz a p̄pono
nis. prepositus ra tum. idest ante positus.
Prepropens ra rum. in p̄prens uide.
Prepucium cij. d̄r anterior ps̄ pellis priapi que
preputatur et p̄sciditur iudeis. vñd̄ prepuciatu
ta tū d̄r h̄ns prepuciu p̄scisum. sicut iudei dicūt
prepuciatu. Vñd̄ prepucio as prepuciu facere. pel
lem illam reserare. et d̄r prepuciu a prepucio as.
quod ē p̄cidere. Prepuciu ec̄l̄a quandoq̄ dicit̄ ip̄e
p̄pucio. vñd̄ prepuciatu d̄r magnū habens pre
puciu. Et prepucio cias prepuciu dare alicui et p̄
pucio p̄ungere. Item prepuciu aliquando ponitur
p̄ imprepuciatu. qui habet prepuciu non putat̄
sicut sunt gentiles et omnes alij a iudeis. qui p̄
h̄ a iudeis immūdi reputant̄. Item prepucia di
cuntur p̄mi fructus. q̄ immūdi dicebant̄. sicut im
prepuciatu. Vñd̄ p̄ceptum fuit filiis isrl̄ leui xix
Cum intrarent terram p̄missionis ut aufereant p̄
pucia arborum quas plantarent.
Preruptus ra tū d̄r ante ruptus. uñ ab antero
n̄ pre ruptus. a p̄rumpo pis p̄rupi p̄ruptū. Item
p̄ruptus d̄r in alto positus. p̄ceps excelsus. et d̄r
p̄ruptus quasi p̄raptus. q̄ p̄ alijs in altum rapit̄
Et scias q̄ rumpo facit ruptū. Vñd̄ diruptus. p̄
ruptus per p̄. et sic penul̄ p̄one prod̄. h̄ nio facit
nū rutū sine p̄. vñd̄ enutū dirutum. p̄nl̄ correpra
Pres a p̄diu d̄r h̄ p̄res p̄dis. i. diues. et p̄prie
q̄ m̄tra h̄z p̄dia. et p̄res d̄r medius ul̄ mediator. et
p̄res. i. fideiussor ul̄ obse. vñd̄ p̄ cōpōnem com
p̄res d̄nr simul fideiussores ul̄ obse. et sunt is
te significaciones tracte a p̄ma. diuites eniz solēt
esse mediatores inter aliquos. et solent esse fide
iussores et obse. Et autē d̄r p̄res quasi p̄ alijs
diues. et p̄ alijs dicit̄ etymologia ē Et scribi
tur p̄ ae dyprongum. Vñd̄ dicit̄ ps̄. In aes dypr
ongum vnū masculinū regitur p̄res p̄resdis.
Presagium. a pre et sagio ḡis componit p̄re
a go ḡis. i. diuinare ul̄ p̄redicere. vñd̄ presagus

ga gum p̄scius futurorū. et h̄ presagiu ḡis. i. diui
naco. futurorū p̄scientia. ul̄ annūciatio. Et a pre. a
gus ga gum d̄r p̄sago as. Et a presagium p̄sagi
Presagus ga gum in p̄ (o is ḡre. Et p̄res h̄
sagium uide. Et producit la.
Presbiter a p̄rebo et iter componit h̄ p̄sbiter
teri et d̄r p̄sbiter quasi p̄rebo iter. et fm̄ hoc
presbiter ē nomen latinum. ul̄ presbiter greci uo
cant etatem senioris. vñd̄ d̄cis ē presbiter grece
quod latine senior interpretatur. Non modo p̄pter
etatem siue senectutem. h̄ p̄pter honorem et dig
nitate quā accepit presbiter uocatu. ul̄ ideo. qui
a illo un̄t̄ officio. et si non etate tamen sensu et
discrecone senior debet esse. Ideo autem presbiteri
sacerdotes uocant̄. q̄ sac̄ d̄ant. sicut ep̄i. qui lic̄
sunt sacerdotes tamen pontificatus apicē non h̄nt
q̄ nec crismate frontē signant. nec paditū spiritū
dant. quod solis debet̄ ep̄is. Vñd̄ et apud uetēs
idem ep̄iscopi et presbiteri fuerūt. q̄ illud nomen
ē dignitatis etatis et officij. Et a p̄sbiter h̄ p̄re. b̄
reculus li. et h̄ p̄sbiterellus li. et h̄ p̄sbiteria re. ul̄
p̄sbiterissa. i. uxor p̄sbiter. ul̄ sacerdotissa. et h̄ p̄
biteratus tus tu. et h̄ p̄sbiteriū n̄. i. officium.
ul̄ dignitas ul̄ ordo presbiteri. ¶ Ad presbiterum
autē p̄tinet sac̄mentū corpis et sanguinis domini
in altari dei conficere. orōnes dicere. et dona dei
benedicere. Qui cū ordinat̄ inungunt̄ ei manus
ut intelligat se accepisse gr̄am consecrandi. et ca
ritatis opera debere ad om̄s extendere. accipit et
stolam que tenz utrumq̄ latus. q̄ debet esse mu
nitus armis iusticie contra adūsa et prospera. Ac
cipit eniz et calicem cū uino et patenā cum hos
tis. ut p̄ hoc sciat se accepisse placabiles deo hos
tias offerendi. Dic̄ ordo a filiis aaron sumpsit in
isrl̄. Sūmos eniz pontifices et minores sac̄dotes
instituit deus p̄ moysen. qui ex p̄cepto dei aarō
in summū pontificē filios unxit uo in minores
sacerdotes. uide in missa et in ordo et in sacerdos.
¶ Dic̄ p̄t queri. An idem opus magis sit laudabi
le facere seculari q̄ presbitero religioso. Ad h̄ d̄nt
theologi q̄ triplici racōne idem opus facere cum
uoto sicut faciūt religiosi melius et magis meri
tonū est q̄ facere sine uoto sicut faciūt seculares
Primo q̄ uouere ē opus latie que ē p̄pua uir
tus inter uirtutes morales. nobilioris autē uirtutis
est opus melius et magis meritorium. Secundo q̄ il
le q̄ uouet aliquid et facit plus se deo subijcit q̄
ille qui solū facit subijcit eniz se deo non solū q̄
tū ad actum. h̄ etiam quantū ad p̄tatem. quia de
cetero non p̄t aliud facere. sicut plus daret homi
ni qui daret ei arborem cū fructibus q̄ qui daret
ei fructū tantū. Et ut dicit̄ anselmus in lib̄ de si
militudinibz. Et in ē q̄ eē p̄mittentibz gr̄o agūe
Tercio q̄ immobiliter uolūtas sumat̄ p̄ uotū in
bonū. facit autē aliquid ex uolūate sumata i bo
no p̄tinet ad p̄fōnem uirtutis ut patet p̄ p̄m̄ in
ij. ethicoz. Sicut ec̄l̄a peccare mente obstinata ag
guat peccatū. et d̄r peccatū in sp̄m̄ sanctū. uide d̄
hoc in uotū. Itēz p̄t queri an presbiter religiosus
siue religiosus simpliciter eodem genē peccati gra
uius peccet q̄ secularis ad hoc dicit̄ doctores q̄
peccatū quod a religiosis committitur p̄t esse gr̄uius
peccō secularium eiusdem speciei tripliciter. Vno
mō si sit contra uotum religionis ut si religiosus
fomicē ul̄ furetur q̄ fomicando facit contra uotū
continentie. et furando contra uotū paupertatis

et non solum contra preceptum diuine legis. Secundo si ex contemptu peccat. quod ex hoc uidetur magis esse ingratus diuinis beneficijs. quibus est sublimatus ad statum perfectionis. sicut ait apostolus ad hebreos x c quod fidelis quiora meretur supplicia ex his quod peccando filium dei conculcat et conuulsum. Unde et dominus conqueritur per Ieremiam xj c. Quid est quod dilectus meus in domo mea fecit scelera multa. Tales enim efficiuntur pessimi et maxime incorrigibiles. Unde dicit augustinus ad vincendum donatistam. Ex quo domino seruire cepi quod difficile exptus sum meliores quam qui in monasterijs profecerunt. Ita deteriores non sunt exptus. quam qui in monasterijs defecerunt. Hinc arbitror dominum in apostolo. iustus iustificatus adhuc et qui in sordibus est sordescat adhuc. De quo etiam uidetur dictum illud Ieremiam xxiiij. Vidi ficus bonas. bonas ualde. et malas malas ualde. que comedi non potuerunt. quod sint male. Tertio peccatum religiosum potest esse quod uisus propter scandalum. quod ad uitam eius plures respiciunt. Unde dicit Ieremiam xxiiij. In prophetis iherusalem uidi similitudinem aduulsi. et iter mendacium et fornicauerunt manus pessimorum ut non conueneret uisus quisquam a malicia sua. Si uero religiosus non ex contemptu. sed infirmitate uel ignorantia aliquod peccatum quod non est contra uoluntatem sue religionis committit absque scandalo puta in occulto. leuiter peccat in eodem genere peccati quam secularis. quod peccatum eius si sit leue quasi absorbetur ex multis bonis operibus que facit. et si sit mortale facilius ab eo resurgit. primo propter intentionem quam habet erectam ad deum. quod si ad horas interrumpatur de facili reparatur. Unde super illud psalmi. Cum ceciderit non collidetur dicit origenes. Iniusus si peccauerit non penitet et peccatum suum emendare nescit. Iustus autem scit enim dare se corrigere. sicut ille qui dixerat nescio hominem. paulopost cum respectus fuisset a domino. flere cepit amarissime. et ille qui de recto mulierem uiderat et concupierat eam. dicere uoluit. Peccaui. et malum coram te feci. Inuaciam etiam a socijs ad resurgendum. sed illud ecclesiastici iij. Si unus ceciderit ab alio suscietur. uel soli quia si ceciderit non habet subleuantem se. uel in ordo et in sacerdos.

Prescientia in prescio uidetur.

Prescindo dicitur prescindi prescindere. id est ante uel pre alijs scindere. Et contra preteritum. quod scindi habet primam uiam. Unde ouis meta. Nam celo terras. et terras abscondit uindas. Inuenit etiam abscondit is di media prod. et tunc componitur ab abs et ceco dicitur. Unde ouis meta xij. Abscondit iugulopectus humerum quam sinistram. Et componitur prescindo a

Prescio is uini ire itum. Prescindo dicitur di sum. id est ante scire. unde prescius a uim. Et constituitur tamen cum genitico quam cum accusato ut prescius huius rei et prescius hanc rem. Item a prescio prescitus tamen tamen. et presciscens tamen generis omnis. unde prescientia. Hic nota quod sapientia uel scientia cum sit una et simplex tamen propter uarios status rerum et diuersos effectus. et plura diuisa sortitur nomina. dicitur enim non tantum scientia sed et prescientia. uel prudentia dicitur prescinctio et prudentia. et est prescientia siue prudentia de futuris tantum sed de omnibus de bonis scilicet et de malis. Dicitur uero de sciendis. Prescinctio de hominibus saluandis et de bonis quibus et liberantur. et in futuro coronabuntur. Prescinctio enim deus ab eterno homines ad bona eligendo. et prescinctio eis bona eterna preparando. Prudentia autem gubernandorum quod

utique eodem modo uideatur accipi quo dicitur. Interdum tamen prudentia accipitur pro prescientia. Sapientia a uero uel scientia de omnibus est scilicet de bonis et malis. et de presentibus presentis et futuris. et non tantum de temporalibus. sed etiam de eternis. Sed querit gregorius in xx li moral. quod deus zelans est qui in custodia eunda castitate nostra nullo mentis cruciatu tangitur. Quod irascitur qui in ulciscendis iniurijs nostris uel la perturbatione animi commouetur. Quod est penitens quia id quod simul fecerit fecisse se nequaquam dolet. Quomodo habet misericordiam qui cor miserum nunquam habet. Quod est prescius cum nulla nisi que futura sunt presciantur. Et scias. quod deo futurum nichil est ante eius oculos prescicta uel presentia nulla sunt presentia non transeunt. futura non ueniunt. quippe qui omne ne quod nobis fuit et erit in eius prospectu prescictum est et omne quod prescictum est sciri potest potius quam presciri. Et deus dicitur zelans. dicitur iratus. Dicitur penitens. dicitur misericors. dicitur prescius. ut quod castitate anime uisus uisusque custodit humano modo zelans uocem quibus mentis cruciatu non tangatur. Et quod culpas percutit dicitur irasci. quibus nulla animi perturbatione mouetur. Et quod ipse immutabilis id quod uoluerit mutat. penitere dicitur quibus rem mutat consilium non mutat. Et cum misericordie nostre subuenit et cor miserum nunquam habet. Et quod ea que nobis futura sunt uidet. que tamen ipsi prescicta sunt. prescius dicitur. quibus nequaquam futurum preuidet quod prescictum uidet. Nam et querit quod sunt in eternitate eius. ideo uidentur quod sunt. dum ergo ad uerba mutabilitatis nostre descendit. ex eis quibus gradibus factis ascendat qui potest ad incommutabilitatem dei. ut uidet sine zelo zelantem. sine ira iracentem. sine dolore et presentia penitentem. et sine misericordia misericordem. sine prouisionibus prescientem. In illo enim nec presentia nec futura inueniri queunt. sed circa mutabilia immutabiliter durant. Et que in se ipsis simul existere non possunt. illi simul omnia assistunt. nichil quod in illud quod transire presentia. quod in eternitate eius modo incomprehensibilis cuncta uolumina seculorum transeunda manent. et currentia stant. Sed dum circa nos quedam prospera et aduersa uariantur in eo quod nos mutamur. quasi eius circa nos mutatum animam suspicamus. Item augustinus super genesim xj li c v sic querit. Solet queri. Cur deus hominem temptari permittit quod decipiendum esse prescibat. Solucio non esset laudabile homini si ideo bene uiuere posset quod nemo uiuere male suaderet cum in natura uelle haberet. in presentia posse non consentire suadenti deo iuuante. Et est gloriosus et beatus et laudabilis non consentire quod in huiusmodi temptari non posse. Mouetur etiam quod dicitur. Cur creauit deus quos futuros malos prescibat. quod prouidit quid boni de malis eorum esset facturus. Sic enim fecit ut relinqueret eis unde aliquod facerent et si culpabiliter aliquid facerent. illum de se laudabiliter operantem inuenirent. A se hunc uoluntatem malam. ab illo naturam bonam et iustam penam. frustra ergo dicitur non debere deus creare quod prescibat malos futuros. sciebat enim bonis prouidentibus et iuste pro mala uoluntate puniendos. Ad dunt etiam talem debet hominem creare. quod non let omnino peccare. Concedimus quidem meliorem naturam esse que omnino peccare nolle. concedant et ipsi non esse malam que talis facta est ut possit non peccare si uellet. et iuste punitam que uoluntate. non necessitate peccauit. Cum ergo hec bona

illa melior. cur non utiq; faceret ut ubiq; lauda
retur de utraq; illa enim de sanctis angelis. h de
hominibus est. Item inquit. si deus uellet et isti
boni essent et hoc quidem concedimus. s melius
uoluit ut quod uellent essent. et boni quod essent
non infructuose mali uero impune essent. **Prez**
inquit posset deus uoluntatem eoz uerere in bo
nu. q; omnipotens e posset re uera. Cur no fecit
q; noluit. Cur noluit. ipse nouit. n debemus plus
sapē q; oportet. ut dicit aplūs ad romanos. uide
in pdestino et in pena. et in puidencia. et in ppe

Prescriptio. pscibo bis. au sen **tia.** et in deus
bere pdocere pstruē. uel ab aliquo spaco tempis
aliquid possidendo acquirē. unde pscriptus ca tu
et h pscipco onis acquisico domini sup aliquas
rem. aliquo certo spaco tempis possidendo. et est
quedā pscriptio longi tempis. ut x annoz inter
pntes. ul xx inter absentes. **Alia** longissimi. ut x
xx ul xl ul e annoz. **Et** scias regulariter q; illd
qd n pr possideri nō pr pscipi. **Et** e in pscipco
necessaria continua bona fides. p totum tempus
possessionis. **Unde** abrogare sunt omēs leges que
admittunt pscipconem xxx annoz cū mala hōe
sicut dicit constitucio innocencij. extra de pscipco
nibus. q; omne. nec mireris. quia ecclesia et iura
et alia secularia pr trahē indere ad fou suū racō
ne peccati. cuius iudicium et corpcō ad ipsam p
tinet fm animam. uide in bigamus.

Prescimen. a pscico cas d; h prescimen inis il
tud quod pscidit fm hug. **Pap** uero dicit. presc
mina pres corpis incie. uide de h in segmentum

Presens. sensus componit cū pre et d; presens.
tis ge cō. et d; pns quidquid alicui q; q; sensuū
subiectū est. unde et d; pns quasi p sensibus posi
tū. i. ante sensus. ul psto sensibus. sicut oculo uel
alicui sensuū. **Et** d; q; q; pns pspet et benignus
et ppius. q; que nobis ppiia sunt quasi pntia
sunt. **Et** aliquoz pntia quasi fauore. ut deoz. **Et**
comparatur. vñ h pntia tie. et hinc h et h pntialis
et h le. unde pntaliter adubiū. et hoc pntalitas
tatis fm hug. **Pap** uero dicit. **Presens** dictum q;
sit p sensibus. i. coram ocul. **Presens** tempus d;
illud instans punctū quod diuidi non pr. qd est
finis pnti. pncipiū futuri. **Est** ergo terminus u
triusq; cōmunis. **Item** pns. i. pntans superstant
Et tunc deriuatur a presum pres.

Presentaneus tanca tanca in presentia ecōe
uel se representans. **Et** dicitur a presentia.

Presentialis in presens uide.

Presento. a pns d; pnto tas. quod componi
tur respnto as. et e actiuum cū suis compositis

Presepe in presepium est.

Presepiū. a pscipio pis quod componit ex pre
et sepio pis. denuat h pscipiū pij. et h pscipe pis
locus pscipus in quo bestie comedūt uel rodiunt
et facit ablatiuus in presepi. fm quosdam.

Prestim. i. pōpue adubiū est teste pnt **Et** d; a
prestū. sicut tractim a tractu. **Prestū** autē e sup
huius ubi pscro nis. quod e ante ul pre abis se
re **Item** pntim a pntea conuictio causal. **Item** p
hū maxime pnt. **Unde** dicit pap. **Prestū** pntea p

Prestes. apresteo des qd **Capue** maxime pnt
est sup alios sedere. pesse et defendere. d; h et hoc
preses idis cō ge. qui presidet in aliquo loco fm
hug. **Et** pap dicit. **Presides** rōres sunt puincāz
dicti. q; presunt. **Et** cor penultimam presides.

Prestidii. **A** prestido des d; hoc prestidii dij. i.
auxiliū. defensio pprie que dat a maiori. **Item** p
stiduz d; refugū subsidium locus refugij muni
tus ad quem qs pfugit ut se defendat ab hosti

Prestitio tas in presso as uide. **bus**

Presto as e fze de pmo mis pressum. a quo a
liud frequentatiuum pscro as. **Et** corripit si.

Prestouū. a pscro mis pressi pressum d; h p
sonū pressorij. i. torcular ubi uue premuntur et
calcantur. et potius illud lignum longum q; uue
premuntur. **Et** idem dicitur prelum.

Prestabilis in presso tas est.

Prestans tis in presso tas uide.

Prestigiū. a prestingo gis d; h prestigiū sigij
quedā spēs magice artis. scilz humanoz sensuū il
lusio. **Et** d; prestigiū a prestingo. q; aciem oculo
rum prestingit. et prestigiū cū incredibiles rerum
mutaciones uident hēn. ut terra cumulus uidetur
castu. lapillus talentum. seges cohors militū ga
leata. ul componit prestigiū a pre et stige. quia
qdā stigalia sāt p. i. ante faciūt hanc speciem ar
tis magice d; inuenisse mcurius. unde prestigio
sus sa sum. et h et h prestigial et h le. et prestigio
as ludificare prestigio. aciem oculoq; obscurare. fm
hug. **Pap** uero dicit. **Prestigiū** dolus fraus men

Prestites. a psto adū **Dauiū** fallacia maleficiū
bio ul a presto as d; pnt hū prestites pstitū pen
cor. scz qui presto erant ad peticōnes hominum

Presto. a pre et sto as componit psto as pstitū
pstitū. et raro prestatū. i. ante stare. ul presse ul
precellere. et prestare. i. exhibere dare ul statuere
Inuenit eciam presto as aui atū. i. cōmodare uel
mutuare. et e simplex et actiū. **Et** a presto d; p
tans tis. i. multum precellens. et pre alijs ualens

Et comparatur tior istimus. unde prestantia tie. **Et**
h et h prestabil et h le. multū et pre alijs ualēs

Item a presto tas presto adubiū tempis uel loci
in pntia sum quasi sto pre. prestolatur occurrē
fm hug. **Pris** eōā dicit. **A** sto composita seruant
duplicacōnem in pntio. ut resto restiti. presto p
stati. sto steti statū facit supinū a cor. et dedi datū
a similiter cor. **Et** eadem similiter cor in compō
ne. ut circūdatū prestatū. ul mutat in breuē ut
redditiū pstitum. q; composita a sto uarie uetus
tissimi protulere. astritū et astratū. presto pstitus
et prestatū. **Tamen** scias q; fm modnos composi
tū facit prestiti prestiti. et fm antiquos eōā pre
fratū. **Unde** in ij mach c ix. inuenit se prestatu
rum. **Pap** uero dicit. prestans ante stans. nobilis
pnterans precipuus. **Prestantus** signantius subli
mius. predanus. **Prestat** melius e preest corrigē
In grec autē hij usus ponunt. **Prestaleo** pito. di
cas presto quoz dono. **Presto** q; sepe solet accō

Prestolor. stolon componi **U**modo significare
tur cū pre et d; prestolor aris atus sum depo. i.
expectare. pprie ille d; pscolari qui pmissus ex
pectat. licet generaliter ponat p expectare. s cū
prestolor prod pnt miū uidetur si componatur a
stolon. cū epistola ab eo compositū pnt cor. ideo
alij dnt. q; prestolor cōponit a psto et oliz q; q; p
tolatur alij expectat eū dum psto e. **Et** nota q;
prestolor in eodem sensu construit cū accō et da
tō. **Item** enim e prestolor tibi quod prestolor te
ita dicit hug. **Multi** tamen dicūt. q; prestolor p
pnt corrigē et producere in diuisis significacōnibz
Unde in grec d; **Prestolor** expecto prestolor quezē

dico. et hoc ex diuina compoſione ſm iſtos. Na pſto
lor. i. expecto cōponitur a pre et et ſolon qd est
miſſio. h. precolor. i. quero cōponitur a pre et re
Preſul pſulis in pſulo. **C**on quod est longum.
Preſulo ſolum cōponitur cū p. **P**reſulas vide
et dicitur preſulo las laui laue. i. preeſſe alicui ſolo ſed
ponit ſimpliciter p. preeſſe et dominari. unde hic
et h. preſul cōmunis ge qui pſt. et corripit penul
timam gentiu ſcilicet preſulis
Preſumptiuus tina tuiuz in preſumptuoſus est
preſumptuoſus. a preſumo is dicitur preſumptuo
ſus ſa ſum. qui preſumit ul pſumitur audax im
pudent. Et cōpatur. unde h. preſumptuoſitas tis. i.
preſumpcio. et preſumptiuus a um. i. preſumptu
oſus. et h. et hec preſumptibilis et h. le. unde pre
Preterea aduſium **C**um pſumibiliter aduſium
est. et cōponitur ex pſter aduſio et ea. p. nomine
pſpoſico enim p. nomine ſicut et p. nomine per
appoſitionem ſolum iungit. aduſium autem po
nit cū. p. nomine cōponi vt eccum et illum. Inre
rea pſterea. et deſinit in a pro d. pſterea ſicut dixi
plenus in tertia pte in capitulo de figura cōpoſi
ti nominis g. Et est pſterea aduſium diſcretiuuz
quaſi pſter ita que dicta ſunt
Preterea dicitur. pſterea cōponit cū gradior et dicitur
pſterea dicitur pſterea dicitur. Et mutat a in e cor.
Preterea dicitur gradior. i. iuxta gradi ul tranſire p
reterea quando est datiuus ul abla. **C**etera
tina de pſterea ra tū cor. p. ſicut pſterea ſu
pinū de pſterea qd cōponit ex pſter et eo is
h. pſterea ubi tēpis pſterea modi indicatiui. p d
n ſicut inſ ſubum. vñ luc xj debet p d pſterea
in p. ubi dicitur pſterea iudiciuz et caritatem dei
et p d primam pſterea. unde quidam. pſterea
Preterea. a pſterea p. **C**etera ſcize futura facit
reterea qd est pſter alijs ul ante reterea dicitur h. pſter
reterea re quedam ueſtis nobilitum romanor. et dicitur
ſic qz pſterea ei qui ea ueſtatur. et hac ueſte
ueſtatur pſterea nobilitum usqz ad xv annos ſub di
ciplina. poſtea ueſtatur unil roga. vñ pſterea
ra tū pſterea indutus ul ornatus. et h. pſterea re.
ul pſterea re ſez comedia de factis nobilitum. ſed a
lacnis condita que nullius pſter ea. orac. vl qui
pſterea ul qui docue rogas h. hug pſter dicit qz
dicitur pſterea qz pſterea ei lacior pupura
Pretor. roqueo cōponitur cū pre et dicitur h. pſter
toris. i. pſterea. ſed pſterea in eccleſia. pſter in
ciuitate. et dicitur pſter qz pſter et roqueant.
ul qz pſter romentis. vel pſter quaſi pſter
res. ul pſter quaſi pſter ciuitatis et pſter
opes ita qz pſter ſincopatuz et dicitur hic pſter
tor quaſi pſter qz pſter. **I**dem et pſter qz
pſter potestate pſter. **I**dem et queſtores qſi
queſtores. qz pſter omnibz querunt. unde h. pſter
ra re dignitas pſter. et pſter na num. et h.
pſter h. locus ubi pſter reſidet ad diſcuden
dum domus iudicialia. et p d pſter genitiui pſter.
unde ſm pſter pſter dicitur a pſterendo
Pretorium. a pſterium dicitur h. pſterium h.
dicitur. pſterium ul pſter domus in nauis.
Pretorium pſter in pſter est
Pretulit pſter cor pſter est de pſter pſter
et ſm pſter pſter. i. laudauit exiit pſter
Pretura tuz in pſter toris vide. Et p dicit tu
Pretuarius caſſ cōponitur cū pre et dicitur pſter
caſ ul pſter pſter caſſ. i. tranſgredi inſungē

unde h. pſter toris. et h. pſter toris
Et dicitur pſter toris legis tranſgrefſores qz
pre abjs et plus qz debeant in legem uariant. i.
claudicant ul ambulant. et corripit ti.
Preuetor ex pre et uero te cōponitur pſter
tor teis pſter ſuſſum ſubum deponens. i. pſter
Preuius. a pre et uia cōpo. **C**etera tranſire.
nitor pſter ſua pſter. in uia pſter
Prex pſter. h. nſtis non ē in uſu. unde in pſter.
Priamus pſter pſter cor. dicitur a pſter quod est e
mere uel redimere. quaſi emptus uel redemptus
Et a gſto pſter addita des fit pſter de. ſilius
ul nepos pſter Et a nſto pſter remora de fit
h. pſter iois. pſter cor. ſilia ul neptis pſter. unde
in tertia pte de ſpſter nominū in c de pſter.
Priapismus mi. In priapus uide.
Priapus. a pſter qd est redimē. dicitur h. pſter pſter
i. uirile membz qz genis humani iacturam redi
mit Et dicitur deus oroz Et dicitur oris pſter ſe
cunditate eoz. qz oris numqz est ſine fructibus
unde h. pſter mi. i. pſter tenſio uel pſter
ſio. et p dicit pſter Quid in h. faltoz. Et rubet or
roz deus et tutela priapus Et quidam dicit. Ad
formam naſi cognoscitur balta priapi.
Priaste gſe. latinē dicitur amore uel redimere.
Priaste aduſium tps Et cōpatur p dicitur pſter
Priastus in pſter est
Priastus die cōponitur cum pſter ul pſter. Et
dicitur pſter. i. in pſter ul in pſter die. aduſium tps.
et in tē pſter na num. Et ut dicit pſter. A qz
declinatōnis nominibus compoſita producunt e
ut pſter. hodie. poſtndie. Et aduſium pſter mo
re pſter actō. ut pſter kalendas ianuarij. pſter
nonas. pſter ious. i. pſter die ante ious Unde
ſecundo mach e ultimo. pſter marchochi diem.
Priastus. a pſter dicitur h. pſter a um. i. pſter
Priastus. a pſter dicitur h. h. pſter atis. qui pſter
habetur in populo. vñ h. pſter tus. eius
mſter. de pſter uide in honore ſrem pſter
designat quandam dignitatem in eccleſia. et tunc
est tū mas ge. et arcuſtē tū ultimam pſter.
ſicut ondi in ſecunda pte. ubi egi de nominibus
deſinentibus in ae. Et ut dicit pſter. pſter matis.
inter reliquos maioris pſter ul dignitatis. Et p
ducit pſter genitiui Inuenitur pſter accuſatiui ca
ſus. niſ plural Et tunc non accentuatur in fine.
Primicius. a pſter et euum cōponitur pſter
uus ua um pſter prod. i. pſter in euo. ul pſter cū
ſenex. uel antiquus uel primus.
Primicius. a pſter et creus cōponit h. p
micius h. qui pſter corat ante epſter uel
regem de dignitate. unde h. pſter ne eius dig
Primicie. a pſter hec pſter au. et **C**etera
ſunt pſter pſter ex fructibus. unde dū aliquos
fructus de ope nſto pſter capimus pſter nomi
namus ſm pſter. Hug autē dicit qz pſter pſter
ſunt que pſter de fructibus pſter. ul qz o
pſter offerunt. Unde primicius na cū. i. pſter.
et inter alios primus ul maior. Et declinatuz in
plurali numero tantū ſm uſum. Inuenit etia in
ſingulari. unde et ſic deſcribitur. Primicia ē pſter
pſter frugum dño offerenda. Hoc autē debetur ex
pſter dñi. qui in exodo xxij e dicit. Decimas et
primicias non tardabis offerre dño. Et ut dicit
hoc pſter ex toto fuit ceremoniale. h. pſter
de decimis partim fuit ceremoniale pſter morale

et ut dicit **Jeronimus**, qui plurimū quadragesimas
pretem dabat sacerdotibus qui minimū sexagesimas
inter quadragesimas et sexagesimas licebat offer
ri quodcumque uoluerint et h̄ in andis et liquidis.

In fetibus autem primogenitum dabatur
Primipilaris in primipilus est
Primipilus. a primo et pilū quod est telū uel pilus
f antiquos componitur h̄ primipilus li et h̄ primipi
lius liij. et h̄ primipilaris nis in eodem sensu. uex
illifex qui portat primū pilū. i. primū uexillū an
regem uel in bello. unde h̄ et h̄ primipilaris et h̄
primipilare. et h̄c primipilatus tus tui. dignitas
uel officium primipili. et p̄ducit p̄

Primus. a primo dicitur primus aduerbium ordi
nis. i. primo uel in principio. et corripit mi
nimiūgius gij. a primo et uga componitur p̄mi
ugus gij. qui primam uigam fert ante regem

Primogenitus. a primo a v̄m et genitus compo
nitur primogenitus ta tū. i. primo natus. et post
quem est alius uel alij. sicut eiaū dicitur primogenitus
ysaac. Item primogenitus ante quem nullus nec
post quem alius. et sic x̄ps dicitur primogenitus uigi
nis. uñ dicit **Jeronimus** primogenitus dicitur ante quem
nullus nec post quem alius et h̄ sic p̄batur numeri
xviij. p̄ primogenito hominis precium accipies cu
ius redemptio erit post unū mensem scilicet argenti
v pondere sanctuarij. h̄ esse poterat quod non seque
retur alius secundo genitus. Igitur tunc ille non dice
retur primogenitus uel non redimeret quousque ali
us nasceret quod falsum est. Secundū autē rabanū
primogenitū dicit omne masculinū quod primo aperit
uulnam siue sequat̄ fratres siue non. et dicit x̄ps p̄
mogenitus h̄ rabanū gracia siue dignitate. apoc̄
primo. x̄ps est primogenitus mortuorum et prin
cipis regū terre. Item natura et h̄ aut h̄ naturam
de matre humanā sicut m̄t̄i primo dicitur donec pe
perit filium suum primogenitū. Aut h̄ diuinam de
patre ecclē xxiiij. ego ex ore altissimi. p̄dij primo
genita ante omnem creaturam. Item scias quod pri
mogenita dicunt̄ ius primogeniture. unde super
illud gen̄es xxxv. p̄uipendens quod primogenita uen
didit dicitur in h̄istorijs. Erant autem primogenita
dignitates quas habuerunt primogeniti in cogna
tōibus suis usque ad aaron. habebat enim primo
genitus uertem specialem qua induebat tantū in
sac̄ifico offerendo et recepturus finalem benedicti
onem a patre. Item in solemnitatibus et conui
uijs benedicebat minoribus. et in h̄ijs duplicem
ciborum portionem recipiebat. Tradunt etiā quod in di
uisione hereditatis semper duplex recipiet. Nota etiā
am quod primogenita moys dicitur supbia que fuit prima

Primor. a primo dicitur h̄ primor **Causa** apoitafie
onis. i. maior et dignior in populo uel primus in
ordine s̄m h̄ug. pap̄ uero dicit primores penul. p̄d
sunt primarij p̄mi uiri electi. Orac̄ in s̄monibus
Primores populi arripuit populum quod tributum

Primorculus. a primo dicitur primorculus cula culi
Primulus la lū dimi. Aliquantulum primor
de primo. et inuenit̄ p̄ primo. et corripit mu

Primus pr̄idem cogatur pr̄idem prior primus uñ
prius p̄me aduēbium. et p̄mitus p̄mo primus no
m̄a sunt. ponit̄ tñ quōz aduēbialiter uidet̄ in pot
Princeps capio componitur cū primū. et dicit h̄ et
h̄ princeps quōz primus capiens uel quōz primū capiens
Quod autem dicitur princeps quōz primum caput et h̄i est
Si enim compositū esset a caput faceret qui deus ge

nitiū in tis. h̄ quod a capio componitur facit in p̄s.
et designat ordinem et dignitatē princeps. unde hoc
principium h̄ h̄ug. h̄ pap̄ princeps dicitur quod primus
capit substantiam locum uel dignitatem

Principalis. a princeps h̄ et h̄ p̄ncipalis et h̄ le.
unde p̄ncipaliter. i. p̄mo et maxime aduēbium. et

P̄ncipantez. i. impiose ad **Hec** p̄ncipalitas
P̄ncipatus. a p̄ncipor **Uerbiū** a p̄ncipor
paris. dicit h̄ p̄ncipatus tus tui. i. dominacō. et ut
dicit aristoteles in v̄ et h̄. p̄ncipatus uirū ostendit
et etiā sic dicitur quidā ordo angelorum quibus deus max
ime p̄ncipat̄ uel quod alijs p̄sunt et subditos ange
los ad explendū diuinū misterij disponunt **Et**
scias quod omnia officia humana p̄tinentia ad sin
gulares p̄sonas cū quibusque ordinibus similitudi
nem habeant dirigit̄ p̄ ultimū ordinem inq̄tu
p̄ncipant utut̄ superiorum. Sed illa officia que ad
multitudines p̄tinent dirigit̄ p̄ principes siue
p̄ncipatus uel p̄ archangelos **Et** ideo homo in p̄
lacōne constitutus illuminatur ab angelo infui
oris ordinis de h̄ijs que ad statum p̄sone sue p̄ti
nent. h̄ ab angelo p̄ncipe de h̄ijs que spectant ad

P̄ncipor. a princeps **Regimen** multitudinis
dicitur p̄ncipor paris patus suz. uibū deponens et cor
penul **Et** constituit̄ cū d̄o ut p̄ncipor tibi. i. d̄o
P̄ncipus ḡce lentiscus arbor est h̄ pap̄. uel h̄ h̄ug
p̄ncipus arbor ē scilicet ilex ut dicunt. et est grecum.

P̄ncipor. quōz est comparatiū a p̄dem prior primus.
Item por quōz non in ui comparatiū h̄ simpliciter de
signat ordinem. i. sine comparatiōe et tunc por p̄p̄
dicitur de duobus. primus de tribus uel quatuor uel pluri
bus. nam de d̄cōne dissillaba quōz solet quē pri
ma quanta. de polysillaba p̄ma quanta. unde uer
sus. De multis p̄p̄e primus dices. alias ne. **Sz** por
ad alter dic concordare duobus. Item prior quōz de
signat dignitatē in ecclesia. et tunc est tantū mag
ge scilicet h̄ por oris. unde h̄ p̄ncipalē se. que tales
habet dignitatē uel uxor p̄ncipis. et h̄ p̄ncipatus tus
eius dignitas uel districtus. **Vide** in p̄cedo quō
aliquid est prius alio quatuor modis. **Et** scias quod in
uenitur sepe por p̄ melior positū et tunc sine du
bio habet vim comparatiui. et primus p̄ optimus et
tunc sup̄latiui significatiōnem optinet. unde uigili
us in viij. **Et** p̄mos iuuenū tot miserit ordo. pri
mos posuit p̄ optimos. primus etiā p̄ maximus
inuenit̄. unde in p̄ma epistola ad thō. dicit pau
lus. x̄ps uenit in hunc mundū peccatores saluos
facē quoz primus ego sum ubi dicit glosa primus
. i. maximus peior enim omnibus siue quod p̄secutor
quo non erat peior. primus ergo fuit non ordine
tanpono sed magnitudine iniquitatis.

P̄ncipor culi diminutiū. paruus prior uel in
P̄ncipor sim. prior cō **Persona** uel in dignitate.
ponitur cū orsum uel usuz et dicitur p̄ncipor aduēbium
loci id est uersus priorem partem

P̄ncipus ca cuz antiquum uetustum longeuum.
P̄ncipus na nū p̄ncipor. i. antiquus a p̄dem dicitur
P̄ncipus p̄ncipus p̄ncipor componit̄ cū uir et genitus et dicitur
h̄ p̄ncipus qui. quōz p̄ncipor uiro genitus. uel p̄ncipus
quis quōz prius generatus uel quasi puatus igne in a
more. uel a bonis patris puatus. unde h̄ p̄ncipus
gne h̄ h̄ug. p̄ncipus etiā dicitur p̄ncipus est qui ex alio
scilicet anteq̄ mater contraheret cū altero uiro
uñ dicitur p̄ncipus quōz puatus igne. i. d̄icōne quod nō
patre natus est. et p̄ncipus dicitur putat̄ quōz p̄ncipus
nū. i. prius genitus. unde uulgo ante natus est

diligitur a noīca ul' a uicrico ul' dic fm pīsa p
uo priuas dicitur priuignus

Priuegiū. puatus ta tu; cōponitur cu; lex et
dī h' puilegiū gij lex puata et singularis que ad
vnū pīnet ul' ad paucos. et puilegiū dī p̄rogati
ua ul' honor singularis ul' p̄p̄a p̄sumpcō. puilegi
um etiam dī qd iure debetur et beneficium qd a
p̄ncipib; concedit. vnde puilegiatus ta tū. et p̄
uilegiarius na nū. p̄rogatus ul' qui utit̄ puilegio
et puilegio as. p̄rogare ul' puilegiatum facē. Et
scias q' puilegiū meretur amittere qui concessa
sibi abutit̄ potestate. Item ut dicit Iero. puilegia
pau. torum non faciunt legem communem.

Priuo as auī are au; .i. fraudare. alienare. sub
trahere. remouere. puatus; facere. vnde puatus ta
tū alienatus ab aliquib; rebus ul' honore et dig
nitate vnde et olim puati dicebantur ab officijs
publicis extranei. Est enim nomen ingratuz ha
benti contrariuz. vnde puatim p̄p̄e sigillatim adū
bium discretiū. et p̄o p̄mam puo. vnde in auro
ra Non me luce tua priuare sicut iniquum

Priuus. a puo as puus a ū. .i. puatus ul' p̄p̄us
p̄oastius. a p. .i. ante et alim qd est ciuitas cō
ponitur h' p̄altū tī locus ante ciuitatem sc; sub
urbū; fm hug. p̄p̄o uero dicit p̄altium vindari
um p̄p̄e murum arboris

Proauus in auus vide

Probatica. p̄baron ouis interpretat̄ latine. vnde
p̄baticus ca cū. .i. pecuab; hinc dicta est p̄batica
piscina. .i. pecualis q' cadauera hostiarū ibi ablue
bant. Ioh̄ v. Erat autem ierosolimis p̄batica pis
cina que cognominabat̄ hebraice bethsaida. .i. do
mus pecudis latine. et satis concordat cū nomine
greco sc; p̄baron ul' p̄batica. Et scias q' tres pis
cine erant ierosolimis. vna piscina ibi erat que di
cebat̄ superior. et h' erat extra ciuitatem de qua
dicit̄ p̄sa vij. Dixit dominus ad p̄. aiām egredē in
occiduum acham. tu et qui derelictus es Iasub fili
us tuus ad extremū aque ductus piscine superio
ris in uia agri fullonis. Alia piscina erat inferior
et h' erat in ciuitate ad usum ciuiuz. Tercia autem
erat iuxta tēplum q̄si ad radicem montis sion de
q' piscina sumebatur aqua ad sacrificia abluenda
et fiebat h' piscina ex congregacōne aquarū siloe
qd erat fons ad radicem montis sion in hac pisci
na nathinei hostias lauabant siue oues sacrifican
das. Itē p̄bancus. .i. q' p̄bat ul' p̄bat a p̄bo as.

Probatione grece latine ouis. et acuitur in fine.

Problema atis neutri ge qd latine dī p̄posicio
questio est difficilis habens aliquid qd disputa
cōne soluendū sit. et cor̄ penl' genitiui. vnd' p̄blo
maticus ca cū. grauis et difficilis. ul' qui p̄blema
p̄ponit. Et uidet̄ cōponi p̄blema a p̄ et lema qd
est uorago q' p̄ponitur ut uoret et recipiat. et p̄

Probo p̄bas p̄bauī batū bare. .i. (ducit ble.
laudare. ul' confirmare ul' certificare. vñ p̄bancus
ca cū. qui p̄bat ul' qui p̄bat. et h' et h' p̄babilis
et h' le. vnde p̄babiliter adūbiū. et h' p̄babilitas
tatis. Item a p̄bo bas p̄bus ba bum. et cōpatur
bior simus. vnde p̄be bius siue adūbiuz. et h' p̄
bitas atis. Probo cōponitur approbo bas. lauda
re. cōprobo bas. collaudare. Improbo bas remu
ere. ul' redarguere. vituperare. Reprobo bas itez
p̄bare ul' uituperare. et est actiū cū omnib; cō
positis suis. et cor̄ hanc sillabam scilicet pro. vnd'
vindonensis. Es probus expirat probitas es ho

nestus honestas labitur est fortis forda morte la
Proboscida ul' p̄muscida roīca elephan (cent
tis q' illa pabulū ori admouet. et uidet̄ declinat̄
h' p̄boscis cidis ul' p̄muscis cidis

Probros bras braui bratū brare vitupare redat
guere. iniuriā. Et cōponitur cū ex et dī expro
bras. Et est p̄bro actiū; cū omnib; suis cōposi
tis. a p̄bro h' p̄brum bri. .i. crimen. turpitud. con
uiciū. dedecus. vnde p̄brofus sa sum. dedecorofus
Et cōpatur. vnde p̄brose siue siue aduerbium
et h' p̄brofital tatis et habet p̄bro r in p̄ma et ul
tima sillaba. et corripit naturaliter pro

Procalus in procax est.

Procastriū trij. locus foris ante castra. et cōpo
nitur a pro et castrum ul' castra

Procax. a procius dī p̄cax caxis ge omnis. .i. pe
tax. audius petitor importunus ad petendum qd
maxime solent facere p̄ci. et p̄tin; ad merites
Et cōpatur. vnde p̄cacter eius siue adūbium. et
h' p̄cactas tatis. et p̄calus la lū. aliq̄tulū p̄cax

Procedo dis p̄cessi sum. a pro et cedo dis. Et ē
p̄cedere paulatim in anteriorem p̄t̄ ire. et est p̄
um ferenciū sacra. vnde h' p̄cessio. p̄cedit qui in
anteriorē p̄tem it. p̄cedit qui sequentes ante it.
Item p̄cedere. .i. p̄p̄ere et ad bonū cedere. vnd' h'
p̄cessus sus sui. .i. p̄p̄er euentus ul' augmentum

Procleumaticus in cleuma exponitur

Procella. a procello lī dī h' procella le. .i. subita.
uis uentou cū pluuijs q' procellat. .i. p̄rudat. et ē
procella p̄pe terraz et celi tempestas fluctū tantū
dicit̄ tamen q̄si q' procella eleuacō fluctū sed p̄
ter uentros. vñ procellosus sa sum tempestuosus
et cōpatur. vnde h' procellositas tempestuositas.

Procello lī p̄culi p̄culsum. .i. p̄cutere componi

Procer. a p̄cedo dis (tur a pro et cello cellis.
dī h' p̄cer ceris. et dicunt̄ p̄ceres capita trabium
que eminent extra parietes q̄si p̄ceres. q' ante p̄
cedant. hinc est facta translacō ad quosdā nobi
les ut p̄ceres dicantur q̄si p̄ceres q' ante omnes
honore p̄cedant. et etiam omnes nobiles et p̄mo
res possunt dīc̄ p̄ceres h' nominatiuus singularis
non est in usu. et corripit penl' p̄ceres. Luc in v.
fata uacent p̄cerū motus h' cuncta sequentur. ul'
p̄cer ceris dī a p̄cus ul' p̄cando q' maxime sem
per laudem et gloriam appetat

Proceres in procer vide.

Proceritas in procerus est.

Procerus. a procerdo dis dī p̄cerus ra rī. .i. lon
gus. altus. formosus. et a genitiuo p̄ceri addita
tas h' p̄ceritas tatis. longitudo. altitudo. et p̄o ce
danielis in ij c. Et p̄ceritas eius contingens celum
deus in ij c. populus magnus et multus et proceres
multitudinis. numeri xij. Populus quem aspexi
mus proceres stature est.

Procellus in procello procedis est

Procellaria. a p̄ et ciuitas cōponitur pluraliter
h' p̄cellaria ou loca extra ciuitates. sicut p̄cellaria
loca extra castra. vel p̄cellaria dicunt̄ loca extra
ciuitatem degradata p̄ que murus ascenditur.

Procido. a pro et cado dis. cōponitur p̄cdo dis
dī. sup̄ caret. .i. p̄cul ul' ante cado. vnde p̄ciden
tis ge omnis. et cor̄ dī tā in p̄senti quam in p̄terito
math̄ ij. et p̄cidentes adorauerunt eum

Proinctus apparatus belli ul' pugne. Itē p̄inc
tus ta tum. expeditus armatus fm papiam.

Proio. a procius dī p̄cio as p̄ciuz. et proci cal in

eodem sensu .i. nouam coniungere ul' nupcias pe-
tere ul' generaliter mulierem. et ponunt simpliciter
p. petere. Itz p. care ul' p. care est qd' uulgo dicitur
dominare aliquam ul' scortare

Procto. a p. co. cas dicitur procto tas frequen. i. sepe
petere sicut proci faciunt ul' sepe prolongare sicut
mulieres faciunt suis p. cis. et cor. ci

Procius. a p. et diuus componitur. p. diuus ua-
uul. et h. et h. p. diuus et h. ue. i. p. diuus in anterio-
rem partem qsi precepit. et ponit qnq. p. intentus
seculus. p. mptus. qnq. p. facilis. Qui enim in p.
diuitate est. ualde est intentus ne cadat. Et ideo
ponit p. intentus Item facile p. p. rari p. r. et ideo
ponitur p. facilis. et qd' h. b. istoz compa. vñ h.
prociuitas tatis. et prociuit di

Proco procas in proco prociis exponitur

Proconsul in consul exponitur.

Procorus n. p. p. nomen. cuiusdam uiri. Et cor
p. n. unde in aurora dicitur philippus procorus stepha-
nus p. dantis honore. et addit unu. l. in philippus

Procul. oculus componitur. ut prima producat
tur cu. pro ul' p. r. et dicitur p. cul adhibu. loc. i. longe
ul' p. p. dicitur enim. p. cul qsi pro ul' p. oculus. Et illud
qd' pro oculus est p. r. esse longe. et p. r. esse p. p. Et
ideo dicitur p. cul aliquo longe aliquo p. p. vñ dicitur p. cul
quasi p. r. ab oculis ul' quasi p. p. oculos. et est
et h. fm hugo. Et ut dicitur p. p. cul dubio. i. longe

Proculul h. p. n. l. cor. a. p. cul dicitur fili. (a dubitacione
ul' q. nascitur p. r. exiit p. cul a patria et h. procula
le. filia talis. et p. r. quoda. uel h. p. r. oia que de
p. cul afferebatur. vñ et dicitur p. r. quia quasi p. cul lata

Procus. a proco. caris dicitur. p. cul ca. cu. uel h. p.
cus d. i. p. r. et mulier. p. p. uel nome coniugis
et nupcialu. Et dicitur a p. r. q. frequenter solet p.
cari et pete donis eam qua. uult. et inde p. r. cas

Prodeo. eo componitur cu. p. et dicitur prodeo dicitur
dij ul' diui diti dicitur. i. deuenire. i. in antea ire
Procius. Est quodam p. r. tenus si non datur ul'
tra. Et corripit p. r. sup. scilicet prociuit.

Proderunt debet dicitur sicut erunt. non p. r. erunt.
q. erunt n. facit futuru. de suz es. i. h. ero erimus. et
h. erunt. p. u. et sic p. r. p. r. p. r. p. r. p. r. p. r. p. r. p. r. p. r.

Prodigalitas galitatis in prodigia exponitur.
Prodigalis. a prodigium dicitur h. et h. prodigalis. et
hoc le. i. monstruosus sa. suz. unde prodigaliter ad
hibu. et h. prodigalitas. i. monstruositas et h. c.
prodigiatu. garozis id est prodigioru. interpretis.

Prodigolum prodigoli. dimi. puum prodigium
Prodigium. a prodigo gis dicitur h. prodigiu. q. mon-
stru. tupe et ad uastandu. patu. sepe tñ simplici-
p. monstru. accipitur. vñ prodigiosus sa. sum. i. mō-
stris plenus. vñ prodigiose adhibu. h. hugo. ul' fm
quodam. prodigium appellatu. est q. p. r. dicitur
eo q. p. r. dicitur. p. r. significet. et aliquid fu-
turum esse p. r. dicitur. uel prodigium p. r. dicitur quasi p. cul
a digito. quia p. r. figuratur aliquod remorum et
futuru. h. p. r. est et h. m. o. l. o. g. i. a. uide in p. r. t. u. t. u.

Prodigio. ago componitur cu. pro. et dicitur prodigo
gis. i. uastare. dilapidare. Et inde prodigis ga.
gis. i. diffusus. ul' modum largus et effundens.
h. hugo. P. r. uero dicitur. prodigis. p. r. fusus. consump-
tor. luxuriosus. sumptuosus. gluto. In robia tales
ponuntur ius. Prodigis excedit mensuram lar-
gus honori. Scruit fructificat paucis auarus eget

Prodigia. a prodigium. uide etiam in paucis
dicitur h. prodigia. que. i. hostia multu. consumens. vñ

h. prodigitas tatis. et prodigalitas tatis. i. uastitas
et prodigius qua. guu. i. consumens

Prodigus ga. q. in prodigo gis exponitur
Prodimus. a p. et eo libum neutru. i. ante imus
ul' eximus. et p. r. di. h. prodimus. a pro. et do. das
est actiuu. i. publicamus ul' tradimus. et cor. p. n. l.
unde quidam. Produmus hijs nos met h. nos p.

Proditus in prodo est. **Prodimus** in hostes
Prodo a p. et do. das componitur prodo dis dicitur di-
tum. p. r. e. i. tradere ul' manifestare ul' p. cul dae
expellere. vñ uigil. Produmus atq. ralis longe
sibiungimur hostis. Et autz quidaz h. glo. ant. i.
p. r. culis damur et h. est. unde proditus ta. tñ penl
cor. Et a genitō p. r. i. addita o. fit h. p. r. dicitur o. nis.
i. uis. Imporat fraudez. p. r. i. sine fraude reuelat.

Prodolor interiectio dolentis cum aliquis in do-
lore loquitur sicut uult p. p. Alij dicunt q. p. dolor
sunt due pres. et duobus accentibus regende. et
p. est interiectio et dolor nomen. Nam sicut dicit
p. r. in v. l. ubi agit de figura composita. figura in
omnibz p. r. b. oracionis inuenit. excepta interiecti-
one que semp est figure simplicis. et si queris q. r.
interiectio non potuit esse figure composita. R. n. d. eo
q. p. r. i. est passionis destruer. vñ cu. interiectio
affectōnem passionis designet naturam habet co-
positiōe contrarij. Et p. r. h. consueuit abscondita
uoce p. r. e. i. ergo p. dolor non potest esse una p. r.
p. r. i. sunt due sed heu. o. e. sunt due interiectioes
absq. compositiōe. sicut o. uina. sunt duo adhibia
optandi sine compositiōe ueniencia et deo. aliq. tu-
lum p. r. i. ut inuatur esse uox doloris

Productilis. a p. r. uo. cis dicitur h. et h. p. r. uctilis et
h. le. penl. cor. Et dicitur opus illud productile qd' nō
est fusile h. productu. r. i. n. s. o. n. i. b. u. s. m. a. l. l. e. o. r. u. m.

Profano. a p. et fanum componitur. p. r. i. n. u. s. na. nū
i. execratus saclegus qsi p. cul a fano. p. r. i. n. u. s. e. d. i.
am dicitur qd' non est sac. unde et p. r. i. n. u. s. d. i. c. u. n. t.
om. n. e. s. l. a. i. c. i. et illi. d. i. c. i. t. q. i. p. cul a fano. p. r. i. n. u. s. e. d. i.
p. r. i. n. u. s. a. s. e. x. e. c. r. a. t. i. c. o. n. t. a. m. i. n. a. r. e. et p. r. i. n. u. s. e. d. i.
f. a. n. i. s. a. n. n. u. n. c. i. a. r. e. ul' uenerari. unde legit q. b. e. a. t. a.
m. a. r. i. a. e. r. a. t. p. r. i. n. u. s. e. d. i. i. n. f. a. n. i. u. e. n. e. r. a. t. a. ul' a. n.
n. u. n. c. i. a. t. a. et p. r. i. n. u. s. e. d. i. v. n. d. e. o. r. a. t. P. o. n. e. d. e. o. s. et q.
t. a. n. g. e. n. d. o. s. a. c. r. a. p. r. i. n. u. s. e. d. i. s. u. p. e. r. i. l. l. u. d. e. x. e. c. i. t. x. l. v. i. i. j.
p. r. i. n. u. s. e. d. i. e. r. u. n. t. u. r. b. i. s. i. e. l. a. i. c. a. s. c. i. l. i. c. e. t. q. u. e. p. a. s. s. i. m.
p. o. p. u. l. o. h. a. b. i. t. a. r. e. l. i. c. e. a. t. n. o. n. q. i. m. m. u. n. d. a. s. i. n. t.

Profecto. p. cul dubio utiq. scilicet p. r. o. scilicet
habeas aduerbium affirmandi

Profectus tu. tui. i. tu. a p. r. i. s. c. o. r. t. e. n. i. s. Itz
profectus dicitur p. r. i. c. u. l. et tunc uenit a proficō. cis.
unde quidam. p. p. uo. p. r. e. c. t. u. est quis sepe p. r. e. c.
t. u. s. unde p. in p. r. i. s. c. o. r. b. r. e. u. i. a. t. u. r.

Profero. ex. p. et fero componitur p. r. e. r. o. f. e. r. o. p. t. u.
h. p. l. a. t. u. i. d. i. f. f. e. r. e. p. r. o. l. o. n. g. a. r. e. ul' p. r. o. f. e. r. e. i. m. a.
n. i. f. e. s. t. a. r. e. ul' o. f. f. e. r. e. et p. r. o. f. e. r. e. q. u. a. s. i. p. r. o. c. u. l. f. e. r. e.
et h. h. p. r. i. n. e. t. a. d. u. b. a. n. a. m. u. b. a. p. r. o. f. e. r. u. n. t. q. s. i. p. r. o.
c. u. l. i. e. x. t. r. a. f. e. r. u. n. t. ul' e. m. i. t. t. u. n. t. u. n. d. e. p. r. o. l. a. t. u. s. e. t.

Professio. a profiteor dicitur h. p. r. o. f. e. s. s. i. o. (p. r. o. l. a. t. i. o.
o. m. i. s. i. s. c. i. e. n. t. i. a. h. n. o. n. q. u. e. r. i. b. e. t. p. r. o. i. l. l. a. p. r. o. n. e. d. i.
p. r. o. f. e. s. s. i. o. a. l. i. c. u. i. u. s. i. n. q. u. a. i. l. l. e. a. s. e. et a. b. a. l. i. j. s. c. r. e. d. i. t.
e. x. c. e. l. l. e. r. e. u. n. d. e. p. r. o. f. e. s. s. o. r. a. l. i. c. u. i. u. s. a. n. t. i. s. d. i. q. u. i. p. r. e. t. e.
r. i. s. s. e. e. a. m. s. c. i. r. e. et a. l. i. j. h. i. p. s. u. z. p. r. i. t. e. n. t. ul' p. r. o. f. e. s. s. i. o.
e. s. t. s. t. u. d. e. n. d. i. a. l. i. c. u. i. u. i. u. i. t. e. ul' s. c. i. r. e. q. u. e. d. a. z. s. i. n. g. u. l. a. r. i. s.
e. l. e. c. t. i. o. I. n. n. r. o. t. a. m. e. n. u. s. u. d. i. c. i. t. p. r. o. f. e. s. s. i. o. a. l. i. c. u. i. u. s. s. e. c.
t. a. ul' d. i. s. c. i. p. l. i. n. a. q. u. a. p. r. i. t. e. n. t. s. u. e. i. n. e. a. e. x. c. e. l. l. a. t. h.
u. e. n. o. n. h. q. d. e. s. t. x. p. i. a. n. e. p. r. o. f. e. s. s. i. o. n. i. s. u. n. d. e. d. i. c. i. t. u. s.
p. r. o. f. e. s. s. i. o. n. i. s. e. s. t. u. x. p. i. a. n. e. a. n. t. u. l. l. i. a. n. e. E. t. e. g. o. s. e. d.

professionem ut professus sum in ordine fratru ꝑ
dicarum vide in disciplina

Profestus ta tū .i. dies omnino festus. et dicitur ꝑ
festus quasi pro festus. profestus etiam dicitur
singula festorum dicitur. quasi pro festum vel quasi ante festum.
et quilibet dies non festiuis dicitur profestus. quasi
longe a festo vel ꝑcul. hinc Macrobius de Saturna
libus. dies omnes aut festos aut ꝑfestos aut in
Profectio. a ꝑ et factio componitur. **P**rofectio vocatur.
tur ꝑfectio est ꝑfectio ꝑfectum ꝑfectio. et cor fit. et
est dicendum ꝑsit uobis quoniam quis comedenti optat
cibum ꝑcedere. Inuenitur tamen in quibusdam collicia
ꝑficiat nobis ad salutem mentis et corporis huius
sacramenti suscepcio quod auctoritati ascribimus si est
ꝑpe dicendum ꝑsit uobis. ut ꝑficiat aliquibus co
medentibus. et ꝑd ꝑro. unde quidam. ꝑfiat hunc num
ꝑ cui semper lecta nouantur

Profectio. a ꝑ et factio componitur. **P**rofectio vocatur.
tur ꝑfectio est ꝑfectio ꝑfectum ꝑfectio. et cor fit. et
est dicendum ꝑsit uobis quoniam quis comedenti optat
cibum ꝑcedere. Inuenitur tamen in quibusdam collicia
ꝑficiat nobis ad salutem mentis et corporis huius
sacramenti suscepcio quod auctoritati ascribimus si est
ꝑpe dicendum ꝑsit uobis. ut ꝑficiat aliquibus co
medentibus. et ꝑd ꝑro. unde quidam. ꝑfiat hunc num
ꝑ cui semper lecta nouantur

Profectio. a ꝑ et factio componitur. **P**rofectio vocatur.
tur ꝑfectio est ꝑfectio ꝑfectum ꝑfectio. et cor fit. et
est dicendum ꝑsit uobis quoniam quis comedenti optat
cibum ꝑcedere. Inuenitur tamen in quibusdam collicia
ꝑficiat nobis ad salutem mentis et corporis huius
sacramenti suscepcio quod auctoritati ascribimus si est
ꝑpe dicendum ꝑsit uobis. ut ꝑficiat aliquibus co
medentibus. et ꝑd ꝑro. unde quidam. ꝑfiat hunc num
ꝑ cui semper lecta nouantur

Profectio. a ꝑ et factio componitur. **P**rofectio vocatur.
tur ꝑfectio est ꝑfectio ꝑfectum ꝑfectio. et cor fit. et
est dicendum ꝑsit uobis quoniam quis comedenti optat
cibum ꝑcedere. Inuenitur tamen in quibusdam collicia
ꝑficiat nobis ad salutem mentis et corporis huius
sacramenti suscepcio quod auctoritati ascribimus si est
ꝑpe dicendum ꝑsit uobis. ut ꝑficiat aliquibus co
medentibus. et ꝑd ꝑro. unde quidam. ꝑfiat hunc num
ꝑ cui semper lecta nouantur

Profectio. a ꝑ et factio componitur. **P**rofectio vocatur.
tur ꝑfectio est ꝑfectio ꝑfectum ꝑfectio. et cor fit. et
est dicendum ꝑsit uobis quoniam quis comedenti optat
cibum ꝑcedere. Inuenitur tamen in quibusdam collicia
ꝑficiat nobis ad salutem mentis et corporis huius
sacramenti suscepcio quod auctoritati ascribimus si est
ꝑpe dicendum ꝑsit uobis. ut ꝑficiat aliquibus co
medentibus. et ꝑd ꝑro. unde quidam. ꝑfiat hunc num
ꝑ cui semper lecta nouantur

Profectio. a ꝑ et factio componitur. **P**rofectio vocatur.
tur ꝑfectio est ꝑfectio ꝑfectum ꝑfectio. et cor fit. et
est dicendum ꝑsit uobis quoniam quis comedenti optat
cibum ꝑcedere. Inuenitur tamen in quibusdam collicia
ꝑficiat nobis ad salutem mentis et corporis huius
sacramenti suscepcio quod auctoritati ascribimus si est
ꝑpe dicendum ꝑsit uobis. ut ꝑficiat aliquibus co
medentibus. et ꝑd ꝑro. unde quidam. ꝑfiat hunc num
ꝑ cui semper lecta nouantur

Profectio. a ꝑ et factio componitur. **P**rofectio vocatur.
tur ꝑfectio est ꝑfectio ꝑfectum ꝑfectio. et cor fit. et
est dicendum ꝑsit uobis quoniam quis comedenti optat
cibum ꝑcedere. Inuenitur tamen in quibusdam collicia
ꝑficiat nobis ad salutem mentis et corporis huius
sacramenti suscepcio quod auctoritati ascribimus si est
ꝑpe dicendum ꝑsit uobis. ut ꝑficiat aliquibus co
medentibus. et ꝑd ꝑro. unde quidam. ꝑfiat hunc num
ꝑ cui semper lecta nouantur

Profectio. a ꝑ et factio componitur. **P**rofectio vocatur.
tur ꝑfectio est ꝑfectio ꝑfectum ꝑfectio. et cor fit. et
est dicendum ꝑsit uobis quoniam quis comedenti optat
cibum ꝑcedere. Inuenitur tamen in quibusdam collicia
ꝑficiat nobis ad salutem mentis et corporis huius
sacramenti suscepcio quod auctoritati ascribimus si est
ꝑpe dicendum ꝑsit uobis. ut ꝑficiat aliquibus co
medentibus. et ꝑd ꝑro. unde quidam. ꝑfiat hunc num
ꝑ cui semper lecta nouantur

Profectio. a ꝑ et factio componitur. **P**rofectio vocatur.
tur ꝑfectio est ꝑfectio ꝑfectum ꝑfectio. et cor fit. et
est dicendum ꝑsit uobis quoniam quis comedenti optat
cibum ꝑcedere. Inuenitur tamen in quibusdam collicia
ꝑficiat nobis ad salutem mentis et corporis huius
sacramenti suscepcio quod auctoritati ascribimus si est
ꝑpe dicendum ꝑsit uobis. ut ꝑficiat aliquibus co
medentibus. et ꝑd ꝑro. unde quidam. ꝑfiat hunc num
ꝑ cui semper lecta nouantur

Profectio. a ꝑ et factio componitur. **P**rofectio vocatur.
tur ꝑfectio est ꝑfectio ꝑfectum ꝑfectio. et cor fit. et
est dicendum ꝑsit uobis quoniam quis comedenti optat
cibum ꝑcedere. Inuenitur tamen in quibusdam collicia
ꝑficiat nobis ad salutem mentis et corporis huius
sacramenti suscepcio quod auctoritati ascribimus si est
ꝑpe dicendum ꝑsit uobis. ut ꝑficiat aliquibus co
medentibus. et ꝑd ꝑro. unde quidam. ꝑfiat hunc num
ꝑ cui semper lecta nouantur

Profectio. a ꝑ et factio componitur. **P**rofectio vocatur.
tur ꝑfectio est ꝑfectio ꝑfectum ꝑfectio. et cor fit. et
est dicendum ꝑsit uobis quoniam quis comedenti optat
cibum ꝑcedere. Inuenitur tamen in quibusdam collicia
ꝑficiat nobis ad salutem mentis et corporis huius
sacramenti suscepcio quod auctoritati ascribimus si est
ꝑpe dicendum ꝑsit uobis. ut ꝑficiat aliquibus co
medentibus. et ꝑd ꝑro. unde quidam. ꝑfiat hunc num
ꝑ cui semper lecta nouantur

Profundus da dum in profundo dis exponit.

Profundus. a profundo dis dicitur profundus scilicet sum.
penit ꝑd qd in vi nominis accipitur in actua
significatione. unde Salustius. alium appetens sui ꝑ
fusus ardens in cupiditatibus. profundus sui. i. ꝑ
fundens sua. i. dissipans uel dispergens

Progeneria. a progenio nis dicitur progenies ei.
Et nota quod filij et nepotes non sunt progenies. quod
non sunt ꝑcul geniti sed ꝑnepotes. et exinde
sunt progenies quasi ꝑcul geniti. Et inde progeni
es incipit a ꝑnepotibus si ꝑolitas a nepote quasi ꝑol
tera etas si sicut inferior longe editi progenies di
cuntur. Ita superior ꝑolitas. abau. atraui. tritau
ꝑrogenitores uocantur. quasi ꝑcul generantes.

Prognos. a ꝑ et gnos is componitur ꝑrog
no nis nunc nere. ꝑcul ul ante gignere. ul ꝑrog
no quasi ꝑolem gigno. et est etiam. unde h ꝑgenitor
ꝑgenitoris et or in uix fit hec ꝑgenitrix tndis.

Progredior. a ꝑ et gradior componitur ꝑgredior
deris ꝑgressusum ꝑgredi. i. ꝑcedere quasi ꝑ. i. ante
gradi uel ꝑcul gradi. et corripit gre

Prohemium qd est sermo ꝑmo. componitur a ꝑro
et hemium qd est sermo ul modulaco quasi ꝑmo ser
mo ul ꝑma modulaco scilicet ꝑlogus. Et autem
dicitur ꝑhemium quasi ꝑ emulis factum etiam est. unde ꝑ
hemio as. i. incipit ul ꝑhemium facere ul dicere.

Prohibeo. a ꝑ et habeo bes componitur ꝑhibeo
bes huius bitum ꝑhibere. i. uetare. interdicare contra
dicere. unde ꝑhibens tis ge omnis. et h ꝑhibico
onis. Et scias quod peccata mortalia ꝑhibentur sed

Prohibeo. a ꝑ et habeo bes componitur ꝑhibeo
bes huius bitum ꝑhibere. i. uetare. interdicare contra
dicere. unde ꝑhibens tis ge omnis. et h ꝑhibico
onis. Et scias quod peccata mortalia ꝑhibentur sed

Prohibeo. a ꝑ et habeo bes componitur ꝑhibeo
bes huius bitum ꝑhibere. i. uetare. interdicare contra
dicere. unde ꝑhibens tis ge omnis. et h ꝑhibico
onis. Et scias quod peccata mortalia ꝑhibentur sed

Prohibeo. a ꝑ et habeo bes componitur ꝑhibeo
bes huius bitum ꝑhibere. i. uetare. interdicare contra
dicere. unde ꝑhibens tis ge omnis. et h ꝑhibico
onis. Et scias quod peccata mortalia ꝑhibentur sed

Prohibeo. a ꝑ et habeo bes componitur ꝑhibeo
bes huius bitum ꝑhibere. i. uetare. interdicare contra
dicere. unde ꝑhibens tis ge omnis. et h ꝑhibico
onis. Et scias quod peccata mortalia ꝑhibentur sed

Prohibeo. a ꝑ et habeo bes componitur ꝑhibeo
bes huius bitum ꝑhibere. i. uetare. interdicare contra
dicere. unde ꝑhibens tis ge omnis. et h ꝑhibico
onis. Et scias quod peccata mortalia ꝑhibentur sed

Prohibeo. a ꝑ et habeo bes componitur ꝑhibeo
bes huius bitum ꝑhibere. i. uetare. interdicare contra
dicere. unde ꝑhibens tis ge omnis. et h ꝑhibico
onis. Et scias quod peccata mortalia ꝑhibentur sed

Prohibeo. a ꝑ et habeo bes componitur ꝑhibeo
bes huius bitum ꝑhibere. i. uetare. interdicare contra
dicere. unde ꝑhibens tis ge omnis. et h ꝑhibico
onis. Et scias quod peccata mortalia ꝑhibentur sed

Marginal glosses on the right side of the page, including terms like 'prohibeo', 'prognos', and 'prohemium'.

Prius. i. exercitium fm papiam
Proluuius uiei. a pluo is dz h pluuius uiei. et hoc pluuiū uij. i. aquarū inundacō. uel destructio ex aquarū inundacōne. ul' sordes. ul' purgacō. uel decus. qui in cuiuslibet rei largā et indiscreta effusione ul' deuastacōne inuenitur
Promineo nes. a p ul' pcul et maneo cōponitur. pmineo nes. et est pminere q̄si pcul manere et appere. supstare. pesse. unde pminens tis ge o nis. et cōpatur. unde h pminencia de. et cor mi
Promiscuum. a pmisceo res. dz pmiscuus cua tuū. unde vulgus dz pmiscuū ex uroq; sexu per mixtū. Item pmiscuū genus in nomine. qd grece dz epictū. dz genus qd sub vna uoce et vno articulo cōprehendit animalia utriusq; sexus. et de h dixi in tertia pte in tractatu de genē nominuz in capitulo de epictō genere
Promo pmis o in p̄si p̄mi. et si in tū p̄mptū p̄mere. i. p̄ferre. manifestare. ap̄ire extrahere. ore dicere. Et cōponitur cū de et dz depromo mis. i. ualde p̄mere. Itē cū ex et dz expromo is. i. extra ul' ualde p̄mo. Et est p̄mo actiū cū omnibz su is cōpositis. et facit p̄eritū in p̄si. et sup in p̄tū et p̄o pro. unde in aurora dz. h p̄tē iecōns p̄mens
Promontoniū. a p et mons (de capite supra cōponitur h p̄montoniū n̄j scilicet mons qui p cul app̄et p sui eminentia. ul' h quosdam dz a p mineo nes. q̄ p̄mineat et emineat. et p̄o o ante r. unde ille male posuit. Est p̄montoniū cernere non modicū. O enim ante iul' n̄a rium produciē
Promoueo. a p et mo (ut dicit magister bene ueo ues promouū promotum promouere q̄si pro cul mouere et absentare. et promouere q̄si in ante riorem p̄tē mouere. et promouere sublimare ad honorem. uel ordinem mouere. et promouere. i.
Promptuariū. a p (proficere. et corripit mo mo mis dz h p̄romptuariū n̄j. i. cellariū q̄ in de necessaria uictui promunē. i. profertur. vñ p̄p̄a p̄romptuariā eoz plena. Et est p̄romptuariū lon gi temporis sed cellariū pauconum dierum
Promptus. a promo mis dz p̄romptus ta tum. i. patus. expeditus. ad aliquid agendū ul' dicen dum. et compaē p̄mpcioz simus. unde p̄romptus sine. adubiū. et p̄romptulus la lum. aliq̄tu lum p̄romptus Et componiē p̄romptus. i. ualde p̄mptus. Et eadē a promo is h p̄romptus. i. apicio. Et p̄ cōpōnem imp̄mptū. i. in ap̄to. sed maḡ est p̄p̄o p̄ appōnem et non p̄ cōpōnem et
Promulcus. a p (tunc p n in p̄mtu scribitur mo mis dz h p̄mulcus d. funis cū quo nauis du citur. uel scapha que maiorem nauem ducit et re git. vñ p̄mulo cas canū care. nauem ducere. Et
Promulgo. a p̄mo mis. dz (p̄p̄e cū p̄mulco p̄mulgo gas gaui gare. i. pronunciare. manifesta re. Et dicitur p̄mulgare. quasi p̄mptum et mani festum multis agere Et est etimologia.
Promurale. murus a n̄m. dicitur ex eo q̄ pro munitione muri sit fm pap. vide in antemurale.
Promuniū. i. spaciū circa murū. et cōponitur
Promus. a promo pmis dz (a pro et murus h p̄mus n̄j. i. cellariū. Et ponitur q̄nq; pro cul
Promuscida p̄n̄ cor in p (tode ipsius promj
Pro nefas o scelus contra fas. i. cō (boscida est tra iusticiam. et sunt due pres p̄ interiectio. et ne fas nom. Non enī potest eē ibi uera cōpōsicio q̄ interiectio non p̄t cōponi. ut ostendi in procho

Pronepos in nepos ex (lor. et sic nec acuitur
Pronoc. nois. i. mens (ponitur. et corripit ne cōponitur cū prothos qd est p̄mū. et dz h p̄noe p̄noes. q̄si p̄thocoe. i. p̄ma nois. i. diuina mens
Pronostici. a p̄nosco ds dz h p̄nosticus d. sig ni futuri. et p̄nosticus ca cū. qui p̄cognoscit uel ante signat. et p̄nostico cas. i. p̄nosticis p̄pendere p̄nosce secunduz bug. pap̄ uero dicit p̄nostica pre tuisio egritudinū dicta a p̄noscendo oportet enim medicū p̄terita p̄n̄cia et futura p̄uideere
Pronosticon liber est. et p̄t scribi sine g uel p̄t addi g p̄ p̄thetism p̄nostici ul' p̄gnosticon.
Pronuba. ex p et nubo cōponit h p̄nuba be. que astat nubenti. et que nubentē uiro coniūgit. Ipa est et panimpha. et dz p̄nuba q̄si p̄nuba q̄ nubenti p̄est. ul' q̄si p̄pe nubentē. unde et Iuno dicta est p̄nuba. q̄ nubentibus dz p̄esse. Inuenit eoz h p̄nubus sicut et h panimphus. vñ Iudic xij c. dz q̄ uxor sampsonis accepit maritū unum de amicis eius et p̄nubis. i. panimphis sibi astat tibus. et sicut ostendi in nubo nubis. nubo p̄o p̄ mam. tamen p̄nuba ab eo cōpositū et eadē p̄ nubus cor nu. vñ quid. Pronuba creatur cui p̄ nubus associatur. et ouid in ij epistola. Pronuba te siphone calamus ululauit in illis
Pronurus. a pro et nurus cōponitur. et cor nu vñ quidaz. natus ait matri nobis nurus est mea
Pronus no nas cōpo (coniunx. vide in nurus nitur cū p et dz p̄nus n̄a n̄a. i. in anteriorem p̄ tem flexus. inclinatus. curuus. subiectus. humilis tracta metaphora a narante qui caput in antero rem p̄tē inclinat et posteriora eleuat. pronus eci ā dz obsequi et p̄romptus et cōparaē. vñ p̄ne nius
Propagineus a p̄pa (me adū. et h p̄romitas nis go nis dz p̄pagineus a u. ad p̄pagine p̄tinens ul' d̄ p̄pagine existens. Item a p̄pago dz p̄pagino nas p̄tendere p̄pagines extendere. flagellum uitis ter re submersuz stemē. et q̄si porro pandē. et cor gi.
Propagino p̄paginas in p̄pagineus vide.
Propago gas gaui gare. i. p̄tendere et extende re. unde h p̄pago gnis. linea. origo. extensio. fla gellum uitis extensum sub terra. et p̄o penul. ul' p̄pago ubum et nomen in omni sua significacō ne. tamen in prima sillaba est dzā. q̄ h p̄pago gi nis p̄ tentione uitis. et p̄pago gas cum ad p̄ren sionem uitis p̄tinet p̄o p̄mam. sed p̄pago q̄n p̄ti net ad p̄sapiam corripit p̄mam. vñ uisus. uitem p̄pago libet infinita p̄pago. et corripit penul ge nitui propago propagnis
Propassio. ex p et passio cōponitur h p̄passio onis. et dz p̄passio q̄n caro tiillat uisa muliere. h passio q̄n ille malus affectus erumpit postea in effectum. unde sic describitur a Ieronimo p̄passio et passio in glosa mathi v. Qui uident mulierem ad concupiscendum eam iam mechatus est eam in corde suo. p̄passio est subitus motus animi sine deliberacōe boni ul' mali op̄is. Passio ē affectio deliberati animi si sit locus p̄ficiendi. Itē nota q̄ passio importat immutacōnez patientis. Non au tem dz aliquid immutari simpliciter q̄n id qd est p̄ncipale in ip̄o immutatū p̄manz. et ideo simpli ceter loquendo q̄n racō non mutat a sui equitate ul' equalitate. non dz passio. h p̄passio q̄si prima ul' incepta passio. uel propassio q̄si imperfecta pas sio. h passio dz consummata passio p̄ consensum Volo eadē te scire q̄ aliter fuit p̄passio in x̄po

et aliter est in nobis Nam ut dicitur in tercio sententiarum dicitur xv. habuit xps uerum timorem et tristitiam in natura hominis si non sicut nos qui sumus membra eius. Nos enim causa peccati nostri huius defectibus necessario subiaccimus. et in nobis sunt isti defectus scilicet passio et passionem. si in xpo non nisi secundum passionem. sicut enim in peccatis gradus quidam notantur passio et passio. Ita et in huiusmodi penalius affectibus. afficitur enim quis interdum timere uel tristitia ita ut mentis intellectus non inde moueatur a rectitudine uel dei contemplatione et tunc passio est. Aliquando uero mouetur et turbatur. et tunc passio est. xps uero non ita turbatus fuit in anima timore uel tristitia ut a rectitudine uel dei contemplatione aliquatenus declinaret. sed quod modum intelligit cum dicitur non timuisse uel tristis fuisse. unde Ieronimus super mattheum in xxvi c ubi dicitur cepit contristari et melius esse. ut ueritatem inquit prophetarum assumpti hominis. uel contristatus est. sed non passio eius dicitur animo. uel passio est. unde ait: cepit contristari quod est. aliter contristatur quis per passionem. Ideo per hanc distinctionem. aliquando dicitur xps non uere timuisse. quod uerum timorem habuit et tristitiam si non per passionem neque ex necessitate

Propatulus. ex p et patulus cum conditionis ponitur. patulus la in palam ductum coram factum

Prope adhibere loci dicitur a p. et comparatur prior

Proximus. unde prope pius me adhibere. et componitur.

Propello bis. propuli p. deprope. et compit propulsum appellere. pcul uel ante pellere. Et componitur a p et pello bis. et compit pu. propuli presentis.

Propensus in propensus est.

Propensus. a propendo dicitur quod est extendo dilato tenuatur propensus la sum. i. extensus dilatatus p

Propensio propro tensio. et inde propensus. i. extensus

Propero properas in propensio uide.

Properus. a prope tenuatur properus ra nam. i. festinus et citus. Et componitur properus ra rum. i. ualde properus. Item a properus propero ras ra u rare. i. festinatio. si properat quod unquam quod matue transit

Properat qui multa simul incipit et non proficit et componitur properus ras. i. ualde properare. et depropero ras. Item a properus properare adhibere. i. uelociter celeriter. et compit pe

Propes pedis mas ge. i. finis quo pes ueli aliquid datur quasi prope pedes. Et componitur a pro et pes pedis. et compit penultimam genitiui.

Propheta. a profator finis quod est predicere dicitur propheta te quasi profator a predicendo futura. si quod si nomen habet quam nullum latinum debet habere post p. Ideo credo quod potius componatur a p uel pcul et psonos quod est sonus quod longe prius pronunciant. unde si prophetissa se. et propheticus ea cum et si et si propheticus et si le. et prophero ras. et pphetizo fas in eodem sensu. et sunt neutra. Quia autem dicitur propheta quasi pcul fatus et si est secundum huiusmodi. Et dicitur olim propheta uidens. quod prophete uidebant quod ceterum non uidebant. et prospiciebant quod in ministerio abscondita erant. Et scias quod ueri prophete intelligebant que uidebant. unde iob. Ecce omnia uidi oculus meus et audiuit auris mea et intellexi singula. Quod uerbum tractans Gregorius in xj li moralium dicit cum aliquid ostenditur uel auditur si intellectus non tribuitur prophetia minime est. uide namque pharaon per sompnum que erant egreptura. si quod nequit intelligere quod uidit propheta

scilicet non fuit. aspexit balasar. rex armeniarum manus scribens in pariete. sed propheta non fuit quod intellectum rei quaz uiderat non accepit. ut ergo beatus iob prophete spiritum se habere testaretur. non solum uidisse et audisse. sed etiam intellexisse omnia assent. Item hic nota quod prophete falsi distinguntur a ueris spiritibus ad tria ad minus. Primo spiritibus ad reuelationis ardorem. quod boni prophete futura predicunt diuino lumine mediantibus bonis angelis inspirati. si falsi prophete uel sequuntur spiritum suum nichil uidentes si mendacia constringentes uel reuelationes immundi spiritus. Secundo spiritibus ad intentiones pronuntiationis. quod falsorum prophetarum finis aliquod lucrum temporale est ut dicitur ezechiel xij. Violant me ad populum meum propter pugillum ordei et fragmentum panis. uel saltem ipsius demonis reuelantis intentionis pueria est que deceptionem intendit. Sed prophete bonorum tota intentio in rectam finem ordinatur. Tercio spiritibus ad certitudinem pronuntiationis. quod bonorum prophetia innituntur diuine presencie que omnium futurorum euentus intuetur. si pronuntiationem malorum prophetarum innituntur presencie demonum que coniecturalis est. uide etiam in prophetia et in miraculis. Dic etiam uolo te scire quod ut dicit Gregorius. tenebrosa est aqua in nubibus aeris. quod obscura est scientia in prophetis cuius iactio tangit ieronimus exponens illud ysaie xvj. Emitte agnum domine. dominos terre de petra deserti ad montem filie sion. Ideo inquit prophete iuxta intelliguntur. quod personas et numeros et tempora subito commutant. et de qualibet re transeunt ad aliam. dum enim modo loquuntur uia de captiuitate moab. et miseris in sperate mentis oculis uertit ad necessitatem christi. et cepit moab alloqui. quasi non desperes age penitentiam. quod licet captiuandus sis. de tua tamen progenie nascetur agnus qui tollit peccata mundi. qui dominetur in toto orbe. Et dicit de petra deserti. i. de populo gentili siue de rudo quo fuit gentilis Gentes namque lapides pro deo colebant. et ideo a deo deserte erant. Et dicit ad montem filie sion. i. ad iherusalem. Sion enim erat quedam arx in iherusalem que protegebat ciuitatem iherusalem sicut mater protegit filiam suam. Ruth autem moabitis nupsit boos ex quo obeth genuit. ex quo Iesse pater dauid. de cuius semine uirgo maria percipit quod christum concepit et peperit. sicut enim christus pro utroque populo uenit. sic de utroque nasci uoluit. i. iudeo et gentili

Propheta. a propheta dicitur si propheta e. et est propheta reu latenciu presentiu uel presencium uel futurorum ex diuina inspiratione manifestaco. Et scias quod sicut dicit Gregorius in prima omelia ezechiel prophete tria sunt. scilicet presens presentiu et futurum. Scilicet sciendum est quod in duobus typibus propheta ethimologiam perdidit. quod cum ideo propheta dicta sit quod futura predicat. quoniam de presentiu uel presenti loquitur rationem sui nominis amittit quoniam non profatur quod uenturum est sed uel ea memorat que transacta sunt uel ea que sunt. propheta autem de futuro est. Ecce uirgo concipiet et pariet filium. propheta de presentiu. In principio creauit deus celum et terram. De illo enim tempore dixit homo quo non erat homo. propheta de presenti est quam paulus apostolus dicit in prima epistola ad corinthios c xij. Sed autem omnes prophetarum intret autem quis infidelis uel idola conuincit ab omnibus diiudicat ab omnibus. occulta enim cordis eius manifesta fiunt. et ita cadens in terram in faciem adorabit deum pronuntians quod uere deus in no

ble sit. Cū ergo dicit occulta cordis eius manifestata sunt. profecto monstrat quod per hunc modum prophete spiritus non predicat quod futurum est. sed ostendit quod est. Quo autem pacto prophete spiritus dicit quod nichil futurum iudicat sed prius narrat. Quia in re animaduertendum est quod propheta recte dicit non quod predicat uentura. sed quod predicat occulta. rem quippe quamlibet si cut ab oculis nostris in futura subtrahunt tempora. ita ab oculis nostris in presenti subtrahunt ea uentura ut enim res occultatur in futuro tempore. presens autem cogitatio abscondit in latenti corde. Est enim prophetia presens uel res quelibet non per animam sed per absentem locum regitur que tamen per spiritum denudatur. et ibi fit prius prophetantis animus ubi per presentiam non est corpus. Nam giesi longe a propheta recesserat cum naaman sinu munera percipiebat. cui tamen idem propheta dicit. Nonne cor meum in presenti erat quoniam reuersus est homo curro suo in occisum tibi. Postquam de prophetie temporibus tractauimus. restat ut de modis eius et qualitatibus aliqua differamus. Spiritus quippe prophete nec semper nec eodem modo prophete animam tangit. aliquando enim spiritus prophete ex presenti tangit animam. per prophetantis et ex futuro nequaquam tangit aliquando uero prophete spiritus animam. prophetantis ex futuro tangit. et ex presenti non tangit. aliquando prophetantis animam ex presenti pariter et ex futuro tangit. aliquando autem ex presenti et ex presenti atque ex futuro. prout animam tangit prophetantis. aliquando uero prophete spiritus ex presenti tangit animam. nec tangit ex futuro. Aliquando uero prophete spiritus tangit ex futuro nec tangit ex presenti. Aliquando uero in presenti ex parte tangit et ex parte non tangit. Aliquando uero spiritus prophete in futuro ex parte tangit et ex parte non tangit. Itaque scias quod prophete quidam ex proximo tanguntur atque e longinquo minime tanguntur. quidam uero tanguntur e longinquo et non tanguntur ex proximo. quidam uero et e longinquo tanguntur et ex proximo. Aliquando autem prophete spiritus prophetis dicit nec semper eorum mentibus presens est. quoniam cum hunc non habent se hunc cognoscant ex dono habere cum habent. unde helizeus cum flente sunamite mulierem a suis pedibus per giesi puum a uelli prohiberet dixit dimitte illam. anima enim eius in amaritudine est et dominus celauit me et non indicauit michi. Item amos. quod eadem hora qua requisitus est prophete sibi spiritum dicit se sensit de se ueraciter dixit. Non sum propheta. ut dixi in armentum. Sic quoque cum iosephat de futuris requireret. et prophete ei spiritus dicit psalterium fecit applicari ut prophete ad hunc spiritum per laudem psalmodie descenderet atque eius animum de uenturis repleret. uox etenim psalmodie cum per intentionem non cordis agit. per hanc omnipotenti ad cor iter patitur. ut intente menti. uel prophete misteria. uel conuersionis gratiam infundat. unde scriptum est. Sacrificium laudis honorificabit me et illi iter est quo ostendam illi salutare dei. i. ihesus. Quod enim salutare latine. sed hebraice ihesus dicitur. Sciendum etiam est quod prophete sancti aliquando dum consuluntur ex magno usu prophetandi quedam ex suo spiritu profertur et se ex prophete spiritu dicere suspicantur. sed quod sancti sunt per spiritum sanctum cuius correpti ab eo que uera sunt audiunt et semetipsos. quod falsa dicunt reprehendunt. Natan etenim prophetam sanctum uix fuisse quis nesciat. Qui dauid regem et

de culpa aperte reprehendit. et que ei per culpa eadez essent futura nunciavit. Quem tamen. dum itez dauid quod templum deo uellet construere requisisset illi eo respondit. Omne quod est in corde tuo uade et fac quod deus tecum est. de quo illic statim subditur factum est autem in nocte illa et ecce sermo domini ad nathan dicens. uade et loquere ad suum meum dauid. sed dicit dominus nunquid tu edificabis michi domum ad habitandum. neque enim habitavi in domo ex die quod eduxi filios israel de terra egypti usque in diem hanc. Et paulo post. Cum completi fuerint dies tui et dormieris cum patribus tuis suscitabo semen tuum post te quod egredietur de uero tuo et firmabo regnum eius. Ipe edificauit domum nomini meo. Ecce natan propheta qui prius regi dixerat. uade et fac. ipse per prophete spiritum eductus sed fieri non posse denunciatis et regis consilijs et suis sermonibus conuincit. quod quod ex suo spiritu dixerat falsum fuisse reprehendit. Quia in re inter prophetas ueros ac falsos ista distantia est. quod prophete ueri si quid aliquando per suum spiritum dicunt sed ab auditorum mentibus per spiritum sanctum eruditi cuius corrigunt. prophete autem falsi et falsa denunciant uel alieni a spiritu sancto in sua falsitate perdurant. uide in miraculo et in propheta. Sed confutauit quoniam de his quod per prophetam domini dixit ezechiel. sed dixit dominus. dispone domui tue quod morieris tu. et tamen ezechiel non est mortuus sed ei additi sunt xv anni ut habetur per xxx viij. hanc questionem mouet ezechiel in li moralium xij tractans illud Job. constituisi terminos eius qui preteriri non poterunt. Nulla inquit que in mundo hominibus sunt absque omnipotentis dei occulto consilio ueniunt. Nam cuncta deus uentura presciens ante secula deicit qualiter per seculum disponant. Statutum quippe iam homini est uel quantum hunc mundi. prosperitas sequatur. uel quantum aduersitas feriat ne electos eius aut immoderate prosperitas eleuet aut nimia aduersitas grauet. Statutum quoque est quantum in ipsa uita mortali temporaliter uiuat. Nam et si annos xv ezechiel regi ad uitam addidit omnipotens deus cum eum mori permisit tunc euz presciuit esse mortuum. Quomodo ergo per prophetam ezechiel dicit. dispone domui tue quod morieris tu et non uiues. cum cum mortis sententia dicta est protinus ad eius lacrimas est uita addita. sed per prophetam dominus dixit quo tempore mori ipse merebatur. per largitate uero misericordie. illo eum tempore a morte distulit quod ante secula ipse presciuit nec propheta ergo fallax. quod tempus mortis innotuit quo uir ille mori merebatur. nec dominica statuta conuulsa sunt. quod ut ex largitate dei anni uite crescerent sed quoque ante secula prefixum fuit atque spatium uite quod inopinate foris est additum sine augmento prescie fuit intus statutum. Ex predictis patet quod illa diffinitio cassioon uera est. propheta est inspiratio uel reuelatio diuina. reus uentus immobili uentate de mundans. uide in prescio. et in mors uide qualiter deus mutet sententiam et non consilium. Propiciatorium. a propiciatoris dicitur sed propiciatorium. locus propiciandi quasi propiciationis oraculum. et si cut dicitur in historijs super exodum. propiciatorium erat tabula aurea eiusdem longitudinis et latitudinis. cuius et archa ut archam regere sufficeret. sed spiritus sine uero eius non legitur. hoc dicebatur oraculum. quod dominus de illo responsa dabat. Responsum autem dicitur oraculum diuinum. quod orantibus datur. Dicebatur etiam

ppiciatorum. qz exinde loquens dñs ppiciabatur populo. ul' qz die ppiciationis dicebant gloriam dñi semp' ibi dñdere. extra qz uero pre oraculi sci licet in duobus angulis anterioribus positi sunt duo cherubin aurei et pductiles et non sunt fusi les s' trisionibus malleoz pducti. In glosa autem ad hebreos ix dñ qd dicebatur ppiciatorum siue oraculū qz ibi appebat angelus domini loquens moisi quando dominus ppiciaturus erat populo

De festo autem ppiciationis dixi in fase

Propicio ppicians in ppicius est.

Propicius. a ppe dñ ppicius cia ciuz. bonus. benignus. misericors. misis. p'per. placatus. vñd' p' p'picio aris ppiciatus sum ul' esse ul' fieri ppicium vñd' s' ppiciaco. placaco. misericordia. et ppiciatio nua a ū. et cōponitur repropicio aris ūbz tepo

Propina. pina grece fames dñ. et cōponit' cū p' et pcul. et dñ s' ppina ne scilicet locus iuxta balnea publica. ubi post lauacū a fame et siti reficiuntur homines. et dñ sic quasi ppellens fames quia s' locus famem pellat. ul' dicunt greci popina. et inde nos corupre dicimus ppina p tali loco sim pliciter. tamen modo propina dñ taberna quelibet qz famem pellat. vñd' s' propinula le dimi. et p' pino nas. vinū miscere. potū ad ministrare. vñd' s' propinator tonis qui potū administrat. vñd' ouidius. Inde propinatur nimii qui vinū propinat et in aurora dñ hec quibus angelis ques bona summa propinant. Item a propino as. s' propina tonū nj. domus ul' locus vñd' propinatur ul' ubi

Propinito ras. a propino nas p' p'propinatur p'pinito ras penultima correpta frequenter ppina d'

Propino ppinas in ppropina ppine est

Propinquaneus. a ppinquus dñ ppinquaneus nea neum. i. ppinquus et coniunctus

Propinquus. a ppe deriuat' ppinquus qua quū ul' fm sanguinem ul' fm locum. et cōparatur p' pinquior simus. vñd' propinque quis me adubi um. et s' propinquitas tatis. et propinquo quas. et componitur appropinquo quas. et est neutrum cum omnibus suis compositis

Propinula propinule diminuti. parua propina **P**ropius. a ppe deriuatur propius ia ium. i. p' pinquus et coniunctus. et cōparatur p' suppletoz magis propius propijssimus. et propio as. i. pxi mare propinquare. et cōponitur appropio as. vñd' appropians tis. omnis ge. et est ppio neutū cum omnibus suis cōpositis. Inuenitur tamen ad romanos xij propior est nostra salua. sed tunc dicitur prope propior proximus

Propola propole in mizopola exponitur.

Propontides in bofforus est

Proporcio. ex p' et porco porcōnis cōponitur s' proporcio onis. i. similitudo habitudo cōparaco vñd' s' et s' proporcionalis et s' le. vñd' proporcio naliter. et s' proporcionalitas tatis. et differt a p' porcōne qz pporcio est habitudo vnius ad aliud. s' proporcionalitas plunū habitudinū inter se cōparatio fm buqz. Et scias qz locus a proporcōne fm loicū differt a loco a simili. qz in loco a simili accipitur cōparaco s' similitudinem inherenciū ut sicut visibile inest homini ita inuibile inest equo. In loco autem a pporcōne non attenditur sicut similitudo inherenciū s' cōparatio habitudinū ut sicut se habet nauca ad nauem sic se habet

Proprietas. a pprius a. magister ad scolas.

vm 3 in e et addita ras. fit s' ppetas tatis. **H**ic nota qz fm theologos differentia nocōnis ppetas et relacōnis in diuinis p' tripliciter assignari. primo quantū ad racōnez significacōnis. Et scias qz paternitas dñ relacō fm qz ad filiū refertur. dñ autem ppetas in quantū soli patri conuenit. Dicitur nocio in q'pū est pncipiū formale innorescendi patrem. Secundo quantū ad ordines intelligendi. qz cū nichil possit esse pncipiū innorescendi aliud nisi sit sibi ppum. intellectū nocōnis pcedit intellectus ppetas. et qz ppetas non conuenit nisi rei distincte ab alijs. et distinctio in diuinis nō est nisi p opacōnem relacōnis. intellectū ppetas in diuinis pcedit intellectus relacōnis. **T**ercio q'pū ad numerū. qz nocōnes sunt quinque scilicet paternitas. filiacō. pcessio. innafeibilitas. communis spiraco. hanc autem quatuor tantum sunt ppetas que vni p'one tantū conueniunt. scilicet paternitas. innafeibilitas. que conueniunt tantū patri. filiacō que conuenit tantū filio. pcessio que conuenit tantū spiritus sancto. Communis autē spiraco non p' dñ ppetas simpliciter quia conuenit duabus p'one. s' s' quid fm qz aliquid dñ esse ppum ad aliquid. est enim pprium patris et filij respectu spiritus sancti. **H**anc etiam nocionum quatuor tantū sunt relacōnes. scilicet paternitas filiacō. pcessio. communis spiraco. Innafeibilitas nō est ppe relacō nisi p' reducōnem. s' qz negacō re ducitur ad genus affirmacōnis. ut non homo ad genus hominis. **H**anc autem nocōnez uel ppetas ul' relacōnū. tres sunt psonales. i. constituentes psonas. vñd' habent quasi actum differentie constitutiue. scilicet paternitas. filiacō. pcessio. **A**lic due sunt nocōnes psonae. s' non psonales. **E**t sciendū qz tria requirunt' ad s' qz aliquid dicatur nocio p'one. Primo qz ad originem p'ineat. quia relacōnibus originis p'one distinguntur. Secundo qz p'ineat ad dignitatem. qz p'ona est ipostalis distincta ppetas ad dignitatē p'inentem. Tercio qz dicat aliquid speciale. qz cōmune nō est sufficiens pncipiū innorescendi. Item nota qz in diuinis q' dam sunt ppas quedam appropata. ppas dicuntur que ita conueniunt vni p'one qz non alteri. sicut paternitas innafeibilitas. que conueniunt tantū patri. filiacō que conuenit tantū filio. pcessio q' tū conuenit spūi sancto. ut dictū est supra. Appropata autem dicunt' que omnibus conueniunt p' sonis. s' vni p'one sepe distincte appropriantur ut patri potencia. sapiencia filio. bonitas spiritui sancto. Quod quare fiat non est oiosuz inquit. **I**de ergo sacri eloquij prudencia facere curauit ne dei immensitatē similitudine creature metiremur dixerat enim scriptura sacra. qz deus pater est. et qz deus filius est. et audiuit s' hō qz hominem patrem uiderat. deū patrem non uiderat. et cogitare cepit ita esse in creatore ut uiderat in creaturis a quibus s' nomina translata sunt ad creatorem. in quibus pater est prior filio. filius est posterior p'one. et ex antiquitate suae ex senectute in patre de factus. ex posteritate in filio imperfectio sensus soler notari. pp'ter scilicet iuuentutis motus. et pp' experientiam. qz qui non est expertus qualia scit **I**deo occurrit scriptura dicens patrem potentē ne uideatur prior filio. et ideo minus potens et s' hū dei sapientem ne uideatur posterior patre celesti. Et ideo minus sapiens dicitur est spiritus deus. et

dictus est habere spiritum deus. et uidebatur h' q' nomen inflacionis et tumoris rigiditatis et impetuositatis. vñ d' p' a ij. quiescere ab homine cuius spiritus in naribus eius. vñ humana conscientia ad deum pro rigore et crudelitate accedere metuit. Ioseo scriptura tempauit h' monem suum. spiritum bonum nominans ne crudelis putaretur qui mitis erat. Spiritus inquit tuus bonus deducet me in terram rectam. Ex dictis ergo causis attribuitur patri potentia. filio sapientia. spiritui sancto bonitas. licet in deo unum et idem penitus sit. potentia. sapientia bonitas. non quod pater celestis solus sit potens uel magis potens. et filius solus sapiens uel magis sapiens. et spiritus sanctus solus bonus uel magis bonus. vna ergo est potentia. sapientia. bonitas. tuum personarum sicut vna essentia. Ioseo sicut dicitur filius omonios. i. consubstantialis patri ita com regulam. et d' a ppe qd' p' u' est. ppe est. et comparatur p' suppletionem p' u' magis p' u' p' u' nius. unde ppe p' u' adu' bium. et h' p' u' t' s. et componitur imp' u' u' a v' m. et comparatur si militer p' suppletionem. vñ h' imp' u' t' s. Inuenitur tamen p' u' u' ad roma xiiij c' h' m' vnam litteram. Nunc p' u' u' est nostra salus q' cu' credidimus. Item a p' u' u' d' p' u' a s. i. p' u' u' u' facere. et est actiuum cum omnibus suis compositis. Et sci as q' p' u' u' h' dialethicu' d' quadruplex. vno modo d' p' u' u' quod inest alicui speciei et non omni ut esse grammaticu' conuenit homini h' non d' ni. Secundo modo d' p' u' u' quod inest omni h' non soli. ut e' bipedem conuenit homini et non soli. Tertio modo d' p' u' u' quod inest omni sed soli et non semp. ut canescere inest omni homini et soli. h' n' semp q' non n' in senectute. Quarto modo d' p' u' u' quod appellatur ppe p' u' u'. Et p' u' u' p' se dicitur d' ppe p' u' u'. Et diffinit' sic. p' u' u' est quod inest omni. et soli et semp. ut risibile inest omni homini et soli et semp. Non tñ homo d' risibil' q' actu rideat. h' q' aptus natus e' ad ridendum. Et h' quarto modo d' p' u' u'. quod appellatur vñ de q' n' q' p' u' u' b' u' s. Et diffinitur sic ab aristotele. p' u' u' e' q' d' soli inest et conu' s' m' p' u' u' d' catur de re. i. de sp' e' et nō in dicat quid e' esse. ut risibile est p' u' u' hominis. q' conu' s' m' p' u' u' d' catur de ip' o. Nam omnis homo est risibil'. et omne risibile e' homo. h' autem membra nō indicat quid e' esse. ponit in descriptōe p' u' u' i' ad diu' m' diffinicionis. Diffinico enim conu' s' m' p' u' u' d' catur de re. et indicat quid est esse. ut animal rationale conu' s' m' d' homine p' u' u' d' catur. Et indicat e' ip' u' s. q' omnis diffinico fit p' subalia. Omne enim superius est de essentia sui inferioris.

Propter. a pro d' p' p' t' adu' bium loci. i. iuxta dominus. et ponit' p' diu' cōne causalit' ut p' t' p' t' e' r' e' a. idcirco. ideo. cō. Et factum est hoc. iunctio causalit' Et dicitur a p' t' e' r' e' f' m' h' u' g' i' cōnē

Propudio p' u' u' d' i' a' s. In p' u' u' d' i' u' m' est.

Propudiu' diij. i. seuu' l' i' s' locus. et componitur a pro et pudor. q' ab eo pudicia et pudor p' u' o' c' u' l' sunt. unde p' u' u' d' i' o' d' i' a' s. inhoneste se continere uel repellere. uel iniurari. uel seurrari. et p' u' u' d' i' o' s' u' s' i' s' u' m. ignominiosus. iniuriosus. turpis. impudibundus. inuicundus. impudens. irreuerens. infrontuosus. unde p' u' u' d' i' o' s' e' t. et hec p' u' u' d' i' o' s' i' r' a' s. et cor' p' u' u' d' i' o' s' u' s' non p' t' cōponi a p' i' n' t' e' r' i' e' c' t' i' o' n' e. q' sicut dixi in p' d' o' l' o' r' i' n' t' e' r' i' e' c' t' i' o' n' e' non p' t' cōponi

unde p' u' d' o' r' sunt due p' r' e' s. uel h' quosdam diuatur a p' u' d' e' o' d' e' s' Et e' p' u' d' o' r' confusio inuicundia. quasi p' u' c' u' l' a' p' u' d' o' r' e. et h' h' p' u' l' c' o' r' i' p' i' t. p' a' p' u' i' d' e' t' u' r' d' i' c' e' q' s' i' t' i' n' t' e' r' i' e' c' c' o' s' q' l' o' c' o' i' n' t' e' r' i' e' c' c' o' s' u' i' d' e' t' p' o' n' i. non tñ ut dicit p' s' i' n' l' i' x' i' j. Iō q' d' p' a' l' i' q' a' c' c' i' p' i' t' o' m' n' i' n' o' e' a' d' e' x' e' a' d' s' p' e' a' c' c' i' p' i' e' n' d' e' s' t' p' r' o' p' u' g' n' a' c' u' l' u' s. a' p' p' u' g' n' o' n' a' s' d' i' h' p' u' i' g' n' a' c' u' l' u' m' l' i' Et dicitur p' u' g' n' a' c' u' l' a. p' i' m' e' m' u' r' o' r' u' s' s' u' m' m' e' p' r' e' s. q' u' i' a' e' x' h' i' s' p' u' g' n' a' t' u' r.

Propulso las. frequens appellat' et e' h' i' e. a' p' p' e' l' l' o

Prora a p' o' r' d' i' h' e' c' p' r' o' r' a. U' s' s' u' m' s' u. u' i' n' o. r' e. q' u' a' s' i' p' o' r' a. s' e' z' a' n' t' i' o' r' p' s' n' a' u' i' s. u' i' d' e' i' n' p' u' p' p' i' s

Proreta te. mas ge. qui in prora et in principio nauis morat' ut maior qui hortat' socios. uel gubernator. Nā in Iona. ubi Ieo. gubernatorē lxx. pretā interpretati sunt. Et diuatur a prora re. Et prod' re. r' o' u' c' i' o. d' s. e' x' p' o' n' i' t' u' r' i' n' p' i' n' d' o' d' s.

Prorito tas. ex p' et ritus componit' p' r' i' t' o' r' i' t' a' s' t' u' i' t' a' r' e. i. p' u' o' c' a' r' e' u' l' e' x' o' r' a' r' e. e' t' p' d' u' c' i' t' r' i.

Prozsis. i. penitus omnino p' u' c' u' l' d' u' b' i' o' p' f' e' c' t' o

Proza. a p' s' o' n' d' i' p' s' u' l' s' a' s' u' z. i. longus et p' d' u' c' t' u' s. et p' l' i' x' u' s. et p' s' o' l' a' s' p' d' u' c' e' r' e' e' t' h' p' i' a' p' s' e' o' r' a' c' o' p' d' u' c' t' a' e' t' a' l' e' g' e' m' e' t' r' i' s' o' l' u' t' a. q' i' a' p' l' i' x' i' t' a' r' e' i' b' o' q' u' o' n' c' o' a' i' t' u' r' n' u' m' e' r' o' p' e' d' u' z' u' l' s' i' l' l' a' b' a' u' s' i' n' l' o' n' g' u' m' p' u' o' l' u' n' t' a' t' e' p' d' u' c' i' t' u' l' p' r' o' f' a' d' i' q' u' i' p' s' u' l' s' u' l' q' u' i' p' r' u' a. q' u' i' p' r' u' a' t' s' p' a' c' o' s' e. e' t' e' x' c' u' r' i' a' t' n' u' l' l' o' s' i' b' i' t' e' m' i' n' o' p' r' i' x' o' u' l' p' r' i' n' i' t' o. u' n' d' e' h' p' s' i' l' a' l' e' d' i' m' i. e' t' p' s' a' i' c' u' s' c' a' c' u'. u' n' d' e' p' s' a' i' c' o' c' a' s. p' r' o' f' a' i' c' e' s' c' r' i' b' e' r' e' u' e' l' d' i' c' t' a' r' e

Profaius ca. cū. in p' s' a' e' s' t' e' t' c' o' r' r' i' p' i' t' p' e' n' t'

Profapia. a p' r' o' s' i' p' o' p' a' s' q' d' e' s' t' p' u' c' u' l' s' i' p' a' r' e' d' i' h' p' r' o' f' a' p' i' a' p' i' e' e' t' h' p' r' o' f' a' p' i' e' s' e' i. i. p' r' o' g' e' n' i' e' s. g' e' n' e' r' a' c' o' q' u' i' p' u' c' u' l' s' i' p' a' r' e' e' t' s' p' a' r' i' g' i' t' u' s' u' s' q' u' i' n' p' o' s' t' e' r' o' s.

Proscenium. a p' e' t' s' c' e' n' a' cōponitur h' p' s' c' e' n' i' u' m' s' e' l' i' c' e' t' l' o' c' u' s' a' n' t' e' s' c' e' n' a' m' u' b' i' l' u' d' e' b' a' n' t' u' l' s' a' c' r' i' f' i' c' a' b' a' n' t' s' m' h' u' g' p' a' p' u' e' r' o' d' i' c' i' t' p' r' e' s' e' n' t' i' a' p' u' l' p' i' t' a' s' u' n' t' a' n' t' e' s' c' e' n' a' m' i' n' q' u' i' b' u' s' l' u' d' i' c' r' a' e' x' e' r' c' e' b' a' n' t'

Proseribo ex p' e' t' s' c' r' i' b' o' cō. (theatralis ludi. ponitur p' s' c' r' i' b' o' b' i' s. i. p' u' c' u' l' a' s' c' r' i' p' t' u' r' a' r' e' m' o' u' e' r' e' u' n' d' e' p' r' o' s' c' r' i' p' t' u' s' t' a' t' u' s. e' t' d' i' c' e' b' a' n' t' u' r' p' r' o' s' c' r' i' p' t' i. q' u' o' r' u' m' n' o' m' i' n' a' d' e' e' n' e' a' t' a' b' u' l' a' d' e' l' e' b' a' n' t' u' r' q' u' o' d' e' r' a' t' cū d' a' m' p' n' a' b' a' n' t' a' l' i' q' u' o' s' c' e' l' e' r' e. u' n' d' e' p' r' e' s' c' r' i' b' e' i. d' a' m' p' n' a' r' e. e' t' p' r' e' s' c' r' i' p' t' u' s. i. d' a' m' p' n' a' t' u' s. h' p' r' i' e' cū a' l' i' q' u' i' s' i' t' a' d' a' m' p' n' a' t' u' r' q' u' o' n' o' m' e' n' e' i' u' s' p' r' o' s' c' r' i' b' i' t' u' r' d' e' c' o' n' s' o' r' c' i' o' o' r' d' i' n' i' s' e' i' u' s' d' e' z' s' m' h' u' g' e' t' p' a' p' i' a' s' d' i' c' i' t' p' r' e' s' c' r' i' p' t' u' s' d' a' m' p' n' a' t' u' s' c' u' i' u' s' b' o' n' a' p' a' l' a' m' e' t' a' p' e' r' t' e' s' c' r' i' b' u' n' t' u' r. i. e' x' u' l' a' t' i' s

Prosectum. a p' r' o' f' e' c' t' o' c' a' s' h' o' c' p' r' o' f' e' c' t' u' m. i. e' x' t' u'

Proselitus est aduena et circūfusus qui miscetur populo dei et est grecu'. q' autem d' i' p' r' o' s' e' l' i' t' u' s' q' u' a' s' i' p' r' o' c' u' l' a' s' o' l' o' s' i' t' u' s' e' t' h' i' e' s' t. cōmunit' e' a' u' tē d' i' c' u' n' t' p' r' o' s' e' l' i' t' i' d' e' g' e' n' t' i' b' u' s' a' d' r' i' t' u' i' u' d' e' o' r' u' c' o' n' i' s' i'

Prosequor qui. i. f' u' i' d' u' a' p' s' e' q' u' o' r' (et cor' p' n' l'

Proserpina. a p' r' o' s' e' r' p' o' i' s' q' d' cōponit' e' x' p' e' t' e' r' i' p' o' p' i' s. d' i' h' e' c' p' r' e' s' e' r' p' i' n' a' n' e. f' i' l' i' a' c' e' r' e' r' i' s' s' e' i' z' l' u' n' a. u' n' d' e' e' t' d' i' p' r' e' s' e' r' p' i' n' a. q' u' i' p' p' e' n' o' s' s' e' r' p' a' t. e' t' e' s' t' l' u' n' a' u' i' c' i' n' i' o' r' n' o' b' i' s' e' t' i' n' f' e' r' i' o' r' o' m' n' i' b' u' s' p' l' a' n' e' t' i' s' u' l' p' r' o' s' e' r' p' i' n' a' f' i' l' i' a' c' e' r' e' r' i' s' d' i' s' e' m' e' n' u' l' s' e' g' e' s. q' u' i' a' p' u' c' u' l' s' e' r' p' a' t' a' t' e' r' r' a' c' r' e' s' c' e' n' d' o. u' i' d' e' i' n' d' i' a' n' a. e' t' c' o' r' p' e' n' u' l' p' r' e' s' e' r' p' i' n' a. u' n' d' e' u' i' g' i' l' e' n' e' i' d' i' n' v' j. D' e' c' s' i' b' i' p' u' l' c' h' r' a' s' u' u' m' f' e' z' r' i' p' r' o' s' e' r' p' i' n' a' m' u' n' u' s.

Proseuca p' r' o' s' e' u' c' e' n' g' r' e' c' e' l' a' t' i' n' e' d' i' o' r' a' r' e' d' e' p' c' a' n. u' n' d' e' h' e' c' p' r' o' s' e' u' c' a' d' o' m' u' s' p' a' u' p' e' r' u' e' t' m' e' n' d' i' c' o' n' u' m' i' n' q' u' a' e' l' e' m' o' s' i' n' a' s' p' e' t' u' n' t. e' t' p' r' e' u' c' a' d' i' o' r' d' i' u' l' d' e' p' c' a' c' o. u' n' d' e' p' r' o' s' e' u' t' i' c' u' s' c' a' c' u'. i. d' e' p' c' a' r' o' n' i' u' s. u' n' d' e' p' r' e' u' e' n' i' c' e. i. h' u' m' i' l' i' a' t' i' c' e' e' t' d' e' p' c' a' r' o' n' i' e. u' l' d' e' p'

castus. Item a pseca. profecor caris. i. mendica
Proficus. a pfe (re ul' deprecari) profecam
eo cas dicit proficus a vm. et pficus da dium. i.
quidquid supfluitatis absconditur de qualibz mate
ria. qd' aliter dicit succifius a vm. et succidancus a
vm. et incifius. et pte dicit substantiue h' pficum
ul' pofiuu. ul' succifiuu ul' incifiuu. qd' ita supflu
um absconditur de aliqua materia
Proficiu. a pfecc cas dicit h' pficum d. i. pma ps
extoz. ul' pocius pficum coponitur a pros qd' e
ad et icos qd' est signu ul' ymago. Inde pficum.
quasi adimagnatio uel signum
Profimetricus. pfa coponitur cu' metz et dicit
pfimetricus ca cu. i. constans ex pfa et metro. et
Profinciu. a pson dicit h' pfinciu. i. corripit tri
funis quo nauis alligatur in litore ad palum qd'
Profisto tis in sisto vide **(sic longis**
Profocrus in focci vide
Prosodia. a pros qd' est ad et oda cantus com
ponitur h' p'odia die. i. accentus de h' eciam ha
bes in principio secunde partis huius operis
Prosion grece latine longum. plixuz p'ductum.
ul' rectum dicitur. et acuitur in fine
Prosopon grece p'ona dicit latine quasi ad facie
p'icularem que sonat in dignitate. et similiter p'
sopa ul' p'sopon apud grecos. et ideo p'ona non
est nisi in natura intellectuali et secundu boecium
sumptum est nomen p'sone a p'sonando. eo qd' in
tragedijs et comedijs recitatores sibi ponebant
quandam laniam ad representandum illud cuius
gesta narrabant decantando. et inde est eciam qd'
tractum est in usu ut qdlibet indiuiduu hominis
de quo potest talis narraco fieri p'ona dicatur. et
ex h' eciam dicit p'sopon in greco. a p' qd' est in et
sopos qd' est facies qd' huiusmodi lanius ante fa
cies ponebant. de h' eciam vide in p'ona
Prosopopeia. eciam exponitur in quarta pte in
capitulo de coloribus rethoricis
Prospecto. a p'spico dicit xi cu' p'spectu. u in o.
fit p'specto cas ubum fre. a quo p'spectans tantis
ge omnis. unde in uita beati nicolai. deus ex alto
p'spectans. et ut dicit pap'. p'specto desuper aspico
Prosper ra rum. dicit faustus. fecum **(uel procul.**
ous. et coponitur fm quosdam p'sper a pro et as
per. qd' p'cul ab asperitate. i. absq' molestia ul' ad
uersitate. magister autem bene dicit qd' coponitur a
ppe et aspera. unde dicit speza p'mam corripit. vñ
prudencius. Cuius arbitriu' speza mobilis atq' ro
tunda. multi tamen p'ducunt eam si male. qd' p'
eius copositu' pbatur scilicet asper. qd' coponitur
ab a qd' est sine et speza. et p'sper qd' dicit qd' prope
speram. et h' magis michi placet. **(Itz a p'sper.**
hec p'speritas tatis. i. successus ul' felicitas. et p'
pere adhibuz. i. fauste. feliciter. et secunde. et p'spe
ro ras ubum actiuu. i. p'speru' facere. Inuenitur e
ciam p'speroz aris ubuz deponens. i. p'spere agere
vñ p'pha. o dñe saluu' me fac. o dñe bñ p'speraē
Prospectio dicit qd' p'cul aspiciere. a p' et specio dicit
Prostitulu. a p'sto cas dicit h' p'stibilum li. lupa
nar. domus meretricis. ibi oniz meretrices p'stant
. i. p' p'cio stant et meretricantur. ul' dicit p'stibiluz
a p'stenendo eo qd' post ludos pactos ibi meretri
ces p'stemantur. ul' dicit a p'stituo is. qd' est p' p're
cio statuē. p'ponē. qd' meretrices pro p'cio se statu
ūt. Item a p'stituo h' p'stibula le p'nt cor' id est

meretrix. unde itroni. Inter uigines et p'stibilam
Prostituo. ex p' et fratio coponitur p'stituo is
pro p'cio statuē p'ponē. et ubum meretricum que
prostituant. i. p'cio se supponūt. **Unde hoc prosti**
Prosto. a pro et sto co' **(bulum fm huiusmodi)**
ponitur prosto stas prostiti prostiti. scilicet pro
. i. ante. stare. ul' prostare. i. pro p'cio stare uel co'
miscere se cu' meretrice. et est ubum meretricuz q'
p'stant. i. p' p'cio stant et meretricant. vñ h' p'sti
bulum uel prostibulum dicitur a prosti tuo is.
Prosula prosule pauca prosa
Prosium prodes prodest. ex pro et sum es est. et
interponitur d' causa euphonie et sicut dicit pristi
anus in viij li p' rotam declinacōnem. Vbi cumq'
a uocali incipit hoc ubum prosium interponit. d.
iuncture compositionis.
Protelo protelas in telo telas est.
Prorenus adubium loci. et est copositus a p'pe
ul' procul et tenus et signat longe. ut dicit prote
nus qd' p'cul a tenus. i. procul a p'pe. unde uigil.
in vij eneid. tazaram intendit uoces qua prote
nus omne contremuit nemus
Prorenus uis uiui uitu' esse ul' fieri prorenum
supbire. crudere. ferocie. et tunc denuat a p'rius
Prorenus. a pro ul' pros et cuius coponitur
p'renus ua uū. i. crudelis ualde terribilis. et cōpa
tur. unde h' p'reuitas tatis. et ut dicit in gress. Im
pbus est aliquis ubis factis qd' prorenus.
Protheskosparalange fit qñ vna p'positio ponit
p' alia. ut accepit eū in ulnas suas. i. m'. rogant
sup priamo. i. de p'amo. et dicit a p'rotheskos qd' est p'
posico. et palange qd' est transmutaco. qñ p'positi
onis transmutaco. ul' dicit a pa qd' est iuxta. et ale
os qd' est alienum et logos qd' est fmo. alienum
enim est p'posicōnem vnam poni p' alia
Prothetis est quedam figura de qua dixi in iij
parte in capitulo de metaplasmo.
Prothodium. a prothos quod est primus dicit
hoc prothodium. i. exenodochium
Prothorollum prothoroli in sceda exponitur
Prothologia subtilis locuco qñ res singule mi
nutatim profertur fm papiam
Prothomazir. a p'rothos et mazir coponitur p'
rothomazir. i. p'mus martir sicut abel in ueteri tes
tamento. et stephanus in nouo
Prothoplastus. i. p'mus formatus. a p'rothos p'ri
mus et plastus ut adam. unde in hynipno de pa
rentis p'rothoplasti fraude facta condolens
Prothos. i. p'mus. et accentuatur in fine
Prothmus. a prope denuat p'rius. i. cito stan
continuo ul' consequenter. et est adubium tempis
ul' ordinis. et cor' p'nt. unde ouidius epy. Prothmus
adductis sonuerunt pectora palmis
Protribunali. i. in tribunali p'rotheskos palange
. i. p'posico p' p'posico. ul' p'ribunali. i. ad tribunal
ul' p'ribunali. i. p' iudico danto in tribunali. i. in
Protus a u. i. p'mus. et dicitur **(sede iudicaria**
Prouectus. a p'ueho is xi p'uectuz **(a p'rothos**
qd' coponitur ex pro et ueho denuat p'uectus a
vm. i. p'cul ul' ante uetus. p'motus sublimatus
auctus. cumulat. unde p'uecta etal dicit annis aue
Prouentus. a p'uenio p'uenis **(ta et cumulat**
p'ueni p'uentu. qd' coponitur ex pro et uenio de
riuat h' p'uentus tus. i. abundancia. Itz casus
bonus. euentus. fors. fructus. p'speritas fm pap'
Prouibialis in prouerbium vide

Prouerbiolum prouerbioli dimi pui prouibius
Prouibiu. a p et ubi dicitur huius prouerbiu hij. i. simili
tudo. pabola. ubi aliud dicitur et aliud intelligitur. quasi
post ubum positum. quasi ubum per alio. unde huius prouer
bioli dimi. et huius et huius pabialis et huius le. et pabio
sulsa sum. et copatur. unde huius pabiofitas tisset et p
ubior aris. pabia dicere. uel prouerbijs uitupare h
bug. pab uero dicitur. prouerbia sunt aliud hinc in
medulla aliud in superficie pollicena. vide etiam in
Prouidencia. a prouideo uides dicitur pui pabola
dicitur huius ti. pcul uidens. et a prouidenti addita a fit
hec prouidencia dicitur. et huius boe in iij de consolatio
ne. prouidencia est ipsa diuina ratio in summo om
niu pncipe constituta. que cuncta disponit. huius qd
tu iustissimu et equi seruantissimu putas omnia
scienti prouidence diuersum uideat. quidquid contra
spem uideas geri rebus quidem rectus ordo est. o
pinioni uero tue pueria confusio. et in qnto lib
idem dicitur. quis postulat ut necessaria fiant que
diuino lumine illustrant. Cu nec homines necessa
ria faciant esse que uideant diuina pncio natu
ram reu ppetatez que non mutat. manet inteme
rata mortalibus arbitrii libertas. uide in prescio
cis **I**tem prouidencia sumit per quadam cura et
solicitudine reu temporalium in futuru. et huius h po
test queri an prouidencia reu temporalium et solictu
do sit licita. Ad huius dico qd prouidencia uel solictudo
reu tpaliu splictet p esse illicita. uno quidez mo
do ex pre eius de quo solictamur. si scilicet tpa
lia tamq sinez queramus. Alio modo ppter sup
iliuz studiu qd apponitur ad tpaalia pcuranda
uel prouidenda ppter qd homo a spiritualibus qui
bus principalis inuenire debet retrahit. et ideo
dicitur matthi xiiij qd solictudo seculi suffocat ubum
dei. Tercio modo ex pre timoris supflui qd scilicet
aliquis timet ne faciendo qd debet necessaria sibi
deficiant. Qd dicitur tripliciter excludit matthi vj.
ubi dicitur. Nolite solictate esse. pmo ppter maio
ra beneficia homini pstita diuinitus preter suam
solictuonem scilicet corpus et animaz. Secundo
ppter subuencionez qua deus animalibus et plan
tis subuenit absq ope humano huius pporcionem
sue psonae. Tercio ex diuina prouidencia ppter cu
ius ignoranciaz gentiles circa temporalia bona que
renda principalis solictantur. et ideo concludit
qd principaliter nostra solictudo debet esse de spi
ritualibus bonis. sperantes qd etiam temporalia no
bis puenient ad necessitate si fecerimus qd debe
mus. Et nota qd ut dicit aug in lib de smone do
mini in monte cu uidemus aliquem seruū dei p
uidere ne ista necessaria sibi desint. no iudicemus e
um de crastino solictu esse. Nam et ipse dicitur ppter
exemplū loculos habere dignatus est quos iudas
deferebat. ut habetur iohis xij. et in actibz apof
tolorū c iij. Scriptū est ea que sunt ad uictuz ne
cessaria pcurata esse in futuru ppter imminentez
famem. non ergo improbat si quis humano mo
re ista pcurat. huius si quis ppter ista militet deo. Itē
scias qd prouidencia siue solictudo tpaliu in opibz
misericordie puta ad pcurandū negocia pupilloz
et pauperū ordinantur ad finem caritatis. et id no
est illicita nisi sit supflua. uide in solicto solictas
Prouidus da dicitur. pnt corcepta in prouidus est
prouincia. a p uel uictus coponitur huius prouincia
de quasi pcul posita et deuicta. Cum enim roma
ni olim vincendo rotam orbem in ius suū redige

rent pcul positas regiones prouincias appellaue
runt. prouincia etiam dicitur regio subiugata et tributa
ria facta. uel huius et huius prouincialis et huius le. tributarius
prouincia dicitur confiniū regionum. et prouincia signat
sceleriter adhibiu. et prouincia. i. prouidencia et offi
cium ut ex prouincia factum est. i. ex officio. Itēz huius
prouincia dicitur regio spālitez. unde comes prouincie dicitur
unde prouincialis gentile nomen
Prouisus. a prouideo dicitur dicitur prouidus da dicitur. et p
uisus sa sum. et est prouidus qui prouidet. prou
isus cui prouidetur. Et p compositione; improuidus
da dum. et improuisus sa sum. et prouidit ui.
Proximus est suplatiuū de ppe. dicitur enim ppe p
pior pximus. unde ppius proxime adhibium. et
huius proximitas tatis. et proximo as. et coponitur
cu ad et dicitur approximo as. est enim neutz cu suis
copositis. Itē proximus qd accipitur pro cognato
et ppinquo. uel huius sanguinez uel huius locuz. et huius
huius habet vim positiuū. et compar proximus mior
et caret suplatiuo. unde proxime adhibiu. In ter
cio autem sententia dicitur. Sic notandū ē pximum
dici diuisis modis. scilicet condicione prime natui
ratis. spe conuisionis. ppinquitate cognacionis ra
one benefici exhibicionis uide in dilectio
Prudens. uidens coponitur cu porro. et dicitur huius et
huius prudens tis. qd porro. i. longe uidens futura. pe
ritus. usu doctus. callidus exercitacōe artis instruc
tus. consideratus. facundus qui facili fieri pnt. et co
patur prudentior simus. et a prudens denti addi
ta a fit huius prudencia dicitur utus cardinalis scilicet bo
nar et malaz reu utraq discreco. Prudens copo
nitur cu in et dicitur imprudens tis ge omnis. i. non
prudens uel ualde prudens in quo sensu raro inue
nitur. uel in geoz. Nūquam imprudentibz imber
offuit huius bug. Et respicit prudens non soluz pre
sencia huius futura. unde dicit boecius. Non qd an
te oculos si tamen est sufficit intueri. reu exitus
prudencia metitur. Item quidam sapiens dicit pru
dentis mos est uarias inquirere causas ut ualeat
mentem certificare suam. uide etiam in cardinal.
Et huius ps a prudens tis. is in ei fit prudenter. et ita
de similibz dicitur. Item scias qd pps dicit vj et h
Impossibile est prudentem esse non entem bonū
Prudencia in prudens uide. uide etiam in sapiā
Prudentiuncula le diminui. parua prudencia
Pruina. a prou dicitur hec pruina ne. frigus uel gelu
natura tempis. qd urit sicut ignis. frigus enim
sicut calor urit. uel huius et huius pruinialis et huius le. et prui
nosus sa sum. et prouidit pnt pruina et pruinialis
Dic nota qd generans pruinaz est frigus excel
lens qd est simul conitens et congelans ipam ci
tra mediam aeris regionem. Vapor qui materia
eius est subtilis est et ascenderet alte sicut ros si nō
a frigore aeris inferioris poccuparetur. Cu enim
et triplex sit uapor scilicet pruinie niuis et pluuie
siue roris duo istoz generantur frigore prius spif
sante uaporez in nubē. scilicet nix et pluuia. Alia
duo generant a uapoe in nubem non spiffato scz
ros et pruina. huius ros generatur a frigido tempato
uaporem tantū resoluente. Pruina uero genera
a frigido eccellente. uaporem congelantez anteq
incipiat coniti in aquam. et ideo pruina non est
rotunda huius exparsa sicut uapor nec ps coheret pri
huius sepatur a pre sicut uapor distictus fuit. Cum
autem ut dicitur est sit subtilis uapor pruinie uniu
salitez ab ipso expellit calidū subito. et ideo nich

il est qd mollificet uaporem conisum et congela-
tu. et ideo pruina est rigens et dura. acz tamen in-
troductus in uaporem non expellit. et ideo ptes
pruine qn conise sunt et congelate rare sunt et q
si interrupte. Et scias q dca est inter rorem et
pruinam fm pbn. qz cu ros et pruina conueniant
in materia que est uapor subtilis tpe diei eleua-
tus. dnt in generante. qz cu sup illu uaporem ue-
norit in aere frigus puu. h est tempatu aduutu fri-
goe noctis statim coprimat ipm in rorem. pruina
autem est uapor congelatus anteq ex ipso resol-
uatur aqua. Conueniunt autem ros et pruina in
duobus. quoz vnu est qz uentrus uapor eleuat
qn flat uentus sed potius in sereno. Si enim flat
uentus aut ille est aquilonaris aut meridionalis
aut orientalis aut occidentalis. et si quidem est a
quilonaris frigidus est impediens eleuaciones ca-
lidi uaporis. Si autem est meridionalis ille cong-
gatiuus est nubiu. et turbat serenitatem. et tunc
itez non eleuatur uapor subtilis h spissus uapor
qui est materia pluuię. Si autem est orientalis il-
le est calidus eo qz sol diu agit in ipm et non p-
mittit in uapore secum esse equale frigidu. Si au-
tem est occidentalis ille pluuiosus est no habens
uapores puu et dau qui est materia rois ul pru-
ine omnes autem secundarij uenti ppuerates se-
quuntur principaliu. et ideo flante uento. aut non
eleuatur uapor rois et pruine. aut si eleuatur ad
formas rois et pruine non pt puenire et sic intel-
ligitur dcm pbi qui dicit uapor rois leuatur in
sereno et non eleuatur qn flat uentus. Alioquin
ut dicit frater albertus contradiceret sibi infra statū
in pximo ubi dicit pbs qz ros fit qn flat auster
non septentrio. h enim uez est de materia rois
que eleuatur in austro. h durante austro materia
huius ad formam rois non puenit. h potius in
austro succedente sereno. et hoc est eiam uez de
materia pruine. Conueniunt eiam in h ros et pru-
ina qz neutu eoz generatur in supmis montibz
altis cuius duas causas dicit esse pbs. Quaz una
est qz caliditas uehementis est in eis locis que sunt
in supmis montibus illis. et ideo anteq uapor af-
cendat ad cacumina eoz resoluitur in aquam et
descendit in ualles. Altera causa est qz aer no lon-
ge sup cacumina eoz monciu inflammatur et ca-
lescit calefactione uehementi. et si eiam aliud pos-
set frigidu aeris locu transire de uaporibz et pue-
nire usq ad cacumina eoz illud ibi resoluitur in
aerem. et ideo non generatur inde ros ul pruina.
Itē scias qz sicut pbatu in li de crepusculis. vapo-
res non longius tribz miliaribus ul paulo minus
a terra eleuantur. uide eiaz in nix et in ros et in
pruinosis nosa nosum in pruina est. **C**mons.
Pruina ne. est carbo uiuus et dum ardet dicit pru-
na. a purendo ul a piz. h cu extincta fuerit dicit car-
bo. qz careat flamma. a pruina dicit h et h prunalis
et h le. et prunosus sa sum. et h prunus ni quedā
arbor cuius fructus rubet ut ignis. vñ h prunum
ni fructus eius. et h prunetum ti locus ubi pruni
crescunt. et prunus a u. et pō pru. vñ usus. **I**gne
calet pruina fert prunus dulcia pruina
Pruno riginis in pruno ris uide. et pducit r.
prunio ris riuu ritū prurire molliter effluere pru-
ritum habere. et p fastidire inuenitur. unde pruri-
ens tis ge omnis. unde in secunda ad thimor iij
Coacuabunt sibi magistros prurientes auribus. et

h pruritus tus. et h prurigo gnis in eodē sensu
scilicet ardor et exustio carnis ul aurium cogens
ad scaldendū. Item prurigo dicit ipsa scabies que
pruritu confert et ardorem. unde prurigo eiaz dicit
qz purigo. i. pustionē agens. et dicit prurigo qz pu-
rio. et uidetur esse eibi. Vñ pruriginosus sa sum
scabiosus. et pruritus da dū in eodē sensu scilicet
et pruritu et scabie plenus. et pō u ante r. unde
Iuuenalis lib iij satira v. Incipiat prurire thoro.
plausu qz pbare. h eiam patet p ps dicentes qz
nullū ūbum quarte coniug habet u cor ante rō
nisi meditatiū. h prurio non est ūbū meditatiū
ergo non corripit u sicut nec scaturio ris
Puritus pruritus in prurio est
Psallo lis o in 3 psalmi psallē. i. exultare iubila-
re congaudere ul cantare. ppe uero psallere.
est gestu corporis exprere gaudiū mentis et h q
dam digna qualitate uocis. et caret sup. unde di-
cit ps in x li. **A** psallo psallis psalli. supinum non
Psalma. **A** psalmus. **L**egi. uide in sallo sine p
dicitur hoc psalma matris. ul hec psalma me id ē
psalmus. et componitur dyapsalma.
Psalmita in psalmus uide.
Psalmodia. psalmus componitur cū oda qd est
cantus. et dicit psalmodia die. i. cantus psalmi. sed
psalmodes in uestica arene sunt que ex indigestio-
ne ciboz nascuntur. et acuitur di. et ut dicit g. g.
Vox psalmodie cū p intencōnem cordis agit per
hanc onipotentī dño ad cor itez pat ut intente in-
ti ul pphie ministeria ul copuncōnis gradaz in-
fundat. sicut dixi in ppheta. uide in cantus.
Psalmographus. a psalmus et graphus qd est
scriptor componitur h psalmographus pbi. pñ cor-
. i. descriptor psalmoz. vñ h psalmographia pphie
id ē descriptō psalmoz. et psalmographo as. i. de-
psalmulsi di. puif psalmus. **S**cribē psalmos
Psalmus. a psalterium dicit h psalmus mj. qz ad
psalteriū cantabatur. vñ h et h psalmista te qui
psalmos cantat uel componit.
Psaltenū. a psallo hō dicit h psaltenū nj qd daz
instrumentū musicū. qz in eo psallebant et can-
tabant psalmi. hinc psaltenū dictum est ubi psal-
mi continentur. unde psaltenū grece beoiaice na-
blat latine organum dicitur
Psaltes psalte. dicit pitus in cithara ul organo
vñ in pmo pali c xiiij. Quatuor milia ianitores
et totidem psalte canentes dño in organis. uel h
pap psaltes. i. psallens. Et ut scribitur in histori-
is. tradunt pbi qz armonia letū reddat letiozem.
tristes tristiozem. et ut dicunt mathematici multi
demones armoniaz feare non possunt. et qñq nul-
li. unde eiam in pmo regum dicit c xvj qz spiritus
dei malus recedebat a saul quando dauid coram
eo psallebat in cithara. uide in cithara.
Pseudo qz latine dicit decipiens ul falsus. unde
dicit pseudomenus. i. fallax. et pseudolus la li. i. fal-
lax. falsus. decipiens. ul pseudolus dicit falsus suus
et malus. a pseudo qd est falsus et dulos qd est
seruus. et componitur pseudoapostolus. pseudopro-
pheta. i. falsus ppheta. apoc vj. uidi de ore pseu-
doprophete exisse spiritus tres immundos. et pseu-
doxpianus. falsus et decipiens xpianus. pseudog-
phus. i. falsus scriptor. et sic in similibz pt esse cō-
positio ul appositio. et est pseudo indeclinabile in
utroq numero et omnis ge h huc. Quidā tamen
dicunt qz pseudo est tantū nomen pluralis. sed te

ne q̄ pus dictū est. et cor̄ p̄nt̄ pseudoꝝ plus pseu
Pstracus. a poeta ul̄ **C**omenus et pseudoꝝ plus pseu
poetria deriuatur h̄ p̄stracus ci. quedāz auis que
in indie lironibus gignitur colore uiridi torquem
habens puniceuz circa collū grandi lingua et cete
ris aubus lacōre. vnde et articulata ūba exp̄mit
ita ut si eam non uideas hominem loqui pures.
h̄ ex natura salutat et dicit chere qd̄ est aue. h̄ ce
tera uerba dicit in instructione. vnde quidam sub p̄
sona p̄stici dixit. P̄stracus a uobis alioꝝ nomina
disco. Hoc p̄ me didici dicere cesar aue. et d̄z hec
Btholomei dicunt **L**aus uulgant̄ papagojo
tur reges egipti. sicut romani impatores d̄nt̄
p̄sana ne se generis. i. succus ordei **C**esares
ul̄ pulmentū inde factuz. vl̄ p̄sane dicunt grece
que p̄pe fieri solent in pila. vnde h̄ p̄sanarium.
uas uictile in quo coquitur p̄sana et p̄sanarius
ria riuꝝ sm̄ huḡ. p̄p̄ uero dicit p̄sane ex diuis
pigmentis sunt et liquoribus. has quidem faciūt
de ordeo qd̄ in pila decoctant. et scribitur sm̄ eū
p̄ p̄ in p̄ma sillaba. Glosa dicit ij̄ reguz c̄ xvij. q̄i
siccant p̄sanas. p̄sana d̄z ordeū siccātū pilo tun
sum decoctātū. et fit inde cibus aptus carentibz
dentibus. vñ quidāz. Cortice nudata p̄sanaf nem
pe ordea dicas. et cor̄ p̄nt̄ in p̄dicto ūsu. et bene
ut puro. vnde macer. Cū p̄sana succū pom̄ sorbē
iuuabit. idem de feniculo. Rembz in p̄sana radix
decocta iuuabit. et magister bene dicit q̄ ante s̄
conripitur in p̄sana. et ex h̄ patet qd̄ p̄sanarius
cor̄ p̄mam. vnde allegat illum ūsum oracij in s̄
monibz. Tu cessas age dum summe h̄ p̄sanarius
oꝝje. Non enim est p̄ in secunda sillaba. patet eci
am ex isto ūsu qd̄ p̄ma et secunda sillaba cor̄
Drongul q̄. i. sonus. In d̄p̄rogus. i. dual sonus
toros. i. casus. et poliprotus et monoprotus
Puber. a pubes bis deriuatur h̄ et h̄ pubis ul̄
pubes uel puber. gentiuo huius puberis. i.
puer pubem iam habent̄ ul̄ emittens. scilicet qui
iam generāe potest. h̄ incipit esse a xiiii annis. h̄
femina incipit esse uiripotens ab annis xij et ita
uolunt quidam pubem ex annis dici. scilicet qui
xiiii annos expleuerit quous tardissime pubescat
h̄ certū est puberem esse qui ex habitu corpis pu
bertatem ostendit et generare iam possit. vnd̄
et puber d̄z a pube. i. a putend̄ corpis. qd̄ hec loca
tunc p̄mitus lanuginem ducunt. et cōponitur pu
ber ul̄ pubes ul̄ pubis. h̄ et h̄ impuber ul̄ impu
bes ul̄ impubis. gentiuo huius impuberis. i. pu
er qui nondū habet barbā. ita dicit huḡ. h̄ eci
uult p̄ vnde in vj̄ li dicit tam in is q̄ in ez finita
nomina regulam suant in r̄ terminatoꝝ. i. accep
ta is faciunt gentiuū. ut h̄ puluis et puluer pul
ueris h̄ anis ciner̄ cineris. hic uomis et uomer hu
ius uomeris. P̄terea cicero dēminat puber pube
ris. quidam ut p̄bet. pubes beris. quidam pubis
bis. ex h̄ tamen cōpositum inuenitur. similez ha
bens n̄tū genit̄. h̄ impubis huius impubis. virḡ
in v. Impubis uili ab eo neutz̄ impube. Orac̄ p̄
tūte in epodo et h̄ tormenti questus ore consistit
Puber in pube corpus acero tamen filiū q̄ eius
impuberem legatū a patre missum ita uult p̄. v
sid̄ concordat cū huḡ et ponuntur h̄ ūba in decre
tali q̄dam de desponsatione impuber̄. Puberes a
pube sunt uocati. i. a pudētia corpis n̄cupati.
q̄ h̄ loca p̄mo lanuginem ducunt. Quidam tam̄
ex annis pubertatem existimant. i. eum esse pube

rem qui xiiii annos impleuit quous tardissime pu
bescat. Certuz est autem eum puberem esse qui ex
habitu corpis pubertatem ostendit et generāe iā
p̄t. et puerpe sunt que in annis puerilibz pariunt
Puberculus. a puber d̄z h̄ puberculus. et h̄ pu
bercula di scilicet adolescentulus et adolescentula
Pubero. a puber beris deriuatur pubero ras. i.
crescere pubere in uenere. Et cōponitur repubero
ras. et hinc puberasco repuberasco incho. et cor̄i
Pubertas tatis est collectō puber̄ ul̄ e **C**pit be.
tas diffinita xiiii annoz ul̄ q̄ puer pubescit. vnd̄
puberto ras pubertate florere ul̄ in pubertate ef
se. et p̄d̄ pu. et formatuz pubertas a puber addi
ta tas licet huiusmodi nomina in tas ut in pluri
bus foꝝmentur a q̄d̄ ul̄ d̄o addita tas. ut bonus
bonitas. felix cis ci felicitas. sicut dixi in se
cunda pte ubi egi de accentu nominū de finendiuz
in as. De pubertate eciam vide in puericia.
Pubes. a pubus deriuatur hec pubes bis. et ag
pueri iam xiiii annoz. et pubes. i. collectō iuuenū
taliū p̄pe. et pubes. i. p̄ma barba scilicet lanugo
et p̄pe ps inferior scilicet pecten. vñ et d̄z pubes
q̄si nubes putendoꝝ. vnde pubeo bes hui. i. cresce
re. crinentare. barbēre. puber̄ emittēre. et hinc pu
besco d̄s incho. barbescere. crescere. uel pubere. et
pubescere. i. in tali etate esse. ralem etatem habē
uel ducere. Et cōponitur impubeo bes. supubeo
bes. vnde impubesco supubesco incho. et p̄d̄ pu
Pubeta. a pubes d̄z h̄ et h̄ pubeta te. et pube
da de in eodem sensu. i. adolescens pubis. et d̄z sic
quasi pubi datus. et hinc puberto etas. et pubedo
pubedas. i. pubere uel puberare
Puberenus due ptes sunt sicut dixi in secunda
parte ubi egi de compositis a tenus.
Publicanus. a publicus d̄z publicanus cana nū
publicani appellantur conductores uectigaliū fisci
ul̄ rez publicaz siue q̄ uectigalia publica exigunt
ul̄ qui p̄ secularia et publica negocia lucra sectan
tur. vnde et dicti sunt sm̄ huḡicōz. ul̄ sm̄ bedam
publicanus dicit̄ qui amisso pudore publice peccat
uel qui uectigalia. i. tributa publice exigit. glosa
au tez sup̄ illud math̄ v. Non publicani h̄ faciunt
sic dicit. Publicani exactores romanoz quos iudei
sic uocant. qd̄ de re publica curam gerebant. d̄cun
tur et nomen traxisse a romano rege. qui p̄mus
eos ordinauit. s̄ uero remigiū publicani diceban
tur ministri herodis constituti a publico romano
rege ad exigenda uectigalia. siue q̄ publica nego
cia exercebant et p̄ fraudes et p̄iuria iniusta lucra
Publicitus aduerbium. i. **C**sibi accumulabant
publice a publicus dicitur. et compit ci
Publicus. publicus fuit quidam qui rem suaz p̄
mo loco cōmunem fecit et publicaz. et inde tractū
est publicus ea cū cōmunis. h̄ cōmune d̄z p̄pe qd̄
p̄tinet ad homines eiusdem ciuitatis. publicū qd̄
ad omnes generaliter. Quidam tamen dicunt qd̄
publicū d̄z q̄si popolicum a populo. et sm̄ h̄ pub
licū est qd̄ p̄tinet ad homines eiusdem ciuitatis
cōmune qd̄ ad omnes generaliter. h̄ p̄ualet qd̄ p̄
us dictum est. vnde publice adubiuz. et h̄ public
tas tatis. et publico cas. diuulgare. cōmune facere
ul̄ diffidare. et est actiū cū suis cōpositis si qua
habet. vide in notorium
Pudenda dende genitalia ab eo qd̄ pudeat illo
n̄m uel a pube dicta sm̄ papiam
Pudens in pubeo exponitur.

Pudeo des tui pudere. i. pudorem habere. uere
cundari. et non est in usu. unde pudet impersonale
quod constituitur cum accusatiuo et genitiuo ut pudet
me tuum. et hinc pudens tis ge omnis. et compatitur
pudencior simus. unde pudenter eius sine aduersione
et h pudencia cie. i. uerecundia. et componitur impu
dencis. i. non pudens cui pudor et pudicia procul
abest. Et nota quod pudens opinionem ueraz et fal
sam metuit. h uerecundus non nisi ueram. et com
ponitur cum in et dicitur impudens procul cor. Item a pu
det pudibundus da dicitur. i. uerecundus. unde pude
bunde aduersionem. Pudet componitur dispudet. i. ual
de pudet ul diuisis modis pudet. Item pudco copo
niture depudeo des. unde dicitur impudens. i. ual
de pudere ul pudorem amittere. Depudeo des p
fecte pudere ul ualde. ppudeo des p alijs pudere
ppudeo des pcul ul p aliquo pudet. repudeo ee
. i. iteum pudet ul pudorez amittere. Pudco et pudz
neur sunt cum omnibus suis compositis. et faciunt
presentum in ui diuisas. Et carent supinis. licet fm
antiquos inueniatur puditi. et quod primam cor pa
tet p ouidiu epy dicentem. dicere qui puduit scri
bere iussit amor. et ouid de arte. Si doctus uidcat
rudi petulas ue pudenti.

Pudicia pudicia in pudicus est.

Pudicus. a pudor dicitur pudicus ca cum castus qui pu
coris custos ul amicus. et compatitur. unde pudice
cius sine aduersione. et h pudicia de. i. integritas
ul castitas. dicitur tamen in h quod pudicia est uetus
motu libidinis domans. h eius signa non abhor
rens. Signa autem eius sunt. gestus corporis. uox
blanda. accurate ornari. uel uigines castas dicimus
matronas autem pudicas. et componitur impudicus
ca cum. Et pro dicitur. Vn ouid epy. Ille tamen pieta
te mea pibus quod pudicus. Item quidam. Sobrius
a mensa de lecto surge pudicus.

Pudor a pudet deriuatur h pudor dicitur. et est cor
poris sicut pudicia mentis. et est pudor uerecun
dia ex aliquo casu innata qui non auferens me
moriam linguam impedit. unde pudorosus sa suz
et pudorus ra rum in eodem sensu. i. pudor plenus
et compit pu. unde in thobia dicitur. Porcorum siliquis
pudor est inbiare fauillis

Pudoratus. a pudor dicitur pudoratus ra tum. i.
pudore suffusus. et componitur expudoratus extra
pudorem positus. impudens. et impudoratus a u

Puella puella in puer est. (in eodem sensu.)
Puellaris. a puellus ul puella dicitur. Item hic et h
puellaris et h re. et deriuatur a puer. uide in puer
Quid epy. Alca puellares tadar arena pedes. Itē
numeri xxx c in etate puellari

Puellulus in puer exponitur.

Puellus in puer exponitur

Puer. a puer puris deriuatur h puer pueri. quod in
pura. i. in custodia tenetur. ul ut in uno macello
placet. puer dicitur a purio nis. quod pueri ueribus so
lent cohereri. ul puer dicitur a puritate et piloz et ali
az rez. Et notandum quod tribus modis dicitur puer. stati
uitate. scilicet ut puer natus est nobis. Etate. ut
decennis nouennis. Obsequio et fidei. unde dicitur
ad ieremiam. puer meus es tu nobis timere. Item
notandum quod antiqui dicebant h puerus ri et h et
h puer ri. Et a puer h puera. i. puella. et h pueru
lus. et h puerulus h dimi. et puerula. et pueru
la dimi sunt. similiter h et h puerilis et h le penz
p d. unde pueriliter aduersionem. et h puerilitas. Item

a puer h puellus li. unde puellulus similiter dimi
et h puella. et hinc puellula omnia dicitur. Itē a puel
lus ul puella h et h puellaris et h re. et hinc puel
laris puellaritas. Et nota quod puellus et puera n
sunt in frequenti usu. nec puerus licet ab eo dimi
nutua sint in frequenti usu. scilicet puerulus pro
cor. Nam a puer puerulus. et a pueris puerulus

Puerulus culi dimi puus puer (pprie dicitur
Puericia. a puer pueri addita da dicitur h puericia
de secunda etate quasi pura et non ad gignendum ap
ta. et durat a septennio usque ad xiiii annu. h pu
bertas e etas adulta que iam gignere potest et in d

Puerilis in puer uide (ipit a xiiii anno.
Puerus. a puer deriuatur puero ras. esse ul fieri
puerul ul crescere ad modum pueri. Et componitur re
puero ras. i. iteum redire ad pueritiam. Et hinc pu
erasco cis. et repuerasco cis. inchoatiua.

Puerpera puer ul puera componitur cum pario
et dicitur hec puerpera re que puor ul pueram parit.
et ppe puerpera dicitur in primo ptu. et inde h puerpe
ria ri. partus pueri ul puer et ppe primus. et puer
peru dicitur locus in quo puer concipitur et morat
in utero matris usque ad ptu fm aug. et paf edā
dicit puerperu primus ptus ul puer in utero for
matus. et cor penz puerpera. Quare non dicitur
puerperus dixi in tercia pte ubi egi de uerbo a

Puerperium in puerpera uide

Puerulus li in puer exponitur.

Puerus pueri in puer uide.

Pugil. a pugillus dicitur h pugil li. qui certat pug
nis. et pugillor aris. pugnare. certare. ul quendas
ludu exercere. scilicet pancradu facere. i. de manu
in manu aliquid subtrahere. unde h pugillator
pugnatur pugil. h pugil ex ppa fortitudine. pugil
lator ex arte. et pugillor pancracius. scilicet qui
aliquid de manu in manu subtrahit. et pugillato
rius ra ri. Item a pugil ul pugiloz dicitur h pugilla
tus tus. i. ars ul actus pugillandi. et inde pugili
cus ca cum. unde pugilice aduersionem penz correpta.
Et scias quod pugil facit genitiuum pluralem pugili
penz correpta. unde patet quod scribit per unum l.

Pugillaris. a pugnus dicitur hic pugillus li dimi. et
h pugilli li quod pugno defertur et in quo scribitur.
ut liber ul tabula ul carta. unde martialis capel
la pugillo asseuerante dicitur. et ideo dicitur h pu
gillar aris p eodē scz penna ul cornu ul tabula
manualis. unde in euangelio luce. Et postulans
pugillare scripsit. et h et h pugillaris et h re quod p
inet ad pugnus ul quod p replē pugni et pducit

Pugillo. a pugio onis. dicitur h (penz pugillaris.
Pugillo onis. cum pugione. i. cum gladio pugnans

Pugillus pugilli in pugillans exponitur
Pugio onis mas ge. a pugnendo ul transfigen
do dicitur est. Est enim quoddam instrumentu ferre
um longum et acutum. ul est gladius pugnus bis a
cutus lateri ad herens. Item et dunabulu ul du
niculu. quod religeat ad clunem. stumeri xxv. pugio
ne arrepto. et pducit penultimam genitiui

Pugna. a pugnus dicitur h pugna ne. quod olim in in
cio fuit usus in bello pugnus contendere. ul quod o
lim primo bellu pugnus incipiebatur. unde et pug
na edam duoz est. et aliquando edam sine ferro

Pugnella le dimi parua pugna.

Pugno nas dicitur a pugnus. et est pugnare certare
contendere et ppe pugnus. h iam ad aliud transijt
unde h et h et h pugnax nasis. q sepe et assidua

pugnat. et compatitur pugnacior pugnacissimus. unde pugnaciter eius me adhibi. et h pugnacitas tatis. et pugnaculus la lu aliquantulum pugnax Itz a pugno pugnabundus da dum. pugnanti si milis. Pugno coponitur copugno nas. ualde. i. si mul pugno. depugno nas. ualde pugnare. uel debellare. deuincere. Expugno nas. deuincere. debellare unde h et h expugnabilis et h le. unde expugnabiliter. et coponitur in expugnabilis bile liter. Im pugno nas. in pugnam capere. uel inuadere. debellare. uel reprehendere. redarguere. ppugno nas. pcul uel p aliquo pugnare uel ualde. Oppugno nas. contra uel undiq; pugnare uel expugnare. repugno as itez pugnare uel resistere. reluctari. Pugno et eius coposita sunt neutra pter depugnare p debellare et expugnare et impugnare. Et oppugnare p expugnare uel impugnare. que sunt actiua

Pugnella pugnelle diminutiuum patua pugna **Pugnus**. a pugno qis dz h pugnus ni. qz dum pungere uolumus manu pugni facimus et cu eo pungimus. Et dz pugnus clausa manus cu pressi

Pulcer cra crum. a specie cutis **Pone** digitoz .i. pellis dz. scilz qui pulcrum habet supficiem cutis. vno et a pellis dz. et copatur pulcrior nimus p duo r. qz formatur a pulcer addita nimus. vñ pulcre nius nimo adhibi. et h pulcritudo diuis. et coponitur pulcer a u. i. ualde pulcer. Et nota qz licet ppe dicatur de corpe. transfertur tamen ad a lia et non debet aspirari pulcer. unde dicit appule us qz errant qui pulcer et sepulcr p ch scribenda existimant. qz in latinis dconibus post c nota al piraonis numq; regitur

Pulex. a puluis deriuatur h pulex lictis. mas ge qz ex puluere nascitur ul qz magis ex pulue ntritur. unde pulicosus sa sum. plenus et abundans pulicibus et copatur. unde h pulicositas tatis. i. plenitudo et abundancia pulicū. et pulicarius riarium. et h pulicinū et pulicetus locus ubi pulices abundant. et cor pulex pnt genitui. qz autem dz pullex qsi in puluere latens et h moloia est.

Pulicarius pulicaria pulicarium in pulex est **Pulicetum** ti penul. pducta in pulex uide.

Pulicosus cosa cosum in pulex exponitur

Pulios. a pulex lictis dz h pulios quedam herba qz semen simile pulicibus habeat. unde et eam latini herbam pulicariam uocant

Pullatus pullata pullatum in pullus est **Pullulo**. a pullus dz pullulus la lu. a quo deriuatur pullulo las laui lare. i. germinare multipliciter crescere. multiplicare. facta translatio a pul lis qui pducuntur ex ouis multipliciter. et coponitur repullulo las itez post casum pullulare et recrescere. et cor pnt. unde thob. Pullulat ex gultu multiplicata fames

Pullulus pullula pullulum in pullus uide **Pullus**. a puus ul pupus dz pullus a um. et h pullus li. i. puus. unde homo puus pullus dz. Itz nati recentis omnium auuū et quadrupedum. pul li dñr qsi pupi ul pui. vel pulli dñr qsi polluti. a polluo is. qz polluti sunt. unde dz pullus la lu. i. niger gra grum. Quod enim est nigrū qsi polluti est. unde Jeroñ ad nepocianuz. Vestes pullas eq uita ut candidas. et inde pullatus ta tti. i. nigris uestibus indutus. Juuenalis. Horrida mater pulla ti pceres. Item a pullus p nato pullulus a um dz et inde pullulo pullulas.

Pulmentarium pulmentarij in pulmentū vide **Pulmentū**. a pulpa pe dz h pulmentū ti cibus delicatus et suauis. unde h pulmentarij p eodem. et pulmentarius ria riū. Item pulmentū ul pulmentariū dz qñq; cibus pter panem scilicet co panage. Quidam tamen dicunt qz pulmentum deriuatur a puls pultis

Pulmo pulmonis in pleumon uide

Pulpa. a palpo pas dz pulpa pe caro sine pinguedine. sicut est tumida et grossa caro crurium et brachioz quasi palpa. qz palpitat et resilit sepe. et ponitur sepe p adulatione et delectatione. qz talis caro suauis est et delectabilis ad uescendū. unde pulpula le dz. et pulposus sa sum. pulpis plenus et copatur. unde pulpose sius me adhibium. et h pulpositas tatis. uel dz pulpa a puls. qz olim cu

Pulpamentū mti. i. **Pulte** mixta comedebat pulmentum uel delectamentum. Et dz a pulpa.

Pulpitū. a publicus dz h pulpitū ti. analogium legum. lectz. legitimum. qz ibi publice legunt ut.

Pulposus sa suz in **Possent** conspici a populo

Pulpula pulpule dimi. pua pulpa **Pulpa** est.

Puls pulis fe ge. pulmentū simplex ex farina.

Pellendo scilicet debilitatez. pulces placentes qui tenuissime sunt dicuntur secundum papiam.

Pulsim aduerbium. a pello pelis

Pulstro pulstas penul correpta in pulso sas est

Pulso as auu are. frequenter pollere Et est sic. Et formaz a pulsu. sup de pello lis. u in o. a quo pulstro tas. aliud sic. Et componit compulso sas que pnt deriuatiua esse a compositis a pello lis.

Pulsus. a pello lis dz hic pulsus sus sui. et pulsus sa sum picipium. uel pulsus sus. uocatus est quia pulset uel palpet. cuius iudicio aut infirmitatem intelligimus aut sanicatem. pulsus pulsa pulsum. erectus. fugatus. sm papiam.

Pulso tas. est sic. a pello lis pepuli pulsum. ul pnt antiquos pulsum tu. u in o fit pulso pulsas.

Puluerosus sa sum. In puluis est.

Puluerulentus ta tti. i. puluis plenus. a puluere et lentos plenum. unde hec puluerulencia dz.

Puluillus puluilli. paruus puluis.

Puluinar puluinaris in puluinus est

Puluinulus uinuli diminutiū puus puluinus

Puluinus. a pluuia dz h puluinus ni. i. cenical quasi pluuinus qz de pluuia fiat. ul dz a pullo. qz de plumis pulloz fiat. vno h puluinar naris. Itz qd puluinus et puluinar dicuntur qñq; ipi lectuli ul lectisternia que stenebantur in templis. vñ et ipa templa et festa dñr puluinaris h puluinus p nati hominis est cenical ul puluinar regū et di uitū. Puluini sciam sunt machine quibus naues deducuntur et subducuntur in portū. et pō puluinus pnt ul puluinar. unde ouid in xvj epistola. Colla qz puluino nostra ferenda dedit

Puluis. a pello lis deriuat h puluis ul puluer. qz pellatur et tollatur a uento et addita is fit genitius pulueris. ut ostendi in puber. unde pulueris a u. qd est de puluere uel ad puluerem pti nens. et puluerosus sa sum puluere plenus. et per copositionem puluerulentus ta tti in eodem sensu Et utrumq; comparatur. unde puluerositas tatis

Pumex. a spuma me dz h pumex mios qsi spu mex scilz lapis leuis et caemosus qz spume den sitate concretus fiat et tantū habet refrigerandi naturam ut in uas missus multa defezue desinant

unde pumicosus o' a sum. Et cogatur. Et pumico-
cas penul cor. pumice aptare. Et est actiuu cu om-
nibus suis copositis. Item a pumex pumiceus pu-
mica pumiceu. Et corripit pumex penul genitiu

Pumicellus pumicelli diminutiui puul pumex
pumico pumicas in pumex est.

Pumiculus pumiculi diminutiui. puus pumex
puncto. a punctum ti deniatur puncto tas tau-
tare. puncta facere. uel punctis distinguere. unde
punctatim aduuium. p puncta distinctim. Et com-
ponitur dispuncto tas. puncta remouere. repunc-
to tas iteu punctare. Item punctare pt ec esse fre-
huius uerbi pungo. i. frequenter pungere. A quo
puncto punctas aliud frequentatiuum.

Puncto punctoris in punctorum uide.

Punctoriu. a pungo gis punxi dz h puncto: ro-
nis. unde punctoriu ria nu. et h punctoriu cu q
pungimus. et punctim aduerbium. i. pungendo.

Punctum puncti in punctus uide

Punctus. a pungo gis xi punctu. dz h punctus
tus tui. actus ul passio pungendi. ul qd pungen-
do facimus. et h punctus tus. et h punctu ti in eo-
dem sensu scilicet qd pungendo facimus uel pnc-
pium linee. Item punctu est simplex uel indiuifi-
bilis quantitas. pma in coposicione linee et ultima
in relacone. vnd h et h punctalis et h le. Et com-
ponitur bipunctalis et h le. Tripunctalis le. quadri-
punctalis le. qnquepunctalis le. Sextipunctalis le.

.i. constans ex duobus ul tribus ul quatuor uel
qnq ul sex punctis. vnde h bipunctalitat atis. tri-
punctalitas. quadripunctalitas. qnquepunctalitas
sempunctalitas. Item punctu dz in copuro iiii ps
hore. Et scias q masculinu scilicet punctus ti iam
cessauit in frequenti usu. q non utimur nisi nou-
tro. dicimus enim h punctum ti. Idem dicendu e
de stadius dia diu. cathinus et cathinum. q eoz
masculinu iam cessauit in frequenti usu. Itē punc-
tum est signu segregans intellectum et spiritū re-
creans platoris. et fm hoc coma. colum. piodus
sunt puncta. uide in cathinum et in uita

Pungiro. a pungo gis dz pungiro tas frequen-
.i. sepe pungere. pt coaz esse modi impatiui tpiis
futuri de pungo. futuro pungiro tu. et cor penul

Pungo gis xi ul pupigi punctum pungere id e
punctum facere ut in libro. et tunc ppe facit pre-
ritu punxi. Item pungere. i. stimulare. configere.
et tunc ppe facit pupigi. ut ego punxi libz et pu-
pigi illum. Pungo componitur copungo gis. id est
pungere simul commouē. Itē depungo gis. ualde
ul deorsum pungere. ul a puncto depellere. et po-
nitur simpliciter p depellere. dispungo gis. i. diu-
sis modis pungere ul dispensare ul donare ul de-
orsum a puncto facere et expellere. Expungo gis
extra pellere extra punctum scriptoris ponere et
delere. Et hinc dicimus expunctores et dispuncto-
res eos q expellunt alios ab hereditate et delent
nomina eoz de tabula testamenti. ul eos sic dici-
mus. q in signandis perant testamentis et eoz in-
serbant punctos qui erant in hereditate uel eoz
quociens expediebat auferabant q erant exhere-
ditandi. Impungo gis. intus uel retro uel ualde
pungē. repungo gis iteu ul retro pungere uia ul
ce pungentem pungere. Pungo et eius coposita
sunt actiua. et pungo duo habz prenta fm dupli-
cem eius significacionem. Composita uero ab eo
tantu habent unū prentum scilicet in xi prent repus

go qd refinet prentu sui simplice in diuise signi-
ficacionibus sicut et simplex. scilicet repunxi et repu-
pigi fm bug. et ps in x li sic dicit. Pungo pupigi
uel punxi. expungo uero expunxi dicimus. Ac re-
pungo repupigi et repunxi ut capto uidetur. Cu
enim qui nos pupugit talionez ul uicem a nobis
redditam ostendimus repupugi dicimus. qn uero
de oracone ul calendario loquimur repunxi dia-

Punicus ca cu penl cor. in feniceon est **U**mus.

Punio. a pena dz punio nis nire penam eroza-
re. unde punitus nita tu. et comparatur. Et compo-
nitur impunitus. et pō pu. unde quidam. Nil ma-
gis ingrati q non punire reatum. Quibus decau-
sis puniat deus homines habes in pena

Punxi preteritum de pungo pungis.

Pupa. a pupus dz h pupa e. **P**uipe dicunt quid
stacimculo quas uigines solent facere in modum
filiuz. et uestibus obuoluerē quas postq annos
nubiles ueniebant et puenilibus abrenunciā qsi
sub potestate ueniens future ueneti sacrificabant
unde patius. dicite pontifices in sacro quid facit
auz **N**empe h qd ueneri donare a uigine pupe

Pupilla pupille in pupillus est.

Pupillans in pupillus exponitur

Pupillus. a pupus dz h pupillus li dimi. puer
qui infra annos pupillares constitutus est in tu-
tela alicuius. et pupillus ul pupilla qui uel que
caret patre ul matre ul utroq. scilicet orphanus ul
orphanus. h orphanus est greci. pupillus uero la-
tinu. nā in ps ubi legitur. Pupillo tu eris adiutor
grecus habet orphano. et dz a pupus qd habet p
uam consolacionem. vl a pupus dz pupilla le. me-
ditullius oculi qd sit pua. ul dz a puella qd sit pu-
ra et impolluta sicut puella. hanc plerumq pupi-
lam uocant. h filio. et hinc pupilli dicuntur q si-
ne oculis. i. parentibus orbi. h hij uere dicunt pu-
pili quoz parentes ante decesserunt q ab illis no-
men acciperent eoz orbi uocantur. vnde h et h
pupillans et h re. pupillariter. pupillaritas. Et sci-
as q pupillus pō pmam. licet antaudianus eā
compiat dicens. Sustentat regat et pascit foue-
at q pupillos. **P**rac enim ei contradicit dicens pu-
pillis quos dura pmit custodia matum

Puppis. a post deniatur h puppis p geminu p
accusaco puppem ul puppim. Ablato a puppe uel
a puppi. et accusatiuus pluralis facit in es et in is
has puppis ul puppes. et est puppis posterior ps
nauis qsi post posita. et ponitur sepe p ipsa nauis
unde in gōf dz. **P**roza por nauis ps est ultima di-
cto puppis. **D**ic latul esse rarez uentres dic esse ca-

Pupugi e prentu de pūgo gis et cor penl **U**rin.

Pupula pule dimi. pua pupa. et corripit penul
pupus pupa pupum. i. paruus.

Purgatoriu. a purgo gas h purgatorium n. et
purgatorium na nu. et dz purgatoriu locus ubi a-
nime purgantur. Et scias q ut pbabiliter credit
Locus purgatorij duplex est. vnus fm legem com-
munem. et sic locus purgatorij est locus inferior
inferno coniunctus. sicut dixi sup in inferno. ita
q id ignis sit qui dampnatos crudat in inferno
et qui iustos in purgatorio purgat. Quis dampna-
tis fm q sunt inferno el merito et loca inferna
ordinanda sint. Alius est locus purgatorij fm dif-
pensacionem. et sic qnq in diuisis locis aliqui puni-
ti leguntur. ul ad uiuoz instructionez. ul ad mot-
uoz subuencionez. et ut uiuentibus eoz pena in

notesceret que p suffragia eoz mitigetur. Itz ut dicit aug in xxj de ciuita dei. Temporeas penas .i. purgatorias alij in hac uita tm alij post morte. Alij nunc et tunc. uerumtamen ante iudiciū illud seuisimū nouissimū q̄ paciuntur. Itz ut dicit ḡg in de. Anime defunctorū scz in purgatorio exn̄cū quatuor modis soluantur. aut oracōnibus sacerdotum. aut p̄bibus sanctorū. aut caroz elemosinis. aut ieiunio cognatorū. Item fm aug. Mortui p̄nt scire q̄ suffragia a uiuis p̄ eis sunt q̄tuor mod̄. Primo p̄pter diuinam reuelacōnem. q̄n scilz deus h̄ eis reuelat. Secundo p̄pter bonoz angeloz manifestacōnes. angeli enim qui semp nobiscū sunt et omnes actus nostros considerant. statim ad eos p̄nt descendere et eis p̄tinus nunciare. Tercio p̄ a nimiaz hinc exeundū intimacōnem. anime enim que de h̄ mundo transeunt hec et alia eis nunciā p̄nt. Quarto nichilominus scire h̄ p̄nt p̄ experiēciam et reuelacōnem. Cum enim a penis se releuari sentiunt. suffragia p̄ se fieri recognoscunt. Itz scias q̄ indulgentie p̄nt ualere illis de purgatorio fm diuisam formam indulgentie. si enim talis sit indulgentie forma. quicūq̄ faciet h̄ ul̄ illud habz tantū de indulgentia. ille qui h̄ facit non p̄t fructū indulgentie in alius transferre. q̄ eius non est applicare ad aliquam intencōnem ecclesie. p̄ quaz cōnancantur cōnia suffragia ex quibz indulgentie ualent si aut̄ indulgentia sub hac forma fiat q̄cūq̄ fecerit h̄ ul̄ illud ip̄e et pater eius ul̄ quicūq̄ alius ei adiunctus in purgatorio detentus tantū de indulgentia habebit. talis indulgentia non soluz uiuo h̄ eadē mortuo p̄derit. Non eniz est aliqua racō quare ecclesia possit transferre merita cōmunia quibz indulgentie inmittuntur in uiuos et nō in mortuos. Nec tamen sequitur q̄ platus ecclesie possit p̄ suo arbitrio animas a purgatorio liberare. q̄ ad h̄ q̄ ualeant indulgentie requiruntur conueniens causa ad indulgentiaz faciendū. Ad h̄ enim q̄ ualeant indulgentie tria requiruntur scilicet auctoritas dispensandi hunc thesaurū. et unio eius cui dispensatur ad eū cui merebatur qd̄ est p̄ caritatez. unde requir̄ auctoritas ex pre dantis indulgentias. Item caritas ex pre recipientis. Itz tercio requiruntur racō dispensacōnis p̄ quaz saluatur intencio illoz qui opera meritoria fecerunt. fecerunt enim ad honorem dei et utilitatem ecclesie in generali. Et nota q̄ in purgatorio est duplex pena. una dampni inq̄tum scilz retardacō a diuina uisione. Alia sensus fm q̄ ab igne corpora li instrumento diuine iusticie puniunt̄. Et q̄tum ad utiq̄q̄ pena purgatorij minima excedit maximam penam huius uite. q̄to enim aliquid magis desiderat̄. tanto eius absentia est molestior. et q̄ effectus quo desiderat̄ summū bonū post hanc uitam in animabus sanctis est intensus. q̄ non retardatur affectus mole corpis. et eadē q̄ termini fructuendi summo bono iam aduenisset nisi aliquid impediret. Ideo de tardacōne maxime dolent. Similif̄ eiaz cū dolor n̄ sit lesio h̄ lesiois sensus tanto aliq̄s magis dolet de aliquo lesio q̄to magis est sensitiuū. vñ lesiones que sunt in locis maxime sensibilibus sunt maximū dolores causantes et q̄ totus sensus corpis est ab anima. Ideo si in ip̄am animam aliquid lesiū agat de necessitate oportet q̄ maxime affligatur. Et ideo oportet q̄ pena purgatorij q̄tum ad penam dampni et sen-

sus excedat omnem penam huius uite. vñ aug in quodaz sermone dicit. Ille ignis purgatorij durior erit q̄ quidquid in h̄ seculo penaz aut sentire. aut uidere. aut excogitare quis potest. vide enī

Purgio ras. fre. **C**in penitencia et in uenale. quoniam purgare. Et formatur a purgatu supino de purgo a in **V** correptam mutata et u in o.

Purgo. a purus deriuatur purgo gas gaudi gaudere .i. mundare. purificare. Et d̄ purgo q̄si purgare. h̄ potius uidet̄ ethi q̄ compositio. unde h̄ purgatoris. et purgatus ta tū. et comparatur purgatoris simus. unde purgare eius sine adūbium. Purgo cōponitur expurgo gas. extra eiciendo purgare et est actiuum cum omnibus suis compositis.

Purifico cas aui care. .i. mundificare. purgare facere a puris et facio. et corripit si

Puro. a purus d̄ puro ras rari rare. .i. mundare purgare. Et cōponitur cōpuro ras. simul purare. Depuro ras. .i. ualde purare ul̄ a puritate remouere. Impuro ras. ualde ul̄ intus purare. .i. purgare. et tunc deriuatur ab impurus. Repuro ras. Et est actiuū cū omnibus suis cōpositis. et p̄ pu

Purpura. a purus d̄ purpura ure q̄si a puritate lucis. uel porphura dicunt greci cū aspiracōne. et inde nos dicimus purpura sine aspiracōne. et inde purpureus rea reum. Et inde purpurinus na num et purpuratus ta tū. purpura indutus ul̄ ornatus

Purus ra rum. .i. mundus liqui. **C**uide in ostrea diis sine commixtione alicuius rei. immunis. innocens. expers. Et comparatur purior simus. vñ pure nus me adūbium. et h̄ puritas tatis. Purus cōponit̄ perpurus q̄purus. .i. ualde purus. Et impurus. .i. ante purus. Et compar̄. unde h̄ impuritas tatis. et p̄ pu. Quid̄ epistolau. Quantum confulges radijs argentea puris. Et iuuenalis. Pauca li cet portes argenti uascula puri

Pus puris fe ge. .i. custodia. et d̄ a purus quia purgare custodiat ul̄ retineat. vñ positus pueris in pure. Item inuenitur h̄ pus in dedinabile. .i. putredo ul̄ quedam infirmitas que hominem reddit putridum. et tunc deriuat̄ a puteo res qd̄ est fetere unde quidam. Pus p̄ putredo non dedinabile credo. Pus dedinatur custodia quando uocatur

Pusca. a pus ul̄ puscula deriuatur h̄ pusca ce. quedaz commixtio aque et umi ubi plus aque adhibetur que pusculentis maxime prodest.

Pusillanimitas. pusillus la lū cōponitur cū annus et d̄ pusillanimitas ma mū. et h̄ et h̄ pusillanimitas et h̄ me in eodem sensu q̄si pusillū habens animū vñ pusillanimitas adūbium. et h̄ pusillanimitas pusillanimitatis. et corripit ni

Pusillus. a pusio qd̄ est puus puer d̄ pusillus la lū dimi. .i. puulus. unde pusillitas tatis. Et scias q̄ pusillus cor̄ p̄maz licet pusio eam p̄d. S̄z ora cui p̄mam p̄d de pusilla dicens. Rufam aut pusillam appellet forti q̄ marito. h̄ dic q̄ est ibi p̄p

Pusinnus. a pusio d̄ pusinnus a **C**um nomen nū. .i. puus et fixe h̄ pusinnus m. .i. puus puer unde labeo poeta. Crudum manduces priamum

Pusio. a puppus d̄ hic **C**priami q̄ pusinnos. pusio onis. .i. puus infans ul̄ puer. et p̄ p̄maz vñ iuuenalis. Nonne putas melius q̄ tecū pusio

Pusunculus. a pusio d̄ hic pusunculus **C**ormitlus cūli. ul̄ pusunculus la lū dimi. et pusillus la lū. et pusiolus la lū diminutiuua similiter

Pustella pustelle diminutiuum parua pustula

Pustula. a pus qd est putredo ul infirmitas dicitur
h pustula tute dimi. pustula autez est in superficie
corpis turgida uel d collecto. unde h pustella dimi
et pustulosus sa sum. et pustulentus ta tu. ulcero
sus pustulis plenus tali infirmitate infirmatus. et
utrumq; comparatur. unde hec pustulositas. et hec

Puta quidam adubium dicitur **P**ustulencia cie.
Putamen. a puto tas dicitur h putamen minis. i. a
licius materie recisio et purgatio. Item putamen
potest dici cogitacio. et pducit ta.

Putaco onis in pucō onis est uide etiam in pe
uteal. a puteus dicitur h puteal alio q **P**utencia
tam locus ubi pecunie distribuiebantur ad usuz
et dicebatur puteal. qz ibi sepe perdebantur pecu
nie distribute ac si essent in puteum demisse uel
picte. ul qz ibi hauriebatur pecunia sicut de puteo
aqua. unde psius. Si puteal multa tantus inbice
flagellas. fm hug. pap uero dicit. puteal locus in
foro ubi feneratores dabant et accipiebant pecu

Putealis in puteus est **P**utatio. i. fetere. et componitur coputeo
tes. deputeo tes. exputeo tes. reputeo tes. et hinc
inchoatiua putesco coputesco etc. Puteo et eius co
posita sunt neutra. et carent supinis. et pducunt
hanc sillabam pu. h puto as eam cor. unde qdaz
non licet ista putent meretricu corpa putent. uide

Puteolus. a potō dicitur h puteolus li **P**utatio. i. fetere.
dimi pius puteus. Item sicut dicit quedam glo.
sup illo act ultimo c. Secunda die uenimus pute
olos. Puteolus li locus est ultra romam ubi uigil
fecit balnea medicinalia singula pprijs scripta ti
tulif ut dicit contra quam scilicet ualere egreudi
nem. unde salemitani in india ducti supuenientes
in manu forti titulos destruxerunt et edifica mu

Puteus. a potō tas **P**utauerunt. et corripit o.
dicitur h puteus rei qsi potens. Est autem omnis pu
teus fons et non econufo. Si in pmpu et supfi
cie sit aqua fons dicitur tm. Si autem in alto et pfun
do sit puteus est. unde h et h putealis et h le fm
hug. ul fons ppe est qui aquam fundit in super
ficie terre. Puteus autem dicitur qui eas tenet intrinsi
cus. unde dicit cris. fons dicitur ubi qz aqua manat
de terra. h si in superficie fons tm. si in pfundo ecia
puteus dicitur. et pap dicit. Puteus aqua uiua in alto
est. fons in superficie. omnis puteus fons. sed non

Puticulus. a putoz tonis dicitur h pu **P**utentur
ticulus li. i. bustum qz ibi puteat cadauer. et puti
culus dicitur qui cadauer inspicit. et corripit penul.

Putidus. a puteo tes dicitur putidus da dum. i. feti
dus. et comparatur dior simus. uide putide dius me
adubium. et h putiditas ratio. et hec putida de. i.

Putio. a puto tas dicitur h pu **P**utatio. i. fetere.
co ul putatio nis. i. alicuius rei abscisio et purgatio
unde in canf. tepus putaco nis aduenit. sup quo
loco dicit h h. Paq est semel putasse sepe putan
dum est. Nam et putata repullulant. Itz putaco
potest dici cogitacio. uide in penitencia.

Puto tas tui rare. i. cogitare opinare. et puta
rare. i. scindere ul purgare. uigam ex uite supsuaz
resicare. unde putatus ta tu. et componitur semipu
tatus ta tu. Puto componitur amputo tas. ex toto
uideoz scindere. uites quidez sunt putande no am
putande. nisi forte uelimus uineam ex toto erad
icare. computo tas. conuare. unde h computator
Et hinc coputatorius ria num. disputo tas. depu
to tas. ascribere. destinare. tradere. ul ualde putae

Imputo tas. ascribere ul imponere alicui crimen
pputo as pscindere. reputo as. ascribere destinare.
tradere. ul alicui crimen imponere. ul itez putare
supputo as. latenter ul paz ul post putare ul nu
merare. Puto et eius coposita omnia sunt actiua
preter disputo qd est neutra. et omnia corripunt
hanc sillabam pu. unde quidam. Conscius ipse si
bi de se putat omnia dici

Putoz. a putidus a um dicitur h putoz tonis. i. fetoz
Putreo. a putris deriuatur putreo tres putru
esse ul fieri putrem. uide h et h putribil et h le. uide
putribiliter adubium. et h putribilitas. et coponi
tur imputribilis le liter hras. Purreo coponitur
coputreo tres. exputreo tres. reputreo tres. et a
putreo tres. putresco incho. et a putresco putresci
bilis le liter adubium. et h putrescibilital atis. Itz
putreo putres ul putris is coponitur putrefacio
cis. et putrefio hie fm hug. magistra uero bene di
cit qz putreo deriuatur a puteo qd. pō pmam cu
omnibus ab eo uenientibus pter putreo tres cu
ius pma est comunis. quus puteo habet pmam
naturaliter longam. Item putrefacio et tepefacio
et liquefacio et huiusmodi habencia e ante f. co
posita ab infinitiuis cor e ante f. Nam regula est
qz ante f ul ph cor ut elephas. pter coposita
a longis. ut ueneficus qz uenenū pō hanc sillaba
ne. nō composita ab infinitiuis cor sillabam an f.
ut putrefacio. tepefacio. liquefacio. cu debeat esse
longa. qz dicimus putre. tepere. sed sine dubio
buis est. unde ouid epy. Sanguine tricolorum h
tiam tepefecerat hastam Alibi autem ouid pō
at talem uocalem necessitate metri dicens. Thu
ra liquefaciunt et debita sacra frequentant. sed ces
sante necessitate cor eandem. Tōst et in celum li
que facta tempora fixit.

Putribilis putribile penl correpta in putris est
Putridus putrida putridum in putris uide

Putris. a putreo tres deriuatur h et h putris et
h putre. i. putridus. maridus. et putris. i. solubil
puluerulentus. et putris tra trum in eodez sensu
unde uigil. Quadrupedante leuis putz ferit ungu
la campū. et utiqz copatur. unde putritez adubi
um. hinc putre truis me. Item a putris h putredo
dinis. et putridus da du. et copatur. unde putride
dius me adubiu. uide h putriditas ratio. et putre
do das putridū facere. Putridus coponitur impu
tridus da du. et comparatur. uide in putreo et in q

Putulentus. a putul et lentos qd **P**utulens
est plenu coponitur putulentus ta tu putore ple
nus. et copatur. unde putulentez dius me adubiū
et hec putulencia putulencie. i. fetulencia

Putus. a puto tas dicitur putus ta tu. i. purgatus.
et purus. unde auq excolatu putū dicimus. et nu
ces expurgatas putas esse affumamus. et racoz
puram et aptam putam fore asserimus

Quadragesimarius. A quadra
ginta dicitur quadragesimus na.
ni. et quadragesimarius na ri
um. quadragesima habens a
nos ul ad illū num ptenens
Quadragesimus na ni penl
pducta in qdragesimarius est
Quadragesima. a quadra
ginta dicitur qdragesimus a um
ut annus qdragesimus. vel
hec qdragesima me. et hinc h et h qdragesimalis

et h. qd est **quadragesime** uel ad quadragesimam
 p̄tinent. Et scias q̄ quadragesima diebus exemplo
 xpi ieiunamus. q̄ iste numerus conuenit nostro
 ieiunio. q̄ est signū remissionis culpe. quippe nu-
 merus quadragesimus ex suis p̄tibus aliquotis si-
 mul sumptis reddit in quadragesimū qui est an-
 nus iubilaei siue remissionis. Item q̄ est signum
 plene satisfactionis. quippe quadragesimus nume-
 rus d̄ ex quatuor et denario. et ideo ieiunium q̄
 dragesimalē signat satisfactionem ductam p̄ om-
 nibus transgressionibus legis et euangelij. q̄ ue-
 tus lex consistit in x p̄ceptis et nouis testamen-
 tum in quatuor euangelij que frequenter trans-
 gressi sumus. **Oportet ergo congrue ut denarius**
 p̄ quaternariū multiplicetur ut sic quadragesimā
 faciamus. i. mandata ueteris et noue legis toto tē-
 pore uite huius impleamus. Itē est signū consum-
 mate iusticie quippe h̄ numero soluumus decimas
 t̄p̄is totius anni. Nam sicut dicit q̄ in omelia p̄
 me dominice quadragesime. a p̄m̄ die usq̄ ad pascha
 sex ebdomade ueniunt. q̄ uidelicet dies xl et duo
 sunt. ex quibus d̄ sex dies dominici ab abstenen-
 da subtrahunt̄ non plus in abstinentia q̄ xxxvj
 dies immanent. d̄ uero p̄ ccc et lxx dies dicit̄ an-
 nus. Nos autem d̄ p̄ xxxvj dies affligimur q̄ si
 anni nostri decimas deo damus. ut qui nobismet
 ipsis p̄ totū annū uiximus auctori nostro nos in
 eius decimis p̄ abstinentiam mortificemus. unde
 fratres karissimi sicut offerre in lege iubemini de-
 cimas rerū. ita ei offerre contendite et decimas di-
 er. Quatuor autē dies p̄cedentes p̄m̄ā dominicam
 xl possunt esse loco p̄m̄iciā. **Hic nota q̄ q̄dra-**
gesima fm̄ q̄ incipit a prima dominica quadragesi-
 me habet vj ebdomadas continentes in uniuerso
 xliij dies sicut dictū est et representat tempus in q̄
 morati sunt filij isrl̄ in deserto. Sicut enim illi mo-
 rati sunt in deserto p̄ xliij mansiones d̄bati manna
 sic et nos ab hac dominica usq̄ ad pascha p̄ xliij di-
 es a delicijs corpis abstinemus et ubi uere refici-
 mur oracōni uacantes ut p̄ iherosolimam in ter-
 ram uiuentiū introducamur sicut illi in terram p̄-
 missionis p̄ isrl̄ nauē. i. p̄ ioh̄ne introducti fuerūt
Quadragesimae adhibiti numeri. i. quadragesima uici-
 bus. et dicitur a quadragesima
Quadragesima. a quatuor uel quadrus et ginta
 cōponitur. et est omnis generis numeri pluralis.
Quadrangulus. a quatuor uel quadrus et angu-
 lus cōponitur quadrangulus la. i. quatuor angu-
 los habens. unde quadrangulatus ta. i. et substan-
 tiue p̄r̄t̄ d̄dinari h̄ quadrangulus h̄ p̄ tali figura
Quadrans. a quadrus uel q̄tuor d̄ h̄ quadrans
 drantis. i. quarta ps nummij uel libie. unde h̄ qua-
 drantal uel quadrantale lis q̄dam uile uas p̄c̄ij
Quadrantal in q̄drane est. **Unius quadrantis**
Quadrans. ab assis cōponitur cum quatuor. et
 d̄ h̄ quadrans quatuor oboli. uel p̄cium q̄tuor
Quadrantiennus. a quatuor uel quadrus **Obulor**
 et annis cōponit̄ h̄ et h̄ quadrantiennus. et h̄ ne. i.
 quatuor annorū. unde h̄ quadrantiennū nij. i. spaciū
 quatuor annorū. Et hinc h̄ et h̄ quadrantiennus le
Quadrifidus da d̄ in q̄tuor p̄tes effusus uel d̄
Quadriformis. a quatuor **Unius** et corripit h̄
 uel quadrus d̄a d̄u et forma cōponitur h̄ et hec
 quadriformis et h̄ me. unde quadriformiter adhibiū
Quadriga. quadrus cōponit̄ cū ago uel iugum
 et d̄ quadriga ge. i. curuca a quatuor equis r̄ca

ducta. unde quadrigarius r̄a r̄iū qui quadrigas
Quadrigamus in gamo est **Unius** et p̄ d̄i.
Quadruiugis. a quadrus ra num et iugum com-
 ponitur quadruiugis ga ḡi. et hic et h̄ quadrui-
 gis et h̄ ge in eodez sensu. i. cū quatuor iugatus
 ad iugum. et substantiue inuenit̄ h̄ quadruiugis
 et h̄ et h̄ quadruiugis huius ḡis. equus ad iugum
 cū quatuor coniugatus. et corripit̄ predicta iu.
Quadrilibris. i. quatuor librarū pondus uel men-
 sura. et p̄ducit li sicut libra ex quo componitur.
Quadrimestris. a quadrimus d̄ h̄ quadrimestris
 tus. i. quatuor annorū spaciū. et p̄ducit ma
Quadrimestris. a quadrus et mensis cōponitur
 h̄ et h̄ quadrimestris et h̄ se. i. quatuor mensium
 qd̄ aliter d̄ hic et hec quadrimestris et hoc stre.
Quadrimestris in quadrimestris est
Quadrinodius. a q̄tuor uel q̄drus et modus cō-
 ponitur quadrinodius a d̄u. et h̄ et h̄ quadrimo-
Quadrinodius in quadrimus est **Unius** et h̄ de
Quadrinus. a quatuor uel quadrus et annus
 cōponitur quadrinus ma m̄. i. quatuor annorū
 unde orat̄ in odis. **Deprone quadrinum** sabina
 metu diora. et inde quadrinulus la lum dimi
Quadringenti. a quatuor uel quadrus et centū.
 cōponitur quadringenti te ra. i. quater centus. et
 mutatur e in g. n̄ā sicut dicit ps est q̄ n̄ p̄cipa-
 lis syllabe aū se assumit g ut natus gnatus et post
 se e sepe positam in g conuēit ut in numeris qua-
 dringenti p̄ quadringenti a centum quingenti sep-
 tingenti octingenti noningenti. **Ad eo enī n̄ p̄posita**
 facit e in g conuēit q̄ in quibz n̄ non est numeris
 sequant e ut ducenti trecenti.
Quadrinoctiū. a quatuor et noctiū cōponitur h̄
 quadrinoctium tij. i. spaciū quatuor noctium
Quadrinodis. nodus cōponitur cū quatuor et
 d̄ h̄ et h̄ quadrinodis et h̄ de. i. quatuor nodorū
 uel quatuor nodos habens. unde h̄ q̄drinodiū dij
Quadrinodis tris. uide in prior tris **Unius** et p̄ no
Quadrupes. a quadripes deriuat̄ quadripe-
 dāns dantis ge omnis. i. quadrupes. vnde v̄gil̄ in
 viij eneid. **Quadrupedante** putrem sonitu quatit
Quadrupedius. a q̄drupes **Unius** ungula campum.
 d̄ q̄drupediū a ū. et h̄ et h̄ q̄drupediū et h̄ le
Quadrupes q̄ **Unius** et inde h̄ q̄drupediū r̄tis.
 dius cōponitur cū pes et d̄ q̄drupes is. i. quatu-
 or habens pedes. et est ge cōmuni constructione
 h̄ omnis d̄dinacōne. sicut et diues. Et h̄ quadru-
 pes is quelibet bestia quatuor habens pedes
Quadruplatores in quadruplus est
Quadruplex quadruplices in quadruplus uide.
Quadruplico plicas in quadruplus est
Quadruplus. a quatuor uel quadrus et plica ce.
 componitur quadruplus pla plū. vñ quadruplo-
 plas. Itē quadruplico cas. i. in quatuor p̄tes ex
 plicare uel diuidere uel q̄druplex siue quadruplus
 facere. unde quadruplatores et quadruplicatores
 dicuntur usurarij in quadruplū sua recipientes. q̄
 duplatores etiam d̄ senex uel contractus qui duobz
 pedibus et duobus baculis sustentatus p̄ plantas
 incedit. et corripit d̄u naturaliter
Quadrus. a quatuor deriuatur q̄drus ra num q̄
 tuor angulos habens in q̄tuor lateribus. unde h̄
 quadra re. i. quarta ps panis uel alterius rei. **Iuu-**
nalis. **Ut bona summa p̄tes aliena uiuere qua-**
dra. Et quadro ras ūbum actiū. unde h̄ quadra-
 tura ture. et corripit qua naturaliter

Quadrifidius in trivium vide

Quadrivium in trivium vide

Qualia qualis est quedam avis et aqualisul de
bet qualia a voce quam facit scilicet quaquereca

Qualis ge omnis et h quale nomen relatiuū et
interrogatiuū q̄liratis. vnde qualiter adibium. et
h qualitas ratis. et qualitativus ua uū. et est q̄li
ras fm quam quales dicimur. ut fm albedinem
albi dicimur. et est pp̄z qualitatis fm eam simi
le ul dissimile dici. Et scias q̄ relatiuū qualitatis

trahit genus a sequenti dōtōne ut nullū deo tale
est sacrificiū qualis est zelus animarū. et p̄o qua

Quam est coniunctio electiva. ut bonū est sperare
in dno q̄ sperare in p̄ncipibus. et est adibium h
militudinis. ut taz plato q̄ fortes legit. et est ad
ibium cōpandi. ut iste est maior q̄ ille. et est ad
ibium q̄ntitatis. ut iste q̄ potest legit. et fm hanc
significacōnez potest quantus derivari a q̄. et q̄
cōponitur p̄ geminacōnem. et d̄i q̄quam. i. q̄uis

Quamobrem adibium **Q**uamobrem adibium
coniuunctio adūsana
interrogandi fm donatus. et acutū penl fm quof
dam. et nunc videtur esse quedā irregularis agē
gacō dōtōne que ponitur loco vnius dōtōnis pōd

Quam paucus ca cum **Q**us q̄ uera compositio
i. ualde paucus. a quam et paucus

Quamnam in q̄ p̄v sillabice h̄z nam h̄ papiam
quandiu q̄n est vna ps acutū antepenul. vide
in dno. et est q̄d̄iu usq̄ ad quem fines. ul usq̄ ad

Quando derivatur a **Q**uod tempus fm pap̄.
q̄. et est adibium temporis. et est interrogatiuū
infiniti relatiuū. et cōponitur ul sillabatur. et

d̄i q̄n q̄ et q̄ncum q̄ et quandoquidem. i. q̄ et cō
qui. Item si quando nequando aliquando antepnl
acuta ut ostendi in secunda p̄e ubi egi de sex im
pedimentis accentus in c de impedimento endef

Quando notat q̄ quando habet sex compositōnes t̄n̄.
ut uult magister bene. ut si quando nequando ali
quando quandoq̄ quandoquando quandoquomq̄.

Quando patet q̄ quandoq̄dem non est cōpositō ue
ra. h̄ ponitur aliquando loco vnius partis. et est
pocius quedam uocū congeries irregularis q̄ cō
positō. et tunc accentuatur ac si esset una dōtō si
cut extēplo de facili. decetro eximproviso. et cete
ra consimilia. ut dixi supra in iij p̄e in c de figu

Quamlibet. i. q̄uis **Q**ra composita q̄si in fine.
et ac p̄nl. ḡg. multū reliquit qui quamlibet parū

Quamq̄ et similia habencia n̄ **Q**rotum deservit
ante q̄ p̄e n̄ scribuntur vide etiam in quam

Quanti per id est quantus.

Quantillus q̄tilla q̄tillum dimi de quantus.

Quantocius adibium. i. q̄ro ocius. uelocius. c̄
cius. et componitur a q̄ro et ocius aducrio

Quanto minus due p̄es sunt. sicut et q̄ro ma
gi et ita sub duobus accentibus p̄ferende h̄ hug
in libro de dubio accentu

Quantulus tula tulum est dimi de quantus

Quantus. ab h̄ accusatiuo quā derivatur q̄tus
ca tu. vnde h̄ quantitas ratis. et q̄ntitativus a um
et ablativus de quantus scilicet quantis cōponit̄

cū p̄ et d̄i quantisper. i. quantū ut quantisper ua
let ros ista. tantisper. Et scias q̄ quantus querit de
quantitate continua. ad quod debemus responde
re nomina quantitativa. ut quantus es tu. mono
cubitus. tricubitus. magnus. pius. Sed quot que
rit de quantitate discreta sine numero ad quod re
spondentur nomina numeralia. ut quot sunt isti

duo tres et huic expositioni concordat pap̄ dicens
q̄ta q̄magna ul q̄parua. vnde iacobus in episto
la sua. Ecce q̄tus ignis q̄magnam siluam incen
dit. i. quam pius ignis q̄magnam siluā incendit

Quamuis. i. q̄quam ul licet. ca **Q**um p̄nent
men coniuunctio aduersaria. et acutur in penul

Quapropter. q̄obrem. p̄p̄erea. quopacto h̄ pap̄
quartzallum in quartarium exponitur

Quartzanus. a quartus ca tuū derivatur quarta
nus na nū. i. quartus ul quarta die contingit ul
affligit. et h̄ quartana ne p̄ quadaq̄ febre que q̄r

Quartzariū. a quartus d̄i h̄ q̄ta **Q**ro die uexat
num n̄. quodaq̄ mensura que quartam p̄em sex
tarij capit. q̄d̄ et h̄ quartzallū d̄i. q̄tallū etiam d̄i
canitū ul cofinus in quo mortui efferuntur vide

Quartzus ca tu tam ordina **Q**in carallum in c.
le q̄ numerale. et dicitur a quatuor.

Quasi. i. sicut. uni. tamquam. uelut. et ponit̄ q̄f
aliqui p̄ similitudine. aliqui p̄ ueritate. p̄ similitu
dine. vñ paulus. q̄si tristes semp̄ autē gaudentes
pro ueritate. ut in euangelio ioh̄is. vidimus glo
riam eius q̄si unigeniti a patre. Aliquando nichil
differt uti p̄ similitudine an p̄ ueritate ponat̄.

ut iob. q̄si impios percussit eos in loco uidentium.
Sed ibi. sicut impius inimicus meus et adūsarius
meus q̄si iniquus sic et q̄si ut uult ḡg. p̄ affirma
tione pocius q̄ pro similitudine dictum videtur.

Quasso. a quatio tis si sum d̄i quassus sa sum
et quassim adibium. et quasso sas fie. et h̄ et h̄
quassabilis et h̄ le. et h̄ et h̄ quassantus et h̄ le. et
quassabundus da dum. i. facili ad quassandū ul
similis quassanti. et quassito ras fie. Et cōponit̄
quasso cū con. et d̄i conquasso sal simul quassare

Quatenus in quatinus est.

Quater adibium numeri a quatuor derivat̄ et
scribit̄ p̄ unū t et breuiat̄ **Q**ra in p̄ma ep̄. **Q**de
quater undenos scias impleuisse decembris. h̄ q̄tu
or fm pap̄ scribitur per duo et

Quaterdenarius. a quater derivatur quaterdena
rius ul quatuordenarius na nū. vnde iero. in plo
go mat̄. sic q̄ quaterdenario numero triformiter
posito. i. ter. ul triplicato quaterdenario posito in
sene genealogie. h̄ autē didit. q̄ in genealogia il
la tres quaterdene ponim̄. vna patrū. alia regū
tertia simplicium. et sunt quadraginta due p̄sone
ibi numerate. q̄ ter xiiij uel tres quaterdene faci

Quaternarius. a quaternus d̄i quater **Q**unt xliij
narius na nū. et h̄ quaternarius n̄j. p̄ tali numero

Quaternario adū. i. p̄ quaternos d̄i a quaternus

Quaternio omis. a quatuor dicit̄. i. qui quatuor
militre habet sub se. Vnde in actibus apostolorū
dicitur xij c. Tradens eū quatuor quaternionibus
militum custodiendū. quidam p̄ferunt quaternio

Quaternus. a quatuor de **Q**p̄ quaterno h̄ falso
nuat̄ quaternus na nū. et h̄ quaternus ni. ubi q̄
tuor carce scilicet octo folia sunt. vñ h̄ q̄remulus
li dimi. a quaterno nas. i. quaternos facere uel q̄
ternus ul quaternis distinguere uel ordinare. et
cōponitur conquaterno nas. simul quaternos con
iungere. **Q**isquaterno nas. i. quaternos ul p̄ qua
ternos distinguē ul disligare seu disligere. requa
ternos nas itez quaternare ul disquaternare. Et f̄
neutū cū omnibus suis cōpositis.

Quatinus. put coniuunctio causalis p̄ **Q** scribitur
et derivat̄ a qua. potest etiam esse coniuunctio ad

immetua. h. quatenus p e sunt due pres. et ac re. unde in grec dicitur. Qd q̄tinus est. oraco quate nus esto. Qd sub media breuis est oraco longa. Si fiat p̄sa breuiat tamen utraqz metz. d. h. dixi in ij pte ubi egi de accentu adubioz in c de cōpo sitis a tenus. Et nota qz ut. qz. q̄tinus. coniunctio nes ad inuicem in h dicit. qz ut causam remodo rem h q̄tinus recipit causam p̄pinq̄uozem. qz ue ro ptinet ad utzūqz. unde incongrue dicit uolo qua tinus legas. sed bene dicitur uolo ut legas. qz no luntas longissima est et nimirū infinita. post qua tinus ergo ul qz recte sequitur h coniunctio. ut h modo. Rogo uos ut quatinus michi uestz auxili um impendatis. vel postulo qz michi dignonini puidere ut possim in studio cōmorari. h nō adeo bene dicit. rogo uos ut michi bñficiatis qz ul q̄ tinus possim in studio p̄manere

Quatio tis q̄ssi q̄ssum quate cōmorare concute p̄terere p̄cutere uexare. Et cōponitur concutio is circutio tis. discutio tis. decutio. excutio. incutio p̄cutio. recutio. succutio. subctus uel susum quate re. Sed possunt omnia predicta uideri cōposita a cutio tis. sicut dixi supra in cutio tis. Et est actū quatio cū omnibus suis cōpositis. et facit p̄teritū in h et supinū in sum. et scribitur p t qd dignof o potest ad secundam p̄sonam q̄tis. h t accipit fo nū de c in q̄tio. et cor qua. unde sedulius. dñtus et trepidam quatiunt uada falsa dyanam.

Quatriduanus in quatriduum est. **Quatriduū**. a quater ul quatuor et dies cōponi tur h quatriduū. Inde quatriduanus na um hōis **Quatuor** est omnis ge. et inde Quatuor dies dinabile. et tantū pluralis numeri. et ut dicit pap̄ duobus t scribitur. et ideo qua p̄ducitur

Quatuordecim omnis ge numeri pluralis et in declinabile. et componitur a quatuor et decim

Quatuordecimus in quatuordecimus est

Quatuordecimus. a quatuordecim dicit quatuorde mis na nū. et quatuordecimarius na nū. et h quatu ordecimarius n̄j. et quatuordecimus ma ū. ul quar tus decimus ma mū. et quatuordecies adubium **Quaxū** ul quaxū dicit sonus ra. et ponit de nar. unde quaxare ul quaxare dicunt rane cū uocem emittunt fm buq. et pap̄ dicit quaxat p rana dicitur sicut p coruo crodat

Que coniunctio copulatiua p e solū scribit q̄ autē est nomen scribitur p ae diptongo quae et in singulari feminino et in plurali neutro. et ē interrogatiuum relatiuum infinitum

Quendam. p n scribitur qz m in n mutatur. et denatur a qui. et declinatur quidam quedaz qd dam ul quiddam. Et ut dicit ugil. Cum dicimus quondam certū aliquem uolumus intelligere si ū exp̄mimus nomen quo dinoscit. ut illud in m̄ti te in ciuitatem ad quendam. si enim dixisset ad quemcumqz ul ad quemlibet. non esset certus hō sciebat enim quippe dñs ad quem miteret.

Quenqz eundem eandem uerū tamē scribunt p n n̄m̄taē enim m in n. et ita de similibus dicas

Queo quis quit quiui ul qui quitum quire. i. posse. Et cōponitur cū non. et dicit nequeo nequiui nequitū nequire. i. non posse. Queo neutz est cū omnibus suis cōpositis. et cor qui in supino ut q̄ tum nequituz. et scribitur quit et nequit p t non p d. qz format̄ tertia p̄sona a secunda scilicet in t mutata. ut queo quis quit nequeo nequis neq̄t

unde generaliter nullū desinit in d in scia p̄sona **Quercetū** ti. a quercus dicit h quercetū ti. locus u bi quercus crescunt et abundant. et quercetū cea rum. qd de quercu totū est. et p̄d p̄n̄l quercetū

Quercus. a quero ris denatur hic quercus huius quercus. qz in eis olim querebant n̄sa uel glan des ad pastū hominis. et desinit ablat̄is in ubus

Querulosus. a queror. dicit h querela le. et inde q̄ relosus losa losum. et querelos laris. i. lamentari.

Querens querentis p̄cipiū de quero ris dipton gatur et mutat ae in longam in cōpositōne. ut conquirens inquirens p̄quirens. h querens p̄cipi um de quero querens cor p̄mam. et retinet e in cōpositōne. ut conquerens. sicut et suuz ūbus que

ror querens conqueror ris. vñ dicit pap̄ querens p̄cipiuz a quero ris. et a quero querens conque

ror reris. unde dicit pap̄ querens p̄cipiuz a que ro ris et a quero reris. h in tempore est differen

Querimonia. a quero ris dicit h querimonia (cia nie. i. lamentacō et querimonia sul la sum. et que rimonia querimonia. i. lamentari

Quemus. a quercus denatur quemus na num ad quercū p̄tinens ul de quercu existens

Quero queritas in queso uide. **Quero** ris sui situz inuestigare uel petere ul in reirogare. Et cōponitur adquiro ris. conquiro ris disquiro ris. diuisis modis querere et inuestigare. exquiro ris. inq̄ro ris. Querimus nota. inquinmul de quo dubitamus. Perq̄ro ris. requiro ris itez q̄ rere uel inuestigare. Quero et eius cōposita sunt actiua et faciunt p̄teritū in sui et sup in situm ad modū quate coniug. Itz quero habet p̄maz p̄d et diptongatam. h in cōpositis mutatur illa diptongus ae in p̄d. ut conquiro exquiro inq̄ ro. In p̄cipijs etiam in ens mutatur ae in q̄. ut quirens inquirens conq̄rens. h queroz deponens retinet e. ut queroz conquerens. sicut dixi in que

rens. uide ūsus in queroz querens

Queroz. a quero ris fit queroz reris questussuz queri. i. lamentari. Qui enim conqueritur aliquid querit ut fiat. scilicet uindcā uel aliud. unde ques tor questrix questio questio questus. Vnde ergo qz ista sincopata dñdūt a q̄ro. h integra dñdūt a q̄roz ris. Queroz cōponit̄ cū con et dicit conq̄roz ris

Et ē queroz cū suis cōpositis depo. et cor q̄. et rerz e in cōpositōne. ut queroz reris. conqueror reris. h queroz eris p̄d p̄mam diptongo. vñ ūsus. Qua eritur argentuz queritur p̄cussus ab hoste. Absit. ob illa queri que constant turpia queri

Querquera re. i. febris acuta. et dicit a queroz reris qz faciat hominem conquei

Querulosus in quenilus uide.

Querulus. a queroz reris denatur quenilus la lum p̄n̄l cor. i. garulus la lum ul frequenter que relas faciens. unde querulosus sa ū q̄rela plenus

Questio questitas in queso exponitur

Questioz. a quero queris denatur hic questioz onis. et h questrix tricus et questio questus questi tus. h sincopantur ōnia ista. et dicit h questioz toris. idem qd questioz. similiter p̄ sincopaz h questrix tricus idem qd questrix ul uxor questioz et questi tus similiter sincopat̄. et dicit questus ul Item questi cō sincopatur. et dicit h questio onis h inde. qz ista sincopata descendunt a quero ris. h integra descen dunt a queroz querens.

Queso. a quero ris dicit queso fis desideratiuz. i.

est de fideio querē. rogare. obsecrare. et declinabat
olim integre et regulariter. et faciebat preritum
quesi ul' quesui et supinū questū pñl' pñ. h' mō
est defectiuū. q' non utimur nisi duabus eius vo
cabus pñtis t'pis. scilicet queso et quesumus. et est
anomalū q' fm' terciaz coniugacōnem in pñti in
dicatui modi debz habere in pma psona plurali
ante mus ut legimus. h' modo p' i' habet u. et
dicimus quesumus more antiquo et nō quesimus
et ab eius secunda psona h' q' olim declinabat q'so
sis extracta e et addita to fit quesito tas pñl' cor'
Et est ūbum frē. Item queso deberet facere frē q'
suo tas ab ultimo supino questu pñl' pñ. S' q'
q'tum ad uocem non esset differentia inter ipm
et quesito tas qd' fit a queso licet esset in tempe
differentia. Ideo causa differentie ad id fact' frē.
a quero nis secunda psona abstracta e et addita
to. ut quero nis quero tas pñl' cor'. Et pñ pñi
quero. unde omis de ponto. Da ueniam queso ni
Questio. a quero nis de (m)io q' ignosce timori
riatur h' questio onis et sinopatur. et d' h' q'stio
onis inquisitō. causa ul' disceptacō. unde h' questu
incola le dimi. et questionarius a ū. qd' ad ques
tionem pertz. et questionarius qui questionoz fa
cit. et questionoz arie. inquitē questionem facere
Questionarius in questio uide
Questiuncula questiuncule dimi pua questio.
Questor. a quero nis d' h' questor' totis. h' sinco
patur et d' questor' totis idem qd' questor' scilicet
qui in loco iudicis exquirat de causis. uel questor'
qui questionibus pñt. Et questor' dicebatur olim
qui querebat et procurabat tributa populi romani
unde h' questura re eius dignitas. Et questorius
ria nū. qd' ad questionez ptinet. Similiter per sin
copam d' questrix idem qd' questrix ul' uxor q'
totis fm' hug. Item questor' aliqñ d' mercenari
us qui pñdicat ppter sumptus. Et ideo nota h' q'
dñs in euang' iohis distinguit tria genera psonaz
scilicet pastores qui sunt amplectendi et diligendi
Mercenarij qui sunt tolerandi. fures qui sunt ca
uendi. unde dicit glo aug' sup illud ad phil' e ij.
Omnes enim que sua sunt querunt non que ihe
su xpi. Hij inquit sunt mercenarij qui sunt tole
randi q' eadem habent in ore que et pastores qui
utique sunt diligendi. fures uero et latrones qui
occidunt sunt cauendi et bene dicit q' mercenarij
sunt tolerandi. q' habent in ore eadez que et pas
tores. i. ueritatem predicant sicut et pastores licet
ppter questum. Nam si falsitatem pñdicarent iam
caderent a rōne mercenarij et acquirerent officiū
latronum et hereticor' et tunc essent cauendi. vñ
questores qui abusiones et falsitates pñdicant nō
sunt tollerandi immo tamē animaz fures et re
rum cauendi. uide etiam in pteoz
Questrix questricis in questor' est.
Questuarius. a questus deniatur questuarius
ria nū qui questu uiuit sicut mercator. unde ques
tuarie dicuntur meretrices q' questu corporis ui
Questuosus in questus est. **Quint**
Questus. a quero d' questus ta tū. et sinopac'
et d' hic questus tus tui. i. acquisitō alicuius rei
unde questuosus sa sum. i. questibus plenus uel
lucrosus. Item questus ta tū mobiliter est pncipi
Quesumus. habet u. **Qu** de queroz querens.
sicut uolumus more antiquo et non est in usu ni
si queso et quesumus. uide in queso.

Quia et qm' in eodem sensu h' qm' ppe pponitur
et sic sequentem sensum allegat ut qm' discis dis
co. q' ppe postponitur et superiores sensum con
firmat. ut scio q' didici. et q' syllabatur q' nam
.i. q' ul' cur. v' g' l'. Deu q' nam tanti tinxerunt e
Quid ex quid et q' coponitur **Quid** terra mundi
Quid coponitur **Quid** et mutatur fm' ps d in c
ex qui et cū et q' ab h' relatiuo qui trahit uim re
lacōnis. q' requirit duo ūba sicut h' relatiuo qui a p
posicione habet ut sit collectiuum. a coniunctione
ut sit distributiū. de h' dixi eciaz in tercia pte in
c de figura coposita et in quisquis
Quidam aliquid modicū neutz est. quidaz uo
ro p unum d masculinum
Quidem coniunctio affirmatiua cor' pnam face
tus. **Quidem** quidez leta decoratur florida uita. Et
inde siquidez coponitur equidez autē simplex est
Quid duz pres. p uno affirmatiuo adūbio. i.
Quico quies quicui ul' quietissim **Quico** uero
.i. esse ul' fieri quietū. Et coponitur cū ad et didi
tur ad quico es cui etū. i. assentire. vñ ad quietus
ta tū. Item coponit' conquico es requico es. vñ d'
requietus ta tū. et coponitur irrequietus ta tū. et
tam a quico q' ab eius copositis descendunt qui
esco ad quiesco conquiesco requiesco que habent
uocem inchoatiuoz. **Quico** et eius coposita neut'
sunt et absoluta. h' non sunt in usu in pñti h' in p
terito. uide de h' eciam in tercia pte in tractatu d'
uerbis in c de uerbo inchoatiuo
Quies. a quico quies d' h' quies q'etis. et quies
quies in eodez sensu. et coponitur requies requies
et requietis in eodem sensu h' distigie simplex in
usu est fm' terciaz declinacōnez et nō fm' quintaz
h' copositū fm' quintam declinacōnem est in usu
et non fm' terciam. Item a quico quies q'etis om
nis ge. i. quietus. Et coponitur in quies etis ge
omnis. i. sine quiete. Et scias q' licet quies et in q'
es habeant e cor' in nō. tamen eaz. pñ in obliq's
et potest quies ūbz secunde psona esse et nomen
Quietus. a quico quies deniatur quietus ta tuz
pncipiū. qui quiescit. et quietus ta tū nomen. i. q'
ere plenus. Et copatur quietos simus. unde quio
te tius mo adūbium. et quieto tas. quietū facere
et ponitur qñq' p absoluerē a debito ul' reddere
debitū. quidam tamen in hac significacōne subtr'
hunt e et dicunt quito quietas qd' magis uulgare
est q' regulare. **Quietus** coponitur cū in et d' in
quietus ta tū qui quietem non habet h' qui mo
lestat ul' molestatur. unde inquieto tas molestacō
inquietū facere. Et sunt actiua quieto et inquieto
et pducit penultimam quietus et quieto
Quinocius. i. magis fm' pap'
Quin. i. ut non ul' ut coniunctio adiunctiua qñ
id est ergo coniunctō est collectiua qñ. i. pocius.
adūbium eligendi. **Quin.** i. cur non ul' cur adūbium
interrogandi. **Quin.** i. certe adūbium affirmandi. qñ
.i. insuper adūbium ordinis est. Et coponitur quin
eciam. i. insup adūbium ordinis fm' hug. Item in
uenitur qñymo. i. pocius ul' certe adūbium affir
mandi ul' eligendi. uel possunt esse due pres. Et
scias q' in luce euangelio ubi d' quimyo beati
qui audiunt ūbz dei et custodiunt illud. Ita dis
tinguendū esse uidetur qñymo beati et deind' qui
audiunt ūbum dei. et pñ pñl' qñymo q' pmo h'
pnam longam ut dixi in pmo
Quinarius. a qñq' d' h' qñarius ria nū. et h' q'

Quincus. a quinq; ul' vñs ul' unda **Quarius** n̄j cōponitur h̄ quincus undis. i. qñq; undis. et for mator gñs a nominatio remota s̄ addita dis.

Quindecim numeri pluralis ge omnis et indeci nabile. et cōponitur a quinq; et decem.

Quindenus. a quindecim d̄ quindenus a ū pñl p̄d. et qñtūdecimus a vñ. et qñdecies adūbium

Quineciam. a qñ et eciam cōponitur quineciam .i. in super aduerbium ordinis

Quingenti te ta. a quinq; et centū et mutatur c

Quinio onis d̄ a qñ **Quingenti** que sicut h̄ quatinio onis a quatuor. vñ et in p logo sophonie dicit iero. h̄ si ueq; est sophonias p̄ha qñone ut ita dicit; p̄bico. et glosa maiou suoz stripe generatus est. h̄ dicit iero. qz sophoni as qñtus numeratur in generacōne sua. h̄ qz qui nio non est in frequenti usu. ideo dicit iero. ut ita

Quingegenarius a ū. a quingegenus d̄ **Quingegenus.** a quingegenus d̄ quingegenus a ū pñl p̄d. et dicitur qñquagesimū qui in capite sunt

Quingentesima d̄ a quinq; **Quingentesima** militū quaginta. et durat a dominica qua cantatur esto michi in deū p̄torez. et terminat̄ ip̄o die pasce Instituta est autem p̄pter supplecōnez. Clerici eniz videntes qz sicut p̄cedebant populū ordine. ita p̄ cedere debent sanctitate. p̄ duos itez dies ante il los q̄tuor abstinere et ieiunare incipiunt. et sic u na septimana addita est quadagesime que et qñ quagesima nominat̄. et h̄ ordinavit theolop̄dus. papa ut d̄. **Signat** autē qñquagesima tempus remissionis. i. penitencie in qua omnia remittun tur. qñquagesimus enim annus erat iubilicus qui erat annus remissionis. qz tunc debita dimitteban tur. serui liberabant̄. et omnes ad suas possessio nes reutebantur. p̄ qd̄ significat̄ qz p̄ penitenci am dimittunt̄ peccatorū debita. liberant̄ omnes a sinitate demonū. et reitunt̄ ad possessiones su as celestium mansionum. vide in pentecoste

Quingentesies adūbium numeri. i. quinquaginta uigibus. a quinquagesima dicitur.

Quinquangulus qñq; angulos habens fm pap̄

Quinq̄tres quinq; cōponit̄ cū ater tra trum. Et d̄ h̄ qñquates triū ul' trioz. qd̄dam festum sic dictum a quinq; atris quinq; enim dies atros. i. adūsos habebant romani ab hanibale et gallis obfessi. quibus diebus nemo fuit ausus exire. sed postea liberati ad illoz diez memoriaz fecerunt illud festum. vñ orac̄ epy. **Ac** potius puer ut fel tis quinq̄tribus olim. Alij dicunt qz quinq̄tria di cuntur a qñq; et tribus qz qñquies fierent in tri bus annis. uel qz ter in quinq; annis. Et durabat tale festum per quinq; dies. et p̄ouat qua.

Quinq̄triū. atrū cōponitur cū quinq; et d̄ hoc quinq̄triū trij ul' qñquestrū trij. i. quinq; por ticū ambitus ul' spaciū ubi sunt quinq; porticus

Quinq; nomen indeclinabile ge omnis numeri pluralis. vnde quinq̄ies adūbium. et quintus ta

Quinq̄foliū. a quinq; **Quinq̄foliū** et quinq̄folia nū et foliū cōponitur h̄ quinq̄foliū h̄ herba que dam quam greci uocant pentafilon a numero fo lioz penta est quinq; filon folium dicitur

Quinquennalis in quinquennis est

Quinquennis. qñq; cōponit̄ cū annus et d̄ h̄ et h̄ quinquennis et h̄ ne. qñq; annoz. vñ h̄ quin quenniz n̄j spaciū qñq; annoz et h̄ et h̄ quin quennal et h̄ le machab̄ li ij c̄ iij. Cū autē quin

quennalis a gontro celebraretur. et p̄d na. vñd̄ h̄ qñquennalitas. quinquennū ul' quinquennis tē poris etas. Et nota qz qñquenna tēporis est. sed quinquenne etas. Item quinquennalem dicimus ag num. sed quinquennem p̄ueq;

Quinquennium in quinquennis est

Quinq̄folis. a quinq; et affil cōponitur h̄ quin quefolis huius sis. i. qñq; oboli ul' p̄dum quinq; oboloz. vide in as assie.

Quinq̄strum in quinq̄strum exponitur

Quinq̄stratus. a quinq̄strum ma mū d̄ h̄ qñ quinq̄stratus tus tui. i. spaciū quinq; annoz.

Quinq̄strulus la lū dimi vide in qñquimius

Quinq̄strum. qñq; cōponitur cū annus. et d̄ quinq̄strum ma mū. i. qñq; annoz qñ qñquies annus. sicut eniz dicimus bimus duoz annoz. tri nus trium annoz. q̄drinus q̄tuor annoz. sic dicit mus quinq̄strum. i. quinq; annoz. vñd̄ quinq̄strum

Quinq̄strum. a quinq; **Quinq̄strum** la lū dimi et noctium cōponitur h̄ quinq̄strum n̄j spaciū quinq; noctiū. Antiqui enim h̄ noctiū dixerunt a quo potest cōponi. ul' ab h̄ genitō plurali noctiū

Quinq̄strum. a quinq; et iur cōponitur h̄ quinq̄ strum huius n̄. q̄ habet quinq; uiros sub se. Et hinc quinq̄stratus tus tui. eius dignitas. et h̄ quinq̄strum re. uxor quinq̄strum. ul' quinq̄strum pñl cor dicit̄ qui habet qñq; uiros sub se.

Quinq̄strum uire in quinq̄strum est.

Quinq̄strum uiratus in quinq̄strum vide

Quintanus. a quinq; ul' quintus dicitur quinta nus n̄a n̄i. i. qñtus uel qñto die contingens uel affligens. vñd̄ quintana ne d̄ febris q̄ qñta die affligit. et h̄ quintana ul' qñtana d̄ quinta p̄ pla tee qua carpentur p̄gredi potest. Quintine eciam dicuntur flores maloz punicoz. et est grecum

Quintilis. a quinq; ul' qñtus d̄ qñtilis lis qui dam mensis scilicet iulius qñ quintus a marcio. et desinit abltis in **Q** et sicut abltis de sextilis. vñd̄ h̄ et hec quintilis et h̄ le. et p̄d ti cū deriuatur a no mine. Et nota qz iulius et augustus olim diceban tur quintilis et sextil a nio quo distabant a p̄nc pio anni. i. a marcio Antiqui enim annū incipie bant a marcio usq; ad tempus mime pompilij q̄ addidit ianuariū et februarium. et apposuit il los in p̄ncipio anni. h̄ distinxit illos menses fm lunacōnes sicut et om̄s alij erant distincti Et ita annus remansit incorrectus usq; ad tempus iulij cesaris. qui cū moraretur in egipto cū cleopatra annū correxit et distinxit h̄ cursum solis ad idez punctū in fine anni redeuntis. fm ergo consuetu dinem antiquoz qui annū incipiebant a marcio omnes menses dicti sunt a nio quo distabant a p̄ncipio anni. i. a marcio. post iunium. ut qñtilis qñtus a marcio. Sed postea ad honorem iulij ce saris. qui in illo mense natus ē uel aliq̄p uictoriaz obtinuit. dictus ē iulius Sextilis uo dictus est qñ sextus a p̄ncipio anni. i. a marcio Sed postea ad honorem augusti. qui in illo mense natus ē uel aliquam obtinuit uictoriaz dictus est augustus. Nomina uo sequencium mensuz composita sunt a nio quo distabant a p̄ncipio antiqui anni. i. a marcio Et ab h̄ nomine imber. ut septemb̄ a sep tem et imber. Octob̄ ab octo et imber. quasi octa uis ab ymbre id est marcio. In quo ymbres et pluuie abundabant. Et sic de alijs.

Quintina ne. In quintanus exponitur

Quintusdecimus. In quindenis est

Quinus in quinque uide

Quipari n̄ ge neu. genus est herbe a grecis dic-
tu q̄ h̄z uitutem feruentē. et ut dicunt sp̄s quedā
quipari d̄z j̄nq̄bet. et uidetur cōponi ab equo et
pir qd̄ est ignis. q̄ d̄z equari igni p̄pter calorem

Quippe. nimirum sine dubio. certe. confirmatū adu-
erbum. sicut scilicet uidelicet. et p̄d̄ p̄mam positōne

Quirina in quiris est

Quir lingua sabinoꝝ d̄z hasta. unde h̄z quirina
ne. i. hasta. et h̄z quirinus ni. dictus est romulus q̄
semp̄ hastatus incedebat. vel q̄ hasta eius post
mortem in auentino monte fixa d̄z floruisse. unde
h̄z quiris q̄ritis. dictus est quilibet ciuis romanus
q̄ romani a romulo. Vel romani etiam ideo dic-
ti sunt quiritis quasi hastati et fortes. unde q̄nq̄
generaliter quiritis dicuntur milites qui hastas se-
cum deferunt. et p̄d̄ quiris quiritis p̄nl̄ genit̄. et
circūflectit ultimam quirin̄ in n̄d̄ sicut olim in reꝝ
hiebat q̄ d̄edimabatur h̄z quiris huius quiritis. et
desinit quins in is p̄ductam.

Quinto. a quiris n̄s d̄z q̄rito tas. i. romanizare
ul̄ more quiritū se habere. ul̄ ad modū quiritū e
quitare. ul̄ quiritare est p̄l̄m̄ alloqui. et p̄d̄ n̄

Quis ul̄ qui h̄z xvj̄ intercompōsōnes et sillabi-
cas adiectiones. Composicōnes enim sunt vij̄ siq̄s
nequis. aliquis. numquis. equis. unusquisq̄. et
quisquis. Quis autem habet v̄ adiectiones. q̄snaꝝ
quispiam. quisputas. quisquam. quisq̄. s̄z qui re-
cipit quatuor adiectiones. scilicet quidaz. quius.
quibbet et q̄cumq̄. de p̄dictis dixi sup̄ in iij̄ p̄te
ubi egi de figura cōposita nominis in c de sillabi-

Quispiam deriuatur a quis (cis adiectionibus
et est figure simplicis. et importat puram infinita-
tem sicut aliquis diuisam. q̄ piare est facere puꝝ
unde quispiam homo currit. i. pure unus. Et sic
quandam discretōnem facit circa infinitatem. reci-
pit autem h̄z femininū piam in accusatiuo casu. q̄
femina de facili immutatur. et cū h̄z nomen piam
uideatur pati et extra suam naturam poni. recte
sumitur p̄ accusatiuū qui rem denotat patientē
p̄p̄ dicit quidpiam aliud modicum.

Quisputas species deriuatur a quis et est ibi pu-
tas sillabica adiectio. et est accentus p̄ncipalis su-
per quis. unde in luca. Quisputas puer iste erit. et
in matheo. Quisputas maior est in regno celoꝝ.
debet acui q̄s. et sequentes due sillabe debent gra-
uari. q̄ sup̄ sillabica adiectione nō est ponendus
p̄ncipalis accentus. Et scias q̄ quisputas ideo re-
cipit h̄z ūbium putas in secunda p̄sona. q̄ omnis
interrogatō mouet et p̄cipue illū ad quem sermo
dirigitur. et sic talis adiectio causa cuiusdam exci-
tatōnis inuenta fuit. omnis autem excitatō fit ad
substantiam et non ad accidens. et ideo cū alijs in

Quisquilie liaꝝ cōponit̄ (finit̄ non iungitur
a quid et cado. Et sunt quisquibz stipule immix-
te succulis ac folijs aridis. scilicet quedam palee
minutissime quas uocant ualuppas. Dicunt̄ etiam
quisquilie q̄si quiddā talie. i. quiddā sup̄fluitatis
ex arbore ul̄ aliqua materia cadit. ut purgamen-
ta frumenti et terraz et modicū succuli et stercoꝝ
et similia. unde q̄squilius sa sum plenus q̄sq̄-
lijs. et sic fm̄ hūꝝ. a quid neutro et cado cōponi-
tur quisquilie. ul̄ ut quidam uolunt dicunt̄ quis-
quilie a quis et curo ras. q̄si cui cure sunt ille uel
quis curat de illis. potest ergo dici quisquilias. i.

quis curat illas p̄pter sui uisitatez. et cor̄ 7 ut pa-
Quisquis cōponitur ex quis et (et in p̄p̄tima
quis. et fm̄ usum dedinat̄ quisquis quiddā et q̄
quo. posset etiam fm̄ racōnem in alijs casibus ge-
minari nisi ubi infinitū a relatiō secernit̄. ut dixi
in iij̄ p̄te ubi egi de figura cōposita nominis in c
de sillabica adiectionibus. Et scias q̄ dictio gēmi-
nata ul̄ recipiens casum habet vim duoz casuū.
scilicet antecedentis et relatiui. unde requirit duo ūba
poni in constructione et ponenda sunt in eo casu
in quo ponit̄ relatiuū facta explicatōne siue po-
ni debet in eo casu quem requirit ūbum sequens
immediate. ut uideo quicūq̄ homo currit. i. uide
o omnem homines qui currit. et quemcūq̄ homi-
nes uideo currit. i. omnis homo currit quez uideo
Similiter uideo quiddā est h̄z intus. et quiddā
uideo est h̄z intus. i. omne illud est h̄z intus qd̄ ui-
deo. ul̄ uideo q̄squis homo est albus. i. uideo o-
nem hominem qui est albus et scribitur quiddā
p̄ d non p̄ c. q̄ d non mutatur ibi licet d mutet̄
sequente q̄ in hac dōne quicq̄

Quiro quiras in quietus uide

Quodica. circa p̄ cōpositōnem ul̄ potius per q̄
dam irregularitatez iungitur cū istis quocica. p̄
coniunctōne cāsi ul̄ illatus circūcirca et circūq̄q̄

Quodammodo due p̄tes sunt. unde duobus ac-
centibus regende. quiddā tamen grauant mo. et
tunc dicimus q̄ n̄ est ibi cōpositō. h̄z potius irregu-
laris uocū congeries fungens loco unius dōnis.

Quominus due dictiones sunt uide in secunda
p̄te ubi agitur de accentu aduēbiōꝝ in c de cōposi-

Quomodo due dōnes sunt in e (tis a minus.
uāngelio luce. ut quomodo fiet istud. Aliquando
quomodo uidetur esse cōposita dō. h̄z potius est
ibi quedam irregularis uocū congeries que ponit̄
tur loco unius dōnis ut quō. i. q̄l̄ter. et tunc ac-
centuat̄ ac si esset una dō. et acuitur quo et mo
grauiatur. uide in secunda p̄te in c de compositis

Quondam aduēbiū temporis per q̄ (a modo
scribitur quia deriuatur a quando

Quoniam coniunctio causalis ul̄ subcontinua-
ta causalis. qm̄ p̄dest tibi lege. subcontinua-
ta. qm̄ ambulat mouet. sic q̄ q̄ ul̄ ergo una ps fm̄
p̄p̄. et differt qm̄ a quia sicut habes in quia.

Quonian q̄dem. i. q̄ uel ergo. una ps cōposita.
a qm̄ et quidem. et tunc grauiatur qui. et acuitur
an. Possunt etiam esse due p̄tes. et tunc duobus
accentibus reguntur. et acuitur qui. et scribit̄ tūc
qm̄ p̄ m. et tunc qm̄ quidem. i. d̄ q̄ q̄ certe. et sic
sumitur in p̄ma ad cor̄ xvj̄ c qm̄ quidem per ho

Quosum. i. usus quam p̄tem (minem mors.
Et cōponitur a quo et usum. et sillabatur quot
sum. et d̄z q̄sumctōz. i. usus q̄cumq̄ p̄te h̄z hūꝝ.

Quotennis. a quot et annus cōponitur h̄z et h̄z
quotennis et h̄z ne. et quotennis omnia tennum. i.
quot annoꝝ. et habet quere de numero annoꝝ.
ad qd̄ responderi debent huiusmodi nomina decē
nis triennis. ul̄ iste genit̄is annoꝝ cū nomine nu-
merali. ut q̄tennis es tu. biennis. triennis. bimus
trimus. trium uel quatuor annoꝝ.

Quotidianus in quotidie est.

Quotidie. quot cōponit̄ cū dies et d̄z q̄ndie ad
ūbium tēpis qd̄ uicose scribitur p̄ c ut uult hūꝝ
Nam p̄ q̄ scribi debet. h̄z etiam uult p̄p̄. et a quo
ndie d̄z quotidianus na nū. sicut a meridie meri-
dianus sicut dicit̄ ps in secundo maioris. unde q̄

idiana debet scribi in patet nosse per q.

Quociens adhibium numeri. frequenter. multo
dies. quociens. quot uicibus. respondeť semel bis
ter. et similia. et deriuatur a quotus. et sillabicať

Quotus ab h ablatiuo quo de **Q**uocienscumq;
nuatur quot omnis ge incedina. et tm pluralis
numeri. et est interrogatiuū infinitū relatiuū. vñ
quotus ta tm numerale et ordinale. ut quotus es
in banco. pmus secundus. quotus es in ordine. qz
tus. qntus. i. acholitus. subdiaconus. et hinc quo
dens adubium. et cor pmam quotus. vñ aliquo
tus corripit quo. vide etiam in aliquotus.

Quouisq;. i. quamdiu. adubiu tēpis. quouisq;. i.
ulq; ad quem locū adubium loci. vñd usus. tem
pus siue locū dic significare quouisq;.

Quor adubium interrogandi potest deriuari a
qui et sic scribitur p q et geminū u. ul potest de
riuari a cuius gō de quis. et debet scribi p c et u
nū u. et ita cōmunitē scribitur fm modernos

R sine aspiracōne ponitur in
latinis dōnibus. In grecis
uero ul pncipalis. i. in prin
cipio ul geminata in medi
a dōne aspiratur. ut rethoz
rhodus pizibus. sic dicit ps
Raab interpretat latitudo
ul fames ul impetus et acu
itur in fine

Rabbi acuit in fine et in
terpretatur magister siue docens me. aut magister
meus. raboni idem. et acuitur in fine.

Rabboni in rabbi uide

Rabidulus in rabies est

Rabiecula rabieculē dimi. pua rabies

Rabidus rabida rabidum in rabies uide

Rabies. a ran qd est ira dī h rabies bie. unde
h rabiecula le dimi. et rabiosus sa sum. et compa
tur. unde rabiose sius sine adubium. et h rabiosi
tas tatis. Item a rabie rabulif la lum. et rabidus
da dū pñ cor. i. rabie plenus. rabiei datus. furo
re plenus. iratus. insanus. unde rabidulus a ū di.

Rabfacer scribitur p b in interpretacōnibus et cor
penultimam. pprium nomen uiri est

Rabulus la lū in rabies est. et corripit penl.

Racemifer. a racemus et fero fers cōponitur za
cemifer za tū racemos ferens. et cor mi

Racemus. a ramus dī h racemus mj. pua ra
musculus cū uua scilicet ps bottonis. vñ racemoz
aris. spazas uuas. ul racemos colligere. et pō ce

Racha. i. inanis et uacuis quez uulgata iniuria
ab h sensu ul ab h cerebro dicere possumus et est
hebreū. et acuitur in fine. ul qd melius est. racha
est interiectio affectū indignantis oñdens sicut cū
dolemus dicimus heu. et cū letamur uah. et simi
liter cū indignamur dicimus racha. vñd qd mo
xxj tractans illud matti v c. omnis qui irascitur
fratri suo reus erit iudicio. qui dixerit fratri suo
racha reus erit concilio. q dixerit fatue reus erit
ibeheenne ignis. sic dicit. Racha quippe in hebreo
eloquio uox interiectionis est que quidez animū
frascantis ostendit. nec tamen plenū ūbu; iracun
die expmit. pūz ergo ira respēditur sine uoce.
postmodū ūo ira cū uoce. h necdum pleno ūbo
formata. Ad extremū ūo cū dī fatue na redargu
itur que cū uocis excessu expletur etiam pfectio
ne fmonis. Et notandū q in ira phibet reū esse

in iudicō. in uoce ire qd est racha reū concilio. In
ūbo uocis qd est fatue. reū ibehenne ignis. Per
gradus etenim culpe creuit ordo sentencie. qz in iu
dicō adhuc causa discutitur. In concilio autem iā
causa sentencie diffinitur. In ibehenna ūo ignis.
ea que de concilio egreditur sentencia explet. Be
da ūo dicit. racha nec grecū est nec latinū. h ppe
hebraicū. Quidam autem etimologiaz huius no
minis de gco trahere uoluerunt. putantes dici pan
nosum. qce enim pannos rachos dicitur. sed nos
huius ūbi vim subtilius pspicientes nil aliud intel
ligimus esse racha nisi uocem inconditam. irati a
nimi cōmōcōnez significanem. quales sunt interie
ctiones ap gramaticos sic dī a dolente heu ab iras
cente he. a timēte acat zc talia. Qui dixerit fatue
reus erit ibehenne ignis

Notandū in h loco qz
gradatim de minimis ad maiora concendit. qm p
q̄litate peccati uindicta cōminatur. In pmo enim
loco vñ solūmodo posuit. i. iram. In secūdo duo
iram et uocem. in ira cōmōcōnem animi signans
In tercio tria iram et uocem et contumeliaz. Sicut
ergo magis peccatū est dicere fatue qz solūmodo
irasci uel dicere racha. sic grauius est reū esse ibe
henne ignis qz reū concilio et iudicō. In iudicō e
nim causa discutitur. et is qui reus putabatur nō
nūquam innocens inuenitur. In concilio ūo si qz
reus conuictus est qua pena puniāť ab alijs trac
tatur. et adhuc euadere solet. In ibehenna autēz
ignis nulla est liberacō. et ideo in retribuōne pe
ne q̄ntas peccati designatur. Ibehenne nomen in
tota serie scripturaz ueteris testamenti non repit
h a saluatore p̄mū in euangelio positū cognoscit
Compositū autēz nomen est iehenna ex ie et hen
ne que uallis gratuita interpretat fuit enim uallis
filiōz hennon iuxta iherusalem. ubi p̄pter scelus
idolatrie multa iacuerunt cadauera mortuoz. Et
ideo ubiq; nomen iehenne ponitur. pena infer
ni designat. vide in iehennon. Quare autē racha
non sic interpretatur habes in alleluia

Rachel interpretatur ouis qz p ea iacob pauit
oues laban soceri sui. Item interpretatur uisum p̄n
cipiū. ul munda. ul uident deū. et potest esse inde
dinabile ul decinari hic rachel elis. et pō penul
genitui. et signat vitam contemplatiuam

Radico cas. a radix dīcis. dī radico cas caui. ra
dices emittete ul radicibus firmare. Et cōponitur
abradico cas a radice euellere. et aradico cas ual
de ul ad aliquid radicare. diradico cas. diuellere.
eradico cas euellere. destruere. unde eradicans ge
omnis Job xxxj. Omnia eradicant genimina. Ra
dico p radices emittete neutū est. In aha significa
cōne cū suis cōpositis actiuū est. et in utraq; signi

Radicofus sa sum. radicibz **R**adicōne p̄ducit di
plenne. et comparatur. et dicitur a radix

Radicula radicle diminutiuum parua radix

Radio. a rado dis ul a radius dī radio as splen
dere. Et componit iradio as. intus ul ualde radi
are. Preradio as. Obradio as. circumcirca uel con
tra splendere. Radio et eius cōposita neutra sunt
et absoluta. licet qñq; ponatur transiue ul p il
luminare. ul p illustrare. et cor za. vñd in thobia
dī. Preradiat ples plus honore patet

Radiolus in radius est.

Radius. a rado dis dī h radius dij. instrumentū
texendi scilz pecten ul nauicula ul lignūz qd dis
tinguit flamina. et dī sic. qz radendo fiat. vñ et ra